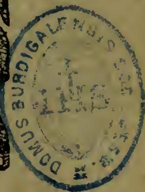
LITTERÆ APOSTOLICÆ,

QVIBVS INSTITVTIO, CONFIRMATIO,

Et varia Priuilegia continentur

SOCIETATIS IESV.

ANTVERPIÆ,

Apud IOANNEM MEVRSIVM.

M. DC. XXXV.

SVPERIORVM PERMISSV.

INDEX LITTERARVM APOSTOLICARVM Hoc libello contentarum.

PAVLI III.

IVLII III.

PII IV.

PII V.

GREGORII XIII.

A

SIXTI V.

GREGORII XIV.

CLEMENTIS VIII.

PAVLI V.

VRBANI VIII.

PAVLI III.
PRIMA INSTITVTI SOCIETATIS IESV APPROBATIO.

Cum restrictione numeri ad personas sexaginta dumtaxat.

ANNO M. D. XL.

PAVLVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Regimini militantis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, disponente Domino præsidentes; & animarum salutem, prout ex debito pastoralis officij tenemur, sollicitis studiis exquirentes; fideles quoslibet, qui vota sua in id exponunt, Apostolici fauoris gratiâ confouemus, aliasque desuper disponimus, prout temporum & locorum qualitate pensatâ, id in Domino conspicimus salubriter expedire. Nuper siquidem accepimus, quòd dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, nec non Claudius Iaius, & Pascha- *Primi decem Patres Societatis.*

PAVLI III.

fius Broët, ac Franciscus Xauier, nec non Alfonsus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, Presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum, & dioeceseon respectiuè, in Artibus Magistri, in Vniuersitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studiis per plures annos exercitati; Spiritu sancto, vt piè creditur, afflati, iam dudum è diuersis mundi regionibus discedentes, in vnum conuenerunt, & Socij effecti, abdicatis huius sæculi illecebris, eorũ vitam perpetuo Domini Nostri IESV CHRISTI, atque nostro, & aliorum successorum nostrorum Romanorũ Pontificum seruitio dedicarunt; & iam quàm pluribus annis laudabiliter in vineâ Domini se exercuerunt; verbũ Dei præuiâ sufficienti licentiâ publicè prædicando, fideles priuatim ad benè beateque viuendum exhortando, & ad pias meditationes excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros, & personas rudes ea quę ad Christianam hominis institutionem sunt necessaria, docendo; & demum omnia caritatis officia, & quæ ad animarũ consolationem faciunt vbique terrarũ, vbi peregrinati sunt, multâ cum laude obeundo. Cumque ad hanc almam Vrbem se contulerint, & in caritatis vinculo persistentes ad perficiendam & conseruandã eorum Societatis in Christo

Prima Patrum exercitia.

vnio-

vnionem, quamdam viuendi formulã, iuxta ea quæad propositum sibi finem conducere vsu didicerunt, Euangelicis cõsiliis, & canonicis Patrum sanctionibus conformem ediderint; factum est, vt ipsorum sociorum vitæ institutum, sub dictâ formulâ cõprehensum, non solùm à multis probis viris & Deum zelantibus laudetur; verùm etiam à quibusdam ita approbetur, vt illud etiam sequi velint. Formulæ autem prædictæ tenor sequitur, & est talis. Quicũque in Societate nostrâ, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, atque Romano Pontifici eius in terris Vicario seruire, post solemne perpetuæ castitatis votum, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, ad hoc potissimùm institutę, vt ad profectum animarũ in vitâ & doctrinâ Christianâ, ad fidei propagationem, per publicas prædicationes, & verbi Dei ministerium, spiritualia exercitia, & caritatis opera, & nominatim per puerorũ ac rudium in Christianismo institutionem, ac Christi fidelium in confessionibus audiendis, spiritualem consolationem pręcipuè intendat; curetque primò Deum, deinde huius sui instituti rationem, quæ via quædam est ad illum, semper ante oculos habere, & finem hunc sibi à Deo propositũ totis viribus assequi; vnusquisque tamen secundũ gratiam sibi à Spiritu sancto

PAVLI III.

Instituti Societatis formula.

Votum castitatis.

Finis Instituti.

Institutio puerorum.

PAVLI III.

Officiorum distributio.

De condendis constitutionibus.

Speciale votum obediendi Romano Pontifici.

subministratam,& vocationis suæ proprium gradum,ne quis fortè zelo vtatur,sed non secundùm scientiam. Cuius proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio ac distributio tota sit in manu Præpositi seu Prælati per nos eligendi, vt congruus ordo seruetur, in omni benè institutâ communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio consociorum,Cōstitutiones, ad constructionem huius propositi nobis finis conducentes,in consilio condendi auctoritatem habeat, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente.Consilium verò intelligatur esse,in rebus quidem grauioribus,ac perpetuis, maior pars totius Societatis, quæ à Præposito commodè conuocari poterit; in leuioribus autem,& temporaneis,omnes illi quos in loco,vbi Prępositus noster residebit, præsentes esse contigerit.Iubendi autem ius totum penes Præpositum erit. Sciant omnes Socij, & non solùm in primis professionis suæ foribus, sed quoad vixerint, quotidie animo voluant,Societatem hanc vniuersam, & singulos sub sanctissimi Domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius, fideli obedientiâ Deo militare. Et quamuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxâ cognoscamus, ac firmiter profiteamur, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tamquàm capiti ac IESV CHRISTI

Vica-

Vicario ſubeſſe; ad maiorem tamen noſtræ Societatis humilitatem, ac perfectam vniuſcuiuſque mortificationem, & voluntatum noſtrarum abnegationem, ſummoperè conducere iudicauimus, ſingulos nos vltra illud commune vinculum, ſpeciali voto adſtringi, ita, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore exiſtentes iuſſerint, ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinẽs, & ad quaſcumque Prouincias nos mittere voluerint; ſine vllâ tergiuerſatione, aut excuſatione, illicò, quantum in nobis fuerit, exequi teneamur; ſiue miſerint nos ad Turcas, ſiue ad quoſcumque alios infideles, etiã in partibus, quas Indias vocant, exiſtẽtes; ſiue ad quoſcumque hæreticos, ſeu ſchiſmaticos, ſeu etiam ad quoſuis fideles. Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, & antequàm huic oneri humeros ſupponant, diu multumque meditentur, an tãtum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta conſilium Dominicum poſſint conſummare: hoc eſt, an Spiritus ſanctus, qui illos impellit, tantũ illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis pondus illo adiuuante, ſe laturos ſperent: & poſtquàm, Domino inſpirante, huic IESV CHRISTI militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt. Ne qua autem poſſit eſſe

PAVLI III.

PAVLI III. eſſe inter nos miſſionum, ac prouinciarum huiuſcemodi, aut ambitio vel detrectatio; profiteātur ſinguli, ſe numquàm directè aut indirectè de huiuſmodi miſſionibus quidquam cum Romano Pontifice curaturos: ſed omnem hanc curam Deo, & ipſi Pontifici tamquàm eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimiſſuros. Qui quidē Præpoſitus, ſicut ceteri, etiam profiteatur, ſe nihil de ſuimetipſius miſſione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice eſſe curaturū. Voueant ſinguli ſe in omnibus, quę ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito. Ille autem iubeat ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi à Deo & à Societate finis cognouerit eſſe opportuna. In prælatione autem ſuâ, benignitatis, ac manſuetudinis, caritatiſque Chriſti, Petri, Paulique formulæ ſemper ſit memor: & tam ipſe quàm conſilium ad normam hanc aſſiduè ſpectent; & nominatim commendatam habeant inſtitutionem puerorum ac rudium in Chriſtianâ doctrinâ decem præceptorū, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quęcumque ſecundùm circumſtantias perſonarum, locorum, ac temporum, illis congrua videbuntur. Eſt enim maximè neceſſarium, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpoſitū & conſilium inuigilare; cùm & in proximis ædificium

Miſſiones non procurandæ.

Votum obedientiæ.

Gubernandi ratio.

De inſtitutione puerorum ac rudium.

cium fidei sine fundamento non possit con-surgere, & in nostris periculum sit, ne, vt quisque erit doctior, ita prouinciam hanc, tamquàm primo aspectu minùs speciosam, forsitan detrectare conetur: cùm tamen reuerà nulla sit fructuosior, vel proximis ad ædificationem, vel nostris ad caritatis & humilitatis simul officia exercēda. Subditi verò tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter numquàm satis laudatū humilitatis assiduum exercitium, Præposito in omnibus ad institutū Societatis pertinentibus parere semper teneantur; & in illo Christum, veluti præsentem agnoscant, & quantum decet, venerentur. Cùm autē experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotissimam, & Euangelicæ paupertati quàm simillimam; cumque sciamus Dominū nostrum Iesvm Christvm seruis suis regnum Dei solum inquirentibus necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum; voueāt singuli & vniuersi perpetuam Paupertatem, declarantes, quòd non solùm priuatim, sed neque etiam cōmuniter possint pro Societatis sustentatione, aut vsu, ad bona aliqua stabilia, aut ad prouentus, seu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere: sed sint contenti vsum tantùm rerum sibi donatarum ad necessaria sibi comparanda reci-

Pavli III.

Obedientia subditorum erga Præpositum.

Votum paupertatis.

PAVLI III.

De Collegiis, & eorum reditibus.

recipere. Possint tamen habere in vniuersitatibus Collegium, seu Collegia habentia reditus, census, seu possessiones, vsibus & necessitatibus studẽtium applicandas: retentâ penes Præpositum & Societatẽ omnimodâ gubernatione, seu superintendentiâ super dicta Collegia, & prædictos studentes, quoad gubernatoris, seu gubernatorum, ac studentium electionem, ac eorumdẽ admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, circa studentium instructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus vestitusque eis ministrandi modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam: sic tamen, vt neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vsus conuertere possint, sed studentium necessitati subuenire. Qui quidem post cognitum in spiritu & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationẽ, in Societatem nostram admitti possint. Socij omnes quicũque in sacris fuerint, quamuis beneficia Ecclesiastica, aut eorum reditus non habeant, teneantur tãmen singuli priuatim ac particulariter, & non communiter, ad dicendũ officium secundùm Ecclesiæ ritum. Hæc sunt, quæ sub præfati Domini nostri PAVLI, & Sedis Apostolicæ beneplacito, de nostrâ professione, typo quodam explicare potuimus. Quod nunc fecimus,

De diuino officio recitando.

mus, vt summatim scriptione hac informa- remus tum illos, qui nos de nostro vitæ in- stituto interrogant, tum etiam posteros no- stros, si quos, Deo volēte, imitatores vnquam habebimus huius viæ: quam cùm multas ma- gnasque habere annexas difficultates fueri- mus experti, opportunū iudicauimus etiam statuere, ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentissimè fuerit probatus: cumque prudens in Christo, & vel doctrinâ, seu vitæ Christianę puritate apparuerit con- spicuus, tunc demum admittatur ad IESV CHRISTI militiam, qui tenuibus cœptis no- stris fauere dignetur ad gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcu- la, Amen. Cùm autem nil in præmissis repe- riatur, quod pium non sit, aut sanctum; Nos, vt iidem Socij, qui nobis super hoc humilli- mè supplicari fecerunt, in eorum pio viuendi proposito eò promptiores existant, quò se maiori Sedis Apostolicæ gratiâ complecti cognorint, & præmissa per nos approbari viderint; præmissa omnia, & singula tam- quàm ad spiritualem profectum eorumdem Sociorū, & reliqui Christiani gregis oppor- tuna, Apostolicâ auctoritate, tenore præsen- tium ex certâ scientiâ approbamus, confir- mamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmi- tatis munimine roboramus; ipsosque socios sub nostrâ, & huius sanctæ Sedis Apostolicæ prote-

PAVLI III.

Admittendi probentur.

Confirmatio Instituti.

PAVLI III.

Facultas condendi Constitutiones.

protectione suscipimus: Eis nihilominùs concedentes, quòd particulares inter eos Constitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & IESV CHRISTI Domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerint, condere liberè & licitè valeant. Non obstantibus generalis Concilij, & felicis recordationis GREGORII Papæ X. prædecessoris nostri, ac quibusuis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quòd in Societate huiusmodi, vsque ad numerum sexaginta personarum, normulam viuendi huiusmodi profiteri cupientium, & non vltra admitti, & Societati præfatæ aggregari dumtaxat valeant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, benedictionis, roborationis, susceptionis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicæ, M.D.XL. v. Kal. Octob. Pontificatus nostri anno sexto.

Restrictio personarum ad sexaginta.

Blo.

BVL-

BVLLA II.

FACVLTAS

Quosuis idoneos ad Societatem IESV,

Sine restrictione numeri admittendi, & Constitutiones condendi.

ANNO M. D. XLIII.

PAVLVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Iniunctum nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium dignè peragere credimus, si ad ea solitæ benignitatis extendimus affectum, per quæ religionis succrescat incrementum; fideique orthodoxæ dilatatio ad diuini nominis laudem subsequi speretur. Cùm itaque nos aliàs, postquàm dilecti filij Ignatius de Loyola,& Petrus Faber,ac Iacobus Laynez, & Claudius Iaius,necnon Paschasius Broët, & Franciscus Xauier, ac Alfonsus Salmeron, & Simon Rodericus, necnon Ioannes Coduri,& Nicolaus de Bobadilla,Socij Societatis IESV nuncupatæ Presbyteri Pampilon.Gebenn.Seguntin.Toletan.Visen.Ebre-

PAVLI III.

dun. & Palentin. ciuitatum & diœceseon respectiuè, in Artibus magistri, & in Vniuersitate Parisiensi graduati, ac in Theologicis studiis per plures annos exercitati, Spiritu sancto, vt piè creditur, afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibns discedentes in vnum conuenerant, & Socij effecti, eorum vitam perpetuò eiusdem Domini nostri IESV Christi, atque nostro & aliorũ Romanorum Pontificum successorum nostrorum seruitio dedicarant; & cùm ad hanc almam Vrbem se contulissent ad perficiendam, & conseruandam eorum Societatis in Christo vnionem, quamdam viuendi formulam ediderãt, inter alia continentẽ, Quòd quicumque in eorum Societate prædictâ vellet sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, & Romano Pontifici eius in terris Vicario seruire, post solemne perpetuę castitatis votũ proponeret sibi in animo, se partem esse Societatis, ad id potissimùm institutæ, vt ad profectũ animarum in vitâ & doctrinâ Christianâ, & ad fidei propagationem, per publicas prędicationes, & verbi Dei ministeriũ, ac spiritualia exercitia, & caritatis opera præcipuè intẽderet; curaretque primò Deum, deinde huius sui instituti rationem (quæ via est ad illum) semper ante oculos habere, & finem hunc à Deo propositum totis viribus assequi: vnusquisque tamen secundùm gratiam sibi à Spiritu

Summa præcedentis approbationis.

ritu sancto subministratam, & vocationis proprium gradum, cuius proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota esset in manu Præpositi, seu Prælati per eos eligendi: sciretque, & quotidie animo volueret, Societatem prædictam, & eius singulos sub Romani Pōtificis fideli obedientiâ Deo militare; & ad maiorem Societatis humilitatem, & perfectam vniuscuiusque mortificationem, & propriæ voluntatis abnegationem, se vltra commune vinculum, speciali vinculo astringere, vt quidquid Romanus Pontifex pro tempore existens iussisset ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, etiam si eum ad quascumque Prouincias mittere vellet, illicò, quantum in eo esset, exequi teneretur, siue eum mitteret ad Turcas, siue ad quoscumque alios infideles: voueretque perpetuam paupertatem, ita, vt non solùm ipse priuatim, sed nec etiam Societas ipsa communiter posset pro Societatis sustentatione, aut vsu ad bona aliqua stabilia, aut prouentus, seu introitus aliquos ius aliquod ciuile acquirere: sed essent contenti vsum tantùm rerum sibi donatarum ad necessaria sibi comparanda recipere: possent tamen habere in Vniuersitatibus Collegium, seu Collegia habentia census, reditus, & possessiones, vsibus & necessitatibus studentium applicandos, retentâ penes Præpositum, & Societatem omni- PAVLI III.

PAVLI III. modâ gubernatione, ſeu ſuperintendentiâ ſuper dicta Collegia & prædictos ſtudentes; quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionem, ac eorum admiſſionem, emiſſionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, & circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, & correctionem, victus, veſtituſque eis miniſtrandi modum, & aliam omnimodam gubernationem, regimen, & curam: ſic tamen vt nec ſtudentes dictis bonis abuti, nec Societas ea in proprios vſus conuertere poſſent. Præmiſſa omnia, & ſingula per alias noſtras litteras ex certâ ſcientiâ approbauerimus, confirmauerimus, & benedixerimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roborauerimus, ipſoſque Socios ſub noſtrâ & Sedis Apoſtolicæ protectione ſuſceperimus; eis nihilominùs concedentes, quòd particulares inter eos Conſtitutiones, quas ad Societatis huiuſmodi finem, & IESV Chriſti Domini noſtri gloriam, & proximi vtilitatem conformes eſſe iudicaſſent, condere liberè & licitè valerent, prout in eiſdem litteris (in quibus voluimus, quòd in Societate huiuſmodi vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam eamdem profiteri volentium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari poſſent) pleniùs continetur. Et, ſicut Ignatius Præpoſitus, & alij Socij præfati nobis nuper exponi fecerunt (Spiritu ſancto in

dies

dies cooperante) plures fideles in Pariſienſi, & aliis ſtudiorum generalium Vniuerſitatibus actu ſtudeant, qui normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupiunt; nec, ſtante voluntate noſtrâ prædictâ, vltra dictum numerum ad id admitti poſſint: Quare pro parte Ignatij Præpoſiti, & aliorum Sociorum prædictorũ, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolicâ dignaremur. Nos igitur ad eorumdem Ignatij Præpoſiti, & Sociorum piam vitam, & bonorum operum exemplum attendentes; eorum, & dictorum ſtudentium piis deſideriis annuentes, ac ipſorum, & cunctorum Chriſti fidelium animarum ſalutem zelantes, ipſoſque Ignatium Præpoſitum, & Socios, ac eorum ſingulos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione vel causâ latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem Ignatio Præpoſito, & Sociis, quòd quoſlibet fideles, qui probationes in eadem formulâ, ſub certis Conſtitutionibus per ipſam Societatem factis, ſeu in poſterum faciendis, contentas, pro tempore fecerint, quotquot fuerint, ad Societatem huiuſmodi liberè admittere,

PAVLI III.

Facultas admittendi quoslibet iuxta Conſtitutiones.

PAVLI III.

mittere, & eorũ Societati huiusmodi, sub votis per Socios eiusdẽ Societatis emitti solitis, aggregare possint, auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium, ex certâ scientiâ concedimus: ac quòd quascumq; inter eos Cõstitutiones particulares, quas ad Societatis huiusmodi finem, & IESV Christi Domini nostri gloriã, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerint, cõdere; & tam hactenus factas, quàm in posterum faciendas Cõstitutiones ipsas, iuxta locorum, & temporum, ac rerum qualitatẽ, & varietatẽ mutare, alterare, seu in totum cassare, & alias de nouo condere possint & valeant; quæ postquàm mutatæ, alteratæ, seu de nouo conditæ fuerint, eo ipso Apostolicâ auctoritate præfatâ, confirmatæ censeantur, eadẽ Apostolicâ auctoritate, de speciali gratiâ indulgemus. Quocircà venerabilibus fratribus nostris Cæsennat. & Albiganen. ac Parentin. Episcopis, per Apostolica scripta mãdamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, eisdẽ Præposito & Sociis, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ, eos concessione & indulto huiusmodi pacificè gaudere, nõ permittentes eos desuper per quoscũque contra præsentium tenorem quomodolibet molestari; contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, auctoritate nostrâ (appellatione postpositâ) compescendo, inuo-

Facultas cõdendi, & mutandi Constitutiones.

Iudices qui assistant.

inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. NON obstantibus voluntate nostrâ prædictâ, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non omnibus aliis, quę in dictis litteris nostris voluimus non obstare, cõtrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultũ quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mẽtionem. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Episcopi, seu personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, vbique locorum eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, indulti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurũ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, pridie Idus Martij, Pontificatus nostri anno decimo.

PAVLI III.

Fides habeatur transumptis.

L. Torres. Ie. Lambertus.

BREVE I.

FACVLTATES

Concionandi, confeſsiones audiendi, abſoluendi, & vota commutandi, &c.

ANNO M. D. XLV.

Dilectis Filiis, moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & ſociis Societatis IESV, *in almâ Vrbe noſtrâ canonicè inſtitutæ.*

PAVLVS PAPA III.

DILECTI Filij Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cùm inter cunctas ſollicitudines noſtras, quibus nos premit paſtorale officium, illa ſit præcipua, vt gregi Dominico nobis ſupernâ diſpoſitione commiſſo, animarum cura non deſit; ne illum antiquus ſerpens, humano generi inimicus, indefenſum & imparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes, quos in domo Domini hacte-

Societatis fructus commendantur.

nus

nus produxiſtis, & producere non deſinitis, veſtrâ religione, integritate, ſcientiâ, doctrinâ, moribus, & experientiâ, plurimùm in Domino confidentes, vobis, quos aliàs, Societatem veſtram de IESV approbando, confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub noſtrâ & Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcepimus; & cuilibet veſtrum, qui ad hoc idoneus repertus, & per veſtræ Societatis Præpoſitum pro tempore exiſtentem deputatus fuerit, in quibuſuis Eccleſiis, & locis, ac plateis communibus, ſeu publicis, & aliàs vbique locorum clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi; ac eos viam veritatis edocendi, & ad benè beateque viuendum, ita, vt in vobis verbo pariter & exemplo ædificentur, in Domino hortandi, admonendi; nec non illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint, quorumcumque vtriuſque ſexus Chriſti fidelium, ad vos vndecumque accedentium confeſſiones audiendi, & confeſſionibus diligenter auditis, ipſos, & eorum ſingulos, ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcumque grauibus & enormibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis, ex ipſis caſibus reſultantibus ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bullâ, quæ in die Cœnæ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi,

PAVLI III.

Facultas vbique prædicandi.

Facultas cōfeſſiones audiendi, & ab omnibus caſibus qui non ſunt in Bullâ Cœna Domini abſoluendi.

PAVLI III.

aceis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, nec non vota quæcumque per eos, pro tempore emissa (vltramarinis, visitationis liminum Beatorum Petri & Pauli Apostolorum de Vrbe, ac Sancti Iacobi in Compostellâ, nec non religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi: Ac Missas ante diem, circa tamen diurnam lucem, & etiam infra horam post meridiem, quando, & quoties, stante legitimo impedimento, moderno, & pro tempore existenti Præposito vestro præfato id necessarium, vel aliàs in Domino expedire visum fuerit, celebrandi: Et post, seu ante illarum celebrationem, aut aliàs, Christi fidelibus ipsis Eucharistiæ, & alia Ecclesiastica Sacramenta, sine alicuius præiudicio, ministrandi diœcesanorum locorum, rectorum parochialium, & aliarum Ecclesiarum, aut quorumuis aliorum licentiâ desuper minimè requisitâ: ac horas canonicas diurnas pariter & nocturnas, secundùm vsum Romanæ Ecclesiæ nouiter editum dicendi & recitandi, ita quòd ad alium vsum obseruandum, seu officium dicendum minimè teneamini, plenam & liberam facultatem auctoritate Apostolicâ per præsentes ad nostrũ & Sedis Apostolicæ beneplacitum concedimus. Quocircà vniuersis, & singulis locorum Ordinariis, eorum Vicariis, & aliis Superioribus mandamus, quatenus ipsi, vel

Facultas vota, exceptis tantùm quinque, cõmutandi.

Facultas ante diem, & post meridiẽ celebrandi.

Facultas ministrandi Sacramenta.

Facultas officium Roman. nouum dicendi.

duo,

duo, aut vnus eorum, si, & postquàm præsentes litteræ eis intimatæ fuerint, ac quoties pro parte alicuius ex vobis quilibet eorum fuerit requisitus, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant easdem præsentes, ac in eis contenta quæcumque firmiter obseruari; nec permittant quemlibet ex vobis, super præmissis, & eorum singulis, per quoscũque desuper quomodolibet molestari, impediri, aut inquietari: contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia (appellatione postpositâ) compescendo. NON obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus, ac prohibitionibus, & litteris Apostolicis, etiam per Sixtum Quartum in capitulo, *Et si dominici*, & alios Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam consistorialiter editis & factis, quibus omnibus illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, pro expressis habentes, ad huiusmodi effectum, pro hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volentes etiam, & eadem auctoritate Apostolicâ decernentes, quòd præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & alicuius Prælati, aut personę in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ sigillo munitis eadem fides vbique locorum,

PAVLI III.

Iudices qui assistant.

Transumptis habeatur fides.

PAVLI III. rum, in iudicio & extra illud, prorsus adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Sic igitur, Filij, *Exhortatio Pontificis.* his vobis concessis facultatibus ad omnipotentis Dei honorem, & animarum salutem efficaciter, sicque diligenter vti studeatis; quòd per sollicitudinis vestræ solertiam, Catholicæ pietatis fructus proueniant; vosque exinde apud Deum & homines non immeritò commendemini. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertiâ Iunij, M. D. XLV. Pontificatus nostri anno vndecimo.

Blo. el. Fulgin.

PAV-

PAVLI III.

FACVLTAS

Coadiutores admittendi, qui poſsint, etiam ad ſacros ordines promoueri, &c.

ANNO M. D. XLVI.

Dilectis Filiis modernis, & pro tempore exiſtentibus Præpoſito Generali, & ſociis Societatis IESV, *in almâ Vrbe noſtrâ canonicè inſtitutæ.*

PAVLVS PAPA III.

DILECTI Filij Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi nobis nuper feciſtis, quòd vos ob penuriam cooperatorum, perſonis, quæ tam in ſpiritualibus quàm in temporalibus rebus & officiis veſtris domeſticis vos coadiuuent, indigetis. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt vobis, quòd ſacerdotibus, qui vos in ſpiritualibus, & perſonis ſæcularibus, quæ vos in temporalibus & officiis

PAVLI III.

ciis prædictis coadiuuent, vti possitis; licentiam & facultatem concedere, aliasque vobis, & statui vestro in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, quòd de cetero Sacerdotibus, qui vos in spiritualibus, & personis sæcularibus, quæ vos in temporalibus & officiis vestris domesticis coadiuuent, vti possitis; ipsique Coadiutores tam Sacerdotes, quàm personæ sæculares, peractis experientiis, & probationibus, per Constitutiones vestras requisitis, ad maiorem eorum deuotionem, & amplius meritum, vota paupertatis, & castitatis, ac etiam obedientię; ita, vt ad illa seruanda, pro eo tempore, quo tu, fili Præposite, & qui pro tempore fuerint eiusdem Societatis Præpositi, eis in ministerio spirituali, vel temporali vtendum iudicaueritis, & non vltra, astringantur; nec propterea ad aliquam solemnem professionē emittendam teneantur, neque ad eam aliter admittantur, emittere: ac ipsi Coadiutores ad omnes, etiam sacros, & Presbyteratus ordines de licentiâ tui, fili Pręposite Generalis, si aliàs idonei fuerint, promoueri valeant: sintque omnes, & singuli eorũ, omnium bonorũ operum, quæ in dictâ Societate fient, ac meritorũ illius participes, & illis plenè gaudeant, prout alij dictæ Societatis Professi participant, & gaudent; quodq; tu fili Præposite, & pro tempore

Admitti possunt Coadiutores spirituales, ac temporales.

Tria vota Coadiutorũ iuxta constitutiones.

Coadiutores ad sacros ordines promoueri possunt & sunt participes meritorum, quibus gaudent Professi.

pore existẽs Præpositus Societatis huiusmodi, de cetero perpetuis futuris tẽporibus, viginti dumtaxat, ex eisdẽ Presbyteris Coadiutoribus, quos ad id idoneos inueneritis, & quando tibi, seu eidem pro tempore existenti Præposito placuerit, casdem facultates, gratias, & auctoritatẽ, quas Professis Societatis huiusmodi concedere potes, seu per nos vobis quomodolibet concessæ existunt, in toto vel in parte liberè cõcedere, ac alios Præpositos, seu Vicarios tuos, tam prouinciales, quàm locales; cum facultate quoscumque ad Societatem prędictã confluentes, ad probationem huiusmodi recipiendi, & ad vota prædicta, non tamen dictam professionem solemnem, quæ Romæ dumtaxat fieri possit, & debeat, admittẽdi, creare & deputare liberè & licitè valeatis; plenam & liberã Apostolicâ auctoritate tenore præsentium concedimus licentiam & facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac vestris, etiam iuramento, cõfirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis regularibus institutis, ac omnibus illis, quæ in litteris cõfirmationis Societatis huiusmodi voluimus non obstare, ceterisq; contrariis quibuscumque. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ cõstitutę munitis,

PAVLI III.

Viginti tantùm Coadiutoribus facultates Professorum concedi possunt.

Facultas recipiendi Coadiutores, quibus communicetur.

Solemnis professio tantùm Romæ facienda.

Transsumtis fides habeatur.

tis,

PAVLI III. tis, vbique locorum ea prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v. Iunij, M. D. XLVI. Pontificatus nostri anno duodecimo.

Blo. el. Fulgin.

PAVLI III.

Approbatio Exercitiorum.

ANNO M. D. XLVIII.

PAVLVS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

PAstoralis officij cura, in vniuersum Christi gregem nobis commissa, & diuinæ gloriæ ac laudis amor facit, vt ea quæ salutem animarum, & spiritualem earum profectum iuuant, amplectentes, vota eorum qui aliquid, quod fouere & nutrire pietatem in Christi fidelibus valeat, à nobis exposcunt, ad exauditionis gratiam admittamus. Cùm ergo (sicut dilectus filius, nobilis vir, Franciscus de Borgiâ, Dux Gandiæ, nobis nuper exponi fecit) dilectus filius Ignatius de Loyolâ, Præpositus Generalis Societatis IESV, per nos in almâ Vrbe nostrâ erectę, & per nos auctoritate Apostolicâ confirmatæ; quædã documenta,

menta, siue exercitia spiritualia, ex sacris Scripturis, & vitæ spiritualis experimentis elicita, composuerit, & in ordinem, ad piè mouendos fidelium animos, aptissimum redegerit; illaque Christi fidelibus, ad spiritualem consolationem, & profectum magnoperè vtilia & salubria esse, non solùm famâ, ex plurimis locis allatâ, prædictus Franciscus Dux didicerit; sed etiam experimento manifesto, cùm Barcinone, tum Valentiæ, tum Gandiæ, id compertum habuerit. Quare idem Franciscus Dux nobis humiliter supplicari fecit, vt documenta & spiritualia exercitia prædicta, quò latiùs eorum fructus pateat, & plures Christi fideles, maiori cum deuotione ad vtendum illis inuitentur, examinari facere: &, si approbatione & laude digna inueniremus, approbare & laudare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ, dignaremur. Nos igitur, qui documenta & Exercitia huiusmodi examinari fecimus, & quæ testimonio ac relatione dilecti filij nostri Ioannis Tit. S. Clementis, Presbyteri Cardinalis, Burgensis Episcopi, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris, & venerabilis fratris nostri Philippi Saluciarum Episcopi, ac dictæ Vrbis nostræ in spiritualibus Vicarij generalis, necnon dilecti filij Ægidij Foscararij, nostri Sacri Palatij Magistri, nobis desuper factâ, pietate ac sanctitate plena, & ad ædificationem & spiritualem profectum fide-

PAVLI III.

PAVLI III.

lium valdè vtilia & ſalubria eſſe & fore comperimus; debitum etiam reſpectum ad fructus vberes, quos Ignatius, & ab ipſo inſtituta Societas præfata, in Eccleſiâ Dei vbique gentium producere non ceſſant, & ad maximum adiumentum, quod ad id prædicta Exercitia attulerunt, non immeritò habentes; huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, documenta & Exercitia prædicta, ac omnia & ſingula in eis contenta, auctoritate prædictâ, tenore præſentium, ex certâ ſcientiâ noſtrâ, approbamus, collaudamus, ac præſentis ſcripti patrocinio, communimus: hortantes plurimùm in Domino, omnes & ſingulos, vtriuſque ſexus, Chriſtifideles vbilibet conſtitutos, vt tam piis documentis & Exercitiis vti, & illis inſtrui deuotè velint. Nec non concedentes, vt huiuſmodi documenta, & ſpiritualia Exercitia imprimi, à quocumque bibliopolâ per prædictum Ignatium eligendo, liberè & licitè valeant. Ita tamen, vt poſt primam editionem, ſine conſenſu eiuſdem Ignatij, vel ſucceſſorum eius, nec ab hoc, nec ab alio omnino, ſub excommunicationis, & 500. ducatorum piis operibus applicandorum pœnâ imprimi poſſint. Ac mandantes nihilominùs vniuerſis & ſingulis locorum ordinariis, ac perſonis in Eccleſiaſticâ dignitate conſtitutis, & cathedralium, ac metropolitanarum Eccleſiarum Canonicis, & earumdem ordinariorum Vicariis, in ſpiritualibus,

bus, generalibus, & officialibus vbilibet con- PAVLI III.
ſtitutis, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, cuiuis de Societate prædictâ, vel aliis quorum intererit, in præmiſſis ſpiritualibus Exercitiis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes; faciant auctoritate noſtrâ, illos dictâ conceſſione & approbatione pacificè frui & gaudere: non permittentes eos, per quoſcumque, contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari: contradictores quoſlibet & rebelles, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo: inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis. Non obſtan. fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vnâ, & Concilij generalis de duabus diebus, dummodò vltra tres aliquis auctoritate præſentium non trahatur; & quibuſuis aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem, quòd præſentium litterarum tranſumptis, manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, munitis,

PAVLI III. plena fides vbique habeatur, & illis stetur, tam in iudicio, quàm extra, ac si originales litteræ exhiberentur & ostenderentur. Datum Romæ apud sanctum Marcum, sub annulo piscatoris, die vltimo Iulij, millesimo quingentesimo quadragesimo octauo, Pontificatus nostri anno XIV.

Blo. El. Fulginen.

PAVLI III.

PRIVILEGIA
Plurima ad Societatis regimen, & ministeria.

ANNO M.D.XLIX.

PAVLVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Licet debitum pastoralis officij omnibus regularem vitam ducentibus, vt in suis disciplinis, & laudabilibus institutis conseruentur, & augeantur, nos reddat fauorabiles & benignos; ad Societatem verò de IESV, per nos institutam & approbatam, cuius specimen, veluti ager fertilis in Domino multiplices atque vberes fructus animarum, ad summi Regis laudem, & fidei incrementum attulit, & affert quotidie verbo & exem-

exemplo in populo Christiano, dirigentes præcipuè velut pius pater oculos mentis nostræ, dignum censemus, vt ipsam Societatem, eiusque in odorem suauitatis Altissimo deseruientes personas, specialibus fauoribus prosequamur, illaque sibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipsa vtiliter regi, & prosperè dirigi, ac ad animarum auxilium fideliter in Domino procedere valeat. Hinc est, quòd nos dilectorum filiorum Ignatij de Loyolâ moderni Præpositi Generalis, & aliorum Sociorum eiusdem ordinis supplicationibus inclinati, sibi, vt Præpositus Generalis dictæ Societatis, pro tempore existens, cùm primùm iuxta Constitutiones eiusdem Societatis in illius Præpositum electus fuerit, eo ipso verus ipsius Religionis Generalis Præpositus, cum liberâ, generali, & omnimodâ curâ, & administratione omnium & singulorum, ad felix regimen, & prosperam directionem dictæ Societatis spectantium & pertinentium, sit & esse censeatur; ac suum Præpositi officium, in omnibus exercere incipiat, ac plenam in vniuersos eiusdem Societatis Socios & personas sub eius obedientiâ degentes, vbilibet commorantes, etiam exemptos, etiam quascumque facultates habentes, suam iurisdictionem exerceat; possitque & debeat dictus Præpositus per personas ad id à dictâ Societate facultatem habentes, & ad id deputatas, in certis casi-

PAVLI III.

Plena est administratio Præpositi Gen. post electionem.

PAVLI III.

bus iuxta dictas Constitutiones amoueri, & alius ipsius loco, per easdem personas substitui, & aliàs, prout personæ deputatæ prædictæ id in Domino conspexerint salubriter expedire, ac ipsemet Præpositus pro tempore existens ire, & suos quocumque locorum, etiam inter infideles, cùm expedire in Domino iudicabit, mittere, ac reuocare, & per Nos, ac successores nostros, ad locum aliquem missos sine temporis certi limitatione, cùm id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium visum erit (super quo conscientiam dicti Præpositi oneramus) ad alia loca transmittere liberè & licitè valeat; qui vbicumque morari contingat, ad nutum nostrum & Romani Pontificis pro tempore existentis, ad Sedem Apostolicam, seu quò oportuerit, & sibi per dictam Sedem iniunctum fuerit, iuxta ipsius Societatis professionem, venire debeant, concedimus: ac volumus, statuimus, & ordinamus, quòd Præpositus, absque Societatis, & aliquis ex Sociis huiusmodi absque dicti Præpositi consensu, & expressâ licentiâ electioni, seu prouisioni de illius personâ in Episcopum, Archiepiscopum, aut aliam quamcumque dignitatē, per quemcumque Principem, vel quodcumque Capitulum, aut alias quascumque personas, ad id auctoritatem habentes, pro tempore factæ, consentire, aut ad illam admitti, seu alicuius prælationis, & dignitatis in eadem Societate, si

Potest Præpositus nonnumquàm amoueri.

Præpositi circa missiones potestas.

Dignitas acceptari non potest absque facultate.

si eam occultâ, aut manifestâ ambitione quæsisse conuincetur, capax esse nullatenus possit: quodque à correctione regulæ Societatis huiusmodi secundùm ordinationes factæ (vt vigor disciplinæ meliùs conseruetur) appellari, aut talis appellatio per vllum Iudicem admitti, seu ab officiis absolutio, aut priuatio peti non possint: & tam Generalis, quàm alij inferiores Præpositi eiusdem Societatis fratres, seu Socios dictæ Societatis, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, seu aliis Ecclesiarum Prælatis, & personis, in socios, aut aliàs ad vllum eorum ministerium deputare minimè teneantur, nisi auctoritate litterarum eiusdem Sedis, de Societate & indulto huiusmodi expressam facientium mentionem; & si quos deputare contingeret, nihilominùs sub ordinis correctione existant, & cùm expedire iudicabunt, eosdem remouere possint: Illos verò ex fratribus seu Sociis prædictis, qui ad prædicandum crucem, vel ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, seu ad alia similia negotia deputati fuerint, Ignatius, & alij illius successores Præpositi Generales dictæ Societatis pro tempore existentes, remouere, seu reuocare, & transferre, ipsisque quòd supersedeant iniungere, ac alios illorum loco substituere, cùm expedire viderint, liberè & licitè valeant: Ac eisdem Ignatio, & aliis Generalibus Præpositis pro tempore existentibus, vt per

PAVLI III.

Ambitiosus in Societate non est capax dignitatis.

A correctione regulæ non potest appellari.

Superiores non tenentur aliquem ad Prælati cuiusquam ministerium deputare.

Transferri possunt deputati ad certa negotia.

PAVLI III.

Præpositus per se, vel alios, potest omnes suos absoluere, & circa irregulares dispensare, nisi sint casus enormes iuxta Bullam Sixti IV.

per se, vel alios ad id per eos pro tempore deputatos, omnesque & singulos eiusdem Societatis Socios, & personas sub eorum obedientiâ, disciplinâ, & correctione, pro tempore degentes, ab omnibus & singulis eorum peccatis ante vel post ingressum in dictam Societatem, per eos commissis, necnon à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis & sæcularibus sententiis, censuris, pœnis à iure vel ab homine quomodolibet latis & promulgatis, & huiusmodi sententiis innodatos, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto, diuina officia celebrantes, & suscipientes ordines, sic ligatos, & proptereà irregularitatem incurrentes, absoluere, ac cum eis, cùm dispensatione eguerint, dispensare possint; nisi excessus absoluendorum & dispensandorum huiusmodi adeò graues & enormes fuerint, quòd sint ad Sedem Apostolicam meritò remittendi: & ne sæpè in dubium reuocetur, qui sint ad Sedem prædictam destinandi, declarationem in eâ parte, per fel. rec. Sixtum Papam Quartum prædecessorem nostrum, in Bullâ, quam *Mare magnum* vocant, factam, confirmamus. Volumus autem, quòd postquàm Societati & consortio huiusmodi aggregari volentes, absoluti, & cum eis, vt præfertur, dispensatum fuerit, nisi mox ordinem intrare, & peractis experientiis secundùm Constitutiones dictæ Societatis, vota emitte-

In censuras reincidunt absoluti, nisi mox intrent Societatem, & vota emittere parati sint.

re

PAVLI III.

te parati ſint, etiamſi ſuper hoc induciæ eis à Prælatis eiuſdem Societatis concedantur, eo ipſo in priſtinas ſententias, à quibus eos totaliter abſolui contigerit, relabantur & reincidant: Nec non quòd quilibet ex ſociis Societatis huiuſmodi peccata ſua proprio Præpoſito, vel ab eo deputato ſeu deputatis, & aliàs ſecundùm ordinationes Societatis prædictæ deſignatis, confiteri debeat; niſi ſuper hoc à dicto Præpoſito alium Confeſſorem eligendi facultatem habuerit: Ac inhibemus ne quis poſt emiſſa vota ſecundùm Conſtitutiones prædictas, ſiue Profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue Coadiutor Societatis huiuſmodi ſit, ad quemuis alium ordinem etiam per Sedem prædictam approbatum, (Carthuſienſium dumtaxat excepto) niſi de expreſsâ ipſius Præpoſiti aut dictæ Sedis licentiâ transferri; egreſſi verò aliàs, quàm vt præfertur, de ordine, ſeu conſortio huiuſmodi, in nullo alio, præterquàm Carthuſienſium præfato ordine, admitti, recipi, vel retineri poſſint; ipſique Generalis & alij inferiores Præpoſiti, per ſe vel alios, illos ſic egreſſos, ac alios quoſcumque dictæ Societatis apoſtatas, vt etiam alios quoſuis inſolentes, & qui id mereri videbuntur, in quocumque habitu apoſtatas prædictos contigerit inueniri, excommunicare, capere, incarcerare, & aliàs ſuæ diſciplinæ ſubmittere; & ad id, ſi opus fuerit, auxilium brachij ſæcularis inuoca-

Perſonæ Societatis cui debeant confiteri.

Qui vota emiſerint, aliorum ordinem, præter Carthuſienſium, ingredi non poſſunt.

Apoſtatæ, & inſolentes coërceri poſſunt.

PAVLI III.

Personæ ac bona Societatis eximuntur.

Presbyteri habere possunt oratoria, & vsum altaris portatilis.

Interdicti tempore celebrare, ac Sacramenta ministrare licet Societati.

Familiaribus Societatis possunt ministrari Sacramenta & sepultura.

Interdicti tempore Diuina possunt audire familiares, procuratores, & operarij Societatis.

uocare liberè & licitè valeant: Ipsamque Societatem, & vniuersos illius Socios & personas, illorumque bona quæcumque ab omni superioritate, iurisdictione, correctione quorumcumque Ordinariorum eximimus & liberamus, ac sub nostrâ & præfatæ Sedis protectione suscipimus: Liceatque Præpositis, & de eorum etiam facultate vniuersis fratribus & Sociis Societatis huiusmodi in Presbyteratus ordine constitutis, in locis in quibus degunt, & eos pro tempore morari contigerit, habere Oratoria; & in eis, ac quocumque alio honesto & congruenti loco, in altari portatili, cum debitis reuerentiâ & honore, etiam tempore Interdicti, quauis etiam Apostolicâ auctoritate appositi, ianuis clausis, excommunicatis & interdictis exclusis, submissâ voce Missas & alia diuina officia celebrare, ac Ecclesiastica Sacramenta recipere, & aliis ministrare, dummodo ipsi caussam non dederint interdicto, nec contingat id ipsis specialiter interdici. Iis verò, qui in ipsorum Præpositorum & Sociorum morantur obsequiis, cuncta liberè ministrare possint Ecclesiastica Sacramenta; & ipsos, cùm decedunt, in eorum cœmeteriis sepelire. Si quando in terris in quibus Socij prædicti, vel eorum aliqui, pro tempore resederint, vel in earum personas Excommunicationis, seu Interdicti sententias contigerit promulgari, pueri seu familiares eorumdem Socio-

PAVLI III.

ciorum ſeruitiis deputati, ac eorum & Societatis huiuſmodi negotiorum procuratores, & operarij huiuſmodi ſententiis obnoxij minimè habeantur; ibique poſſint audire Diuina; niſi eiſdem cauſſam dederint, vel ſpecialiter excommunicari ſeu interdici contigerit eoſdem. Nec vllis Prælatis, contra aliquem de prædictâ Societate, vel contra alios eorum cauſsâ, aliquam excommunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti ſententiam contra eiuſdem Societatis priuilegia, per nos conceſſa (quorum interpretationem nobis, & Apoſtolicæ Sedi reſeruamus) ferre liceat; & ſi tulerint, eo ipſo irrita, nulliuſque roboris vel momenti ſit & eſſe cenſeatur: ac omnes, & ſinguli alij Chriſti fideles, cuiuſcumque conditionis exiſtant, qui verbi Dei concionibus ſeu prædicationibus Sociorum ſeu fratrum Societatis huiuſmodi, in eccleſiis vbi ipſi concionabuntur interfuerint, diebus huiuſmodi Miſſas & alia diuina officia audire, & Eccleſiaſtica Sacramenta ibidem recipere, liberè & licitè valeant: nec ad id, ad proprias parochiales eccleſias accedere teneantur. Et quia eiuſdem Societatis fratres & Socios, de locis ad loca tranſferri contingit, propter quod ſtabilem & continuam in certis & determinatis Domibus manſionem habere non poſſunt, & in ipsâ Societate idoneos tantùm & comprobatos, ad ſacros ordines promoueri intelleximus, eidem Præpo-

Contra priuilegia à Paulo III. cenceſſa ferri non poſſunt ab vllo cenſura, nec dari eorum interpretatio.

Qui Societatis concionibus interſunt, Miſſas audire, & Sacramenta ibidem recipere poſſunt.

Volente Præpoſito poſſunt noſtri à quolibet Antiſtite in ſacris promoueri abſque promiſſione, & obligatione.

PAVLI III.

Præpoſito Generali, quòd ordinandos Socios & fratres huiuſmodi Societatis, quibuſcumque maluerit Catholicis Antiſtitibus gratiam & communionem dictæ Sedis habentibus præſentare, ipſiſque Antiſtitibus præſentatos huiuſmodi, abſque omni promiſſione vel obligatione ipſorum ordinandorum fratrum & Sociorum, ad omnes etiam ſacros & Preſbyteratus ordines promouere. Et cùm ipſi Socij magnam patientes pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pio ſtudio, bonos ad potiora dirigant, & errantes ad rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocare procurent; concedimus, vt in excommunicatorum, & hæreticorum, vel ſchiſmaticorum, vel infidelium terris liberè commorari, & cum eiſdem conuerſari, de licentiâ tamen Præpoſiti Generalis; & ab eis tunc, & etiam quando per ipſas illos tranſire cõtigerit, neceſſaria vitæ depoſcere ac recipere valeant. Quodque nullis ipſorum correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officium, monaſteriis, vel eccleſiis, ſeu quibuſcumque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſſarum, citationes partium, & denuntiationes ſententiarum interdicti, vel excommunicationum procedere, aut curam Monialium, ſeu religioſarum quarumlibet perſonarum recipere teneantur, per litteras Apoſtolicas impetratas, vel in poſterum impetrandas, niſi de hoc indulto & ordine Sociorum huiuſmodi,

In terris infidelium, & hæreticorum licet noſtris commorari de Præpoſiti licentiâ.

Noſtri non teneantur vllam ſuſcipere viſitationem iuſtitiæ, miniſtrationem, curamq; Monialium.

modi, expressam facientes mentionem, auctoritate & tenore prædictis, de speciali gratiâ indulgemus; Concedentes ipsis Sociis, vt de iis, quæ in ornamentis aut pro eis, aut libris, fabricâ, luminaribus, seu pro victu, vel indumentis eorum, nec non pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ Domus Societatis prædictæ obligatæ forsan existant; ac de Domibus, & Collegiis, ac eorum prædiis, hortis, aliisque locis eisdem Sociis, iuxta eorum viuendi institutum, haberi concessis; aut de iis, quæ sibi pro huiusmodi rebus, Domibus, Collegiis, prædiis, locis, & hortis emendis per quascumque personas, pro tempore legari, aut relinqui contigerit, & aliis bonis quibuscumque, per dictam Societatem & ipsius Collegia possessis & obtentis, aliquam decimam, etiam Papalem soluere; seu canonicam portionem exhibere, seu ad præstationem procurationum Legatorum prædictæ Sedis, vel Nuntiorum ipsius, aut Ordinariorum locorum, aut exactionum, collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorumcumque minimè teneantur; nec ad id per litteras eiusdem Sedis, aut Legatorum, vel Nuntiorum, seu diœcesanorum prædictorum, cuiuscumque tenoris fuerint, vllo vnquam tempore compelli possint; nisi ipsæ litteræ Apostolicæ plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto & concessione huiusmodi, ac de eorum ordi-

PAVLI III.

Non tenētur soluere bonorum suorum decimam, vel aliam dare contributionem, seu procurationem, non obstante Apostol. constitutione.

PAVLI III.

ordine mentionem fecerint. Et ſi fortè per Nos, vel dictam Sedem de piis legatis diſpoſitis & relictis, in genere vel ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quarta, alteri piæ, vel non piæ cauſſæ, quomodolibet hactenus conceſſa fuerit, vel illam in poſterum concedi, ſeu ſolui, aut dari, mandari, contigerit; Socios præfatos, & illorum Domos, & bona quæcumque, ac eis legata, & relicta, aut aliàs in eorum fauorem diſpoſita, in conceſſionibus, & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus minimè comprehendi; niſi de ipſis, ac præſenti decreto, & voluntate noſtrâ, non per clauſulas generales idem importantes, ſed vera, expreſſa, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem. Et inſuper ſi contingat Socios ipſos, vt adiuuante aliquo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel Communitate, vel quauis ad id potenti & facultatibus abundanti perſonâ, aliquam Domum, eccleſiam, aut Collegium Societatis prædictæ ædificent, & conſtruant, ſeu id per alicuius ſimilis perſonæ teſtamentum mandari, vel quouis modo eis offerri Domum, Eccleſias, ſeu Collegia huiuſmodi, cum omnibus ad id neceſſariis & opportunis conſtrui & ædificari, ac locum pro huiuſmodi constructione oblatum recipi poſſe, ipſaſque Domos, Eccleſias, Collegia, Cellas, Oratoria, vbilibet per dictos Socios, pro tempore conſtructa, vel eis donata, eo ipſo, quòd ædificata, vel donata fuerint, Apo-

Domus, vel Collegia Societati donata, ſeu relicta, eo ipſo auctoritate Apoſtolicâ cenſeantur erecta.

Apostolicâ auctoritate prædictâ, erecta, approbata, & confirmata; ac bona quæcumque, pro Collegiorum dote, seu Scholarium inibi pro tempore cõmorantium sustentatione, per quoscumque Christi fideles, pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipso prædictâ Apostolicâ auctoritate, perpetuò applicata & appropriata esse & censeri, (nisi aliàs ad collationem Sedis prædictæ pertinerent) & ecclesias prædictas, cum cœmeteriis benedici, aut consecrari facere, ac primum lapidem poni, per quoscumque Episcopos (si diœcesani, vltra quatuor menses id facere distulerint) posse decernimus: inhibentes omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, aliisque ecclesiarum Prælatis, & locorum Ordinariis, ac quibusuis aliis potestatibus Ecclesiasticis & sæcularibus, illis nihilominùs mandantes, ne ipsos Socios, aut eorum Domos, Ecclesias, aut Collegia huiusmodi, ad aliquorum requisitionem, ex propriâ eorum voluntate, si id in Domino expediens fuerit, ædificare volentes, quoquo modo in huiusmodi constructionibus impediant, perturbent, aut molestent. Et, vt Societatis huiusmodi professoribus omnis vagandi occasio, & ad Apostolicam Sedem prædictam recurrendi, subtrahatur pro posse necessitas; Generali, & de eius licentiâ Prouincialibus Præpositis dictæ Societatis, pro tempore existentibus, & illorum Vicariis & Locatenentibus,

Bona Societati donata pro Collegiorum sustentatione etiã auct. Apost. reputantur applicata, &c.

Ecclesiæ nostræ benedici, & consecrari possunt à quolibet Episcopo, &c.

Ne impediantur nostri, ab vllo in suis ædificiis.

PAVLI III.

bus, vt cum eiusdem Societatis personis defectum natalium, ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario & illicito coitu prouenientem patientibus; nec non cum iis, qui ex quauis caussâ, (præterquàm homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares fuerint, postquàm in ordine ipso vota emiserint, vt defectu & irregularitate huiusmodi non obstantibus, ad quoscumque etiam sacros, & Presbyteratus ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris ministerio ministrare, & irregulares defectū natalium patientes prædicti ad quascumque administrationes & officia dictæ Societatis eligi, recipi & assumi, illaque gerere, & exercere liberè & licitè valeant, dispensare possint, auctoritate & tenore prædictis concedimus & indulgemus. Præterea cùm intellexerimus populos ciuitatum, terrarum, & locorum, apud quæ habitationem iidem Socij habent, vel vbi eosdem versari aut transire contingit, exemplo allectos & inductos religiosæ vitæ, quam Domino concedente ducunt, libenter ad confitendum eisdem, & sacratissimam communionem de manibus eorum accipiendum confluere, vt illis sic confluentibus satisfacere valeant, vniuersis vtriusque sexus Christi fidelibus, vt cuilibet de Societate prædictâ confiteri possint, Rectoris sui licentiâ minimè requisitâ, cui non teneantur eadem peccata, de quibus confessi & absoluti

Quatenus cum nostris in irregularitate possit dispensari.

Fideles quicumque confiteri nostris possunt absque Rectoris sui facultate.

oluti fuerint, rurſus confiteri: nec non omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus, tam forenſibus, quàm in ciuitatibus, & locis in quibus Socij prædicti conſiſtunt, commorantibus, aut illac tranſeuntibus, Euchariſtiæ ſacramentum (quod in ſuis eccleſiis decenter tenere Socios præfatos volumus) quocumque anni tempore, præterquàm in feſto Paſchatis Reſurrectionis Dominicæ, & mortis articulo, niſi neceſſitas vrgeret eorumdem fidelium, parochialium eccleſiarum Rectorum licentiâ minimè requiſitâ, accipere liberè & licitè valeant. Nec non animarum profectui prouidere volentes, de omnipotentis Dei miſericordiâ, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, omnibus & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus, vbilibet commorantibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeu temporibus à iure ſtatutis confitendi propoſitum habentibus, qui aliquam Eccleſiam, aut alium pium locum dictæ Societatis, ſemel ſingulis annis, (præter annum Iubilæi) in die per pro tempore exiſtentem dictæ Societatis Præpoſitum, eligendo, à primis veſperis, vſque ad occaſum Solis eiuſdem diei incluſiuè, deuotè viſitauerint, & inibi orationem Dominicam, ac ſalutationem Angelicam recitauerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam ac remiſſionem, in formâ Iubilæi, auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium miſericorditer

PAVLI III.

Licet ſingulis Chriſtianis Euchariſtiam à noſtris accipere ſemper, duobus exceptis caſibus.

Qui aliquā Eccleſiam noſtram à Præpoſito deſignatam ſemel in anno viſitârit, indulgentiam plenariam conſequitur.

PAVLI III.

Ceteris anni diebus obtinetur in Ecclesiis indulgentia multorum annorum.

concedimus & elargimur: Et insuper quatuor aliis, scilicet, Natiuitatis, Circumcisionis, Epiphaniæ, & Corporis Christi festiuitatum, nec non Veneris, & Dominicis, & Quadragesimalibus diebus singulorum annorum, vsque ad octauam Paschatis, ecclesias & alia pia loca dictæ Societatis deuotè visitauerint, & inibi orationem & salutationem prædictas similiter recitauerint, ac verbum Dei, si in illis prædicetur, deuotè audiuerint, septem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus.

Præpositus lectores in Theologiâ, & facultatibus omnibus deputare potest.

In terris infidelium, & partibus remotissimis nostri absoluere possũt, etiam à casibus in Bullâ Cœnæ Domini reseruatis.

Ac Præposito Generali eiusdem Societatis, vt, quos de suis idoneos in Domino iudicauerit, ad lectiones Theologiæ, & aliarum facultatum, alterius licentiâ ad id minimè requisitâ, vbilibet deputare possit: Et vt, cùm aliquos ex fratribus seu Sociis Societatis huiusmodi in Saracenorum & Paganorum, aliorumque infidelium terras & prouincias alias remotissimas, à quibus non potest adiri Sedes Apostolica, miserit; possit eis, auctoritate nostrâ, facultatem concedere, vt Christianos ibidem commorantes, confessione peccatorũ suorum auditâ, & pœnitentiâ salutari iniũctâ, eos & eorum quemlibet ab omnibus & singulis eorum peccatis, etiam in Bullâ Cœnæ Domini reseruatis, & à consequentibus censuris & pœnis absoluere: & cum iis qui ab infidelitate cõuertentur tantùm, & in locis remotissimis,

mis, qui priùs in gradibus non licitis, tamen lege diuinâ non prohibitis, matrimonia contraxerant, vt in eiſdem manere poſſint, diſpenſare; ac in locis prædictis remotiſſimis, quæcumque, Eccleſias, Hoſpitalia, & alia pia loca, prout expediens fuerit, erigere; ac nunc, & pro tempore erecta reformare, ſine alicuius præiudicio, & veſtes ſacerdotales, pallas, corporalia, calices, altaria, cœmeteria (ſi Epiſcopus, qui ea faciat, Catholicus inibi non adſit) benedicere, ac profanatas eccleſias reconciliare poſſint: Et quæcumque ſtatuta & ordinationes, deſuper neceſſaria facere, illaque poſtquàm facta fuerint, mutare, alterare, ac illis addere, & detrahere; ac Præpoſito Prouinciali in illis longinquis partibus reſidente decedente, interim dum alius per Generalem Præpoſitum mittitur, loco Præpoſiti ſic decedentis, alium eligere liberè & licitè valeant. Et quia in numeroſis populis illarum regionum, tanta eſt Sacerdotum raritas, vt vnus plurium curam populorum ſuſcipere debeat; vt bis eodem die Miſſam celebrare, diuerſis in locis valeant: & inſuper attentâ meditatione penſantes, quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei & Euangelicæ veritatis, Societatis prædictæ profeſſores afferant, & afferre valeant, omnia & ſingula, gratias, immunitates, conceſſiones, priui-

PAVLI III.

Diſpenſare in gradibus iure diuino non prohibitis, in locis remotiſsimis.

Eccleſiarum erectio, & reformatio.

Eccleſiarum reconciliatio.

Statuta condere.

Decedente Prouinciali alterius electio.

Poteſtas bis in die celebrandi.

PAVLI III.

Priuilegiorũ à se datorũ, Papæ confirmatio.

legia, & indulta, anteà per nos eisdem Societati, & illius Sociis, & personis quomodolibet concessa, quæ hîc pro specificatis haberi volumus approbantes, innouantes, & confirmantes, quòd Socij dictæ Societatis, qui alibi, quàm in vrbe Româ, professionem emittere non possunt, litteris Apostolicis ab ipsâ Societate, ad id ob aliquas caussas, ad tempus impetratis, non obstantibus, eisdem de licentiâ Præpositi Generalis prædicti, vt professionem ipsam vbilibet emittere liberè & licitè valeant, concedimus & indulgemus.

Professio vbique locorum emitti potest.

Nec non Ignatio, & aliis successoribus suis Præpositis Generalibus dictæ Societatis pro tempore existentibus, vt indultum aliàs per nos eidem Societati, super habendis viginti Coadiutoribus concessum, ad alios quoscumque, quos idoneos fore censuerint, sub eorum obedientiâ degentes extendere, & quascumque gratias, concessiones, & indulta eisdem Generalibus dictæ Societatis Præpositis pro tempore existentibus per Nos concessa, per eorum Vicarios, aut personas ad id sibi benè visas, præsertim in Indiarum, & aliis partibus remotis, pro tempore substitutas, exercere liberè & licitè valeant.

Coadiutores sine certo numero admitti possũt.

Gratias à Paulo III. concessas potest Generalis per alios exercere.

Ac præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, ex quauis causâ, de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ defectu notari vel impugnari nullatenus posse: ac sub quibusuis suspensioni-

ſionibus, derogationibus, limitationibus, & aliis quibuſuis contrariis diſpoſitionibus, & gratiarum ac indulgentiarum conceſſarum derogatoriis ſeu reuocatoriis, etiam per nos, & Sedem eamdem, pro tempore conceſſis, nullatenus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas exiſtere, ac ſuos plenarios effectus ſortiri; & illarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Canonici Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem, quæ adhiberetur eiſdem originalibus litteris, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, vbique in iudicio, & extra adhiberi debere; & ſic per quoſcumque Iudices & Commiſſarios quauis etiam Apoſtolicâ auctoritate fungentes, ſublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere; ac ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus: Ac dilectis in Chriſto filiis illuſtribus, & nobilibus viris, Principibus, ac Dominis temporalibus, & venerabilibus fratribus, Prælatis Eccleſiaſticis in quauis dignitate conſtitutis prædictam Societatem ac ſingulos illius Socios plurimùm in Domino commendantes; non ſolùm ne eos inquietari, aut eorum priuilegia violari permittant, ſed vt benignè & cum

PAVLI III.

Tranſumptis habeatur fides.

Societas eiuſq; perſonæ Principibus ac Prælatis commendantur.

 cari-

PAVLI III.

Deputantur Iudices conſeruatores.

caritate, vt decet, ſuſcipiant exhortamur, atque in Domino rogamus: & nihilominùs vniuerſis & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis, Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutis, nécnon Metropolitan. & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Canonicis, ac eorumdem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum Officialibus, & Vicariis generalibus, vbilibet conſtitutis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, ac quilibet eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta huiuſmodi, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Sociorum, vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſdemque Sociis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant, auctoritate noſtrâ, eoſdem Socios litteris, & in eis contentis huiuſmodi pacificè gaudere; non permittentes eos, aut eorum aliquem ſuper præmiſſis, aut quibuſuis aliis rebus, & cauſis per locorum Ordinarios, aut quoſcumque alios, quomodolibet indebitè moleſtari; ſed eos contra quoſcumque cuiuſcumque conditionis, vel. qualitatis exiſtentes, & quauis etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, vel Epiſcopali, aut mundanâ dignitate ac exemptione fungentes & munitos, in quibuſuis cauſis, iuſtitiæ complementum miniſtrantes,

PAVLI III.

tes,id quod per eos ordinatũ fuerit, ad executionem debitam perduci faciant:illosq́ue quos censuras vel pœnas prædictas incurriſſe cõſtiterit, excõmunicatos ac interdictos declarent, ac faciant & mandent publicè nuntiari, ac ab omnibus arctiùs euitari, & legitimis ſuper his habitis & habendis proceſſibus ſeruatis, illos quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent: contradictores auctoritate noſtrâ, appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo, inuocato etiã ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac iuramento, cõfirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, nec non priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis S. Benedicti, & S. Franciſci, ac Mendicantium, & aliis Ordinibus ſupradictis, illorumq́ue Prælatis & perſonis, etiam ſuper non communicãdis gratiis ſibi conceſſis, & aliàs quomodolibet per nos & Sedem præfatam cõceſſis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiam Mari magno, Bullâ aureâ, & aliàs quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice ſpecialiter & expreſsè derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorũ, conceſſionum, ſtatutorum, ordina-

Non obſtant huic priuilegio vlla aliorum.

PAVLI III.

tionis, confirmationis, inhibitionum, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, decretorum, voluntatum, elargitionis, relaxationis, exhortationis, rogationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.XLIX. XV. Kal. Nouembr. Pontificatus noſtri anno Quintodecimo.

G. Grolletti.

F. De Iaſer promagiſtris.

IV-

IVLII III.

CONFIRMATIO ALIA Inſtituti, cum maiori, tum illius tum aliorum Societatis indultorum, declaratione.

ANNO M. D. L.

IVLIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit debitum paſtoralis officij, cui nos licet immeritos prætulit diuina Maieſtas; vt fideles quoſlibet, præſertim religioſos, in viâ mandatorum Domini ad illius honorem & gloriam, & proximorum ſpiritualem profectum, deambulantes, paternis confoueamus affectibus: vt fideles ipſi, dexterâ Domini ſibi aſſiſtente propitiâ, æternæ ſalutis præmium feruentiùs exquirant, & in eorum pio propoſito confoueantur. Dudum ſiquidem, per felicis recordationis PAVLVM Papam Tertium prædeceſſorem noſtrum, accepto, Quòd dilecti filij Ignatius de Loyolâ, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paſchaſius Broët, ac Franciſcus Xauier, nec non Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes

Summa litterarum Apoſtolicarum Pauli III. de Inſtituto Societatis.

IVLII III. Coduri, & Nicolaus de Bobadillâ, Presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum, & diœceseon, in Artibus magistri, in Vniuersitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studiis per plures annos exercitati, Spiritu sancto afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibus decedentes, in vnum conuenerant; & exemplaris ac religiosæ vitæ Socij effecti, abdicatis huius sæculi illecebris, eorum vitam perpetuo Domini nostri IESV Christi, atque suo & successorum suorum Romanorum Pontificum seruitio dedicauerant; & iam pluribus annis verbum Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias meditationes, beneque ac beatè viuendum excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros & alios rudes salubria dogmata, ad Christiani hominis institutionem necessaria docendo; ac denique omnia caritatis officia, quæ ad animarum ædificationem pertinebant, vbique terrarum, vbi peregrinati fuerant quisque iuxta traditam sibi ab ipso Spiritu sancto gratiam, multâ cum laude obeundo, laudabiliter in vineâ Domini se exercuerant, eorum institutum, sub quadam viuendi formulâ ab ipsis editâ, Euangelicæ veritati, & sanctorum Patrum sanctionibus conformi, vt vinculum caritatis & vnio in ipsis quidem Sociis, & aliis qui prædictum vellent institutum sequi, conseruarentur, approbauit, &

& confirmauit, & benedixit: ipsosque So- IVLII cios, quorum numerum, non vltra sexaginta III. esse tunc voluit, sub suâ, & Apostolicæ Sedis protectione suscepit; illisque condēdi Constitutiones & statuta quæcumque ad ipsius sic institutæ & confirmatæ Societatis conseruationem & felicem progressum, licentiam concessit per quasdam. Cumque postmodùm progressu temporis, Spiritu sancto cooperante, ex Societate prædictâ spiritualem animarum fructum crescere; & multos, qui institutum prædictum sequi vellent, in Parisiensi & aliis generalium studiorum Vniuersitatibus, studere intellexisset idem prędecessor, Ignatij & aliorum Sociorum prædictorum piam vitã & doctrinam attendendo, eidem Societati vt quoscumque alios idoneos, & iuxta suas Constitutiones probatos liberè admittere possent, concessit. & nihilominùs, vt Coadiutores tam Presbyteros, qui in spiritualibus, quàm laicos, qui in temporalibus & domesticis officiis eos adiuuarent. qui quidem Coadiutores peractis probationibus, iuxta Constitutiones Societatis huiusmodi requisitis, ad maiorem deuotionem suam & meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Castitatis, & Obedientiæ possent emittere, non solemnia, sed quibus pro eo tempore, quo Præpositus Generalis Societatis prædictæ eis in ministerio spirituali vel temporali vtendum iudicaret, astringerentur:

IVLII III. gerentur: quique omnium bonorum operum, quæ in dictâ Societate fierent, ac meritorum omnium participes fierent, perinde vt qui solemnem professionem in eadem Societate emisissent, possent assumere: & alias gratias ac priuilegia ad fouendam & adiuuandam in iis, quæ ad Dei honorem & animarum salutem pertinebant, Societatem prædictam, de benignitate Apostolicâ concessit. Vt autem prædicta omnia priùs ab eodem prædecessore concessa, magis confirmentur; & simul omnia quæ ad institutum prædictæ Societatis pertinent, eisdem in litteris aliarum summam continentibus comprehendantur; & vt aliqua obscuriùs dicta, & quæ scrupulum ac dubitationem possent iniicere, per nos exactiùs explicentur; Nobis fuit humiliter supplicatum, vt formulam, quâ prædictæ Societatis institutum exactiùs & distinctiùs, quàm anteà, edocente experientiâ ac vsu rerum, expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur confirmare dignaremur; cuius tenor sequitur, & est talis. *Instituti Societatis formula.* Quicumque in Societate nostrâ, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino ac Ecclesiæ ipsius sponsæ, sub Romano Pontifice, Christi in terris Vicario, seruire; *Vota Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ.* post solemne perpetuæ Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votum, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, *Finis instituti.* ad hoc potissimùm institutæ, vt ad

ad fidei defenſionem & propagationem, & profectum animarum in vitâ & doctrinâ Chriſtianâ per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcumque verbi Dei miniſterium, ac ſpiritualia exercitia, puerorum ac rudium in Chriſtianiſmo inſtitutionem, Chriſti fidelium in confeſſionibus audiendis ac ceteris Sacramentis adminiſtrandis, ſpiritualem conſolationem, præcipuè intendat: & nihilominùs ad diſſidentium reconciliationem, & eorum qui in carceribus vel in hoſpitalibus inueniuntur, piam ſubuentionem & miniſterium, ac reliqua caritatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire viſum erit, exequenda, gratis omnino, & nullo, pro ſuo in prædictis omnibus labore, ſtipendio accepto, ſe vtilem exhibeat; curetque primò Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem, quę via quædam eſt ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc ſibi à Deo propoſitum totis viribus aſſequi; vnuſquiſque tamen ſecundùm gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis ſuæ proprium gradum. Ideoque, ne quis fortè zelo vtatur, ſed non ſecundùm ſcientiam, proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio ac diſtributio tota ſit in manu Præpoſiti Generalis, ſeu Prælati per Nos quocumque tempore eligendi, vel eorum quos ipſe ſibi eâ cum auctoritate ſubſtituerit, vt congruus ordo ſeruetur

IVLII III.

Puerorum ac rudium inſtitutio.

Operum caritatis exercitia, quæ gratis omnino exhibenda ſunt.

Officiorum diſtributio.

tur

IVLII III.

tur in omni benè institutâ communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio consociorum, Constitutiones ad constructionem huius propositi nobis finis conducentes condendi, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente, & quæ dubia esse poterunt in nostro instituto hac formulâ comprehenso declarandi auctoritatem habeat. Consilium verò necessariò conuocandũ ad condendas, vel immutandas Constitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel dissoluere Domos, ac Collegia semel erecta, intelligatur esse maior pars totius professæ Societatis (iuxta Constitutionum nostrarum declarationem) quæ sine magno incommodo potest à Præposito Generali conuocari. In aliis, quæ non ita magni momenti sunt, idem Præpositus adiutus quatenus ipse opportunum iudicabit, fratrum suorum consilio per seipsum ordinandi & iubendi quæ ad Dei gloriam & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in Constitutionibus eisdem explicabitur. Quicumque autem in hac Societate professionem emiserint, non solùm in primis professionis suæ foribus intelligant, sed quoad vixerint, memores sint, Societatem hanc vniuersam, & singulos qui in eâ profitentur, sub Sanctissimi Domini N. PAVLI Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius fideli obedientiâ, Deo militare.

De condendis constitutionibus.

Præpositus habet auctoritatem declarandi institutum.

Consilium ad grauiora cõuocandum.

In his quæ non tanti momenti sunt, ius tantùm habet Præpositus.

tare. Et quamuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxâ cognoscamus ac firmiter teneamus, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tamquã capiti, ac IESV Christi Vicario subesse: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiam Sedis Apostolicæ, & maiorem volũtatum nostrarum abnegationem, & certiorem sancti Spiritus directionem, summoperè conducere iudicauimus, singulos nos, & quicumque eamdem in posterum professionem emiserint, vltra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto astringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascumque prouincias nos mittere voluerint, sine vllâ tergiuersatione aut excusatione illicò, quantum in nobis fuerit, siue nos ad Turcas siue ad quoscumque alios infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, siue ad quoscumque Hæreticos, Schismaticos, seu etiam ad quosuis fideles, mittendos censuerint, exequi teneamur. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, antequàm huic oneri humeros supponant, diu multúmque meditentur, an tantũ pecuniæ spiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta consilium Dominicum possint consummare: hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis pondus, illo ad-

IVLII III.

Speciale votũ obediendi Romano Pontifici.

Ingressuri Societatem quid considerare debeant.

IVLII III.

adiuuante, ſe laturos ſperẽt: & poſtquàm, Domino inſpirante, huic IESV Chriſti militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt. Ne qua autem poſſit eſſe inter nos miſſionum, aut prouinciarum huiuſmodi ambitio, vel detrectatio, intelligant ſinguli, ſibi per ſe vel alium, de huiuſmodi miſſionibus quidquam cum Romano Pontifice, non eſſe curandum; ſed omnem hanc curam Deo, & ipſi Pontifici tamquàm eius Vicario, & Societatis Præpoſito, dimittendam: cui quidem Præpoſito, ſicut ceteris, nihil de ſui ipſius miſſione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio cum dicto Pontifice curandum erit. Voueant etiam ſinguli, ſe in omnibus, quæ ad regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, Societatis Præpoſito (qui ad hoc munus, quàm fieri poſſit idoneus, ad plura vota, prout in Conſtitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fore. Ille autem omnem eam auctoritatem & poteſtatem habeat ſupra Societatem, quæ ad bonam eiuſdem Societatis adminiſtrationem, correctionem, & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi à Deo & à Societate finis cognouerit eſſe opportuna; & in prælatione ſuâ benignitatis, ac manſuetudinis, caritatiſque Chriſti, Petri, Paulique formulæ ſemper ſit memor: & tam ipſe, quàm conſilium

Miſſiones non procurandæ.

Votum obedientiæ.

Præpoſiti electio, & poteſtas.

Gubernandi ratio.

præ-

prædictum ad normam hanc assiduè spectent. IVLII III.
Singuli verò subditorum, tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter numquàm satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, non solùm Præposito in omnibus, ad institutum Societatis pertinentibus, parere semper teneantur; sed in illo Christum veluti præsentem agnoscant, & quantum decet, venerentur.

Obedientia subditorum erga Præpositum.

Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotissimam, & Euangelicæ paupertati quàm simillimam: cumque sciamus Dominum nostrum IESVM Christum seruis suis regnum Dei solum inquirentibus, necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum; sic voueant singuli & vniuersi perpetuam Paupertatem, vt non solùm priuatim, sed neque etiam communiter, possint Professi vel vlla eorum Domus aut ecclesia ad aliquos prouentus, reditus, possessiones, sed nec ad vlla bona stabilia, præter ea, quæ opportuna erunt ad vsum proprium & habitationem, retinenda ius aliquod ciuile acquirere, rebus sibi ex caritate donatis ad necessarium vitæ vsum contenti.

Paupertatis votum.

Professi, & eorum Domus non possunt habere reditus.

Quia tamen Domus, quas Dominus dederit, ad operandum in vineâ ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandæ erunt; cùm valdè opportunum fore alioqui videatur, vt ex iuuenibus ad

IVLII III. pietatem propenſis, & ad litterarum ſtudia tractanda idoneis, operarij eidem vineæ Domini parentur, qui Societatis noſtræ, etiam profeſſæ, velut quoddã Seminarium exiſtant, poſſit profeſſa Societas ad ſtudiorum commoditatem, Scholarium habere Collegia, vbicumque ad ea conſtruenda, & dotanda ex deuotione aliqui mouebuntur: quæ ſimul atque conſtructa & dotata fuerint, (non tamen ex bonis, quorum collatio ad Sedem Apoſtolicam pertinet) ex nunc auctoritate Apoſtolicâ erigi ſupplicamus, ſeu pro erectis haberi: quæ Collegia poſſint habere reditus, cenſus, ſeu poſſeſſiones, vſibus & neceſſitatibus ſtudentium applicandas, retentâ penes Præpoſitum vel Societatem omnimodâ gubernatione ſeu ſuperintendentiâ ſuper dicta Collegia & prædictos ſtudentes, quoad Rectorum ſeu gubernatorum, ac ſtudẽtium electionem, ac eorumdem admiſſionem, emiſſionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, & circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus, veſtituſque, & aliarum rerum neceſſariarum eis miniſtrandarum modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam, vt neque ſtudentes dictis bonis abuti, neque Societas Profeſſa in proprios vſus conuertere poſsit; ſed ſtudentium neceſsitati ſubuenire: Qui quidem ſtudentes ingenij, & morum indole tales eſſe

De Collegiis, & eorum reditibus.

Collegiorum gubernatio penes Præpoſitum vel Societatem eſt.

esse debebunt; vt meritò speretur, post absoluta studia ad Societatis functiones idoneos fore: & sic demum post cognitum in spiritu & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem, in Societatem nostram admitti posint. Socij autem omnes cùm Presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundũ communem Ecclesiæ ritum, sed priuatim, & non communiter vel in choro, teneantur: & in iis, quæ ad victum, & vestitum, & cetera exteriora pertinent, honestorum Sacerdotum communem & approbatum vsum sequentur, vt quod inde pro cuiusque necessitate, vel spiritualis profectus desiderio subtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obsequium corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc sunt, quæ sub præfati Domini Nostri PAVLI, & Sedis Apostolicæ beneplacito, de nostrâ professione typo quodam explicare potuimus; quod nunc fecimus, vt summatim informaremus tum illos, qui nos de nostro vitę instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos Deo volente imitatores vnquam habebimus huius vitæ: quam cùm multas, magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum iudicauimus etiam statuere, nequis ad professionem in hac Societate emittendam, nisi diuturnis & diligentissimis probationibus, prout in Constitutionibus declarabitur, eius vita & doctrina explorata fuerit,

IVLII III.

De Officio diuino recitando.

In victu & vestitu sequi debemus vsum communem honestorum Sacerdotum.

Ad professionem, non admittantur nisi diu, multumq; probati.

IVLII III. rit, recipiatur: quia reuerà hoc institutum omnino humiles, & prudentes in Christo, & in Christianæ vitæ puritate ac litteris conspicuos exigit. Imò & ij, qui in Coadiutores tam in spiritualibus quàm in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum vtrique, post sufficientes probationes, & tempus in Constitutionibus expressum, vota sua ad deuotionem & meritum maius, non quidem solemnia, (præter aliquos, qui de licentiâ Præpositi Generalis propter ipsorum deuotionem, & personarum qualitatem, tria vota huiusmodi solemnia facere poterunt) sed quibus teneantur, quamdiu Præpositus Generalis in Societate eos retinendos esse censuerit, emittere debeant, prout in Constitutionibus latiùs explicabitur; non nisi diligenter examinati & idonei reperti ad eumdem finem Societatis, admittantur ad hanc IESV Christi militiam, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur, ad gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcula. Amen. Quapropter considerantes, nihil quod pium sanctúmque non sit, in dictâ Societate eiusque laudabilibus institutis, ac exemplari Ignatij & aliorum Sociorum prædictorum vitâ & moribus reperiri; eaque omnia ad suorum & aliorum Christi fidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere; Socios, ac illorum Coadiutores prædictos, & ipsius Societatis Scholares à quibusuis

Coadiutores, & Scholares vota sua debent emittere.

Aliqui tria vota solemnia emittere possunt.

Idonei coadiutores, & scholares debent admitti.

bus̄uis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occaſione vel cauſsâ, latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes & abſolutos fore cenſentes, illoſque ſub noſtrâ & Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcipientes, motu proprio, & ex certâ noſtrâ ſcientiâ, auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium, erectionem & inſtitutionem Societatis, ac extenſionem numeri illius Sociorum, ac receptionis, & admiſsionis Coadiutorum, ac omnia & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi & alterandi ſtatuta, & ordinationes, ac alia quæuis indulta eiſdem, Societati & illius Præpoſito, per prædeceſſorem noſtrum, & Sedem huiuſmodi, ſub quibuſcumque tenoribus & formis conceſſa & confirmata, ac deſuper confectas, tam ſub plumbo, quàm in formâ breuis litteras, & in eis contenta, ac inde ſecuta quæcumque, perpetuò approbamus & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adiicimus, ſupplentes omnes & ſingulos tam iuris quàm facti defectus, ſi qui interuenerint in eiſdem: Eaque omnia, & ſingula perpetuæ & inconcuſſæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere; & ſic per quoſcumque Iudices & Commiſſarios, quauis au-

IVLII III.

Approbatur & confirmatur inſtitutum, & Priuilegia conceſſa.

IVLII III.

ctoritate fungentes, sublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, interpretari, atque decidi debere; nec non quidquid secus super his per quoscumque, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus & declaramus.

Iudices qui assistant.

Quocircà vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiasticâ cõstitutis, per Apostolica scripta mãdamus, quatenus ipsi, & eorũ quilibet, per se vel alium seu alios, præfatis Præposito & Societati in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ singulas prædictas & præsentes litteras plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari: non permittentes quemquam contra illarum tenorem quomodolibet indebitè molestari: contradictores quoslibet & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac censuras prædictas legitimis super his habendis seruatis processibus, etiam iteratis vicibus aggrauando: inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis & singulis, quæ in litteris prædictis idem prædecessor noster voluit non

Non obstantibus, &c.

obsta-

obstare, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim ab Apostolicâ sit Sede indultum; quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, susceptionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, suppletionis, decreti, declarationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo, duodecimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri anno primo.

IVLII III.

F. de Mendoza.

Fed. Card. Cæsius.

Ivlii III.

BREVE I.

CONFIRMATIO PRIVILEGIORVM Societati concessorum: & aliorum noua concesſio.

ANNO M. D. LII.

Dilecto Filio Ignatio de Loyolâ, Præposito Generali Societatis Iesv,

IVLIVS PAPA III.

Dilecte fili ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. Sacræ Religionis, ſub quâ dilecti filij Societatis Iesv, reiectis ſæculi vanitatibus, gratum Altiſsimo præbent ſub humilitatis ſpiritu famulatum; & feruentibus ſtudiis per exempla virtutum & ſolidam doctrinam alios ad diuinæ Maieſtatis obſequia trahunt, fauor expoſcit, & deuotionis veſtræ merita Nos inducunt, vt ea, quæ per Nos, & prædeceſſorem noſtrum tibi & illis prouidè conceſſa ſunt, Apoſtolicæ firmitatis munimine roboremus: voſque amplioribus fauoribus, & gratiis

tiis

tiis confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus veſtris, & animarum tum veſtrarum tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, per amplius conſulatur. Tuis itaq; in hac parte nobis porrectis ſupplicationibus inclinati, omnia & ſingula, litteras, facultates, indulgentias etiam plenarias, conceſſiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, & indulta, tibi, & ad tui & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi diſpoſitionem conceſſa, nec non facultatem inter alia cum perſonis Societatis huiuſmodi circa ieiunia, & cibos prohibitos, per te, vel alios Societatem ipſam profeſſos diſpenſandi: ac quoſcumque à caſibus hæreſis, & aliis contra fidem, & conſequentibus cenſuris quibuſcumque, etiam per te, & ſucceſſores tuos, vel alios ſimiliter profeſſos ad id idoneos, per te & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem Societatis huiuſmodi deputandos abſoluendi, & quatenus opus ſit, in foro conſcientiæ diſpenſandi, per fel. record. PAVLVM Papam III. prædeceſſorem noſtrum, & forſan Nos tam in genere, quàm in ſpecie, & aliàs quomodolibet, & ſub quibuſcumque tenoribus & formis conceſſa, eorum omnium tenores & cauſſas, propter quas conceſſa ſunt, præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, Apoſtolicâ auctoritate, ex certâ noſtrâ ſcientiâ, tenore præſen-

IVLII III.

Confirmantur Priuilegia hactenus conceſſa.

Diſpenſare circa ieiunia, & cibos prohibitos.

Abſoluere à quibuſcumque caſibus hæreſis in foro conſcientiæ.

IVLII III.

tium approbamus & confirmamus, ac illís perpetuæ & inconcussæ firmitatis robur adiicimus; illaque inuiolabiliter obseruari, & sub quibusuis derogationibus, reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris Apostolicis, etiam quasuis clausulas generales vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacumque verborum formâ, & expreßione in se continentibus, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu constitutionibus Apostolicis, quomodolibet pro tempore factis & editis, vllo vnquam tempore comprehendi; aut eis in aliquo derogari, seu ea reuocari, aut alterari nullatenus posse; sicq́ue per quoscumque Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, in quauis caussâ & instantiâ, sublatâ eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari ac definiri debere: ac ex nunc quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus: Et nihilominùs, vt tu, & Societas huiusmodi quietiùs & deuotiùs in humilitate spiritus, Altißimo gratum præbere poßitis famulatum, facultatem & licentiam anteponendi, & postponendi officium diuinum, aliàs vobis concessam ad hoc, vt tu, & pro tempore existentes religiosi Societatis huius-

Priuilegia prædicta sub quibusuis derogationibus non comprehenduntur.

Facultas præponendi, ac postponendi officium diuinum.

huiusmodi ex legitimis ac iustis caussis,in quo tuam, & successorum tuorum Præpositorum Generalium pro tempore existentium,& aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus,officium ipsum celebrationi Missæ liberè,& absque conscientiæ scrupulo postponere possitis, auctoritate & tenore prædictis extendimus & ampliamus: ac insuper tibi, & aliis Præpositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tempore existentibus, & aliis, quibus ad hanc commutationem, auctoritatem vestram communicaueritis, vt recitationem officij huiusmodi pro iis, qui ob infirmitatem vobis videbuntur excusandi, in aliud opus pium,seu leuiorem orationem,durante tamen infirmitate, arbitrio vestro commutare; nec non Scholaribus Collegiorum Societatis huiusmodi in Vniuersitatibus alicuius studij generalis existentium, quòd ipsi, si præuio rigoroso & publico examine in eisdem Vniuersitatibus idonei reperti fuerint, & Rectores Vniuersitatum huiusmodi eos gratis, & amore Dei absque aliquâ pecuniarum solutione promouere recusauerint; in Collegiis prædictis, à Præposito Generali, pro tempore existenti, vel de eius licentiâ, à quouis ex inferioribus Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi Collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligendis; Scholaribus verò Collegiorum eorum-

IVLII III.

Postponere officium diuinum Missæ celebrationi.

Infirmis cōmutare officium diuinum.

Quomodò Nostri in Vniuersitatibus possunt ad gradus promoueri.

IVLII III.

Nostri extra Vniuersitates possunt ad gradus promoueri.

rumdem, extra Vniuersitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à dicto Præposito Generali, vel de eius licentiâ, à quouis ex Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi Collegiorum, cum duobus, vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdem eligēdis, quoscumque Baccalaureatus, ac Magisterij, Licentiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere: Præpositis, vel Rectoribus cum Doctoribus huiusmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipsos promouere, eisdemque Scholaribus, vt postquam promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscumque alios actus ad hæc necessarios facere, & exequi, ac omnibus, & singulis priuilegiis, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratiis, & indultis, ac omnibus, & singulis aliis, quibus alij in quibusuis Vniuersitatibus studiorum huiusmodi, rigoroso examine præuio, ac aliàs iuxta inibi obseruari solitos, & requisitos vsus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure, vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solùm ad ipsorum instar, sed pariformiter, & æquè principaliter absque vllâ penitùs differentiâ, vti, potiri, & gaudere, in omnibus, & per omnia, perinde ac si gradus huiusmodi in eisdem Vniuersitatibus, & non eorum

Priuilegia eorum, qui ad gradus promouentur.

eorum Collegiis huiusmodi accepissent: Præpositis quoque inferioribus à te, & pro tempore existenti Præposito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præsertim in locis Indiarum, & aliis remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipsi quæcumque, gratias, facultates, concessiones, & indulta eis per te, & eumdem Præpositum Generalem, vel Prouincialem, pro tempore existentes, communicata, & concessa, quibusuis aliis personis de Societate huiusmodi Professis, eis benè visis, quoties eis videbitur, de tuâ tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium licentiâ, communicare, & concedere possint. Et insuper religiosis Societatis huiusmodi pro tempore senio confectis, aut aliquâ infirmitate grauatis, & ad operandum in vineâ Domini non idoneis, etiam Professis, vt in collegiis Societatis huiusmodi de tui, & pro tempore existentis Præpositi Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, seu communicauerint, licentiâ, morari, & ex illorum reditibus, & prouentibus se sustentare absque aliquo conscientiæ scrupulo, liberè & licitè valeant, plenam & liberam, auctoritate & tenore præmissis, facultatem & licentiam concedimus. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus, constitutionibus, ordinationibus, ac Societa-

tis,

IVLII III.

Præpositi inferiores gratias sibi communicatas, de licentiâ Generalis, Professis communicare possunt.

Professi senes vel infirmi possunt cum facultate Generalis in Collegiis habitare.

Non obstantibus, &c.

IVLII III.

tis, & Vniuersitatum huiusmodi, iuramento, cõfirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis eidem Societati, & Vniuersitatibus, illarumq; Rectoribus, Doctoribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cũ quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis: etiam motu proprio, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliàs quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, aut quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Verùm quia difficile foret pręsentes litteras ad singula quæque loca deferre; volumus, & eadem auctoritate decernimus, quòd ipsarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, aut curiæ Ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum

Transumptis habeatur fides.

ctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die XXII. Octobris, M.D.LII. Pontificatus noſtri anno tertio.

Gal. Aquinas.

PII IV.

CONFIRMATIO

Pii IV.

Et noua conceſsio facultatis circa Societatis ædificia, etiam intra centum quadraginta cannas aliorum ordinum erigenda.

ANNO M.D.LXI.

Dilectis filiis Præpoſito Generali, & vniuerſæ Societati IESV,

PIVS PAPA IV.

Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Etſi ex debito paſtoralis officij ſingulos Religioſos, qui ſpretis huius tranſitorij ſæculi pompis, iugum Religionis libenter amplexi, propriam voluntatem abnegare, & in cælis theſauros ſuos reponere decreuerunt, paternâ dilectione proſequamur; ad illos tamen, qui ſicut nomen Sociorum IESV aſſumpſerunt, ita opere, do-

Pii IV. ctrinâ, & exemplis, Dominum noſtrum Iesvm Chriſtum imitari, & eius veſtigia ſequi nituntur; maioribus fauoribus, & gratiis proſequendum inuitamur. Cùm itaque ſicut accepimus, aliàs poſtquàm vos, quibus dudum anteà per ſpeciale priuilegium vobis per fel. rec. Pavlvm III. conceſſum, & Ivlivm etiam Tertium prædeceſſores noſtros confirmatum, vt quæcumque, Domos, Eccleſias, & Collegia Societatis Iesv, cum omnibus ad id neceſſariis, & opportunis, conſtrui ac ædificari facere, ac loca pro huiuſmodi conſtructionibus, vobis pro tempore conceſſa recipere poſſetis, indultum fuerat: decreto etiam in litteris eorumdem prædeceſſorum deſuper confectis appoſito, quòd Domus, Eccleſiæ, Collegia, cellæ, & Oratoria vbilibet per vos, pro tempore conſtructa, ſeu vobis donata, eo ipſo quòd ædificata, vel donata forent; Apoſtolicâ auctoritate erecta, approbata, & confirmata eſſent, & eſſe cenſerentur, ac aliàs prout in litteris prædictis latiùs contineri dicitur: voſque in vim priuilegij ſic vobis conceſsi, & poſteà, vt præfertur confirmati, in diuerſis mundi partibus, quàm plura Collegia, Domos & Eccleſias dictæ Societatis, etiam in locis intra centum quadraginta cannas, ab aliis Religioſis locis diuerſorum ordinum, etiam mendicantium conſiſtentibus erexeratis, in Dei laudem, & honorem, ac Chriſtianę religionis non modi-

Conceſsio Pauli III. & confirmatio Iulij III. de erigendis Collegiis & Domibus Societatis.

modicum incrementum: cùm postmodùm vos dicto vestro priuilegio vtendo, vnum Collegium eiusdem Societatis in ciuitate Palentinâ, & fundo vobis ad id donato, iuxta quemdam Conuentum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantiâ erexissetis; seu iam erectum, & vobis donatum accepissetis: Dilecti filij fratres dicti Conuentus, prætendentes Collegium prædictum, stantibus priuilegiis dicto Ordini Fratrum Minorum concessis, construi, seu erigi non posse, se præmissis opposuerunt, & vos desuper molestare velle se iactauerunt, & iactant. Nos qui inter seruos Christi pacem & tranquillitatem intimis desideramus affectibus, attendentes quantum dicta vestra Societas in Ecclesiâ Dei hactenus fructum attulerit, & quantum in futurum, Deo dante, sit allatura: & propterea vos præ ceteris aliis Religiosis maioribus fauoribus, & gratiis fore meritò prosequendos: & cupientes quòd Collegium sic per vos in dictâ ciuitate Palentinâ erectum, seu vobis donatum, ad debitum vlteriorem effectum perducatur, motu proprio non ad vestram, vel alicuius pro vobis, nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostrâ certâ scientiâ, & spontaneâ voluntate, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, litterarum prædictarum, nec non Priuilegiorum dictorum Fratrum Minorum veriores tenores, ac alia in præmissis, etiam forsan

Pii IV.

Commendatio Societatis.

PII IV. forsan de necessitate exprimenda, pro expressis habentes; vosque à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes: vobis, vt Collegium per vos in dictâ ciuitate Palentinâ, vt præmittitur, erectum inhabitare, & inhabitari, ac in eo omnia & singula, quæ in aliis eiusdem Societatis Collegiis fieri, & exerceri solent, fieri, & exerceri facere, liberè ac licitè possitis, & valeatis, Apostolicâ auctoritate tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus, ac licentiam & liberam facultatem impartimur; vosque à quibusuis censuris & pœnis, in vos præmissorum occasione forsan latis, motu simili absoluimus. Et vt via molestandi, & impediendi vos super similibus erectionibus in futurum ceteris præcludatur, Priuilegium, vt præfertur, per præfatos prædecessores nostros vobis concessum, & confirmatum, tam quoad dictum in ciuitate Palentinâ erectum, quàm quoad alia quæcumque Collegia, Domos, Ecclesias, & Oratoria in quibusuis mundi partibus per vos hactenus erecta, & in posterum erigenda, motu simili approbamus, & confirmamus, ac de nouo conce-

Erectio Collegij Palentini approbatur.

Confirmatio, & noua concessio Collegia vbique terrarum erigendi.

concedimus, illique perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus: ac oppositionem, & contradictionem dictorum Fratrum Minorum, nullum vobis quoad dictum, & alia Collegia, Ecclesias, & domos per vos hactenus erecta, & in posterum erigenda, præiudicium attulisse, vel in futurum afferre posse; sed priuilegium per nos confirmatum, & de nouo concessum huiusmodi, perpetuò illæsum, & illibatum fore, & esse; sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam S.R.Ecclesiæ Cardinales, ac sacri Palatij Apostolici caussarum Auditores, sublatâ eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definiri, & interpretari debere; & quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quocircà vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiasticâ constitutis, per præsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestrâ, aut alicuius vestrûm fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in præmissis efficacis defensionis præ-

PII IV.

Deputantur Iudices conseruatores.

Pii IV. præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ, vos decreto, confirmatione, concessione, indulto, licentiâ, facultate, & absolutione, ac aliis præmissis pacificè gaudere: ac easdem præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, perpetuò inuiolabiliter obseruari: Non permittentes vos super eisdem præmissis, vel eorum aliquo, per dictos Ordinis Minorum, vel alios aliorum quorumcumque Ordinum Religiosos, seu locorum Ordinarios, aut alios quoscumque iudices, & personas cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existant, & quacumque etiam Pontificali, Regiâ, vel aliâ auctoritate fungantur, publicè vel occultè, directè vel indirectè, tacitè vel expresè quouis quæsito colore, vel ingenio impediri, molestari, vel aliàs quomodolibet inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione postpositâ, compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac felicis recordationis Bonifacii Octaui, prædecessoris nostri, de vnâ, & in Concilio generali, de duabus dietis, dummodò non vltra tres dietas quis auctoritate præsentium ad iudicium trahatur, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nostrisque de iure quæsito non tollendo, & aliis Cancellariæ Apostolicæ regulis; nec non dicti Ordinis

Non obstantibus, &c.

Fra-

Fratrum Minorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis eidem Ordini Fratrum Minorum, & aliis quibuſuis, etiam Mendicantium Ordinibus, illorumque Superioribus, etiam ſuper non ædificandis Eccleſiis, Domibus, & Collegiis aliarum Religionum intra centum quadraginta cannas ab eorum cœnobiis, & conuentibus, ac aliàs ſub quibuſuis tenoribus, & formis per quoſcumque Romanos Pontifices, & nouiſſimè per felicis recordationis PAVLVM IV. prædeceſſores noſtros conceſſis, confirmatis, & innouatis, ac omnibus aliis, quæ præfati PAVLVS & IVLIVS prædeceſſores noſtri, in eorum reſpectiuè litteris voluerunt non obſtare; nec non quacumque lite inter vos, & Fratres prædictos, ſeu alios cuiuſcumque Ordinis, vel Religionis exiſtant, coram quibuſcumque iudicibus, & in quacumque inſtantiâ forſan pendente, cuius ſtatum, actus, & merita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, nominaque & cognomina Iudicum coram quibus pendet, præſentibus haberi volumus pro expreſſis. Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non tamen per clauſulas generales idem importantes,

PII IV.

Derogatur priuilegiis quorumuis Ordinum, etiam quantum ad cannas.

 men-

 mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma seruanda foret, tenores illorum, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis traditâ obseruatâ inserti forent, præsentibus pro expressis habẽtes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat motu simili specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die decimatertiâ Aprilis, M.D.LXI. Pontificatus nostri anno secundo.

Cæ. Glorierius.

PII

PII IV.

CONFIRMATIO

Et extensio facultatis conferendi gradus in Artibus & Theologiâ: nec non exemptionis à qualibet decimarum & impositionum solutione.

ANNO M. D. LXI.

Dilectis filiis Præposito Generali, & vniuersæ Societati IESV,

PIVS PAPA IV.

Dilecti filij, salutem & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecistis, quod cùm vestræ Societati, per fel. rec. IVLIVM Tertium Romanum Pontificem prædecessorem nostrum concessum sit, vt eius Collegiorum, extra studiorum generalium Vniuersitates constitutorum, Scholares absoluto studiorum suorum cursu, & rigoroso examine præcedente, à Generali Præposito pro tempore existente, vel de eius licen- *Iulij III. Concessio circa promouendos ad gradus.*

 tiâ,

Pii IV. tiâ, à quolibet ex Præpositis vel Rectoribus Collegiorum Societatis huiusmodi, cum duobus vel tribus Doctoribus, vel Magistris, ad id per eos eligendis, quoscumque Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magisterij & Doctoratus, in Artibus & Theologiâ gradus accipere; & postquàm promoti fuerint, in eis legere, disputare, & alios quoscumque actus ad id necessarios facere & exequi; omnibusque & singulis priuilegiis, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratiis & indultis, quibus alij in Vniuersitatibus studiorum generalium, rigoroso examine præuio, ac aliàs iuxta illarum ordinationes, vsus, ritus, & mores pro tempore promoti, de iure, vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet, vti, potiri, & gaudere possint; non solùm ad eorum instar, sed pariformiter, & æquè principaliter, absque vllâ penitùs differentiâ, vti, potiri, & gaudere valeant in omnibus & per omnia, perinde ac si gradus in Vniuersitatibus, & non in Collegiis huiusmodi accepissent: Ac dicta Societas, sua etiam in diuersis Vniuersitatibus habeat Collegia, in quibus artes liberales, etiam Theologia, aliaque litterarum studia diligenter tractantur, & quorum Scholares partim propter obligationes & iuramēta, per inibi promouendos præstari solita, partim ob nimias, quæ ibi fieri solent impensas, ab eisdem Vniuersitatibus, earum-

Non expedire, vt Nostri promoueantur in Vniuersitatibus, propter obligationes, iuramenta, & expensas.

rumque Rectoribus, & deputatis promoueri non expediat. Præterea, quòd quamuis rec. me. PAVLVS Papa III. prædecessor eamdem Societatem, eiusque personas à decimarum, & aliarum quarumcumque impositionum solutione exemerit, prout in ipsorum prædecessorum litteris desuper confectis pleniùs continetur; ipsique prædecessores in priuilegio huiusmodi vobis concesso, eius intentionis fuisse credantur; quia tamen id disertis verbis non vsquequaque explicatum, nec in exemptione vobis concessâ huiusmodi, de Domibus probationis, & Collegiis eiusdem Societatis, (non tamen professorum Domus) quæ iuxta regularia illius instituta bona stabilia habent, aut habere possunt, specialis mentio facta fuit; molestiam vobis inferri, ac Domus probationis, & Collegia vestra præfata super exemptione huiusmodi perturbari posse, tempore procedente timetis. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, quatenus priuilegiis, & exemptioni, ac desuper confectis litteris præfatis, pro firmiori illorum subsistentiâ, approbationis nostræ robur adiicere; illaque, vt infrà dicetur, declarare, ampliare, & aliàs in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui votiuum Religionis vestræ profectum, sincerè paternæ caritatis affectu libenter amplectimur, litterarum prædictarum veriores tenores, ac qua-

PII IV.

Exemptio à Paulo III. concessa super decimarum & impositionum solutione.

PII IV. rumcumque litium & caussarum vobis per quoscumque desuper motarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina Iudicum, & collitigantium, ac titulos eorum præsentibus pro sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, priuilegia, & exemptionem, ac cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis litteras, prædicta, & illorum vigore Domos & Collegia vestra vbilibet constructa, & alia inde secuta quæcumque, iuxta tenorem litterarum eorumdem prædecessorum, Apostolicâ auctoritate, ex certâ scientiâ confirmamus & approbamus; ac etiam plenariè innouamus, & de nouo quatenus sit opus concedimus: nec non illis perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, omnesque & singulos iuris & facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem, supplemus: & nihilominùs pro potiori cautelâ, vniuersam Societatem, omniaque, & singula illius, Domos probationis, & Collegia vbilibet consistentia, præsentia & futura, eorumque personas, fructus, reditus, prouentus, etiam bonorum Ecclesiasticorum, sæcularium, & regularium quorumcumque illis pro tempore vnitorum, aliasque res, & bona quæcumque, à quibusuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & aliis fructuum partibus, subsidiis, etiam caritatiuis, & aliis ordinariis oneribus, etiam pro expedi-

Exemptionis prædictæ cōfirmatio, & noua concessio.

Exemptionis prædictæ declaratio, & extensio.

peditione contra infideles, defensione patriæ, ac aliàs quomodolibet, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum instantiam pro tempore impositis, etiamsi in illorum impositione caueatur, quòd nulla prorsus exemptio cuiquam aduersus illa suffragetur, ita quòd Societas, èiusque Domus, Collegia, fructus, res, & bona præfata semper ab illis, absque declaratione desuper faciendâ, excepta sint, & esse censeantur, perpetuò liberamus & eximimus. Et insuper tibi moderno, & pro tempore existenti Præposito Generali dictæ Societatis, vt per te, vel illum, seu aliquem ex Præpositis, vel Rectoribus Collegiorum vestrorum, tam in Vniuersitatibus Studiorum generalium, quàm extra illas vbilibet consistentium, in quibus ordinariæ Studiorum artium liberalium, & Theologiæ lectiones habebuntur, cursusque ordinarij peragentur, vt dictæ Societatis Scholares, & pauperes externos, qui dictas lectiones frequentauerint, & etiam diuites (si Officiales Vniuersitatum eos promouere recusauerint) cùm per examinatores vestræ Societatis idonei sint inuenti (solutis tamen per diuites suis iuribus Vniuersitatibus) in vestris Collegiis Vniuersitatum quarumcumque, & in aliis extra Vniuersitates consistentibus Collegiis vestris, alios quoslibet Scholares, qui inibi sub eorumdem Collegiorum obedientiâ, directione, vel disci-

PII IV.

Facultas cōferendi gradus in Collegiis Societatis, vbi lectiones Theologiæ & cursus ordinarij peraguntur.

Quomodò Nostri Scholares, & externi pauperes, & diuites ad gradus poßunt à Nostris in Vniuersitatibus promoueri.

Vbi non eſt Vniuerſitas, Noſtri & externi Scholares ad gradus promoueri poſſunt in Collegiis, vbi ſtuduerint.

diſciplinâ ſtuduerint, ad quoſcumque Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magiſterij, & Doctoratus gradus præfatos, ac aliàs in reliquis iuxta litterarum IVLII prædeceſſoris prædicti tenorem promouere; ipſiq́ue ſic promoti priuilegiis, aliiſq́ue in eiſdem litteris contentis plenariè vti, potiri, & gaudere liberè & licitè valeant, auctoritate præfatâ concedimus, & indulgemus; ac eiuſdem IVLII prædeceſſoris litteras ad præmiſſa extēdimus & ampliamus.

Conceſſio Iulij III. de gradibus ad præmiſſa extenditur, & ampliatur.

Nec non præſentes litteras, & in eis contenta de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis defectu quouis prætextu, quæſitóve colore, nullo vnquam tempore notari vel impugnari poſſe, nec ſub quibuſuis ſuſpenſionibus, reuocationibus, derogationibus, vel limitationibus ſimilium vel diſſimilium gratiarum, à nobis & Sede Apoſtolicâ, ex quauis cauſsâ, pro tempore emanatis, vllatenus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas fore, vobiſq́ue, & vniuerſæ Societati, ſingularibuſq́ue perſonis, & aliis præmiſſis omnino ſuffragari: & ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Iudices & Commiſſarios, etiam S.R.E. Cardinales, ſublatâ eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari & definiri debere: ac quidquid ſecus à quoquam, quauis auctorita-

te,

te, ſcienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Quocircà vniuerſis, & ſingulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutis, per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte veſtrâ fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, vobiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtrâ præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque firmiter obſeruari: voſque priuilegiis, exemptione, ac aliis omnibus & ſingulis præmiſſis pacificè frui & gaudere: non permittentes vos deſuper, vel aliquem veſtrûm, aut alios, quorum intereſt, per quoſcumque quauis auctoritate fungentes, contra præmiſſa quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoſlibet & rebelles per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris & facti remedia, appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo: inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis, & quibuſuis Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, & præſertim illâ de non tollendo iure quæſito, ac piæ memoriæ BONIFACII Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vnâ, & Concilij gene-

PII IV.

Deputantur Iudices conſeruatores.

Non obſtantibus, &c.

Pii IV. generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium, ad iudicium non trahatur, nec non quibuſuis aliis Apoſtolicis ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel ſpecialibus Conſtitutionibus & ordinationibus; nec non quorumcumque Vniuerſitatum, ordinum, conuentuum, & aliorum locorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, illis eorumque Superioribus, & perſonis in genere, vel in ſpecie, ſub quibuſcumque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam in formâ Breuis, tam per Nos, quàm quoſuis prædeceſſores noſtros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumuis Imperatorum, Regum, Ducum inſtantiam, aut etiam motu proprio, & ex certâ ſcientiâ, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut & Conſiſtorialiter etiam per viam generalis legis, & ſtatuti perpetui, quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiam Mari magno, Bullâ aureâ aut aliàs nuncupatis. Quibus omnibus etiam ſi pro ſufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem

tem per clauſulas generales idem importantes, mentio,ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet,tenores huiuſmodi,ac ſi de verbo ad verbum infererentur,præſentibus non ſufficienter expreſſis habentes,illis aliàs in ſuo robore permanſuris,hac vice dumtaxat,ſpecialiter & expreſsè derogamus , contrariis quibuſcumque, ſeu ſi aliquibus communiter vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum,quòd interdici,ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint,per litteras Apoſtolicas non facientes plenam ac expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem,quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis,& ſigillo alicuius Epiſcopi, vel perſonæ in Eccleſiaſticâ dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſis originalibus litteris haberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S.Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die XIX. Auguſti, M.D.LXI. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

PII IV.

Tranſumptis habeatur fides.

Cæ.Glorierius.

PII V.

CONFIRMATIO

Et extenſio Priuilegij Societatis contra Apoſtatas.

ANNO M.D.LXV.

Pivs Episcopvs Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

ÆQuum reputamus, & rationi conſonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratiâ præceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu litteræ Apoſtolicæ ſuper illis confectæ non fuerint, ſuum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem fel. rec. Pio Papæ IV. prædeceſſori noſtro, pro parte cariſſimi in Chriſto filij noſtri, tunc ſui, Sebaſtiani Portugalliæ & Algarbiorum Regis illuſtris, ac dilectorum filiorum Præpoſiti Generalis, & Religioſorum Societatis Iesv, expoſito, quòd licet aliàs piæ memoriæ Pavlvs Papa Tertius etiam prædeceſſor noſter, in ſui, dictæque Societatis fauorem inhibuiſſet, ne quis poſt emiſſa vota in dictâ Societate, ſecundùm illius Conſtitutiones, ſiue Profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue Coadiutor

Conceßio Pauli III. contra Apoſtatas Societatis.

tor Societatis huiuſmodi ille eſſet, ad quemuis alium ordinem, etiam per Sedem Apoſtolicam approbatum (ordine Carthuſienſium dumtaxat excepto) niſi de expreſsâ ipſius Præpoſiti, aut Sedis licentiâ tranferri poſſet: Volens, & concedens quòd Generalis, & alij inferiores Præpoſiti dictæ Societatis, per ſe vel per alios, ſic egreſſos, ac alios quoſcumque dictæ Societatis Apoſtatas, in quocumque habitu illos contingeret inueniri, excommunicare, capere, & incarcerare, aut aliàs ſuæ diſciplinæ ſubmittere, & ad id, ſi opus foret, auxilium brachij ſæcularis inuocare, liberè & licitè valerent, prout in ipſius PAVLI prædeceſſoris litteris deſuper confectis pleniùs dicebatur contineri: ac inhibitio, voluntas, & conceſſio PAVLI prædeceſſoris huiuſmodi, quæ tranquillitatem, conſeruationem, & commune bonum dictæ Societatis concernebant, ab omnibus illius Religioſis humiliter ſeruari debuiſſent: nihilominùs nonnulli animi leuitate, vt credebatur, ducti, ac quietem labori, cui proculdubio Religioſi Societatis huiuſmodi, pro excolendâ & propagandâ Chriſtianâ Religione continuò erant expoſiti; ac priuatum commodum, publicæ tam dictæ Societatis, quàm Chriſtianæ reipub. vtilitati indiſcretè præferentes, fucatiſque coloribus aſſerentes, ſe id facere ob frugem melioris vitæ, aut ſtrictioris obſeruantiæ, ſeu non obtentâ Superiorum licentiâ,

PII V.

Quibus de cauſſis è Societate nonnulli ad religionẽ aliam tranſire voluerint.

PII V. centiâ, ad alios, etiam Fratrum Mendicantium, ordines transire posse iactabant, & forsan aliqui de facto iam transierant. Alij verò (quod turpius erat) ambitiosâ cupiditate moti, postquàm se Deo dediderant, sæculi libertatem quærentes, ad illud reuerti, & in illo palàm degere non dubitauerant, nec dubitant, in animarum suarum detrimentum, ac Societatis prædictę non modicum præiudicium & iacturam. Et nisi opportuno aliquo remedio, dictæ Societatis indemnitati, tranquillitati, & conseruationi consuleretur, verendum erat, ne Societas ipsa, quæ in erudiendis & docendis viris, qui Christianæ Reipub. per verbi Dei prædicationem prodessent, & Catholicam fidem in remotissimis etiam Brasiliæ partibus propagarent & seminarent, sedulò intendebat; taliter delusa & defraudata viris suâ impensâ & labore edoctis, careret litteratis, qui operam in vineâ Domini, iuxta ipsius Societatis instituta, moremque, præstari & exerceri solitam, valerent adimplere. Idcircò pro parte, tam Sebastiani Regis, se & Religiosorum Societatis huiusmodi operâ & doctrinâ plurimùm vti asserentis, quàm Præpositi Generalis, ac Religiosorum præfatorum, eidem Pio prædecessori humiliter supplicato, quatenus ipsius Societatis quieti & conseruationi prospicere, ac aliàs in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaretur; præfatus

Societas non debet carere viris, suâ impensâ & labore edoctis.

PIVS

Pivs prædecessor, qui votis illis, quæ dictæ Religionis profectum concernebant, Catholicis Regibus præsertim instantibus, gratum præbere solebat assensum, eosdem Sebastianum Regem, ac Præpositum, & vtrumque eorum, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infrascriptorum dumtaxat consequendum, absoluens, & absolutos fore censens: nec non veriores litterarum Pavli prædecessoris, ac Constitutionum Societatis prædictarum tenores, nec non modum, formam, & qualitates votorum, in ipsâ Societate, tam per Professos, quàm Coadiutores, & Scholares suos huiusmodi emitti solitorum, pro expressis habens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, sub Datum videlicet sexto Kal. Decemb. Pontificatus sui anno sexto; quòd nullus dictæ Societatis religiosus in litteris Pavli prædecessoris huiusmodi expressus, post emissa vota secundùm illius Constitutiones, siue Professus, siue Scholaris, siue Coadiutor, cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis ille foret, à dictâ Societate exire, aut recedere, etiam prætextu cuiusuis indulti, ab eodem Pio prædecessore, vel alio Romano Pontifice pro tempore existente, seu illius maio-

Pii V.

Nullus post emissa vota, etiam cuiusuis indulti prætextu, potest à Societate exire absque licentiâ obtentâ à suo Superiore.

Pii V.

Nullus de Societate potest transire ad alium Ordinem, præter Carthusiensium, sine licentiâ sui Superioris.

maiore Pœnitentiario, aut aliquo Nuntio, vel Legato, etiam de Latere, impetrati, vel impetrandi, (quod etiam ex tunc surreptitium idem Pivs prædecessor declarauit) absque expressâ Superioris sui licentiâ ad id ab eo specialiter obtentâ, etiam quæsito colore ob frugem melioris vitæ, aut strictioris obseruãtiæ, ad quemuis alium, etiam Minorum, vel aliorum Fratrum Mendicantium, Cisterciensium, vel S. Benedicti, aut aliorum Monachorum ordinem transire; vel etiam per Superiores ordinum huiusmodi suorúmve Monasteriorum (præfato ordine Carthusiensium dumtaxat excepto) recipi seu admitti posset, seu præsumeret, sub pœnâ excommunicationis, tam per recipientes, quàm receptos, ac recedentes præfatos ipso facto incurrendâ, & quam idem Pivs prædecessor, ex tunc contra quemlibet transgressorem quomodolibet in præmissis protulit, & à quâ sic innodatus, præterquàm in mortis articulo, ab alio quàm Romano Pontifice, vel superiore Societatis huiusmodi absolui non posset. Quodque nihilominùs secus facta non tenerent, & nullius existerent efficaciæ, vel momenti; & insuper, vt qui pro tempore ab ipsâ Societate in Carthusiensium præfatum, vel de Superioris licentiâ, ad alium ordinem transire vellent, ad Carthusiensium videlicet, infra tres menses, à die quo ab ipsâ Societate recessissent; ad alium verò Ordinem

Transeuntes ad alium Ordinem, vt præfertur, & qui eos recipiunt, ac aliàs, qui recedunt à Societate, sunt ipso facto excommunicati: nec possunt absolui nisi à Papâ, aut à Superiore Societatis.

Recedentes à Societate, infra quod tẽpus Carthusiensium; vel alium Ordinem tenentur ingredi, & sub quâ

nem

nem infra tempus eis à dicto Superiore præfigendum accedere; illoſque actualiter ingredi, & ſi in illis permanere nollent, aut non poſſent, abſque vllâ morâ ad dictam Societatem regredi tenerentur, ſub pœnâ excommunicationis præfatâ, quam tam ipſi Religioſi, quàm illos recipientes, vel eis auxilium, conſilium, vel fauorem præſtantes, etiam incurrerent. Et nihilominùs ſi quis ex Religioſis præfatis, animo indurato aliquid in contrarium attentare præſumeret, vel à dictâ Societate poſt in eâ emiſsa vota, vt præfertur, abſque Superioris licentiâ exiret, & in ſæculo, vel alio etiam Regulari loco degere præſumeret; liceret dicto Generali, aliiſque dictæ Societatis Præpoſitis, & Superioribus, eoſdem tranſgreſſores, & exeuntes, tamquàm Apoſtatas, etiam per auxilij ſæcularis brachij inuocationem, ſummariè, & ſine figurâ iudicij, ad dictam Societatem reuocare, capere, & incarcerare, ac debitæ pœnitentiæ ſubiicere, auctoritate Apoſtolicâ, perpetuò ſtatuit, ordinauit, præcepit, atque mandauit. Ac inſuper eidem Societati, illiuſque Generali, ac aliis Præpoſitis, & ſingularibus perſonis; quòd omnibus & ſingulis priuilegiis, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, gratiis, & indultis per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores ſuos, ſingulorum Mendicantium Fratrum Ordinibus, illorumque Superioribus, & Fratribus, in genere, vel

Pii V. pœnâ, quam etiam incurrunt illos recipientes, vel eis dantes auxiliũ, &c.

Superioribus Societatis datur facultas procedendi contra dictos Apoſtatas.

Communicantur Societati omnia priuilegia procedendi contra dictos Apoſtatas.

PII V. in specie, etiam super suis Religiosis alterutrùm non recipiendis, quomodolibet concessis, & approbatis, ac quibus illi vtebantur, potiebantur, & gaudebant, vti, potiri, & gaudere liberè & licitè valerent, eadem auctoritate concessit & indulsit. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublatâ eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contingeret, irritum & inane decreuit. Non obstantibus præmissis, ac recolendæ memoriæ INNOCENTII Papæ III. similiter prædecessoris nostri, quæ incipit, *Licet*, & aliis quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non ordinum prædictorum, & aliis, etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam Mendicantium, & aliis quibusuis Ordinibus, eorumque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis: quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis

Non obstantibus, &c.

totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa,& indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio,ſeu quæuis expreſſio habenda,aut aliqua alia exquiſita forma ad id ſeruanda foret,idem PIVS prædeceſſor, illorum omnium tenores pro ſufficienter expreſſis habens,illis aliàs in ſuo robore permanſuris, eâ vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogauit, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Ne autem de abſolutione, ſtatuto,ordinatione,inhibitione, præcepto, mandato, indulto, conceſſione, decreto, & derogatione præfatis pro eo quòd ſuper illis ipſius PII prædeceſſoris, eius ſuperueniente obitu, litteræ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari,ipſique Sebaſtianus Rex,ac Præpoſitus,& Societas huiuſmodi illorum fruſtrentur effectu,volumus,& ſimiliter dictâ Apoſtolicâ auctoritate decernimus,quòd ſtatutum, ordinatio, inhibitio, præceptum, mandatum, indultum,conceſſio,decretum,& derogatio PII prædeceſſoris huiuſmodi, perinde à dictâ die VI. Kalendas Decembris, ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius PII prædeceſſoris litteræ, ſub eiuſdem diei Datum confectæ fuiſſent, prout ſuperiùs enarratur; quodque præſentes litteræ ad probandum plenè abſolutionem, ſtatutum,ordinationem, inhibitionem,præceptum, mandatum, indultum, conceſſionem, decretum, & derogationem PII

PII V.

Hæc Pij contra Apoſtatas conceſſio à die 26. Nouembris anno 1565. ſortitur ſuum effectum.

Pii V. prædecessoris huiusmodi, vbique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Quocircà venerabilibus fratribus nostris Toletan. & Auinionen. Archiepiscopis, ac Episcopo Leodien. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Sebastiani Regis, vel Præpositi Generalis Societatis huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant, auctoritate nostrâ, illos statuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, concessione, decreto, & derogatione prædictis pacificè frui & gaudere; non permittentes eos, vel eorum aliquem, desuper per quoscumque quauis auctoritate fungentes, quomodolibet indebitè molestari; contradictores quoslibet ac inobedientes, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia, appellatione postpositâ, compescendo; nec non legitimis super his habendis seruatis processibus illos censuras & pœnas prædictas incurrisse declarando, easque etiam iteratis vicibus aggrauando, & auxilium brachij sæcularis, si opus fuerit, inuocando. Non obstantibus sanctæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri,

Deputantur Iudices conseruatores.

ſtri, quâ cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne Iudices à dictâ Sede deputati extra ciuitatē, vel diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alij vel aliis vices ſuas cōmittere præſumant; & de duabus dietis in Concilio generali editâ, dummodò quis vltra tres dietas auctoritate præſentium, ad iudicium non trahatur: & aliis Apoſtolicis conſtitutionibus contrariis quibuſcumque omnibus ſuprà dictis, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quinto, ſextodecimo Kal. Februarij, Pontificatus noſtri anno primo.

Io. Bapt. Fauchier.

F. de Torres.

PII V.

CONFIRMATIO

Conſtitutionum Societatis circa contractus non capitulariter celebrandos.

ANNO M.D.LXVIII.

PIVS EPISCOPVS Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

INnumerabiles fructus, quos benedicente Domino, Chriſtiano orbi Societas IESV, viros litterarum præcipuè ſacrarum ſcientiâ, religione, vitâ exemplari, morumque ſanctimoniâ perſpicuos, multorum religioſiſſimos præceptores, ac verbi diuini, etiam apud longinquas & barbaras illas nationes, quæ Deum penitùs non nouerant, optimos prædicatores & interpretes producendo, feliciſſimè hactenus attulit, & adhuc ſollicitis ſtudiis afferre non deſiſtit, animo ſæpius reuoluentes noſtro, libenter non ſolùm ea, quæ aliàs in ipſius Societatis fauorem à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, Nobiſque, & aliis emanata ſunt, vt firmiùs ſubſiſtant cùm à nobis petitur, Apoſtolicæ & perpetuæ firmitatis robore, verùm

Ampla commendatio Societatis.

verùm etiam Societatem ipſam, quantum nobis ex alto conceditur, ſpecialibus fauoribus & gratiis munimus. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religioſorum dictæ Societatis petitio continebat, quòd litteris tam felicis recordationis PAVLI III. ſub milleſimo quingenteſimo quadrageſimo ſexto, quàm piæ memoriæ IVLII III. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, ſub milleſimo quingenteſimo quinquageſimo annis Incarnationis Dominicę, reſpectiuè confectis, per dictorum Pontificum ſucceſſores, & Nos confirmatis, in fauorem ipſius Societatis emanatis, ac illius Conſtitutionibus, omnimoda Collegiorum ipſius Societatis gubernatio, ad pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem, vel ipſam Societatem ſpectet: Indeque fit, vt neque Collegia præfata Capitulum habeant, neque capitulariter ad quæuis peragenda congregentur; omniſque facultas celebrandi contractus ex eiſdem Conſtitutionibus, penes Præpoſitum præfatum reſideat, quod etiam Generalis Congregatio ad commodiorem Societatis huiuſmodi negotiorum expeditionem, vtile, imò neceſſarium iudicans, voluit, & publico inſtrumento decreuit & declarauit. Quare pro parte eorumdem Religioſorum nobis humiliter ſupplicatum fuit, quatenus litteris, & Conſtitutionibus, ac voluntati, decreto, & declarationi præfa-

PII V.

Iuxta Bullas Pauli III. & Iulij III. & ex conſtitutionibus, Collegiorum gubernatio penes Generalem, vel Societatem exiſtit.

In Collegiis capitula non congregantur.

Facultas celebrandi cõtractus ad Præpoſitum Generalem ſpectat, iuxta conſtitutiones, & decretum congregationis.

PII V. præfatis, pro illorum firmiori subsistentiâ, robur Apostolicæ confirmationis adiicere, ac præmissa eidem Societati de nouo concedere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui Societatem præfatam, nobis, & Apostolicæ Sedi apprimè caram, singulari paternoque amore prosequimur, Religiosos præfatos, eorumque singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes: Nec non litterarum, & Constitutionum, ac decreti, & declarationis prædictorum tenores, ac Datum præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, litteras & Constitutiones, ac voluntatem, & decretum, nec non declarationem, prædicta, prout præmissa concernunt, ex certâ scientiâ, Apostolicâ auctoritate tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus. & infrà. Volumus autem, & eadem Apostolicâ auctoritate decernimus, quòd præsentium litterarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ Ecle-

Superiora confirmat Pontifex.

Transumptis habeatur fides.

clesiasticæ, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel Canonici alicuius Cathedralis, seu Collegiatæ Ecclesiæ munitis, eadem prorsus fides vbilibet in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur si exhibitæ forent vel ostensæ. Nulli, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXVIII. III. Kal. Maij, Pontificatus nostri anno tertio. PII V.

Io. Barengus.

Io. Bapt. Fauchier.

PII

Pii V.

PII V.

PRIVILEGIA

Circa prælectiones in Collegiis, etiam vbi aliorum sunt Vniuersitates, declarantur. Alia item in Scholarium fauorem, Societatis scholas frequentantium conceduntur.

ANNO M. D. LXXI.

Pivs Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.

CVm litterarum studia ad benè beateque viuendum summoperè conferre censeamus, ad ea libenter attendimus, per quæ Magistrorum numerum, iamdudum in publicis studiorum Vniuersitatibus institutum, non solùm conseruemus, sed etiam, quantum cum Deo possumus, peramplius augeamus. Exhibita sanè nobis nuper pro parte dilecti filij Præpositi Generalis Societatis Iesv, petitio continebat, quòd licet ipsa Societas in Collegiis, tam extra quàm intra studiorum generalium Vniuersitates constitutis, varios Philosophiæ,

phiæ, & Theologiæ Profeſſores manutenere ſtuduerit; ad effectum, vt non ſolùm dictam Societatem ingreſſi, ab illis eruditi, ſperatos in vineâ Domini fructus portare poſſent; verùm etiam, vt diuerſarum nationum iuuenes, qui Magiſtrorum penuriâ litteris operam dare deſiſtebant, hac commoditate allecti, rectè viuendi normam edocti, ſapientiæque donum amplexi, litteris ſimul & bonis operibus proficerent: ac propterea, prout etiam Sedis Apoſtolicæ auctoritate ſuffulti, id facere omnino poterant, ſemper curauerint, vt illarum ſtudioſi tam lectionibus, quàm diſputationibus, & aliis ſcholaſticis exercitationibus excolerentur; nihilominùs, cùm in quibuſdam Vniuerſitatibus quorumdam priuilegiorum prætextu eueniat, vt qui in Collegiis Societatis huiuſmodi eorum curſus confecerunt, illi eis ad gradus ſuſcipiendos minimè ſuffragentur, interdum etiam ſcholaſticis ipſis prohibeatur ne huiuſmodi lectiones ſub pœnâ excluſionis à gradibus prædictis, & aliis forſan cenſuris audiant, in magnum inibi proficere ſtudentium detrimentum, & legere ac laborare ſatagentium, vilipendiũ & grauamen. Quare idẽ Præpoſitus Generalis, cui nil aliud cordi eſt, quàm Catholicæ fidei, quæ plurimùm ex hac ratione propagari poteſt, conſeruatio, nobis humiliter ſupplicari fecit, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolicâ dignaremur.

P 1 1 V.

Pii V. mur. Nos, qui quorumlibet priuilegia, præsertim ex quibus communis vtilitas prouenit, illibata vbique cupimus præseruari; eumdem Præpositum Generalem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes; nec non litterarum, & aliorum quorumcumque dictæ Societatis super hoc illi concessorum priuilegiorum tenores præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolicâ per præsentes decernimus & declaramus, quòd Præceptores huiusmodi Societatis, tam litterarum humaniorum, quàm liberalium Artium, Theologiæ, vel cuiusuis earum facultatum in suis Collegiis, etiam in locis, vbi Vniuersitates extiterint, suas lectiones, etiam publicas legere (dummodò per duas horas de manè, & per vnam horam de serò cum lectoribus Vniuersitatum non concurrant) liberè & licitè possint; quodque quibuscumque Scholasticis liceat in huiusmodi Collegiis lectiones, & alias scholasticas exercitationes frequentare, ac quicumque in eis Philosophiæ, vel Theologiæ Auditores fuerint, in quauis Vniuersitate ad gradus admitti

Præceptores Societatis possunt, etiã vbi Vniuersitates sunt, publicè legere, quibusdã horis exceptis.

Externi possunt Societatis lectiones frequentare: & debent in Vniuersitatibus ad gradus admitti.

mitti poſſint; & curſuum, quos in Collegiis praedictis confecerint, ratio habeatur, ita vt ſi in examine ſufficientes inuenti fuerint, non minùs, ſed pariformiter, & abſque vllâ penitùs differentiâ, quàm ſi in Vniuerſitatibus praefatis ſtuduiſſent, ad gradus quoſcumque, tam Baccalaureatus, quàm Licentiaturae, Magiſterij, & Doctoratus admitti poſſint, & debeant; eiſque ſuper praemiſſis ſpecialem licentiam & facultatem concedimus. Diſtrictiùs inhibentes Vniuerſitatum quarumcumque Rectoribus, & aliis quibuſcumque ſub excommunicationis maioris, aliiſque arbitrio noſtro moderandis, infligendis, & imponendis poenis, ne Collegiorum huiuſmodi Rectores, & Scholares in praemiſſis quouis quaeſito colore moleſtare audeant vel praeſumant. Decernentes quoque praeſentes litteras vllo vnquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtrae, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe, minuſque ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi vllatenus poſſe: ſicque per quoſcumque Iudices & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Eccleſiae Cardinales, ac cauſſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultа-

Pii V.

Inhibetur Vniuerſitatũ Rectoribus, & aliis.

Hae litterae ſub quibuſuis derogationibus non comprehenduntur.

Iudices qui aſſiſtant.

Pii V. cultate, iudicari debere; irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocircà Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Valentin. & Episcopo Segobien. & dilecto filio caussarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsius Præpositi Generalis, vel pro eo agentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant omnes, quos præsentes litteræ concernunt, præmissis omnibus pacificè frui & gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari; contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras & pœnas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus; sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggrauando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de vnâ, & Cócilij generalis de duabus dietis, dummodò vltra

Non obstantibus, &c.

vltra tres dietas quis, vigore præſentium, ad iudicium non extrahatur; ac aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis tam prædictis, quàm quibuſuis aliis Vniuerſitatibus, & Collegiis, ac quibuſcumque perſonis, tam Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus in genere, vel in ſpecie, ac ſub quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolicâ ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate

PII V.

Tranſumptis habeatur fides.

PII V. Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x. Martij, M. D. LXXI. Pontificatus nostri anno sexto.

Cæ. Glorierius.

PII V.

DECLARATVR

Societas ex instituti ratione Mendicans, aliisque Mendicantium ordinibus connumeratur, & priuilegiis æquatur.

ANNO M. D. LXXI.

Pivs Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.

DVm indefessæ considerationis intuitu perscrutamur, quantam Christianæ Reipublicæ vtilitatem attulerint dilecti filij Presbyteri Societatis Iesv; ac planè conspicimus eos verè mundi huius relictis illecebris, adeò Seruatori

uatori suo se dedicasse, vt conculcatis thesauris, quos ærugo & tinea comedit; lumbisque paupertate, & humilitate præcinctis, non contenti terrarum finibus, vsque ad Orientales & Occidentales Indias penetrauerint; ac eorum aliquos ita Domini amor perstrinxerit, vt etiam proprij sanguinis prodigi, vt verbum Dei inibi efficaciùs plantarent, martyrio voluntario se supposuerint; perque eorum spiritualia exercitia etiam regna ipsa fidem Christi agnouerint; ac tam inibi, quàm vbique terrarum, caritatis & misericordiæ opera exercere studeant; facere nullo modo possumus, quin eos tamquàm veros palmites in Christo per caritatem coniunctos, & benignè amplectamur, & ea sibi specialiter concedamus, quæ & paupertatis per eos emissæ voto, & eorum instituto ac commoditati credimus profutura. Hinc est quòd Nos attendentes, quòd licet dilecti filij Præpositus Generalis, & Presbyteri Societatis huiusmodi, tum quia ipsa Societas mendicans existit (quippe quæ ex eius instituto, & Constitutionibus Apostolicâ auctoritate confirmatis, bona stabilia possidere nequit, sed incertis eleemosynis, fideliumque largitionibus & subuentionibus viuit) tum quia non minùs quàm ceteri mendicantes in excolendâ vineâ Domini assiduè laborant, fructusque ingentes & salutiferos producunt, ac propterea eisdem priuilegiis, indultis, & gratiis Fratribus

PII V.

Societas Mendicans existit.

PII V. bus Mendicantibus hactenus concessis vti, frui, potiri, & gaudere meritò possint ac debeant. Cùm tamen illud aliquando in controuersiam deduci posset, ex eo quòd dicta Societas Collegia habeat secum adiuncta; Nos ambiguitatem huiusmodi omnino amputare volentes, eosdemque Præpositum & Societatem, eorumque singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; necnon dictæ Societatis instituti, Constitutionum & dispositionum, tam de iure quàm ab homine prouenientium, nec non Priuilegiorum, immunitatum, indulgentiarum, & gratiarum Mendicantibus Fratribus huiusmodi, quomodolibet concessorum, ac litterarum desuper confectarum tenores præsentibus pro expressis habentes; Motu proprio, non ad ipsorum Præpositi Generalis, & Societatis, vel alicuius eorum, aut alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex merâ liberalitate, & certâ scientiâ nostris, illam, & illius Præpositum, ac singulas personas Societatis huiusmodi verè, & non fictè, mendicantes fuisse, esse, & fore; & inter aliorum Fratrum & Religiosorũ Mendican-

Societatem inter Mendicantium Ordines connumerari debere, declaratur.

dican-

dicantium Ordines, aliosque Fratres, & Religiosos mendicantes, prout illos nos connumeramus, & connumerari debere: ac omnes & singulas tam iuris, quàm hominum dispositiones in fauorem religiosorum, seu Fratrum Mendicantium nunc, & pro tempore emanatas, etiam in Societate, illiusque Domibus, Collegiis, Pręposito, & aliis religiosis locũ habere: Nec non omnia & singula quæcumque, quotcumque, & qualiacumque sint, etiam speciali notâ digna Priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, concessiones, indulta, indulgentias, peccatorũ remissiones, & gratias tam spirituales quàm temporales, litterasque Apostolicas, etiam iustitiam, siue mixtim cõcernentia, hactenus per Nos, & quoscumq; alios Romanos Pontifices, tam prædecessores, quàm successores nostros, & denique Sedẽ Apostolicam & illius Legatos de latere, siue Nũtios, & quascumque alias personas, quauis auctoritate fungentes, etiam motu, & scientiâ similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, tam in genere, quàm in specie, & tam communiter, & coniunctim, quàm particulariter, & diuisim, etiam per modũ extensionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet, quibusuis Ordinibus Fratrũ & Sororum Mendicantiũ quocumque nomine nuncupentur, illorumq; cõgregationibus, cõuentibus, & capitulis, ac vtriusque sexus personis, ac illorum

Pii V.

Dispositiones qualibet in fauorẽ Mendicantium, locum habẽt etiam in Societate.

Gratiæ & priuilegia omnia Mendicantibus Ordinibus concessa, & concedenda, Societati cõceduntur.

Pii V. Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis hactenus conceſſa, & in poſterum concedenda (quorum omnium, & ſingulorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, præſentibus pro expreſſis & inſertis haberi volumus) eiſdem Præpoſito, ac Societati, & omnibus illius perſonis, Domibus ac Collegiis vbique terrarum ſitis, ita quòd Societas, Domus, Collegia, Præpoſitus, & perſonæ huiuſmodi omnibus, & ſingulis prædictis Priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, gratiis, & litteris eiſdem Fratrum, & Sororum Mendicantium Ordinibus, Congregationibus, Conuentibus, Capitulis, perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, vt præfertur conceſſis & concedendis, anteà potuerint, & nunc ac in futurum (dummodò inſtituto Societatis, & Præpoſiti, ſeu deputatarum perſonarum huiuſmodi voluntati & beneplacito non refragentur) poſſint liberè & licitè vti, frui, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, non ſolùm ad illorum inſtar, ſed pariformiter, & æquè principaliter, abſque vllâ prorſus differentiâ, perinde ac ſi Societati, Præpoſito, perſonis, Domibus & Collegiis prædictis nominatim, & ſpecialiter, ac generaliter conceſſa fuiſſent; Apoſtolicâ auctoritate, tenore præſentium perpetuò ſancimus, volumus, & declara-

claramus, ac pariter concedimus, indulgemus, & elargimur. Decernentes, præsentes litteras nullo vnquam tempore per Nos, aut Sedem prædictam reuocari, aut limitari, vel illis derogari posse, neque sub vllis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, alterationibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, nunc, & pro tempore emanatis comprehendi, sed semper ab illis excipi, & quoties reuocari, alterari, limitari, vel derogari contingat, toties in pristinum, & eum in quo ante præmissa erant, statum restitutas, & de nouo, etiam sub posteriori datâ per pro tempore existentem Societatis huiusmodi Præpositum Generalem eligendâ, concessas esse, & fore; ac ita, & non aliter per quoscumque iudices tam ordinariâ, quàm delegatâ & mixtâ auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, etiam Sedis Apostolicæ Legatos de latere, & Nuntios, ac caussarum Palatij Apostolici Auditores, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi facultate, vbique & in quauis instantiâ interpretari, censeri, cognosci & decidi debere: Irritum quoque & inane quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocircà venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus, aut officialibus generali-

PII V.

Hæ litteræ sub quibuscunque derogationibus non comprehenduntur.

Deputantur Iudices.

PII V. ralibus, & curiæ caussarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, nec non Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit, per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpositi, & personarum Societatis huiusmodi, vel alicuius eorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eos præmissis omnibus & singulis pacificè frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari: contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus nostrâ de non expediendis litteris super indulgentiis ad instar, ac felicis recordationis BONIFACII Papæ VIII. Prædecessoris nostri de vnâ, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præsentium

Non obstantibus, &c.

ad

ad iudicium non trahatur; & aliis Apoſtolicis P11 V.
conſtitutionibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis & conſuetudinibus, Priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, quibuſuis perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem Apoſtolicam, etiam Motu & ſcientiâ ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, prȩſeruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus & inſolitis clauſulis, irritantibuſque & aliis decretis in genere vel in ſpecie, ac aliàs quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis: quibus omnibus & ſingulis, etiam ſi in eis caueatur expreſsè, quòd illis nullatenus derogari poſſit, pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu aliqua alia forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, contrariis quibuſcumque: aut ſi aliquibus communiter vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras

Apo-

Pii V.

Tranſumptis habeatur fides.

Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die VII. Iulij, M. D. LXXI. Pontificatus noſtri anno ſexto.

P. Ruis.

Io. Beiel.

GRE-

GREGORII XIII.

FACVLTAS

Conseruatores Iudices assumendi in quibuscumque caussis.

ANNO M.D. LXXIII.

Gregorivs Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Æ Quum reputamus & rationi consonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratiâ processerunt, licet eius superueniente obitu litteræ Apostolicæ super illis confectæ non fuerint, suum sortiantur effectum. Dudum siquidem fel. rec. Pio Papæ V. prædecessori nostro, pro parte dilectorum filiorum Præpositi Generalis & Religiosorum Societatis Iesv, exposito, quòd cùm dicta Societas, benedicente Domino, longè latéque esset propagata, ac ad Dei laudem & honorem, militantisque Ecclesiæ profectũ in dies augeretur; & propter diuersa bona temporalia, quæ Collegia Scholarium sub eorum curâ instituta possidebant conseruanda & recuperanda, lites aliaque forensia

GREG. XIII.

rensia frequenter subire necessariò cogeretur, exindeque fieret, vt eius personæ, quæ animarum saluti implicitæ litium anfractus, qui ab eorum institutis valdè dissonabant, euitare cupiebant, ab earum ministerio, non sine animi sui dolore, cum animarum huiusmodi dispendio distraherentur; & eidem prædecessori, pro parte eorumdem Præpositi Generalis & Religiosorum asserentium, eorum bona à quorumcumque locorum ordinariorum iurisdictione libera & exempta, ac sub Romani Pontificis & Sedis Apostolicæ protectione aliàs recepta fuisse, humiliter supplicato, vt eorum quieti more pij patris, ac aliàs in præmissis opportunè consulere de benignitate Apostolicâ dignaretur; idem prædecessor, qui ad gratos Deo, & vniuersæ Reipublicæ Christianæ vtiles, & necessarios fructus, quos Societatis prædictæ personæ in vineâ Domini semper proferebant, debitum respectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipsis ea concederet, per quæ ipsi, eorumque res & bona à noxiis, iustitiæ ministerio, præseruarentur; eosdem Præpositum Generalem & Religiosos, ac eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infrascriptorum dumtaxat consequen-

GREG. XIII.

Conſeruatores Iudices eligere poſſunt Societatis tum religioſi, tum familiares clerici.

quendum abſoluens, & abſolutos fore cenſens, huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus, ſub Dat. videlicet VIII. Kal. Iunij Pontificatus ſui anno tertio, eidem Societati, ſingulíſque illius perſonis, ac eorum familiaribus, clericali charactere tamen inſignitis, vt in quibuſcumque cauſſis tam ciuilibus, quàm criminalibus, ac mixtis, etiam in eis, in quibus actores, vel conuenti rei forent, ipſis cõtra quaſcumque Communitates & Collegia huiuſmodi, omnes & ſingulos Archiepiſcopos, & Epiſcopos, ac Abbates, nec non alias perſonas in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutas, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Canonicos, ac eorumdem Archiepiſcoporũ, & Epiſcoporum Vicarios in ſpiritualibus, & Officiales generales vbilibet conſtitutos, in ſuos poſſent aſſumere Conſeruatores, & Iudices ordinarios, indulſit: ipſis verò ſic electis, vel duobus, aut vni eorum, vt per ſe, vel alium, ſeu alios, etiamſi ſint extra loca, in quibus Conſeruatores & Iudices deputati forent, eidem Societati efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, non permitterent Societatem, Collegiaque huiuſmodi ſuper terris, locis, domibus, poſſeſſionibus, & iuribus, nec non fructibus, cenſibus, reditibus, & prouentibus, ac quibuſcumque aliis bonis mobilibus & immobilibus, ſpiritualibus & temporalibus, nec non priuilegiis & indultis, eis & dictæ Societati

cietati tam Apostolicâ, quàm ordinariâ, & aliàs ritè Regiâ auctoritatibus concessis, & aliis rebus ad dictam Societatem communiter, vel diuisim spectantibus à quibuscumque personis tam sæcularibus, quàm Ecclesiasticis, ac quacumque auctoritate & superioritate fungentibus, quoquo modo indebitè molestari, vel eis grauamina, damna, aut iniurias irrogari: facerentque cùm ab eisdem Societate, aut personis, vel Procuratoribus suis, seu aliquo ex eis, forent requisiti super restitutione locorum, terrarum, domorum, possessionum, iurium, & bonorũ mobilium & immobilium, redituum quoque & prouentuum, ac aliorum quorumcumque bonorum, nec non priuilegiorum & indultorum, eis tunc & pro tempore concessorum, obseruatione; nec non de quibuslibet molestiis, iniuriis, damnis tunc præsentibus, & futuris, in illis videlicet, quæ iudicialem requirerent indaginem, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figurâ iudicij; in aliis verò prout eorum qualitas exegisset, iustitiæ complementum: occupatores, seu detentores, præsumptores, & iniuriatores huiusmodi, nec non contradictores quoslibet & rebelles, etiã si aliàs, quàm vt præfertur, qualificati existerent, quandocumque, & quotiescumque expedisset, auctoritate Apostolicâ per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposità,

In molestiis, & damnis, summariè;

In aliis, prout rerum qualitas exegerit, procedendũ.

Conseruatorum Iudicum facultates.

sitâ, compescendo: legitimisque, super his habendis, seruatis processibus, eos, quos sententias, censuras, & pœnas, per eosdem Conseruatores seu Iudices pro tempore latas, incurrisse, eis constitisset; eas incurrisse declararent, & quoties opus fuisset, etiam iteratis vicibus aggrauarent, nec non auxilium brachij sæcularis inuocarent, commisit & mandauit. Ac insuper si per summariam informationem, per eos super his habēdam, ipsis constitisset, quòd ad loca, in quibus occupatores, præsumptores, molestatores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios, quos litteræ tunc desuper conficiendæ concernerent, pro tempore morari contigisset, pro monitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus eis faciendis, tutus non pateret accessus, Iudicibus & Conseruatoribus huiusmodi monitiones & citationes præfatas, ac inhibitiones quaslibet, per edicta publica locis publicis affigenda, de quibus esset verisimilis coniectura, quòd ad ipsorum monitorum, citatorum, & inhibitorum notitiam peruenire valerent, faciendi; nec non eisdem occupatoribus, detentoribus, præsumptoribus, molestatoribus, iniuriatoribus, contradictoribus, & rebellibus, etiam sub censuris & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis eorum arbitrio moderandis, inhibendi: ac quibusuis inhibitionibus, eis pro tempore, etiam prætextu quarumcumque litterarum Conseruatoria-

GREG. XIII.

Per censuras compescendi:

Declarandi, &c.

Inhibendi:

GREG. XIII. rum, seu priuilegiorum Apostolicorum, quibuslibet concessorum & concedendorum, pro tempore factis non obstantibus, eorum iurisdictionem liberè exercendi; loca ad quæ eos declinare contigerit, & in quibus scienter stare permissi forent, Ecclesiastico interdicto subiiciendi, plenam & liberam facultatem concessit. Ac monitiones, requisitiones, inhibitiones, & citationes, sic factas, perinde ipsos monitos, requisitos, inhibitos, & citatos arctarent, ac si eis personaliter factæ, insinuatæ, & intimatæ forent; Ac tunc desuper conficiendis litteris, & in eis contentis dispositionibus, per quascumque derogationes, in quibusuis aliis litteris Apostolicis gratiam, vel iustitiam, & mixtim continentibus, per eumdem prædecessorem, & Sedem Apostolicam, etiam cum derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & per quas earumdem litterarum tunc desuper conficiendarum tenor, ac si de verbo ad verbum in eis insertus foret, pro expresso haberetur, quibuscumque personis, seu in eorum fauorem, etiam Motu proprio, & ex certâ scientiâ, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessas, & factas, ac faciendas, & concedendas nullatenus derogatum censeretur, aut derogari posset, nisi tenor earumdem tunc desuper conficiendarum litterarum, de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, foret in illis insertus; &

Interdicendi.

His litteris per quascumque alias derogationes non censetur derogatum.

dero-

derogatio pro tempore facta huiuſmodi, per trinas diſtinctas litteras eumdem tenorem continentes, tribus ſimiliter diſtinctis vicibus eidem Societati intimata & inſinuata foret; & quòd aliter earumdem litterarum tunc deſuper conficiendarum pro tempore factæ derogationes nemini ſuffragarentur. Quodq́ue quilibet Iudicum, & Conſeruatorum præfatorum valeret proſequi articulũ, etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo foret canonico impedimento præpeditus: quodq́ue cuilibet Conſeruatorum, & Iudicum eorumdem, ab eadem die octauo Kal. Iunij eſſet in præmiſſis omnibus, ac eorum ſingulis, cœptis & non cœptis, tunc præſentibus & futuris, perpetua poteſtas & iuriſdictio attributa; vt eo vigore, eâque firmitate poſſent in præmiſſis omnibus cœptis & non cœptis, tunc præſentibus & futuris, & pro prædictis procedere, ac ſi prædicta omnia, & ſingula coram eis cœpta fuiſſent, & eorum, ac cuiuſlibet ipſorum iuriſdictio de præmiſſis omnibus, & ſingulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitimè extitiſſet. ſicq́ue per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, & cauſſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere: ac ex tunc ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate,

GREG. XIII.

Quilibet Conſeruator poteſt proſequi articulũ per alium inchoatum.

GREG. XIII.

Non obstantibus, &c.

ſcienter vel ignoranter, attentari contingeret, irritum & inane decreuit. Non obſtantibus piæ mem. BONIFACII Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, quâ cauebatur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocaretur: ſeu ne Iudices à Sede prædictâ deputati extra ciuitatem, vel diœceſim in quibus deputati forent, contra quoſcumque procedere præſumerent: & de duabus dietis in Concilio generali editâ, dummodò non vltra tres dietas aliquis, vigore earumdem litterarum tunc deſuper conficiendarum extraheretur; & quibuſuis aliis Apoſtolicis, ac in Prouincialibus & Synodalibus Conciliis editis, generalibus vel ſpecialibus Conſtitutionibus & Ordinationibus, ac quibuſuis iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, quibuſuis Regibus, Ducibus, Comitibus, ceteriſque cuiuſcumque dignitatis, qualitatis, & præeminentiæ, ac Ordinis, etiam Mendicantium, & conditionis exiſtentibus perſonis, in genere, vel in ſpecie, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innouatis: Quibus omni-

omnibus idem PIVS prædecessor, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expresio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id seruanda foret; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & formâ in illis traditâ obseruatâ, inserti forent, pro sufficienter expressis habens, illis aliàs in suo robore permansuris, eâ vice dumtaxat specialiter & expresè derogauit, ceterisque contrariis quibuscumque. Voluit insuper idem PIVS prædecessor, quòd litterarum tunc desuper conficiendarum trãsumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhiberetur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Ne autem de absolutione, indulto, & aliis præmissis, pro eo quòd super illis ipsius PII prædecessoris, eius superueniente obitu, litteræ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, ipsaque Societas illorum frustretur effectu; Volumus, & similiter Apostolicâ auctoritate decernimus, quòd indultum, & alia præmissa perinde à dictâ die VIII. Kal. Iunij, suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius PII prædecessoris litteræ

GREG. XIII.

Transumptis habeatur fides.

GREG. XIII.

confectæ fuissent, prout superiùs enarratur: Quodq; præsentes litteræ ad probandū plenè absolutionē, indultum,& alia præmissa vbique sufficiant,nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire.Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S.Petrum,anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, VIII.Kal. Iunij,Pontificatus nostri anno primo.

A.Quintal.

GREGORII XIII.

APPROBATIO

Et noua conceſſio facultatum horas Canonicas extra Chorum recitandi, & ſacros ordines poſt emiſſa vota, etiam ante profeſsionem ſuſcipiendi.

ANNO M. D. LXXIII.

GREGORIVS PAPA XIII.
Ad futuram rei memoriam.

EX Sedis Apoſtolicæ benignitate prouenire dignum eſt, vt regularia inſtituta pro religionum quarumlibet ſalubri directione edita, illibatam obtineant roboris firmitatem. Cùm itaque inſtituto Clericorum regularium Societatis IESV, quod per felicis recordationis PAVLVM Tertium, & IVLIVM etiam Tertium prædeceſſores noſtros approbatum & confirmatum fuit; Cuique per ſacrum Concilium Tridentinum derogatum

GREG. XIII.

minimè extitit, inter alia expresse caueatur, quòd Socij omnes, etiam qui in sacris fuerint, horis Canonicis recitãdis satisfecisse censeantur, si eas iuxta vsum Romanæ Ecclesiæ singuli priuatim, & particulariter, & non communiter, seu in Choro, recitauerint; Nec non vt ij, qui in eadem Societate tria Paupertatis, & Castitatis, & Obedientiæ vota emiserint, ad omnes, etiam sacros, & Presbyteratus ordines, de licentiâ pro tempore existentis sui Præpositi Generalis, etiam antequàm solemnem professionem emiserint, promoueri valeant; Nos considerantes Religionem prædictam vberrimos fructus, ad Dei laudem, & sanctæ Catholicæ fidei propagationem, per vniuersum orbem dedisse, meritoque in suis piis institutis confouendam esse; Motu proprio, & ex certâ nostrâ scientiâ, Sociis prædictis, vt horas Canonicas singuli, & priuatim iuxta vsum Romanæ Ecclesiæ, non autem communiter, seu in Choro, recitare teneantur, quò acriùs studiis, lectionibus, & prædicationibus intendere possint. Nec non vt ij, qui tria vota prædicta, in eadem Societate emiserint, de licentiâ sui Præpositi Generalis ad sacros etiam Presbyteratus ordines, etiam ante solemnem professionem emissam, dummodò aliàs ætate, moribus, & doctrinâ idonei sint, promoueri valeant, instituta prædicta approbantes, tenore præsentium, auctoritate Apostolicâ, quatenus

Socij horas Canonicas priuatim recitant.

Emissis tribus votis ad sacros ordines etiam ante professionem promouentur.

tenus

tenus opus sit, de nouo concedimus. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, & in specie Constitutione PII V. prædecessoris nostri, quâ decretum Concilij Tridentini, quod incipit, *Cùm non deceat*, ad Clericos Regulares non professos extendit, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo piscatoris, die vltimâ Februarij, M.D.LXXIII. Pontificatus nostri anno primo.

GREG. XIII. *Non obstantibus, &c.*

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

FACVLTATES

variæ circa librorum prohibitorum vsum.

ANNO M. D. LXXV.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EXponi nobis nuper fecerunt dilecti filij Præpositus Generalis, & Religiosi Societatis IESV, Quòd aliàs, dum fel. rec. PIVS

GREG. XIII.

Papa V. prædecessor noster in minoribus constitutus Inquisitoris generalis officium gereret, sufficienti facultate suffultus, inter alia eisdem concessit, quòd Præpositus Generalis prædictus posset impertiri facultatem legendi libros hæreticos, & alios prohibitos ad oppugnandum, dum tamen id considerate fieret, & cum delectu, re consultatâ cum suis Assistentibus; ac Religiosi dictæ Societatis possent vti libris non hæreticis, licet haberent annotationes, & scholia auctorum hæreticorum; vel auctores ipsi mali essent, si libri non essent editi ad stabilienda dogmata hæretica, dummodò nomen auctoris, si hæreticus esset, vel in Indice prohibitus, & si quid inter legendum impium occurreret, deleretur; ipsique à Superiore deputati ad emendandos libros eorum, qui ad ipsos Religiosos vel in scholis, vel extra illas recurrere solent, facultatem haberent, quando auctores boni essent, vt Augustinus, Hieronymus, & similes, sed haberent praua scholia, vel malas annotationes; aut cùm auctor, & impressor impij essent, sed non libri; aut cùm Ethnici existerent auctores, sicut Cicero, & alij similes, sed haberent scholia, annotationes, vel quid eiusmodi, propter quod prohibiti essent, donec purgarentur, deletis tamen erroribus, & nomine auctoris, vel impressoris mali: Nec non quòd ipsi Religiosi non solùm libros suos, quos in suis Collegiis vel

Generalis quomodò possit dare Sociis facultatem legendi libros hæreticos.

Socij quomodò, & quibus libris prohibitis vti possint: Quos aliorum libros, & quomodò emendare.

Similiter & proprios & Scholasticorum.

vel Domibus haberent, ſed etiam ſcholaſtico- GREG. XIII.
rum, qui ad eiuſdem Societatis ſcholas con-
fluerent, quorum auctores Ethnici, quamuis
alioqui boni eſſent, ſed propter ſcholia, vel
annotationes, aut commentaria, vel impreſſo-
rem, in Indice prohiberentur, emendare poſ-
ſent, ſi ad id à Præpoſito Generali per ſe
ipſum, vel per alios deputati forent, & ſuis
ſcholaſticis vtendo relinquere poſſent, dele-
tis tamen erroribus, & nominibus auctorum
prohibitorum; Quodque ipſi Religioſi ea in
ſuis libris executioni demandarent, quæ in
catalogo, & decreto Sanctæ Romanæ, & vni- *Exequantur catalogi Roman. Inquiſitionis præceptum.*
uerſalis Inquiſitionis præcipiuntur; ad effe-
ctum, vt illi retineri poſſent; eaſdemque con-
ceſſiones, & facultates circa libros prohibi-
tos, & ſuſpectos aliàs à prædeceſſoribus no-
ſtris, & Sede Apoſtolicâ eiſdem Præpoſito, &
Religioſis conceſſas, & confirmatas Venera-
bilis Frater noſter Scipio Epiſcopus Sabinen-
ſis Cardinalis de Piſis nuncupatus, viuæ vo-
cis oraculo, à nobis deſuper ſibi facto appro-
bauit & confirmauit. Cùm autem ea firmiùs
ſubſiſtant, in quibus pluries Apoſtolica au-
ctoritas intercedit, propterea Præpoſitus, &
Religioſi prædicti nobis humiliter ſuppli-
cari fecerunt, quatenus prædictis, & aliis fa-
cultatibus circa eadem ſibi conceſſis, pro
eorum ſubſiſtentiâ firmiori, Apoſtolicæ con-
firmationis robur adiicere, aliaſque circa
illa

GREG. XIII. illa opportunè prouidere de benignitate Apoſtolicâ dignaremur. Nos igitur eoſdem Præpoſitum ac Religioſos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure vel ab homine quauis occaſione, vel cauſsâ latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes; nec non facultatum & conceſſionum huiuſmodi ſeriem, ac ſi de verbo ad verbum inſereretur, præſentibus pro expreſsâ habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eaſdẽ conceſſiones, & facultates, ac alias quaſcumque ſuper huiuſmodi libris habendis, legendis, aut corrigendis, Apoſtolicâ auctoritate tenore præſentium approbamus & confirmamus; illiſque plenariæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus: omneſque, & ſingulos defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem, ſupplemus; illaque de nouo, quatenus opus ſit, potiorique pro cautelâ concedimus & impertimur. Non obſtantibus præmiſſis, ac litteris in die Cœnæ Domini legi ſolitis, aliiſque Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Et quia difficile nimis eſſet præſentes vbique locorum, in quibus illarum vſus opus erit, deferri; volumus harum litterarum exemplis, etiam impreſſis, Notarij publici manu, & ſigillo

Præmiſſorum confirmatio, & noua conceſſio.

Non obſtantibus, &c.

Tranſumptis habeatur fides.

gillo eiusdem Societatis, vel personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem in iudicio & extra vbique locorum haberi, quæ præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die octauâ Ianuarij, M.D.LXXV. Pontificatus nostri anno tertio. GREG. XIII.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

FACVLTAS

Societati, suis & aliorum Ordinum priuilegiis more suo vtendi, ac Præposito illa per se, vel alios communicandi conceditur, &c.

ANNO M.D. LXXV.

GREGORIVS PAPA XIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem, ne religiosæ personæ pro vsu gratiarum à Sede Apostolicâ emanatarum, ab instituti sui normâ recedere

GREG. XIII.

cedere cogantur, declarationis suæ oraculo, aliisque opportunis remediis diligenter prouidere. Sanè dilectus filius Euerardus Mercurianus Præpositus Generalis Societatis IESV, tam suo, quàm dilectorum filiorum Societatis huiusmodi nominibus, nobis nuper exposuit; Quòd licet gratiæ, immunitates, indulgentiæ, & priuilegia aliorum Ordinum Mendicantium, ceterarumque Religionum, & piorum locorum per nonnullos Romanos Pontifices, & præsertim felic. recor. PIVM Quintum, prædecessores nostros, dictæ Societati fuerint communicata & concessa; nihilominùs aliquando circa illorum praxim, & vsum, seu modum, & formam eisdem vtendi, propter instituti ipsius Societatis ab aliis prædictis Religionibus diuersitatem dubitari contingit. Nos igitur dubietatem huiusmodi omnino submouere volentes, Præpositum prædictum, ac omnes alias, & singulas personas Societatis huiusmodi à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; nec non immunitatum, indulgentiarum, gratiarum, & priuilegiorum huiusmodi, ac litterarum dictorum prædecessorum desu-

deſuper confectarum tenores pro expreſſis habentes, ſupplicationibus prædicti Euerardi Præpoſiti eiſdem nominibus nobis hac in parte porrectis inclinati, Quòd prefatus pro tempore exiſtens Præpoſitus, & Societas huiuſmodi omnibus & ſingulis priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, remiſſionibus, gratiis, & litteris Fratrum, & Sororum Mendicantium, aliarumque Religionum Ordinibus, Congregationibus, Conuentibus, Capitulis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Confraternitatibus, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, ac perſonis, tam ſæcularibus, quàm regularibus hactenus conceſſis, & in futurum concedendis, ac Præpoſito, Societatique prædictis, nec non eius Domibus, Collegiis, locis, & perſonis, vbique terrarum conſtitutis, communiter vel diuiſim, Apoſtolicâ, ſeu delegatâ auctoritate, vel vigore quarumcumque facultatum, etiam ad inſtar, aut æquè principaliter, etiam per communicationem, ſeu aliàs quomodolibet conceſſis, iuxta Societatis huiuſmodi inſtituti rationem, Conſtitutiones, ritus, mores, vſus, conſuetudines, normas, obſeruationes, & procedendi modum, in prædictis Societatis Domibus, Collegiis, Congregationibus, concionibus, lectionibus, diſputationibus, cæremoniis, & aliis cuiuſuis generis actibus publicis, & priuatis; ac denique vbique

GREG. XIII.

Societas gaudet priuilegiis omnium Ordinum, ac piorum locorum conceſſis, & concedendis, & iuxta inſtituti rationem.

GREG. XIII.

vbique locorum vti, frui, potiri, gaudere, & illa exequi, ac in eis procedere possint: quodque priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, concessiones, indulta, indulgentiæ, remissiones, gratiæ, & litteræ huiusmodi, nec non & ipsi Societati nominatim, vel eius Præposito, aut personis, seu locis hactenus concessa, seu in posterum concedenda, prædicto, & pro tempore existenti Præposito Generali Societatis huiusmodi concessa esse intelligantur. Qui illa per se ipsum, vel alium, seu alios ab eo, vel de eius commissione, electos, seu eligendos, quibuscumque locis, & personis dictæ Societatis, sub eiusdem Societatis obedientiâ, emissis tribus votis etiam simplicibus, degentibus, prout magis expediens fuerit, communicare liberè & licitè valeat: Nec aliter ceteræ personæ dictæ Societatis prædictis priuilegiis, facultatibus, & aliis præmissis, aut aliquo eorum, nisi per Generalem Præpositum, & de eius beneplacito, aut per alium, seu alios de eius commissione electos, vt præmissum est, vti, aut gaudere possint. Et insuper quòd omnia priuilegia, aliaque præmissa aliarum Religionum, Capitulis, siue Conuentibus, aut Congregationibus, tam in celebrandis quibusuis contractibus, quàm in quibuscumque aliis actibus, tam publicis quàm priuatis, per eiusmodi Capitula, siue Conuentus exerceri solitis hactenus concessa, & in posterum concedenda,

Priuilegia Societatis & aliorum Ordinum censentur concessa Generali, qui per se, vel alios potest illa quibusuis Sociis, postquã tria vota emiserint, communicare.

Nec aliter Socij priuilegiis gaudent.

Priuilegia celebrandi contractus aliis Religionibus concessa, & concedenda, Societati, nonnullis interuenientibus Sociis, conceduntur.

denda, Congregationibus Societatis prædictæ, eiuſque Domorum, Collegiorum, & locorum, congregatis, & interuenientibus illis dumtaxat, qui more Societatis prædictæ, & ſecundùm eius Conſtitutiones & ſtatuta, regimen & adminiſtrationem Domorum & Collegiorum iuuare & promouere ſolent; cuiuſmodi ſunt in generalibus Congregationibus qui ex diuerſis Prouinciis conueniunt, in vniuerſali autē totius Societatis adminiſtrationē Generalis Præpoſitus cum ſuis Aſſiſtentibus; in rebus verò & negotiis Domorum & Collegiorum tractandis, Præpoſiti, aut Rectores, vel Vicepræpoſiti, aut Vicerectores, Miniſtri, Conſultores, & Procuratores, ſeruato in eiuſmodi Congregationibus peculiari ac proprio dictæ Societatis procedendi modo, conceſſa eſſe intelligantur: ac eo modo per Præpoſitum, & Societatem huiuſmodi in quibuſcumque Domibus, Collegiis, & locis vbique terrarum obſeruari, & ad praxim, ad vſum plenè & perfectè, ac validè deduci & referri valeant. Ne quis autem Apoſtolicorum indultorum prætextu regularem ac exemplarem inſtituti prædictæ Societatis diſciplinam, quam modis omnibus retineri & conſeruari volumus, diſſoluere aut relaxare præſumat; non eſſe, nec fore vnquam mentis noſtræ, aut Sedis Apoſtolicæ, vt perſonæ Societatis abſque expreſsâ Superiorum eiuſdem Societatis licentiâ, vtan-

Socij nullis, vel cruciata, vel aliis priuilegiis abſque expreſsâ Superioris licentiâ vti, vel dum eis ſic licet vti, aliis con-

GREG. XIII.

tur facultatibus, quæ in Iubilæis, Bullis cruciatæ, Confessionalibus, aut aliis quibusuis Apostolicis indultis, siue communitatibus, siue priuatis personis, siue piis locis, aut quomodocumque aliter hactenus concessæ sunt, aut in posterum concedentur, etiamsi in illis expressè indulgeatur, vt omnes regulares, etiam Mendicantes, huiusmodi facultatibus vti possint. Si quando autem vsus aliquarum ex præfatis facultatibus, personis ex dictâ Societate ab eisdem Societatis Superioribus concedetur, vt nulli earum liceat, nisi intra numerum eorum, qui ad confessiones personarum eiusdem Domus aut Collegij audiendas deputati sunt, confessarium eligere, nisi ratione itineris, aut aliâ de caussâ, ab eisdem Superioribus aliis confessariis, intra aut extra Societatem, confitendi facultas ad id specialiter daretur; Apostolicâ auctoritate, tenore præsentium perpetuò declaramus, statuimus, & ordinamus: secusque facta, irrita & inania fore decernimus. Et quia ipsa Societas inter omnia Religionum instituta, ex peculiari, ac solemni voto specialem curam habet, caussâ salutis proximorum, per totum orbem discurrendi; eius salutari ministerio, & vniuersi Christi gregis saluti consulentes, omnibus, & singulis ipsius Societatis prædicatoribus, ac confessariis ab aliquo ordinario semel approbatis, & à suis Superioribus ad huiusmodi munera deputatis,

fiteri nō possunt, præter quàm ab eo deputatis sine speciali eius facultate.

Socij semel approbati possunt vbique, extra loca tamen vbi ordinarij exi-

tis, vt quandocumque, siue mari siue terrâ, iter fecerint, populos, non repugnantibus tamen Curatis parochialium Ecclesiarum, prædicatione verbi Dei instruere, ac consolari, & quorumcumque Christi fidelium, præsertim ægrotorum, & eorum qui in vinculis detinentur, confessiones audire, eisque pro commissis salutares pœnitentias iniungere (dummodò id non faciant in ipsis oppidis aut locis, in quibus Ordinarij existunt, nisi eorum licentiâ desuper obtentâ) liberè & licitè valeant; eadem auctoritate, etiam perpetuò, de speciali gratiâ concedimus. Et insuper facultatem aliàs Presbyteris Societatis prædictæ à Sede Apostolicâ concessam, commutandi vota etiam ad iurata, dummodò commutatio huiusmodi in alterius præiudicium non fiat, extendimus. Postremò considerantes quantæ Societati huiusmodi curæ sit perfectio Diuini cultus, quamque etiam sæpè remotis in locis Collegia & Residentias habeat, Volumus, vt in Oratoriis & Capellis, quæ ipsius Societatis Prouinciales per se in Domibus, Collegiis, & aliis locis, vbi aliqui Societatis residebunt, approbauerint, & ad Diuinum dumtaxat cultum deputauerint, Missæ & alia Diuina officia, alterius licentiâ desuper minimè requisitâ, celebrari possint. Et sic in præmissis omnibus, & singulis, per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam caussarum

GREG. XIII.

stunt, concionari, & confessiones audire, non repugnante Parocho.

Facultas Societatis commutandi vota, ad iurata extenditur, dummodò id in praeiudicium alterius ne fiat.

In Societatis Oratoriis & Capellis, per Prouinciales approbatis, Missa & Diuina officia celebrari possunt.

Deputantur Iudices.

GREG. XIII. Palatij Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, in quauis cauſsâ & inſtantiâ, ſublatâ eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quocircà venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in ſpiritualibus, aut officialibus generalibus, & curiæ cauſſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori; nec non Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis, ad quos id quomodolibet ſpectat, & ſpectabit, per eaſdem præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpoſiti, & perſonarum Societatis huiuſmodi, vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eos præmiſſis omnibus, & ſingulis pacificè frui & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores quoſlibet & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris

&

GREG. XIII.

& facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac de non expediendis litteris super indulgentiis ad instar, & de non tollendo iure quæsito, Cancellariæ Apostolicæ regulis, ac piæ mem. BONIFACII Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de vnâ, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præsentium, ad iudicium non trahatur; & aliis Apostolicis, nec non in Generalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis quibuscumque personis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, & ex certâ scientiâ, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis irritantibus, & aliis decretis, in

Non obstantibus, &c.

GREG. XIII.

genere, vel specie, ac aliàs quomodolibet, etiam pluries concessis, cõfirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caueatur expresse, quòd illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo & formâ in illis expressis derogari possit; pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus; contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quòd earumdem præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu etiam ipsius Societatis munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III. Maij, anno millesimo quingentesimo septuagesimoquinto, Pontificatus nostri anno tertio.

Transumptis habeatur fides.

Io. Bapt. Canobius.

GRE-

GREGORII XIII.

FACVLTAS

Medendi citra aduſtionem, & inciſionem, &c. pro medicinæ peritis.

ANNO M.D. LXXVI.

Gregorivs Papa XIII.
Ad futuram rei memoriam.

VNigeniti Dei Filij, Redemptoris noſtri Iesv Chriſti vices, licet immeriti, gerentes in terris; animarum ſalutem, quibus poſſumus mediis, ſedulò procuramus. Cùm itaque, ſicut experientiâ compertum eſt, Chriſti fideles ad Religionem & pietatem plurimùm moueantur, ſi ſpirituales & religioſas perſonas in ipſos & alios caritatis officia non ſolùm ad animarum, ſed etiam corporum ſalutem exercere experiantur; In Societate autem Iesv, ſicut accepimus, non deſint aliqui Religioſi, medicinæ periti, quorum opera maximè in regionibus medicorum penuriâ laborantibus, dum ſæpè ad infirmis ſpiritualia exhibendum officia, & animas iuuandas vocantur, etiam ægris corporibus curandis poſſet eſſe perutilis, & id pietatis opus in animarum quoque

GREG. XIII.

non modicam ædificationem, & omnipotentis Dei laudem redundaret; Vt igitur Religiosi præfati id absque aliquarum censurarum, seu pœnarum incursu, & conscientiæ scrupulo valeant exercere; omnibus & singulis præfatæ Societatis IESV Religiosis medicinæ peritis, nunc vel in futurum pro tempore existentibus, vt de suorum Superiorum licentiâ, quibuscumque personis infirmis, siue illæ eiusdem Societatis Religiosi, siue extranei, & sæculares fuerint, absque aliquo conscientiæ scrupulo, aut aliquarum censurarum & sententiarum Ecclesiasticarum, vel aliarum pœnarum incursu, citra tamen adustionem, & incisionem per seipsos faciendam, mederi liberè & licitè valeant, Apostolicâ auctoritate, tenore præsentium, quando tamen medici sæculares commodè haberi non possunt, indulgemus: & ad id licentiam & facultatem eis concedimus & impertimur. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Societatis, iuramento, confirmatione Apostticâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI. Februarij, anno millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Pontificatus nostri anno quarto.

Medendi facultas de Superiorum licentiâ.

Citra adustionem & incisionem.

Quando sæculares Medici commodè haberi non possunt.

Cæ. Glorierius.

GRE-

GREGORII XIII.

EXEMPTIO
Societatis à publicis ſupplicationibus.

ANNO M. D. LXXVI.

GREGORIVS PAPA XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

QVæcumque ſacrarum Religionum inſtituta offendere, & illarum perſonarum functiones, & ſalutaria miniſteria retardare noſcuntur, noſtrum nos incitat officium de medio remouere. Sanè licet, ſicut accepimus, dilecti filij Præpoſitus Generalis, & alij Preſbyteri religioſi Societatis IESV, ab illius primæuâ erectione, à Sede hac Apoſtolicâ iuxta Diuinæ vocationis directionem emanatâ, & per Nos confirmatâ, ad Diuinum officium priuatim tantùm, & non in communi, ſeu in choro recitandum teneantur; ac propter ipſius Societatis tam multa Collegia, & Seminaria, quæ ſpecialem poſtulant inſtituti religioſi modum, nec non miniſteriorum illius amplitudinem, ac difficultatem, & in Eccleſiâ Dei vtilitatem,

GREG. XIII. ex antiquâ consuetudine iam inde ab huiusmodi erectione receptâ obseruatum; decretoque etiam generalis eorum Congregationis desuper edito, ne ad publicas supplicationes, seu processiones quiuis ex illius personis accederet, nisi vbi propter hæreticorũ, vel gentilium conuersionem, aut aliàs expediens esse, pro tempore existens Generalis ipsius Societatis Præpositus iudicaret, ordinatum fuerit; Nihilominùs nonnulli locorum Ordinarij, forsan Concilij Tridentini auctoritate & decreto moti, dictos Presbyteros ad supplicationes prædictas procedere nuper coëgerunt, non sine illorum functionum ac ministeriorum retardatione. Nos igitur, qui præfatos Presbyteros & religiosos dictæ Societatis à studiis, lectionibus, prædicationibus, confessionibus audiendis, & aliis verbi Dei ministeriis, ac pietatis operibus, quibus continuè laudabiliter incubuerunt, & incumbere non desistunt, quauis ex caussâ distrahi nolumus; considerantes in Ecclesiâ Dei non deesse alios Ordines religionum, qui vel ex instituto, vel absque propriarum functionum impedimento, supplicationibus huiusmodi interesse, aliaque publica Diuina officia exercere, sanctè, continenterque valeant; in præmissis opportunè prouidere, ipsosque Præpositum, Presbyteros, & eorum singulos specialibus fauoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusuis excom-

communicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, Greg. XIII.
aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſsâ latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes & abſolutos fore cenſentes; Motu proprio, non ad dictorum Præpoſiti, & Presbyterorum, vel aliorum pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtrâ merâ deliberatione, Præpoſitum, ac omnes & ſingulos Presbyteros, ac religioſos, & perſonas alias omnes dictæ Societatis vbique locorũ exiſtentes, ab intereſſentiâ ſupplicationum, ſeu precum, aut proceſſionum huiuſmodi, Apoſtolicâ auctoritate, tenore præſentium, perpetuò eximimus & liberamus: Diſtrictiùs inhibentes quibuſuis locorum Ordinariis, etiam Patriarchali, vel Archiepiſcopali dignitate, ac etiam Cardinalatus, & legationis Sedis Apoſtolicæ honore præfulgentibus, & aliis perſonis quacumque auctoritate fungẽtibus, ne modernos, & pro tempore exiſtentes Prępoſitum, & alios Presbyteros, & Religioſos Societatis huiuſmodi, ad proceſſionibus præfatis intereſſendum, quauis occaſione, cauſsâ, ſeu quouis prætextu, ingenio, vel colore, directè vel indirectè, mediatè vel immediatè cogere, aut eos deſuper præmiſſis moleſtare, perturbare, vel inquietare, ſeu moleſtari, perturbari, aut inquietari

Vniuerſa Societas à publicis ſupplicationibus eximitur.

Inhibentur Ordinarij omnes.

tari

GREG. XIII.

tari facere audeant, vel præsumant, seu permittant. Quocircà Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus, aut officialibus generalibus, & curiæ caussarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, nec non Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis, ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit, per easdem præsentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpositi, Presbyterorum, & religiosorum Societatis huiusmodi, vel alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisdem in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eos præmissis omnibus & singulis pacificè frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque, super his habendis, seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Non obstantibus, &c.

Non obstantibus fel. record. BONIFACII Papæ

pæ VIII. prædecessoris nostri de vnâ, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodò non vltra tres dietas quis vigore præsentium, ad iudicium trahatur; & aliis Apostolicis, nec non in generalibus, prouincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus Constitutionibus & ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolicâ sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quòd earumdem præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu etiam Præpositi ipsius Societatis munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI. Iulij, M.D.LXXVI. Pontificatus nostri anno quinto.

GREG. XIII.

Transumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

GRE-

GREG. XIII.

GREGORII XIII.

CONFIRMATIO

Et extensio priuilegij Societatis, ædificandi & habitandi vbique, etiam intra cannas aliorum Ordinum.

ANNO M. D. LXXVI.

GREGORIVS PAPA XIII. Ad futuram rei memoriam.

SAluatoris Domini nostri IESV CHRISTI, qui caritas est & Deus pacis, his in terris vices, licet immeriti, gerentes; ea quæ pacis sunt, præsertim cùm militantis Ecclesiæ firmamentum, omnisque filiæ Sion decor, in animorum coniunctione, pace, & tranquillitate versetur, nosque vnum in Christo corpus simus; pro nostri debiti officio, tamquàm ipsius mystici corporis caput, quærentes, litium quarumuis, quæ fraternam dilectionem lacerant, maximè verò quæ inter religiosas personas ventilantur, occasionibus obuiamus; exortasque, quantum cum Deo possumus, consopimus. Sanè, vt accepimus, licet dilecti filij Presbyteri venerabilis

Commendatio Societatis.

lis Societatis IESV, in vineâ Domini, tamquàm fructiferi palmites, in toto ferè orbe, tam in continendis in viâ mandatorum Christi fidelibus, infirmis in fide consolidandis, ægrotisque sanandis, confractis alligandis, & abiectis reducendis, ouibusque dispersis, & lupis vespertinis, leonumque famelicis catulis, in deuorationem expositis, reclamandis, & defendendis; quàm etiam iis, quæ extra ouile Christi, sacrosanctique Imperij nostri tutelam, sub ignorantiæ iugo in obscuris & tenebricosis locis ac desertis, per montuosas ac difficiles vias aberrãt, conuertendis; & ad nationes Catholicâ religione imbutas, & ad immanes, barbarasque Diuini cultus, politicique ornatus ignaras gentes, ferino potiùs quàm humano more viuentes, sese extendentes, optimum & vberrimum fructum attulerint, & in dies maiori cum sollicitudine afferre, zizania extirpare, bonum semen renouare, plantare, terrasq; incultas Euangelico sulco, ac Ecclesiasticæ disciplinæ vomere eruderare non cessent; Ac dudũ propter ipsius Societatis tam vtiles, tamque necessarias functiones, quæ tum in Domibus per frequentem Pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramentorum administrationem, & ad eorum frequentationem sectandam exhortationem, prædicationemque, & spiritualia exercitia, ac alia verbi Dei ministeria, tum in Collegiis per lectiones tam bonarum litterarum, quàm Philosophiæ

GREG. XIII.

Ministeriorum Societatis vtilitas ac necessitas.

GREG. XIII.

phiæ etiam,& Theologiæ, ad iuuentutem bonis moribus & litteris imbuendam, ex ipsius Societatis primæuâ instituti erectione, ac Diuinâ vocatione, magno Dei beneficio, & Ecclesiæ spirituali emolumento exercet; Felicis recordationis PAVLVS Papa Tertius speciali priuilegio, vt quæcumque Domos, Ecclesias, & Collegia ædificare, vel concessa recipere & inhabitare posset, indulserit; Et deinde piæ memoriæ IVLIVS etiam Papa Tertius, Indultum huiusmodi confirmauerit; & successiuè recolendæ memoriæ PIVS Quartus prædecessores nostri idem Indultum, etiam intra centum quadraginta cannas ordinum Mendicantium, de nouo concesserit; Nosque postremò, cùm lis & caussa, seu controuersia, aut quæstionis materia desuper occasione certæ domus per ipsos Presbyteros à dilecto filio Comite de Orgaz Toleti emptæ, cõcessionem eiusdem PII prædecessoris confirmantes, emptionem dictæ domus rectè factam, & in eâ Presbyteros ipsos habitare posse & debere declarauerimus; & aliàs, prout in singulis litteris Apostolicis, desuper confectis, pleniùs cõtinetur; Nihilominùs præfati Presbyteri à diuersis dictorum Ordinum religiosis diuersimodè, vigore seu prætextu priuilegiorum huiusmodi cannarum, adhuc prout de facto, tam in Mexicanâ, quàm in Guaxicanâ Nouæ Hispaniæ ciuitatibus, non sine animi nostri displicentiâ, mole-

Priuilegia Pauli III.

Iulij III.

Et Pij IV.

molestantur, imò & excommunicationis sententiâ interdum feriuntur, in Christiani populi scandalum non modicum. Nos igitur attendentes dictam Societatem, quæ quamuis Collegia habeat annexa, & hæc reditus pro studentium necessitate habere possint, inter Mendicantium Ordinum religiones, per sanctæ memoriæ PIVM Papam Quintum similiter prædecessorem nostrum, per quasdam suas in formâ Breuis litteras, sub die septimâ mensis Iulij, Pontificatus sui anno sexto, expeditas, ascripta & declarata, ac priuilegiorum Ordinum Mendicantium particeps effecta fuit, ex eius instituto, & Constitutionibus Apostolicâ auctoritate confirmatis bona stabilia possidere non posse; sed incertis eleemosynis, fideliumque largitionibus & subuentionibus viuere, nec minùs, quàm ceteros Mendicantes Ordines, in excolendâ vineâ Domini assiduè laborare, imò nec alios iuxta se domos & monasteria ædificare prohibere, néve vllum, aut certè quàm minimũ præiudicium aliis religiosorum monasteriis ex Societatis Domorum, Collegiorum, & Ecclesiarum vicinitate prouenire; ex eo quòd, propter diuersam functionum & instituti rationem, Societas ipsa nec chori vsum habet, nec ad funerales associationes accedit, nec defunctorum funera, nisi rara, nulla item Missarum vel sepulchralia stipendia, nullas sepulchrorum vel capellaniarum

GREG. XIII.

Societas declarata est Mendicans.

GREG. XIII. fundationes, nullam denique prorsus eleemosynam, quæ ad quoduis ipsius Societatis ministerium vel opus dirigi intelligatur, admittit; Ac, prout nostrum Nos inuitat officium, inconuenientibus huiusmodi obuiare, ac scandala quæcumque, & contentionum, præcipuè inter religiosas personas, occasiones remouere; nec non tam salubribus dictæ Societatis ministeriis, quæ pro eorum dignitate, ac maiori fidelium fructu, in locis aptis, vbi maior seges, & frequentior populi consuetudo viget, exerceri & ministrari debent, viam potiùs aperire, quàm impedimenta vlla obiici permittere volentes, Motu proprio, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostrâ merâ deliberatione, eosdem Presbyteros, eorumque singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, ac suprà dictarum litterarum, nec non & aliorum Ordinum priuilegiorum, & in eis contentarum clausularum tenores, ac alia etiam forsan circa præmissa de necessitate exprimenda, præsentibus pro expressis habentes; ac priuilegia

Priuilegia cannarum, quoad Societatem, reuocantur.

dicto-

dictorum Ordinum super non ædificatione intra dictas cannas, quoad dictam Societatem tantùm, suspendentes, reuocantes, ac inualidantes, silentium perpetuum quibusuis super præmissis, aut eorum aliquo vigore cuiusuis confirmationis, aut ampliationis, & de nouo concessionis dictarum cannarum à Sede Apostolicâ quomodolibet, & pari motu, etiam consistorialiter, ac cum quibusuis præsentium derogationibus, specificè factis, obtentarum, & in futurum obtinendarum, contra præsentium tenorem venientibus, imponentes; eisdem Presbyteris, & Societati vt quæcumque Domos, Collegia, Ecclesias, & alia ædificia erigere, ac per eos vbiuis locorum erecta inhabitare, ac quæcumque loca, Domos, Ecclesias, Oratoria, & alia cuiuscumque structuræ ædificia, sibi quomodolibet relicta vel oblata recipere, acceptare, emere, possidere, & retinere; ac in eis omnia & singula, functiones, lectiones, & ministeria, in aliis eiusdem Societatis Domibus, Collegiis, Ecclesiis, & aliis locis fieri, & exerceri solita, habere, facere, & exercere liberè & licitè possint & valeant, earumdem præsentium tenore specialis dono gratiæ concedimus & indulgemus. Eosque à quibusuis censuris & pœnis, in illos præmissorum occasione forsan latis, absoluimus. Nec non indulta per PAVLVM, IVLIVM, & PIVM præ-

GREG. XIII.

Perpetuum silentium imponitur, non obstante quacumque nouâ concessione aut confirmatione, etiam obtinendâ.

Facultas ædificandi, & habitandi vbique.

Priuilegia Societatis circa hoc cōfirmantur.

GREG. XIII.

deceſſores noſtros prædictos, & Nos eis, vt præfertur, conceſſa & confirmata, cum omnibus & ſingulis in eis contentis conceſſionibus, priuilegiis, facultatibus, prærogatiuis, & aliis gratiis, declarationibus, & derogationibus, aliiſque quibuſuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibuſque, & aliis decretis & clauſulis, approbamus & confirmamus, illiſque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus. Necnon oppoſitionem & contradictionem quorumcumque quouis titulo, vigore, prætextu, colore ipſis Preſbyteris præiudicium afferre, ac præſentes litteras de obreptionis vel ſubreptionis vitio, aut intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari, ſuſpendi, reuocari, annullari, inualidari, aut ad viam iuris reduci, vel contra illas attentari non poſſe, neque debere; ſed illas perpetuò validas, efficaces, & illibatas exiſtere: & vbi aliquid contra eas extorqueri & obtineri contigerit, illas nihilominùs in ſuo pleno & integro robore, abſque eo quòd deſuper impetranda ſit à Sede prædictâ illarum confirmatio, reſtitutio, reualidatio, vel noua conceſſio, permanere: irritumq; & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter, attentatum forſan eſt hactenus, vel in poſterum contigerit attentari, decernimus. Ac quaſuis excommunicationis ſententias, vigore talium priuilegiorum cannarũ, contra dictos Presbyteros

Hæ litteræ ſurreptionis argui non poſſunt.

Cenſuræ deſuper latæ vel ferendæ Socios non afficiunt.

teros vel Societatem latas & ferendas, eos vel eorum aliquem nullatenus afficere posse declaramus. Quocircà vniuersis & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiasticâ constitutis, per præsentes pari motu mandamus, quatenus ipsi, vel eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quãdo opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Presbyterorum, aut alterius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eos decreto, confirmatione, indulto, aliisque præmissis pacificè gaudere; ac easdem præsentes litteras, & in eis contenta quæcũque perpetuò inuiolabiliter obseruari. Non permittentes eos super eisdem præmissis, vel eorum aliquo, per quorumcumque Ordinum, etiam Mendicantium, religiosos, seu locorum Ordinarios, aut alios quoscumque Iudices, & personas, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis exístant; & quacumque, etiam Pontificali, Regiâ, vel aliâ auctoritate fungantur, publicè vel occultè, directè vel indirectè, tacitè vel expresse, quouis quæsito colore vel ingenio, impediri, molestari, perturbari, vel aliàs quomodolibet inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles per censuras

GREG. XIII.

Deputantur Iudices.

GREG. XIII.

Eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo; inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

Non obſtantibus, &c.

Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ memoriæ BONIFACII Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vnâ, & in Concilio Generali de duabus dietis, dummodò non vltra tres dietas quis auctoritate præſentium ad iudicium trahatur, aliiſque Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis; nec non dictorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, eiſdem Ordinibus, illorumque Superioribus, & perſonis, etiam ſuper non ædificandis Eccleſiis, Domibus, Collegiis, & aliis ædificiis aliarum Religionum intra centum quadraginta cannas ab eorum cœnobiis, & conuentibus, vel Monaſteriis, & Domibus; ac aliis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, per quoſcumque Romanos Pontifices conceſſis, confirmatis, & innouatis; ac omnibus aliis, quæ Nos, & prædicti prædeceſſores noſtri in ſingulis litteris prædictis voluimus non obſtare. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non tantùm per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio

haben-

habenda, aut aliqua alia exquisita forma ser- Greg. XIII.
uanda foret, tenores illorum, acsi de verbo ad
verbum, nihil penitùs omisso, & formâ in illis
traditâ obseruatâ, inserti forent, præsentibus
pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore
permansuris, hac vice dumtaxat, motu simili,
specialiter & expresè derogamus; ceterisque
contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus
communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede in-
dultum, quòd interdici, suspendi, vel excom-
municari non possint per litteras Apostolicas
non facientes plenam & expressam, ac de ver-
bo ad verbum, de indulto huiusmodi mentio-
nem. Volumus autem, & eadem auctoritate
decernimus, quòd ipsarum transumptis manu
alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo
alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ec-
clesiasticâ constitutæ, aut Curiæ Ecclesiasticæ,
vel etiam Generalis Præpositi ipsius Societatis
munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, ea-
dem prorsus fides adhibeatur, quæ adhibere-
tur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel
ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die xxx. Octobris, M. D.
LXXVI. Pontificatus nostri anno quinto.

Transumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

Greg. XIII.

GREGORII XIII.

FACVLTAS

Alienandi in euidentem vtilitatem, iuxta Societatis Constitutiones.

ANNO M. D. LXXVI.

Gregorivs Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

APostolicæ Sedis circumſpecta benignitas, in quarumuis Religionum, præſertim earum quæ gregi Dominico inuigilant, ac prædicationibus & lectionibus, cùm humanis tum ſacris, inſiſtunt; commodis & vtilitatibus conſequendis, prouidentiæ ſuæ auctoritatem interponit, & quanto poteſt fauore proſequitur. Sanè dilectus filius Euerardus Mercurianus Præpoſitus Generalis Societatis Iesv, nobis nuper exponi fecit, quòd, cùm litteris tam felic. record. Pavli III. quàm piæ memoriæ Ivlii etiam Tertij, Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, in fauorem dictæ Societatis emanatis, & per dicto-

dictorum Pontificum Successores, & Nos respectiuè confirmatis, ac eiusdem Societatis Constitutionibus, omnimoda Collegiorum illius, ac etiam temporalium bonorum ad ipsa Collegia spectantium gubernatio ad pro tempore existentem Præpositum Generalem, vel ipsam Societatem, ita tamen quòd in ipsius Præpositi, aut professæ Societatis, vel alios quàm ipsorum Collegiorum vsus, bona huiusmodi expendi aut distrahi non posint, sed in studentium vtilitatem sic conuerti, vt illis dictis bonis abuti non valeant, spectare & pertinere dignoscatur; indeque fiat, vt Collegia ipsa capitulariter nullo modo congregentur, sed omnis facultas celebrandi cõtractus, prout per easdem Constitutiones, ac etiam primam ipsius Societatis generaliter habitam Congregationem stabilitum & declaratum fuit, penes eumdem Præpositum pro tempore existentem resideat. Cumque etiam dicta Societas, quæ Ordo Mendicans existit, aliorum Ordinum Mendicantium super contractibus ineundis, à Sede Apostolicâ concessis priuilegiis gaudeat; Nosque eisdem Euerardo Præposito, & Societati, vt interuenientibus illis dumtaxat, qui more Societatis prædictæ, & secundùm eius Constitutiones & statuta, regimen, & administrationem Domorum, & Collegiorum iuuare & promouere solent, seruato in eiusmodi Congregationibus peculiari, ac pro-

GREG. XIII.

Concessio alia Gregorij XIII. de quâ pag. 144.

Greg. XIII.

prio dictæ Societatis procedendi modo, priuilegiis illis vtendi, nec non contractus ineundi licentiam & facultatem cõcesserimus, prout in singulis litteris Apostolicis desuper confectis pleniùs continetur. Tamen quia nec modus ille quis sit, nec omnes, per quos Præpositus Generalis facultatem huiusmodi alioqui exercere potest, in dictis nostris litteris satis expressi fuêre; ac etiam quia eidem Societati priuilegiis & litteris Apostolicis huiusmodi, tum quòd variis litteris & munimentis concessa sunt, vti & illa ad singulos contractus ineundos afferre dispẽdiosum molestumque existit; tum quòd in nonnullis regionibus emphiteuses ad tres vitas concedi solent, nec particulares homines illas ad breuius tempus accipere facilè adducuntur; Et propterea, ac etiam ex eo quòd nonnumquàm pro Collegiorum ipsorum, nec non Domorum probationis, vel aliorum locorum eiusdem Societatis necessitate, bona huiusmodi locare, alienare, permutare, vel in emphiteusim, seu liuellum dare expedit; ac quandoque contingit, vt conditio semel oblata, si prætermittatur, non paruam afferat iacturam; pro parte dicti Euerardi Præpositi nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissa omnia pleniùs declarare, & aliàs in eisdem opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui operarios in vineâ Domini, præsertim pondus diei

&

& æſtus ſuſtinentes, ſincero proſequimur affe- GREG. XIII.
ctu, noſtrarum ac eorumdem prædeceſſorum noſtrorum litterarum, nec non Societatis prædictæ Conſtitutionum, aliorumque præmiſſorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes; & eumdem Præpoſitum, ac dictæ Societatis ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſâ latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem Societati, ac Generali Præpoſito moderno & pro tempore exiſtenti, vt ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, informatione de contractibus ineundis per litteras, vel aliàs, prout ipſe Generalis ſtatuerit, à ſubordinatis localibus Præpoſitis, vel Rectoribus, aut Præfectis, ſeu eorũ Viceſgerentibus, vel à Prouincialibus, ſeu Viſitatoribus, aut Commiſſariis, vel ab aliis ſibi benè viſis, auditis iuxta eorum inſtitutum Conſultoribus, acceptâ; quæcumque Domorum, tum Profeſſarum tum Probationis, Collegiorum, & aliorũ locorum eiuſdem Societatis vbilibet cõſiſtentium bona ſtabilia & immobilia, ſeu quaſi ſtabilia, nec non & pretioſa mobilia, cuiuſcumque qualitatis & quãtitatis ac valoris, &

Generalis, informatione acceptâ, quacumque bona Domorum & Collegiorum inenidentem eorum vtilitatem, alienare poteſt.

GREG. XIII.

& in quocumque loco poſita, pro pretio, & ſub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conueniendis, in euidentem tamen Domorum & Collegiorum huiuſmodi vtilitatem, per ſe, vel alium ſeu alios, vendere, alienare, permutare, ac etiam in emphiteuſim, ſeu liuellum ad tres generationes, vel nominationes tantùm, ſeu aliud longum tempus pro affectu ſibi benè viſo concedere, abſque aliâ à nobis, vel ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus pro tempore exiſtentibus, aut Sede prædictâ, vel illius de latere Legatis, ſeu Nuntiis, aut etiam locorum Ordinariis petendâ vel obtinendâ licentiâ, ſeu confirmatione, liberè & licitè poſſit & valeat, concedimus & indulgemus. Ita tamen, quòd ſi ex eiuſdem Generalis Præpoſiti facultate, pro rerum exigentiâ, opus ſit, in Europæ videlicet Prouinciis, ante datam eidem Præpoſito informationem, contractus alienationum fieri, dominium nihilominùs, & poſſeſſio bonorum quorumuis, ſuper quibus contractus huiuſmodi initi fuerint, penes Domos, Collegia, ac loca prædicta, donec ipſe Generalis rem confirmauerit, aut ſuum conſenſum deſuper præſtiterit, remaneat, ac remanere intelligatur. In Indiis verò, & aliis extra Europam regionibus, contractuum huiuſmodi confirmatio ipſis Prouincialibus, aut Viceprouincialibus, Viſitatoribus, ſeu Commiſſariis, ſimili per eos informatione acceptâ, com-

In emphiteuſim ad tres generationes tantùm.

Abſque aliâ confirmatione.

Extra Europam contractuum confirmationes committere poteſt.

committi possit ab ipso Generali Præposito, alias, & in euentum, in quem ordo suprascriptus non fuerit obseruatus, venditio, alienatio, permutatio, locatio, & concessio, ac contractus, nec non inde secuta quæcumque, nulla & inualida, nulliusque roboris ac momenti existant. Ac ita in præmissis sic perpetuò declaramus, & decernimus. Et nihilominùs ex nunc, prout ex tunc, & è contrà postquàm venditiones, alienationes, permutationes, locationes, concessiones, ac contractus pro tempore, vt præmittitur, facti, & per dictum Præpositum Generalem approbati & ratificati fuerint, seu consensus eiusdem Præpositi Generalis interuenerit, easdem venditiones, alienationes, permutationes, locationes, concessiones, & contractus, & inde secuta quæcumque, nec non instrumenta, & scripturas desuper pro tempore confecta Apostolicâ auctoritate approbamus & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere statuimus; omnesque & singulos tam iuris, quàm facti defectus, si qui forsan interuenerint quomodolibet, in eisdem supplemus. Decernẽtes ea omnia, absque alio, desuper ordinariâ, vel Apostolicâ, aut aliâ auctoritate, seu de Sedis Apostolicæ commissione faciendo examine, ac præsentes, & in eis contenta, validas & efficaces, validaque & efficacia, perpetuò fore, nec non ab omnibus obseruari debere; ipsosque contrahentes ad con-

GREG. XIII.

Approbantur ex nunc auctoritate Apostolicâ contractus sic facti.

GREG. XIII.

Contrahentes ad contractuum obseruationem tenentur.

contractuum, & stipulatarum conuentionum obseruationem omnino teneri; ac super præmissis, & inde secutis quibuscumque per quoscumque quauis auctoritate, quomodolibet molestari, vel impediri non posse: Nec non irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocircà venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum in spiritualibus Vicariis, aut officialibus generalibus, & Curiæ caussarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, nec non Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis, ad quos id quomodolibet spectat, & in futurum spectabit, per easdem præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis Præpositi, vel aliarum personarum eiusdem Societatis, aut alicuius eorum, super his fuerint requisiti, solemniter publicantes; eisque & eorum cuilibet in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eosdem præsentes, & in eis contenta quæcumque ab omnibus, quos illa concernunt, integrè & inuiolabiliter obseruari. Non permittentes eos, aut eorum aliquem desuper contra earumdem præsentium tenorem,

Deputantur Iudices.

rem,

rem,quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet & rebelles per sentẽtias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione pòstpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggrauando; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus felicis recordationis BONIFACII VIII. de vnâ, & in Concilio generali editâ de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non trahatur; & piæ memoriæ SYMMACHI, ac PAVLI II. prædecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiæ non alienandis, vel alienatis recuperandis, aliisque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis; necnon quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & cõsuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis quibusuis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus, specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio

GREG. XIII.

Non obstantibus, &c.

GREG. XIII.

mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expressè derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quòd earumdem præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu etiam ipsius Præpositi Societatis munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, XVIII. Decembris, M.D.LXXVI. Pontificatus nostri anno quinto.

Transumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

GRE-

GREGORII XIII.

DEROGATIO

Capitis *Nuper.* de Decimis.

ANNO M.D.LXXVIII.

GREGORIVS PAPA XIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

PAstoralis officij cura nobis, meritis licet imparibus, ex alto commissa, Nos admonet, vt nostræ prouisionis efficiatur ministerio, quòd ea, quæ religiosis quibuslibet, præsertim sub sacratissimi nominis IESV totius humani generis Redemptoris vexillo, ad illius honorem & gloriam, proximorumque spiritualem profectum, ac orthodoxæ fidei defensionem & propagationem in terris, militantibus, ab Apostolicâ Sede prouidè concessa reperiuntur, sublatis quibuslibet impedimentis, suos, vt par est, debitos effectus, perpetuis futuris temporibus sortiantur. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Euerardus Mercurianus Præpositus Generalis Societatis IESV, quòd licet aliàs felicis recordationis PAVLVS Papa Tertius prædecessor noster, volens dictam Societatem per eum Apostolicâ aucto-

GREG. XIII. *Pauli III. exemptio à decimis.*

ritate inſtitutam & approbatam, illiuſque Socios fauore proſequi gratiæ ſpecialis, inter alia eidem Societati & Sociis dictâ auctoritate conceſſit ac indulſit, vt de iis, quæ in ornamentis aut pro eis, ſeu libris, fabricâ, luminaribus, vel victu, aut indumentis eorum, nec non annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Domus ipſius Societatis obligatæ forſan exiſtebant; ac de Domibus, & Collegiis, eorumque prædiis, hortis, & aliis locis eiſdem Sociis iuxta eorum viuendi inſtitutum habere conceſſis, aut de iis, quæ pro huiuſmodi rebus, Domibus, Collegiis, prædiis, locis, & hortis emendis, per quaſcumque perſonas pro tempore legari aut relinqui contingeret; & aliis bonis quibuſcumque per dictam Societatem, & illius Collegia poſſeſſis & obtentis, aliquam decimam etiam Papalem ſoluere, ſeu Canonicam portionem exhibere, aut ad præſtationem procurationum Legatorum dictæ Sedis, vel Nuntiorum ipſius, ſeu Ordinariorum locorum, aut exactionum, collectarum, vel ſubſidiorum; ſeu prouiſionum quorumcumque minimè tenerentur; nec ad id per litteras Sedis, vel Legatorum, ſeu Nuntiorum, aut diœceſanorum prædictorum cuiuſcumque tenoris forent, vllo vnquam tempore compelli poſſent, niſi ipſæ litteræ Apoſtolicæ plenam & expreſſam ac de verbo ad verbum, de indulto & conceſſione huiuſmodi,

di, ac de eorum ordine mentionem facerent. Et si fortè per ipsum prædecessorem vel dictam Sedem, de piis legatis dispositis & relictis in genere vel specie decima, vel altera portio, seu quarta, alteri piæ vel non piæ caussæ, quomodolibet eatenus concessa esset, vel illam in posterum concedi, seu solui, aut dari, mandari contingeret; Socios prædictos, ac illorum Domos, & bona quæcumque, nec non eis legata & relicta, aut aliàs in eorum fauorem disposita, in concessionibus & mandatis huiusmodi decreuerit, & voluerit minimè comprehendi, nisi de ipsis, ac suis decreto & voluntate huiusmodi, non per clausulas generales idem importantes, sed vera, expressa, & specifica mentio fieret in eisdem. Et successiuè piæ memoriæ PIVS Papa IV. etiam prædecessor noster, exemptionem, ac cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis litteras ipsius PAVLI prædecessoris desuper confectas, nec non inde secuta quæcumque, per suas litteras ex certâ scientiâ confirmauerit, approbauerit, & etiam plenariè innouauerit: Ac pro potiori cautelâ vniuersam Societatem prædictam, omniaque & singula illius, Domos, etiam Probationis, & Collegia vbilibet consistentia, præsentia, & futura, eorumque personas, fructus, reditus, & prouentus etiam bonorum Ecclesiasticorum sæcularium, & regularium quorumcumque illis pro

GREG. XIII.

Pij IV. confirmatio superioris exemptionis.

GREG. XIII.

tempore vnitorum, aliasque res, & bona quæcumque à quibusuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & aliis fructuum partibus, subsidiis etiam caritatiuis, & aliis ordinariis oneribus etiam pro expeditione contra infideles, defensione patriæ, ac aliàs quomodolibet, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, pro tempore impositis, etiamsi in illorum impositione caueretur, quòd nulla prorsus exemptio cuiquam aduersus illa suffragaretur; Ita quòd Societas, eiusque Domus, etiam Probationis, Collegia, fructus, res, & bona præfata semper ab illis absque declaratione desuper faciendâ excepta essent, & esse censerentur, perpetuò liberauerit & exemerit, prout in singulis litteris prædecessorum huiusmodi pleniùs continetur. Nihilominùs quia in illis nulla de Constitutione recolendæ memoriæ INNOCENTII Papæ Tertij, similiter prædecessoris nostri in Concilio generali super decimis editâ, quæ incipit, *Nuper*, expressa & specifica mentio facta, nec ei specialiter & expresse derogatum fuit, idem Præpositus dubitat, singulas litteras prædictas de subreptionis, seu nullitatis vitio notari, ac Societati, illiusque Domibus, Collegiis, & personis prædictis minùs vtiles reddi, aut illa super exemptione huiusmodi molestari vel perturbari posse tempore procedente. Nos igitur, qui votiuum

tiuum ipſius Societatis profectum ſincero paternæ caritatis affectu' libenter amplectimur, eidem Societati, illiuſque Domibus, etiam Probationis, Collegiis, & perſonis, ne propterea dictarum litterarum fruſtrẽtur effectu, opportunè prouidere volentes; ipſumque Præpoſitum & ſingulares perſonas Societatis huiuſmodi à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occaſione vel cauſsâ, latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes; nec non ſingularum litterarum prędictarum veriores tenores, ac quarumcumque litium & cauſſarum ſuper præmiſſis iam forſan motarum ſtatum, & merita, nominaque & cognomina Iudicum & collitigantium, ac titulos, & iura eorum, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habẽtes, ipſius Præpoſiti ſupplicationibus in hac parte inclinati, volumus ac Societati illiuſque Domibus, etiam Probationum, Collegiis, & perſonis prędictis eadem auctoritate concedimus, quòd ſingulæ litteræ prædictæ cum exemptionibus, ceteriſque omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis & decretis; proceſſuſque habiti per eaſdem ac inde ſecuta quæcumque valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, & eis, quibus

GREG. XIII.

Pauli III. & Pij IV. priuilegia perinde valeant, &c.

GREG. XIII.

conceſſæ exiſtunt, perpetuò ſuffragentur in omnibus, & per omnia; perinde ac ſi in illis de Conſtitutione INNOCENTII prædeceſſoris, & ſeu Concilij generalis huiuſmodi ſpecifica & expreſſa mentio facta, eique ſpecialiter & expreſsè derogatum fuiſſet, prout Nos eidem Conſtitutioni ad effectum præmiſſum ſpecialiter & expreſsè harum ſerie derogamus. Decernentes ita in quibuſcumque cauſſis pendentibus, & futuris, per quoſcumque Iudices & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes iudicari & definiri debere; irritum quoque & inane quidquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus litis pendentiis, ſi quæ ſint, & aliis præmiſſis, ac INNOCENTII prædeceſſoris, & ſeu generalis Concilij huiuſmodi, aliiſque Apoſtolicis, nec non in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac omnibus illis, quæ in ſingulis litteris prædictis expreſſum fuit non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem quòd earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſsis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, ſeu etiam pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis dictæ Societatis, munitis, eadem prorſus fides

Derogatur Constitutioni Innocētij III.

Non obstantibus, &c.

Transumptis habeatur fides.

in

in iudicio & extra vbicumque adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris, die primo Ianuarij, M.D.LXXVIII. Pontificatus noſtri anno ſexto. GREG. XIII.

Cæ.Glorierius.

Greg. XIII.

GREGORII XIII.

INDVLGENTIA

PLENARIA

Semel in anno in Societatis Eccleſiis: Facultas celebrandi per horam ante Auroram; conferendi gradus, etiam per ſtudiorum Præfectum; ac concurrendi cum Vniuerſitatum Lectoribus.

ANNO M. D. LXXIX.

Gregorius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

QVanta in vineâ Domini fructuoſa opera Societas IESV quotidiẹ verbo & exemplo in populo Chriſtiano attulerit; continuoſque labores, quos pro Diuini nominis gloriâ, & exaltatione fidei Catholicæ Presbyteri dictæ Societatis ſupportant, cordi noſtro prouenit ſatifactio. Ac propterea dignum cenſentes, vt

vt ipſam Societatem, eiuſque in odorem ſua- GREG.
uitatis Altiſſimo deſeruientes ſpecialibus fa- XIII.
uoribus proſequamur; illaque ſibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipſa ad animarum auxilium fideliter in Domino procedere valeat. Sanè pro parte dilecti filij Euerardi Mercuriani Præpoſiti Generalis prædictæ Societatis nobis nuper exhibita petitio continebat, Quòd aliàs fel. rec. PAVLVS Papa *Conceſsiones* Tertius prædeceſſor noſter inter ceteras gra- *Pauli III.* tias eidem Societati conceſſas, omnibus & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeu ſtatutis à iure temporibus firmum confitendi propoſitum habentibus, qui aliquam Eccleſiam, aut alium pium locum dictæ Societatis, ſemel ſingulis annis, præter annum Iubilæi, in die per pro tempore exiſtentem eiuſdem Societatis Præpoſitum eligendo, à primis veſperis vſque ad occaſum Solis eiuſdem diei incluſiuè, deuotè viſitarent, ac inibi orationem Dominicam & Salutationem Angelicam recitarent, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem, in formâ Iubilæi: Et dein- *Eiuſdem* de, ex certis tunc expreſſis cauſſis, Preſbyteris *Pauli III.* eiuſdem Societatis, vt Miſſas ante diem, circa tamen diurnam lucem, & etiam infra horam poſt meridiem, quando & quoties, ſtante legitimo impedimento, tunc & pro tempore exiſtenti eiuſdem Societatis Præpoſito id neceſ-

 ſarium,

GREG. XIII. ſarium, vel aliàs in Domino expedire viſum foret, celebrare: Ac poſtmodùm piæ memoriæ IVLIVS Papa III. etiã prædeceſſor noſter, Collegiis eiuſdem Societatis, tam in Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, quàm extra illas conſiſtentibus, vt ſcholares dictæ Societatis ab illius Generali, vel de eius licentiâ à quouis alio ex Præpoſitis, vel Rectoribus Collegiorum huiuſmodi, accitis ſibi duobus, vel tribus Doctoribus, ad quoſcumque Baccalaureatus, ac Magiſterij, Licentiaturæ, & Doctoratus gradus promoueri, ac ſtudij generalis Vniuerſitatum priuilegiis, indultis, prærogatiuis, & aliis gratiis quomodolibet, non ſolùm ad inſtar, ſed pariformiter & æquè principaliter gaudere liberè & licitè poſſent & valerent, ſub certis modo & formâ conceſſerunt.

Iulij III.

Et ſucceſsiuè recolendæ memoriæ PIVS Papa IV. ſimiliter prædeceſſor noſter dictam promouendi conceſsionem ad Scholares pauperes externos, qui in Collegiis eiſdem, in quibus ordinariæ Artium liberalium, & Theologiæ lectiones haberentur, lectiones eaſdem frequentarent, & etiam ad diuites, in Vniuerſitatibus tamen, ſi illarum officiales eos promouere recuſarent, aliàs per examinatores Societatis huiuſmodi idoneos repertos, & ſolutis per diuites iuribus ſuis eiſdem Vniuerſitatibus, extendit & ampliauit.

Pij IV.

Præterea ſanctæ memoriæ PIVS Papa V. pariter prædeceſſor noſter,

Pij V.

noſter, vt Præceptores dictæ Societatis in ſuis Collegiis, etiam in locis, vbi Vniuerſitates, vt præfertur, exiſterent, ſuas lectiones, dummodò per duas de manè & per vnam de ſero horas cum Lectoribus Vniuerſitatum huiuſmodi non concurrerent, publicè legere; ac eorum auditores in quibuſlibet Vniuerſitatibus ad gradus admittere poſſent, decreuit & declarauit; prout in ſingulis eorumdem prædeceſſorum deſuper confectis litteris pleniùs continetur. Cùm autem, ſicut eadem petitio ſubiungebat, idem Euerardus Præpoſitus cupiat, indulgentiam huiuſmodi, quam à pluribus pro quibuſlibet dictæ Societatis Eccleſiis conceſſam fuiſſe iudicatum extitit, cuius quidem vſus, ſi pro vnicâ tantùm Eccleſiâ quolibet anno eſſet futurus, raro admodùm cuilibet dictæ Societatis Eccleſiæ ob magnam illius Eccleſiarum, Deo benedicente, multiplicationem vſque modò per diuerſas totius orbis Chriſtiani partes factam, id contingere poſſet: ſicuti è conuerſo, eò maiori pietate, ac deuotionis feruore Chriſti fideles per eumdem Chriſtianum orbem ad pœnitentiæ, & ſacroſanctæ Euchariſtiæ ſacramenta frequentanda, Chriſto propitio, accederent; quò maioribus & frequentioribus in ſingulis eiuſdem Societatis eccleſiis, quolibet anno, ad id à nobis, ſanctâque Sede Apoſtolicâ gratiis & indulgentiis ſe inuitari cognoſcerent; eiſdem Chriſti

GREG. XIII.

Inſeritur petitio.

Greg. XIII.

Christi fidelibus in qualibet dictæ Societatis ecclesiâ suffragari: ac etiam eisdem Presbyteris propter itinerum & alia impedimenta, quæ frequenter eueniunt, facultate celebrandi Missas etiam per horam ante Auroram, & infra horam post meridiem vti licere: nec non concessionem promouendi ad quoscumque gradus ad Collegij cuiuslibet Præfectum studiorum, in quo Philosophiæ vel Theologiæ lectiones ordinariæ habentur, extendi: nec non Lectores dictę Societatis in illius Collegiis, vbi Vniuersitates fuerint studiorum generalium, dummodò de manè per vnam, & de sero per aliam horas cum aliis Vniuersitatum Lectoribus præfatis, qui hoc postulauerint, non concurrant, publicè legere posse. Quare pro parte dicti Euerardi Præpositi nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui personarum quarumlibet, præsertim Deo famulantium, votis, quantum cum Deo possumus, libenter annuimus; Euerardum Præpositum præfatum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectũ præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes; ac singularum litte-

rarum

rarum præfatarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati; Quòd prædicta indulgentia omnibus & ſingulis vtriuſque ſexus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, & ſacroſanctæ Euchariſtiæ cibo refectis, qui Circumciſionis Dominicæ, vel alio per præfatum Euerardum Præpoſitum, ſeu viſitandi loci Superiorem, ſemel pro ſemper, nominando die, quamlibet ex dictæ Societatis eccleſiis, ſeu capellis, aut piis locis vbicumque Societatis huiuſmodi Religioſos habitare contigerit (dummodò ſi plures eiuſdem Societatis Eccleſiæ in eadem ciuitate, terrâ, vel loco fuerint, vna tantùm ex eis ad id per illius Generalem Præpoſitum ſtatuatur) annis ſingulis deuotè viſitauerint, & inibi quinquies orationem Dominicam, & totidem Salutationem Angelicam recitauerint, vel alias ad Deum orationes pro ſanctæ matris Eccleſiæ exaltatione, fideique Catholicæ incremento effuderint, & aliàs iuxta illius continentiam & tenorem ſuffragetur. Nec non Preſbyteris Societatis huiuſmodi, vt Miſſas per horam ante Auroram, & infra horam poſt meridiem, itineris, vel alterius legitimi impedimenti cauſsâ, de ipſius Euerardi, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis, vel cuiuſuis alterius ad id ab eo deputati licentiâ celebrare valeant, auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium, de ſpeciali gratiâ indulgemus.

GREG. XIII.

Indulgentia plenaria ſemel in anno in Societatis eccleſiis, &c.

Facultas Miſſas celebrandi per horam ante Auroram, poſt meridiem, &c.

GREG. XIII.

Promouendi ad gradus per studioru̅ Præfectum.

mus. Et insuper facultatem præfatam promouendi ad gradus in Philosophiâ, vel Theologiâ, ad cuiuslibet dictæ Societatis Collegij studiorum, in quo Artium, vel Theologiæ facultates huiusmodi pro tempore legentur, Præfectum, & aliàs in omnibus, & per omnia, iuxta litterarum præfatarum tenores, auctoritate & tenore prædictis, extendimus & ampliamus: Ac etiam, quòd Lectores dictæ Societatis in illius Collegiis, in locis, vbi Vniuersitates sunt studiorum generalium, dummodò de manè per vnam, & de sero per aliam horas cum aliis Vniuersitatum huiusmodi Lectoribus, qui id postulauerint, non concurrant, publicè legere possint & valeant: Reliquis omnibus in iisdem litteris contentis in suo robore, & statu permansuris, eisdem auctoritate & tenore, etiam de speciali gratiâ concedimus, & indulgemus. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & definiri debere: Ac quidquid secus super his, à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Quocircà Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Valentinensi, & Parisiensi, ac Salamantinensi Episcopis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum,

Concurrendi cum Vniuersitatum Lectoribus, &c.

Deputantur Iudices.

eorum, per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Euerardi Præpoſiti fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ſibique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant, auctoritate noſtrâ, eaſdem præſentes, & in eis contenta huiuſmodi, firmiter obſeruari, ac ſingulos, quos ipſæ concernunt, illis pacificè gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris remedia, auctoritate noſtrâ, appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo: Nec non legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras, & pœnas incurriſſe declarando; necnon eas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus piæ memoriæ BONIFACII Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, quâ cauetur, ne quis extra ſuam Ciuitatem, vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis, ad iudicium vocetur; ſeu ne Iudices à Sede prædictâ deputati extra Ciuitatem, vel diœceſim, in quibus deputati fuerint per quoſcumque procedere, aut alij vel aliis vices ſuas committere, ſeu aliquos vltra vnam dietam à fine diœceſeon eo-

GREG. XIII.

Non obſtantibus, &c.

GREG. XIII.

eorumdem, trahere præsumant; & de duabus dietis in Concilio generali editâ; dummodò vltra tres dietas aliquis, auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur; & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis: nec non omnibus illis, quæ dicti prædecessores in singulis eorum litteris prædictis voluerunt non obstare, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterùm quia difficile foret, easdem præsentes litteras ad singula loca, in quibus de eis fides forsan facienda foret, deferri; volumus, & similiter auctoritate Apostolicâ decernimus, quòd ipsarum præsentium transumptis, etiam impressis, manu vnius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur & habeatur, quæ adhiberetur & haberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, indultorum, extensionis, ampliationis, concessionis, decretorum, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-

Transumptis habeatur fides.

ſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXXVIII. NON. Maij, Pontificatus noſtri anno ſexto. GREG. XIII.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

RESTITVITVR

Societati IESV ad illius Miſsiones, vſus altaris portatilis.

ANNO M. D. LXXIX.

Dilectis filiis Præpoſito Generali, & Presbyteris Societatis IESV *GREGORIVS Papa XIII.*

DIlecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Vſum Altaris viatici Societati veſtræ à fel. record. PAVLO Papâ III. conceſſum, deinde à Concilio Tridentino vniuersè ſublatum, vobis eatenus reſtituimus, vt inter Miſſiones, quæ à Superioribus fiunt, Preſbyteri veſtri, ſeruatâ aliàs formâ dictæ conceſſionis, Miſſæ ſacrificium licitè valeant celebrare

Greg. XIII.

ſuper huiuſmodi Altari vbique gentium, etiam in caſtris militum; modò loca, etſi communia, & profana, tuta & honeſta ſint; & Generalis, aut per eum Prouinciales Præpoſiti, eo tum vtendum fore iudicauerint. Itidemque poſſint ibi Preſbyteri ipſi ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum miniſtrare fidelibus, ad illud ſumendum debitè præparatis. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Eadem porrò fides vbique detur præſentium exemplis eo, quo ſolent alia in veſtrâ Societate tranſumpta, modo munitis, quæ daretur ipſis præſentibus, ſi exhiberentur, vel oſtenderentur. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die primo Octobris, M. D. LXXIX. Pontificatus noſtri anno octauo.

Cæ. Glorierius.

GRE-

CONCEDVNTVR Religiosis Societatis IESV in eorum Ecclesiis Indulgentiæ omnes Ecclesiis aliis locorum, vbi illi morantur, concessæ.

ANNO M. D. LXXIX.

GREGORIVS PAPA XIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

CVm, sicut accepimus, dilecti filij Religiosi Societatis IESV, ad Ecclesias & alia pia loca ciuitatum, terrarum, & locorum, in quibus moram trahunt, vt consequantur indulgentias illis pro tempore elargitas, inter medios vtriusque sexus populos promiscuè, absque decentiæ religiosæ dispendio, ac functionum suarum & spiritualium ministeriorum incommodo accedere vix possint; Ideoque frequenter contingat, tanto eos indulgentiarum fructu priuari; imò & interdum, quòd ad illas consequendas non accedant, de earum contemptu notari formident; Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, vt illorum deuotioni, ac spirituali fructui proui-

Greg. XIII.

dere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur Religiosorum prædictorum statui, decentiæ, commodisque annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, vniuersis, & singulis dictæ Societatis personis, nunc & pro tempore, in qualibet mundi parte existentibus, vt ante Altare sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti, in ipsius Societatis ecclesiis, orationes ad Deum pro Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exaltatione, hæresum extirpatione, & inter Principes Christianos fouendâ pace, aut aliàs pro cuiusque peculiari deuotione fundendo, omnes & singulas indulgentias, etiam plenarias, & peccatorum remissiones consequantur, quas scilicet consequerentur, si indulgentiarum ipsarum diebus ecclesias, & loca pia his decorata, in locis, in quibus eosdem religiosos moram trahere contigerit, visitarent, de omnipotentis Dei misericordiâ, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, tenore præsentium concedimus & largimur, contrariis non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXIII. Decembris, M.D.LXXIX. Pontificatus nostri anno octauo.

Cæ. Glorierius.

GRE-

GREGORII XIII. Greg. XIII.

FACVLTAS

Aperiendi litteras Sacræ Pœnitentiariæ.

Dilecto filio Claudio Aquauiuæ Præposito Generali Societatis IESV *Gregorius Papa XIII.*

DIlecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi nobis nuper feciſti, quòd aliàs quondam Alexander Frumentus tunc officij Sacræ Pœnitentiariæ Regens, dilectis filiis Preſbyteris Societatis IESV, cui præeſſe dignoſceris, etiamſi nullis Magiſterij in Sacrâ Theologiâ, & Doctoratus in Iure Canonico gradibus inſigniti eſſent, aliàs tamen idoneis & approbatis ipſius Societatis Confeſſariis, vt quaſcumque obſignatas, etiam Magiſtris in Theologiâ, & Iure Canonico Doctoribus directas, in foro conſcientiæ, eiuſdem Sacræ Pœnitentiariæ litteras aperire, & abſolutionis beneficium, iuxta illarum diſpoſitionem, impendere poſſent & valerent, verbotenus conceſſit, eâque facultate ipſi Preſbyteri hactenus vſi ſunt. Cùm itaque ipſius So-

GREG. XIII.

cietatis religiosi ad huiusmodi gradus, nisi pro necessitate scholarum suarum promoueri non soleant; pœnitentes etiam ad ipsos Presbyteros cum suis litteris absolutionum in dies recurrant, & importunè obsecrent; opportunè etiam eos iuuari conuenit. Nos idcircò tuis in hac parte supplicationibus inclinati, Presbyteris Societatis huiusmodi per te, vel tibi subordinatos illius Superiores de tuâ licentiâ designandis, & ab Ordinariis locorum approbatis vel approbandis, etiam si magisterij vel doctoratus, aut aliis gradibus insigniti non sint, litteras huiusmodi aperiendi, confessionibusque fidelium ad ipsos recurrentium auditis, & impositâ salutari in illis expressâ, vel de iure infligendâ pœnitentiâ, absoluendi, ac in foro conscientiæ quascumque sibi, verbo vel scriptis, commissas absolutiones, dispensationes, & pœnitentiarum iniunctiones excipiendi & exequendi licentiam & facultatem, tenore præsentium concedimus & impertimur.

Non obstantibus, &c.

Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quòd præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo tuo, seu personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ, apud S. Petrum, sub

annu-

annulo Piscatoris, die III. Aprilis, M.D.LXXXII. Pontificatus nostri anno decimo. GREG. XIII.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

EXTENDITVR

Ad census redimibiles, &c. Facultas alienandi Societati IESV aliàs concessa.

GREGORIVS Episcopus Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito Pastoralis officij ad ea libenter intendimus, per quæ religiosorum locorum, ac personarum in eis degentium, vtilitates & commoda valeant procurari. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filij Claudij Aquauiuæ Præpositi Generalis Societatis IESV petitio continebat, quòd postquàm aliàs per diuersas litteras Apostolicas diuersorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & dictæ

Greg. XIII.

Societatis Constitutiones & Decreta, illius Præposito Generali pro tempore existenti, vel ipsi Societati, omnimoda Collegiorum, & Domorum Probationum, bonorumque ad illa spectantium gubernatio, absque aliâ personarum in eis degentium capitulari congregatione faciendâ; etiam cum facultate quosuis contractus emptionũ, venditionum, aliarumque venditionũ, alienationum, nec non obligationum, & cessionum quarumlibet rerum temporaliũ, mobilium & immobilium, etiam in beneficialibus, ac spiritualibus, aliisque quibuscumque, etiam præiudicialibus; necnon instrumenta quæcumque tam per se, quàm per alios celebrandi; ac insuper Mendicantium, necnon per nostras litteras aliorum Ordinum & piorum locorum priuilegiis omnibus vtendi, & aliàs sub certis modo & formâ inibi expressis concessa fuisset; denique cùm vsus priuilegiorum huiusmodi dictæ Societati parum prodesset, eò quòd contrahentes renuerent, neque adducerentur ad contrahendum solo priuilegio communicationis; essetque frequentissimum, & maximè necessarium ipsi Societati in his suis quasi primordiis, pro Collegiorum, & Domorum illius fundationibus, & ampliationibus, Domos, agros, & bona alia commutare, & vendere, ac super his census imponere. His aliisque de caussis Nos eidem Societati, illiusque Præposito Generali pro tempore

pore exiſtenti, quòd informatione de contra-ctibus ineundis per litteras, vel aliàs prout ipſe Præpoſitus Generalis ſtatueret, à ſubordinatis localibus Præpoſitis, vel Rectoribus, aut Præfectis, ſeu eorum Viceſgerentibus, vel à Prouincialibus, ſeu Viſitatoribus, aut Commiſſariis, vel ab aliis ſibi benè viſis, auditis iuxta eorum inſtitutum Conſultoribus, acceptâ; quæcumque Domorum, tum Profeſſarum, tum Probationis, Collegiorum, & aliorum locorum eiuſdem Societatis vbilibet cõſiſtentium bona ſtabilia, necnon etiam pretioſa mobilia cuiuſcumque qualitatis, & quantitatis, ac valoris, & in quouis loco poſita, pro pretio, & ſub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conueniendis, in euidentem tamen Domorum, & Collegiorum huiuſmodi vtilitatem, per ſe, vel alium, ſeu alios vendere, alienare, permutare, in emphyteuſim, ſeu liuellum ad tres generationes, vel nominationes tantùm, pro affictu ſibi benè viſo dare licitè valeret; etiam abſque aliâ Sedis Apoſtolicæ, vel locorum Ordinariorum licentiâ, ſeu cõfirmatione deſuper obtinendâ: ita quòd venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceſſiones, contractus, inſtrumenta, & inde ſecuta quæcumque poſtquàm ab ipſo Præpoſito Generali ratificata fuiſſent, ſeu illius conſenſus interueniſſet, eo ipſo Apoſtolicâ auctoritate, nullo alio deſuper habendo examine, vel commiſſione,

GREG. XIII.

Petitioni inſeritur facultas alienandi aliàs conceſſa.

GREG. XIII.

approbata & confirmata essent, indulsit: prout in singulis litteris Apostolicis desuper confectis plenius continetur. Cùm autem, sicut eadem subiungebat petitio, ea quæ de nouo emergunt, nouo indigeant auxilio; ipsique contrahentes præsertim in Curiâ, varias quotidie requirant cautelas, sine quibus existimant sibi non fore satis cautum; inter quas ea potissima est, quòd in indulto huiusmodi non fuerit expressum, quòd etiam census redimibiles super eisdem bonis possent vendi, quæ tamen species est, eaque minima, venditionis; & idcircò ab aliquot iam annis frequens fuit, vt census redimibiles aliàs iuxta formam priuilegij huiusmodi venderentur & imponerentur. Quare pro parte dicti Claudij nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus sibi, dictæque Societati in præmissis consulere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur eumdem Claudium, & singulares ipsius Societatis personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; ac prædictarum litterarum, & Constitutionum tenores præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus

Reliquum petitionis.

Extensio prioris facultatis.

nibus inclinati; eidem Claudio, & pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali dictæ Societatis, vel ipſi Societati, dum ea ſcilicet erit generaliter congregata, ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus per ſe vel alios, vt informatione, ſic vt præmittitur, vel ſi vtrilibet viſum erit, extraiudicialiter, ac ſummariè, & ſimpliciter acceptâ, vel etiam eâ omnino omiſsâ, bona Domorum, Collegiorum, & locorum huiuſmodi ſtabilia, & etiam mobilia pretioſa, præſentia, & futura, pro illorum vtilitate, ſeu neceſſitate, quibuſcumque perſonis, tam Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus cuiuſcumque gradus, ordinis, & dignitatis exiſtentibus, etiam Collegiis, Communitatibus, & Vniuerſitatibus ad eam rationem, quæ faciliùs inueniri poterit, & pro pretio reperibili vendere, alienare, permutare, in emphyteuſim, ſeu liuellum ad tres generationes, vel in aliud longum tempus dare, locare, etiam cum donationis, ſeu inueſtituræ receptione, ac repræſentatâ pecuniâ, ſine tamen ſoliti illorum reditus diminutione; nec non generaliter, & ſpecialiter obligare, & hypothecare, ſuper illis cenſus quoſcumque redimibiles imponere, & vendere, nec non de bonis eiſdem compromittere, & quomodolibet ſuper illis tranſigere, illiſque ſimpliciter, vel liti deſuper habitæ, ac actioni, etiam in non poſſeſſorem cedere, & reum citare; vtilitatemque venditionum, & aliorum huiuſ-

GREG. XIII.

GREG. XIII.

huiusmodi, vel etiam necessitatem, aut aliam caussam, propter quam fiant, simpliciter & absque figurâ iudicij cognoscere, iudicare, definire, & penitùs terminare, liberè & licitè valeat; & aliàs iuxta dictarum litterarum tenorem, harum serie Apostolicâ auctoritate concedimus: Et ad hoc, si opus sit, licentias & facultates omnes prædictas extendimus & ampliamus. Ipsósque contrahentes, habitâ solâ Præpositi Generalis, vel congregatæ Societatis per litteras patentes more ipsius Societatis, vel aliàs confirmatione, aut consensu, solo contractu securos existere; nec ad venditionum, communicationum, & aliarum huiusmodi alienationum vtilitatis, seu necessitatis, aut in æquiualentia, vel meliora bona pretij conuersionis, vel aliam demonstrationem teneri: Nec non contractus quoscumque super his hactenus initos perpetuò valere: partésque ipsas ad illorum obseruationem omnino obligari: & tam ipsos hactenus initos contractus, quàm in futurum ineundos, quibus ipsius Generalis Præpositi nunc, & pro tempore existentis, vel etiam congregatæ Societatis consensus, seu confirmatio accesserit, aliâ Sedis Apostolicæ confirmatione & approbatione non indigere: Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam caussarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublatâ eis & eorũ cuilibet quauis aliter

aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere: necnon quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quocircà venerabilibus fratribus nostris Toletanensi, & Treuerensi, ac Rigensi Archiepiscopis per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium, seu alios, easdem præsentes & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Claudij, vel pro tempore existentis Præpositi Generalis, aut Societatis huiusmodi, vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ, præsentes, & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos, quos litteræ ipsæ concernunt, pacificè frui & gaudere. Non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper contra præsentium tenorem per quoscumque quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet & rebelles per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. GREG. XIII.

Non

GREG. XIII.

Non obstantibus, &c.

Non obstantibus fel. record. SYMMACHI, & PAVLI, aliorumque Romanorum Pontificum etiam prędecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiæ non alienandis, seu alienatis recuperandis, aliisque Apostolicis Constitutionibus & Ordinationibus; nec non quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis quibusuis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, etiam Motu proprio, & Consistorialiter, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & formâ in illis traditâ obseruatâ, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ac dictis litteris, si in aliquâ obstent, hac vice dumtaxat specialiter & expresè derogamus contrariis quibuscumque. Ceterùm quia difficile foret easdem præsentes ad singula quæque loca, vbi necessarium fuerit, deferre; volumus quòd illarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius

Transumptis habeatur fides.

cuius

cuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu etiam ipsius Societatis Præpositi Generalis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, extensionis, ampliationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXXXII. NON. Augusti, Pontificatus nostri anno vndecimo. GREG. XIII.

Pro Reuerendissimo D. Summatore

A. Lanfredinus.

Cæ. Glorierius.

GREG. XIII.

GREGORII XIII.

CONCEDITVR Præpoſito Generali, vt de eius licentiâ Societatis Religioſi, etiam Profeſsi, ad quoſuis alios regulares Ordines tranſire valeant.

GREGORIVS PAPA XIII. Ad futuram rei memoriam.

CVm aliàs fel.rec. PAVLVS Papa III. Societati IESV inter alia conceſſerit, vt eorum nemo, ſiue Profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue Coadiutor ex dictâ Societate egrediens ad alium,quàm ad Carthuſienſium Ordinem,niſi de expreſsâ Romani Pontificis, vel Præpoſiti Generalis dictæ Societatis licentiâ ſe conferret; itemque PIVS Papa IV. voluerit, vt ne quis prædictorum ab eadem Societate prætextu cuiuſuis indulti, vel quæſito colore melioris vitæ, vel ſtrictioris obſeruantiæ, etiam ad Mendicantium, vel Ciſtercienſium, ſeu S. Benedicti, aut aliorum Monachorum Ordinem (Carthuſienſi excepto) tranſire poſſit, dubi-

dubitare contingit, an Præpositus pro tempore existens valeat etiam Professos, ex caussis id exigentibus, ab ipsâ Societate emittere, aut eis sic emissis liberum sit de eius licentiâ, se ad quemuis alium Mendicantium, vel non Mendicantium Ordinem transferre. Nos, re perpensâ, atque diligenter examinatâ, Societatis ipsius puritati atque incremento, emissorumque pro tempore saluti, consulere volentes, statuimus, vt deinceps in perpetuum liceat dicto Præposito, quos iudicauerit ab ipsâ Societate emittere, eosque de ipsius Præpositi licentiâ non tantùm ad Carthusiensium, sed ad quemuis alium Mendicantium, vel non Mendicantium, paris, laxioris, aut arctioris obseruantiæ ordinem per ipsum Præpositum illis præscribendum, de consensu tamen Superiorum loci illius, quò destinabuntur, demigrare; in eisque professionem per loci illius Monachos, aliosque regulares eiusdem emitti solitam emittere; habitumque suscipere, & consuetâ vti eorum disciplinâ. Ipsis inhibentes sub excommunicationis latæ sententiæ pœnâ, ne quid contra præsentium tenorem quomodolibet audeant tentare. Non obstantibus omnibus iis, quæ dicti Pontifices voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Præsentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam qui sua priuilegia cum prædictâ Societate copiosè participant, parti-

GREG. XIII.

Licet Præposito quibus iudicauerit à Societate ad quemuis alium Ordinem transeundi licentiam concedere.

Non obstantibus, &c. Præsentis priuilegij communicatio prohibetur.

GREG. XIII.

cipareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterùm quia difficile eſſet præſentes, quocumque illis opus erit, deferre, volumus vt præſentium tranſſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, ſeu etiam dicti Præpoſiti munitis, eadem prorſus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Tuſculi, ſub annulo Piſcatoris, die XXII. Septembris, M.D.LXXXII. Pontificatus noſtri anno vndecimo.

Tranſumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

GRE-

FACVLTAS

Societati Iesv denuò conceditur, ordines à quocumque Antiſtite ſuſcipiendi, idque etiam extra tempora, &c.

Gregorivs Papa XIII.
Ad futuram rei memoriam.

PIum & vtile Societatis Iesv inſtitutum non patitur certa quædam ab iis, qui ſub eius vexillo atque diſciplinâ ſalutari militant, obiri, quæ in Sacris ineundis generaliter præſcribuntur. Quocircà cùm dictæ Societatis ac diſciplinæ alumni nulli Eccleſiæ, nullíve loco certo mancipati ſint, vt ibi permaneant; ſed veluti viatores omni tempore parati, expectanteſque diem & horam, quâ vel ad extremas orbis regiones, cùm venit vſus, emittantur; vbi quiſque pro captu ſuo, & iuxta datam ſibi à Domino ſapientiam, ſeſe in vineâ Domini excolendâ exerceat; eiuſque rei cauſsâ fel. rec. Pavlvs Papa III. Præpoſito eiuſdem Societatis conceſſerit, vt idoneos & comprobatos ab ipsâ Societate quibuſcumque mallet Catholicis Antiſtitibus, gratiâ & com- *Pauli III. conceßio.*

GREG. XIII.

municationem Sedis Apostolicæ habentibus, præsentare posset; qui illos sic præsentatos, absque vllâ promissione vel obligatione, ad ordines huiusmodi promouerent. Nonnulli tamen Antistites post Concilij Tridentini decreta, eos sic præsentatos priùs in cuiusque, tam minorum, quàm sacrorum ordinum huiusmodi præscripto munere exercitatos, temporumque determinatorum post susceptos præscriptum finem, antequàm ad superiores ordines ascendant, omnino expectandum, eosque in eorumdem ordinum functionibus, chorique officiis plenè instructos; & denique super eorumdem vitâ, moribus, ætate, & natalibus ad Parochi inquisitionem, aut aliàs testimonium, & certa alia requisita habenda esse contendunt; quamuis non nisi ad eosdem Ordines suscipiendos numeris alioqui omnibus idonei dimittantur. Nos his incommodis, quantum in nobis est, occurrere volentes, omnibus Episcopis, & aliis Antistitibus præsentibus & futuris, in perpetuum præcipimus, atque interdicimus, ne ab huiusmodi promouendis, qui licentiam à Præposito Generali dictæ Societatis pro tempore existente, vel ab eo delegatis habuerint, quidquam prædictorum requirant vel exigant: sed ipsos, etiam absque vllâ functione in ordinibus ipsis, interstitiorumque ad illos suscipiendos obseruatione, aut inquisitione de cantu, officiis, & ceremoniis Ecclesiasticis, idoneitate,

Facultas ad ordines suscipiendos.

te, proprij Ordinarij licẽtiâ, & aliis in aliis requisitis, ad minores, ac etiam extra tempora à iure statuta, tribusque Dominicis, vel aliis festis diebus, etiam continuis, ad sacros, etiam Presbyteratus ordines promoueant, ac si illi omnibus requisitis præditi essent. Nos enim illis ordines omnes prædictos sic suscipiendi, ac prædictis Antistitibus eos ipsis conferendi facultatem tribuimus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Præsentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam qui sua priuilegia cum ipsâ Societate copiosè participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterùm quia difficile esset præsentes, quocumque illis opus erit, deferre, volumus, vt earumdem præsentium transumptis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu etiam dicti Præpositi munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die XXII. Septembris, M.D.LXXXII. Pontificatus nostri anno vndecimo.

GREG. XIII.

Etiam extra tempora, &c.

Non obstantibus, &c.

Præsentis priuilegij communicatio prohibetur.

Transumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

Greg. XIII.

GREGORII XIII.

SOCIETATIS IESV Institutum, Priuilegia, & Constitutiones confirmantur: & eos omnes, qui peracto Nouitiatu tria vota emiserint, tametsi simplicia, verè & propriè Religiosos esse, declaratur.

GREGORIVS Episcopus Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

QVantò fructuosiùs in colendâ Domini vineâ se exercet Veneranda IESV Societas, dignisque æternâ mercede operariis abundare conatur; tantò propensiùs contendimus eam, religiosamque subinde, quam instituit prolem, vnde tota Respublica Christiana vbique subleuatur, prosequi & confouere: simulque omnia remouere, quibus & spiritualis ipsorum profectus retardari, & caritatis feruor, qui ab eisdem in regeneratas pretioso Domini nostri IESV Christi sanguine animas se diffundit, alicubi frigescere, aut in lubricum defluere posset. Cùm enim, sicut iuxta dictæ Socie-

Societatis Constitutiones, & laudabile institutum à felicis recordationis PAVLO III. & IVLIO etiam III. confirmatum, ac etiam à PAVLO IV. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris diligentissimè examinatum, & à Concilio Tridentino commendatum, Societas ipsa non solùm Professis & Nouitiis, sicut & reliqui regulares ordines, constet; sed varij in eadem Societate religiosarum personarũ gradus sint, in quibus singuli, iuxta commissi cuique à magno Patrefamilias talenti mensuram, & Pręposìtorum suorum directionem, Altissimo famulantur. Sicut enim finis dictæ Societatis fidei propagatio & defensio, animarumque in vitâ & doctrina Christianâ progressus; ita etiam gratiæ eius vocationis proprium est, diuersa loca ex Romani Pontificis, ac Præpositi Generalis eiusdem Societatis directione peragrare; vitamque in quauis mundi parte agere, vbi laboriosam eorum operam, & industriam fructuosam copiosiores saluandarum animarum prouentus ad Dei æterni gloriam consequi posse sperantur: ad quem finem Spiritus sanctus, qui bonæ memoriæ IGNATIVM LOYOLAM ipsius Societatis institutorem, eiusque Socios excitauit, media etiam præclara maximeque opportuna huius Sedis ministerio eis tribuit atque confirmauit, publicarum scilicet prædicationum Verbi Dei ministerij cuiuscumque, Spiritua- GREG. XIII.

O 4 lium-

GREG. XIII. liumque exercitiorum, & caritatis operum, Pœnitentiæ, & Eucharistiæ sacramentorum administrationis, ac frequentis vsus. Ad quæ pro dignitate exequenda, & ad difficultates superandas, subeundaque pericula, quibus dictæ Societatis Religiosi in huiusmodi excursionibus & ministeriis exponuntur, cùm hæc magnum tum virtutis, tum deuotionis præsidium postulent; statutum est, vt & Nouitij in Societate prædictâ per biennij spatium probentur; & qui expleto Nouitiatu litteris operam dederint, illorum studiis absolutis, tertium etiam annum probationis in humilitatis exercitiis expendant, vt, si quâ in re vel huius virtutis amor, vel pietas, ac deuotionis feruor per litterarum occupationem distractus intepuerit, per earumdem virtutum frequentiorem exercitationem, & diuinæ gratiæ ardentiorem inuocationem restauretur. Qui enim professionem emittere debent, eos vocatio hæc viros in vitæ puritate ac litteris conspicuos, diuturnisque & diligentissimis experimentis probatos, eosque Sacerdotes, & in verbi Dei, ac Sacramẽtorum administratione diu multumque versatos exigit, vt & Constitutionibus dictæ Societatis, & à Summis Pontificibus est decretum. Sed neque omnes ad eamdem professionem idonei esse possunt, neque qui temporis progressu futuri sunt, tales euadere, aut cognosci sine longâ exercitatione atque experimento.

rimento. Quapropter Societatis corpus in sua membra, ordinem, & gradus idem IGNATIVS diuino instinctu, ita duxit disponendum, vt biennio Nouitiatus absoluto, omnes, qui in Societate perseuerare voluerint, tria vota substantialia quidem, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ, simplicia tamen, emittere debeant, ac Nouitij esse desinant. Quibus votis emissis in corpus eiusdem Societatis cooptati, & quantum ex parte ipsorum perpetuò obligati remanent. Quòd si iniussi discedant, apostasiæ notam & excommunicationis, ac alias, quibus ipsi Professi subiacent, pœnas incurrunt: quamuis rationabili ex caussâ, iuxta Constitutiones easdem, ab ipso Præposito Generali dimitti, & votis huiusmodi liberari possint. Quæ omnia ipsis primo ingressu per aliquot dies in separatâ habitatione constitutis, antequàm ad aliorum Nouitiorum communem conuictum admittantur, in ipsius Societatis Priuilegiis, Constitutionibus, & Regulis consideranda traduntur. Biennio itaque Nouitiatus completo, & emissis votis simplicibus, vna est omnibus omnino viuendi & obediendi ratio: debentque omnes in communi viuere, ac in omnibus obedire, non secus ij qui professionem non emiserũt, quàm Professi. Quod verò ad Paupertatem attinet, quamuis bonorum suorum ius atque dominium iustas ob caussas, pro Superiorum arbitratu, ad tempus

GREG. XIII.

Greg. XIII.

retinere valeant, vt in pios vſus, iuxta Euangelicum conſilium, diſtribuant; in illorum tamen vſu religioſam paupertatem ſeruant, nec vllâ re tamquàm propriâ & ſine Superioris facultate vti poſſunt. Peractis igitur huiuſmodi probationibus & experimentis, cùm dictæ Societati fuerit per ea in Domino ſatisfactum; quos idem Præpoſitus Generalis idoneos iudicat, eos vel ad profeſſionem per vota ſolemnia, vel ad gradus Coadiutorum formatorum ſpiritualium, ſi Sacerdotes, vel temporalium, ſi laici ſint, per vota eadem publicè emiſſa, quamuis non ſolemnia, iuxta Conſtitutiones admittit. Quibus emiſſis eo ipſo nihil omnino proprij ampliùs vel domi, vel foris habere poſſunt, fiuntque incapaces cuiuſuis hereditariæ ſucceſſionis: nec propter emiſſa huiuſmodi vota publica, aut per mortem ab inteſtato, in illorum, ſicuti nec in Profeſſorum bonis, Domus vlla, aut Eccleſia, vel Collegium dictæ Societatis ſuccedere poteſt. Et licet eos, qui poſt biennium Nouitiatus emenſum, dicta tria vota ſimplicia, ſicuti ab hac Sede probata ſunt, emittentes, & extra Nouitiorum numerum habiti, ac in corpus ipſius Societatis cooptati, illiuſque meritorum & priuilegiorum non ſecus atque ipſi Profeſſi, ex prædictæ Sedis diſpoſitione participes effecti, quique, quantum in eis eſt, & profeſſionem emittere parati, ſi ipſe Præpoſitus Generalis id prædictæ

dictæ Societatis instituto congruere iudicauerit, & in perpetuum Dei seruitio consecrati, ac suâ sorte, prout illorum laudabile institutum exigit, contenti, ac denique excommunicationis, & aliis Apostatarum pœnis subiecti sunt; verè & propriè religiosos esse compertum sit: nonnullorum tamen animos, qui pij alioqui & vtiles operarij existunt, sollicitari & affligi interdum contingit, quasi non sint religiosi, eò quòd non sint Professi. Nec etiam desint, qui religionis prætextu, transfigurante se satanâ in Angelum lucis, non solùm eâ occasione inquieti sunt, sed etiam aliorum pacem & vocationem disturbare, eosque in fraudem & defectionem deducere conantur, vnde grauissima posset hæc Religio, tantoperè vtilis & vbique ab omnibus expetita, concipere detrimenta. Nos considerantes diuinæ sapientiæ atque prouidentiæ thesauros, pro temporum necessitate, varia & inter se dissimilia, eademque salubria, ordinum instituta in Ecclesiâ suâ produxisse; & nunc maximè (vt felicissimi toto orbe successus testantur) mirificos in agro Domini fructus hoc peculiari dictæ Societatis instituto proferri; quare ad submouenda circumstantia huiusmodi pericula, eamque in sincera vocatione suâ continendam, partes nostras adhibendas decreuimus, vt, præcisis huiusmodi perturbationum caussis, Religio ipsa, quæ in propagandam

GREG. XIII.

Reli-

GREG. XIII.

Religionem Chriſtianam, emendandoſque in eâ mores corde, animo, viribuſque omnibus ſine intermiſſione inſiſtit, votiuo munere perfruatur: Motu proprio, certâque ſcientiâ noſtrâ, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile huiuſmodi inſtitutum, ac prædicta, ceteraque omnia dictæ Societatis priuilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta tam à prædictis, quàm aliis prædeceſſoribus noſtris, & etiam à nobis conceſſa; Conſtitutiones quoque & ſtatuta, qualiacumque ſint, ea omnia, ac ſi ad verbum præſentibus insererentur, pro expreſſis habentes, auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium, approbamus & confirmamus, ſupplentes omnes iuris & facti defectus, ſi qui interuenerint in prædictis Conſtitutionibus & ſtatutis; ac decernentes ex nunc irritum & inane quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Inſtituti, priuilegiorum ac conſtitutionum confirmatio.

Ad hæc dictam Societatem firmo declarationis noſtræ præſidio communire volentes, ſtatuimus ac etiam decernimus, non modò eos, qui in Coadiutorum formatorum, ſiue ſpiritualium, ſiue temporalium gradus & miniſteria admittuntur; ſed etiam alios omnes, & quoſcumque, qui in ipsâ Societate admiſſi, biennio probationis à quocumque peracto, tria vota prædicta, tametſi ſimplicia, emiſerint, emittentque in futurum, verè & propriè reli-

Eos omnes, qui biennio nouitiatus peracto tria vota, tametſi ſimplicia, emiſerunt, eſſe verè ac propriè religioſos.

religiosos fuisse & esse, & vbique semper & ab omnibus censeri & nominari debere, ac si in Professorum prædictorum numerum adscripti fuissent. Præcipimusque & interdicimus, ne quisquam scrupulum de hoc cuiquam iniicere, néve illud in controuersiam, dubium, vel suspicionem ponere audeat quoquo modo. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis; nec non dictæ Societatis iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, vt præsentium transsumptis, etiam impresśis, manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Præpositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis eadem omnino fides habeatur in iudicio & extra illud, quæ litteris ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, suppletionis, decretorum, statuti, præcepti, interdicti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXXXII.

GREG. XIII.

Præcipitur ne quisquam rem hanc in dubium reuocare audeat.

Non obstantibus, &c.

Transumptis habeatur fides.

GREG. XIII. LXXXII. Kalend. Februarij, Pontificatus nostri anno vndecimo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

NOVA CONFIRMATIO

Instituti Societatis IESV.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

AScendente Domino & Saluatore nostro in nauiculam, ecce motus magnus factus est in mari: ipse autem à Discipulis rogatus ventis imperauit, & facta est tranquillitas. Quam Nos in Petri nauiculâ collocati, turbinibus excitatis, ab eodem Domino assiduis precibus postulantes, nostram intereà operam & laborem in frangendis procellosis fluctibus impendere non desistimus. Cumque tanti laboris Socios, & validos remiges diuina nobis prouidentia præparauerit, eorum opera

opera in superandis sæuientis pelagi tempestatibus Nos maximè subleuat, qui pro communi fluctuantium animarum salute propria commoda nihili pendunt, seque ad omnia discrimina exponunt. In quo cùm aliarum Religionum studia, tum Societatis IESV assiduus pro Christo labor, nec non vsque ad finem perseuerantia, promptam se ostendit: cumque prolem Catholicæ Religioni valdè proficuam, & ad omnia pericula pro vniuersali Ecclesiâ subeunda paratam procreauit, aliam atque aliam à primâ non degenerem, præstante gratiâ Dei, quotidie substituit, vt nobis eorum Alumni per multiplices probationum gradus altiùs prouecti semper præstò sint; quos in rebus arduis suscipiendis fructuosos operarios asciscamus. Eos autem vt firmiorem nobis opem ad prædicta nauare possint, ab omni non modò iniuriâ, sed etiam calumniâ studemus intactos conseruare. Quod vt à nobis efficiatur, ipsius Instituta tamquàm fundamenta eius præsidij, quod Catholicæ Religioni impendunt, immota atque inconcussa, aliorum etiam Romanorum Pontificum exemplo, debemus Apostolicâ auctoritate tueri: quorum felic. record. PAVLVS III. & IVLIVS etiam III. Constitutiones, & laudabile dictæ Societatis Institutum confirmarunt: PAVLVSque idem eam ipsam ab omni quorumcumque ordina-

GREG. XIII.

Societatis confirmationes aliæ.

dina-

GREG. XIII.

Exemptio.

dinariorum iurisdictione exemit: quo Instituto per PAVLVM IV. examinato, & à Synodo Tridentinâ commendato, PIVS V. item prædecessor noster Societatem ipsam Ordinem esse Mendicantem declarauit. Quæ omnia non immeritò ab eis sunt concessa ob egregias virtutes, & dona Societati antedictæ diuinitus elargita, cuius præcipuus finis Catholicæ est Religionis defensio ac propagatio, animarumque in Christianâ vitâ & doctrinâ profectus: gratiæ quoque eius vocationis est proprium diuersa orbis terrarum loca ex Romani Pontificis, seu Præpositi Generalis eiusdem Societatis directione peragrare; vitamque in quauis mundi parte agere, vbi saluandarum suâ operâ animarum copiosior prouentus ad Dei gloriam speretur. Ad quem finem Spiritus sanctus bon. mem. IGNATII LOYOLÆ Societatis ipsius Institutoris, eiusque Sociorum excitator, media quoque prædicationum, ac cuiuscumque ministerij verbi Dei, doctrinæque Christianæ, & spiritualium exercitiorum, aliorum item caritatis operum, & Sacramentorũ administrationis, ac præcipuè Pœnitentiæ & Eucharistiæ, horumque frequentioris vsus, accommodauit. Ad quæ sufficienter & pro dignitate præstanda, difficultates superandas, periculaque adeunda, quibus dictæ Societatis Religiosi in huiusmodi discursionibus, & ministeriis exponuntur, necesse est, vt ipsi talia

Societas mẽdicans declarata.

Societatis finis.

Media.

talia obituri magno virtutis & deuotionis præsidio muniantur: quod illis gratia in primis omnipotentis Dei, simulque educatio ipsa, longa item in Societate probatio, nec non Regularum & Constitutionum obseruantia, præstare noscuntur. Quibus Constitutionibus, vt tantæ ponant rudiméta virtutis ad quam aluntur, statutum est, vt Nouitij in Societate biennio probentur: quo expleto, si ipsi perseuerare voluerint, & Societati fuerit ab eis satisfactum (quoniam Societas ipsa non solis Nouitiis, & Professis, vt reliqui regulares Ordines, constat) tria substantialia vota simplicia (nisi quis interdum ad professionem, vel gradum Coadiutorum formatorum admittendus videretur) Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ in eadem Societate ex Apostolico indulto, ac iuxta viuendi formulam in eisdem Constitutionibus expressam emittunt: ac secundùm illas promittunt se eamdem Societatem ingressuros, hoc est, vlteriorem aliquem illius gradum, prout Præposito videbitur Generali. Quibus votis emissis, Nouitij esse desinunt, & in Societatis corpus, qui litteris operam dederint, vel daturi sunt, vt Scholares approbati, alij verò vt Coadiutores temporales nondum formati cooptantur: ac quantum est ex parte ipsorum perpetuò, ex parte verò Societatis iuxta Apostolica indulta, & Constitutiones prædictas tamdiu obligati sunt, quamdiu Præposi-

GREG. XIII.

Longa probatio.

Nouitij biennio probantur.

Tria substãtialia vota simplicia.

Scholares approbati, Coadiutores temporales.

GREG. XIII.

positus Generalis eos in Societate retinendos esse censuerit. Quod ad Societatis conseruationem maximè est necessarium, idque ab illius exordio prouisum, & pòst experimento comprobatum est: idque initio ingressus illis explicitè manifestatur, atque ipsi conditionem hanc amplectuntur, quæ eis (si quos dimittere oporteat) multò est commodior, vt liberi potiùs, quàm votis obligati dimittantur, aliisque iustis & rationalibus de caussis. Coadiutores temporales non formati, qui non ad studia litterarum, sed ad domestica munia curanda destinantur, post aliquot annos, quibus Generali Præposito & Societati satisfecerint, per tria item Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ vota, licet publica, & in manibus Superioris emissa, non tamen solemnia, sed tum ex Constitutionum præscripto, tum ex vouentis & admittentis intentione simplicia existunt, in Coadiutorum temporalium formatorum gradum admittuntur. Scholares verò studiis in Societate absolutis, antequàm Professi, vel Coadiutores spirituales formati fiant, non solùm tertium adhuc vlterioris probationis annum in deuotionis & humilitatis exercitiis impendunt, vt si quâ fortasse in re harum virtutum feruor per litterarum occupationem intepuerit, per earumdem virtutum frequentiorem exercitationem, ardentioremque Diuini auxilij inuocationem recalescat: sed etiam

Coadiutorum temporalium formatorum tria substantialia vota publica, & in manibus Superioris, sed simplicia.

Tertius probationis annus.

etiam in verbi Dei ſacrarum & ſcholaſtica- rum lectionum, Pœnitentiæque & Euchariſtiæ Sacramentorum Societatis miniſteriis tamdiu probantur, quamdiu Præpoſito Generali videtur : nec antequàm ipſi Præpoſito ſint planè perſpecti, eique in omnibus ſatisfecerint, ad huiuſmodi gradus promouentur. Qui enim ad profeſſionem quatuor votorum admittendi ſunt, eos iuxta Conſtitutiones eaſdem, & Apoſtolica decreta & indulta, viros omnino humiles ac prudentes in Chriſto, & in vitæ puritate ac litteris conſpicuos, diuturniſque ac diligentiſſimis experimentis probatos, atque Sacerdotes, & in miniſteriis huiuſmodi priùs diu multumque verſatos, vocatio hæc requirit, vtpote quos ardua maneant miniſteria. Quo fit, vt non omnes ad eamdem profeſsionem idonei eſſe, nec tales ſine longâ exercitatione atque experimento fieri, aut etiam cognoſci poſsint. Quapropter Societatis corpus in ſua membra & gradus idem IGNATIVS diuino inſtinctu ita duxit diſponendum, vt præter eos, quos Præpoſitus Generalis ad profeſsionem quatuor votorum idoneos eſſe cenſuerit, & nonnullos, quos interdum ad profeſsionem trium admittere poteſt, reliqui etiam Sacerdotes, quorum vita & doctrina in Societate diu probata eſſet, ac Præpoſito Generali perſpecta, & de ipſius licentiâ in Coadiutorum ſpiritua-

GREG. XIII.

Quinam ad profeſsionem quatuor votorum admittendi.

Profeſsi triũ votorum, Coadiutores ſpirituales formati.

GREG. XIII.

ritualium formatorum gradum, per tria illa vota similiter publica, sed simplicia, in Superioris manibus emissa, admitterentur. Quibus emissis tam hi, qui spirituales, quàm qui temporales Coadiutores formati fuerint, certum in Societate gradum habent, suntque omnis hereditariæ successionis incapaces, nihilque omnino proprij iuxta Constitutiones easdem habere possunt. Nec propter emissa huiusmodi vota publica, aut per mortem ab intestato, in illorum, sicuti nec in Professorum bonis Domus vlla, aut Ecclesia, vel Collegium dictæ Societatis succedere potest. Qui verò quatuor votorum Professi futuri sunt, ij tribus illis solemnibus substantialibus votis quartum similiter solemne addunt speciale Summo Pontifici obedientiæ circa Missiones præstandæ, ob certiorem Spiritus sancti in Missionibus ipsis directionem, ac maiorem ipsorum mittendorum Sedi Apostolicæ obedientiam, maioremque deuotionem, humilitatem, mortificationem, ac voluntatum abnegationem. Post emissam verò professionem, siue quatuor siue trium votorum, Professi ad Paupertatis, quæ regularis Instituti murus est & propugnaculum, perfectionem tuendam, omnemque ambitionis occasionem excludendam, nonnulla alia simplicia vota emittunt; quibus promittunt se numquàm quacumque ratione acturos, vel consensuros, vt, quæ in Constitutionibus

Coadiutorum formatorum certus in Societate gradus, & paupertas.

Quartum votum solemne.

Alia vota simplicia Professorum.

bus Societatis circa paupertatẽ ordinata sunt, GREG. XIII.
immutentur, nisi quando ex iustâ rerum exigentium caussâ paupertas magis restringenda videretur; neque prætensuros, ne indirectè quidem, vt in aliquam prælationem, vel dignitatem intra vel extra Societatem eligantur; nec extra Societatem in sui electionem, quantum in eis fuerit, consensuros, nisi coactos obedientiâ eius, qui id ipsis possit sub pœnâ peccati præcipere: Item Societati vel eius Præposito manifestaturos, si quem sciant aliquid huiusmodi moliri. Porrò non solùm Professi & Coadiutores formati, sed ex aliis quicumque, absoluto probationis biennio, prædicta tria substantialia vota etiam simplicia emiserint, si absque expressâ licentiâ à Societate discedant, etiam si prætextu melioris frugis, & transitus ad alium quemcumque Ordinem (Carthusiensium dumtaxat excepto) id faciant, apostasiæ & excommunicationis Apostolicæ Sedis decreto pœnas incurrunt, à quibus non nisi à Summo Pontifice, vel à Generali Præposito absolui possunt: iniquè enim cum Societate ipsâ ageretur, si viris multo labore ad ardua ministeria eruditis, cum religionis Catholicæ, & huius Sedis detrimento, priuaretur; præsertim cùm Societatis Constitutiones, & Priuilegia, quæ supradicta continent, in separatâ, antequàm ad Nouitiorum conuictum admittantur, habitatione eis maturiùs consideranda

Qui emissis votis, etiam simplicibus, sine licentiâ discedunt, Apostasiæ, & excommunicationis pœnas incurrunt.

Pœna reseruata.

GREG. XIII.

Omnibus vna est viuendi & obediendi ratio.

Domus Probationum.

Collegia.

Domus Professorum.

da tradantur. Biennio Nouitiatus completo, & emissis votis simplicibus, vna est omnibus omnino viuendi & obediendi ratio: debent enim omnes in omnibus obedire, & in communi viuere, non secus alij atque ipsi Professi, & Coadiutores formati; idque in Domibus quidem Probationum & Collegiis ex reditibus; in Domibus verò Professorum, quæ nullos omnino reditus habere possunt, ex eleemosynis tantùm. Et licet qui ad gradus Professorum, & Coadiutorum formatorum nondum peruenerunt, bonorum suorum ius atque dominium, tum alias ob iustas caussas, tum etiam vt maiorem Societas habeat libertatem illos, si opus fuerit, cum minori offensione dimittendi, ad tempus Generalis Præpositi iudicio præscribendum, valeant retinere, vt in pauperes tandem, seu alios pios vsus pro ipsorum deuotione distribuant, iuxta Euangelicũ consilium, ac promissionem, quam initio Nouitiatus faciunt: interim tamen, quantum ad illorum vsum, religiosam paupertatem seruant, nec vllâ re tamquàm propriâ, & sine Superioris facultate vti possunt. Et quamuis ij omnes, qui post biennium Nouitiatus dicta tria vota simplicia, vt præfertur, emiserint, ac in corpus Societatis cooptati, illiusque meritorum & priuilegiorum, non secus atque ipsi Professi, participes effecti; quique, quantum in eis est, & professionem emittere parati, si ipse Præposi-

Promissio distribuendi bona in pauperes. Qui expleto biennio Nouitiatus tria substantialia Societatis vota simplicia emiserint, verè & propriè religiosi existunt.

positus Generalis id prædictæ Societatis instituto congruere iudicauerit, & in perpetuum Dei seruitio votis simplicibus consecrati, ac suâ sorte, prout laudabile Societatis institutum exigit, contenti; verè & propriè Religiosi existant; & si à Societate deficiant, excommunicationis, & aliis Apostatarum pœnis sint subiecti; Tamen cùm non ita pridem intellexissemus nonnullorum animos, qui pij alioqui & vtiles operarij existebant, sollicitari interdum & affligi, quasi non essent religiosi, eò quòd non essent Professi: nec etiam deesse, qui Religionis prætextu, transfigurante se in Angelum lucis satanâ, non solùm eâ occasione inquieti existerent, sed etiam aliorum pacem & vocationem disturbare, eosque in fraudem & defectionem deducere conarentur, vnde fructuosa hæc Religio grauissima potuisset accipere detrimenta; idcircò cùm Diuina prouidentia, pro temporum necessitate, varia & salutaria Ordinum instituta in Ecclesiâ suâ produxerit; nouisque subinde in eâ nascentibus morbis, noua remedia; nouisque emergentibus hostium impugnationibus, noua regularium Ordinum auxilia excitârit; & cuique illorum, iuxta cuiuslibet peculiaris gratiæ vocationem, peculiares quasdam notas, propria insignia ac opportuna ad finem quem intendit, media suggesserit; & nunc maximè (vt

GREG. XIII.

Si à Societate deficiant, excommunicationis, & aliis Apostatarum pœnis subiacent.

feliciſſimi toto orbe ſucceſſus teſtantur) mirificos in agro Dominico fructus prædicto Societatis IESV inſtituto proferat: Quæ Societas (quemadmodùm & alia naſcentium regularium Ordinum exordia) à ſpiritu contradictionis impugnatur; cumque ipſi Ordines Romanorum Pontificum propterea conſtitutionibus circummuniri conſueuerint, cuius rei Sanctorum Dominici & Franciſci præclariſſimi Ordines exempla abundè ſuppeditarunt: ita Nos, licet aliàs Inſtitutum prædictum, Priuilegia, & Cõſtitutiones ipſius Societatis confirmauerimus & declarauerimus, Motu proprio ſtatuentes eos, qui biennio Nouitiatus peracto, tria vota, tametſi ſimplicia, emiſerũt, eſſe verè & propriè Religioſos; cum præcepto, ne quis hæc in dubium reuocare audeat, ac cum irritante, & aliis decretis, prout in noſtris ſuper hoc confectis litteris pleniùs continetur. Quia tamen non defuit temeraria quorumdam audacia, qui poſt declarationem, decretum, præceptum, & interdictum noſtrum huiuſmodi non ſolùm multa ex prædictis, & fortaſſe alia ad Societatis inſtitutum, ac viuendi formam ſpectantia labefactare, ſed & ipſa Apoſtolica decreta ac præcepta publicè, & ex cathedrâ auſu temerario impugnare, mentemque noſtram peruersè interpretari non erubeſcant, diſputantes, & prædicta in dubium reuocantes; omniaque ex aliorum regularium Ordi-

Societatis exordia impugnata, vt & aliorum Ordinum.

Alia instituti Declaratio & Confirmatio refertur.

Impugnantium obiectiones.

Ordinum communibus rationibus,formis ac statutis metientes,Societatis Institutum,peculiares Constitutiones,ac vim votorum simplicium illius,à Sede Apostolicâ in eadem Societatis Religione probata admissorum penitùs ignorantes,ac nonnulla iure antiquo,quæ post illud successu temporum huius Sedis auctoritate,approbatione,& confirmatione,ac peculiaribus priuilegiis sancita & roborata esse dignoscuntur, perperàm interpretantes, conuellere nituntur. Quinetiam Nos supradicta, Motu simili,& ex certâ scientiâ,de Apostolicæ potestatis plenitudine decernentes, ac præcipientes , priuato sensu locutos fuisse, ac tamquàm priuatos doctores errare potuisse, imò verè, & de facto ob falsam supradictorum informationem errasse ; ideoque præceptum nostrum nullam ad obligandum vim habere: Neminem prætereà eorum , qui solemné professionem in dictâ Societate non emiserunt, de illius corpore , aut verè & propriè religiosum esse posse,sed eos merè sæculares , ac Ordinariorum iurisdictioni subditos existere; nec Societatem ipsam , aut illius Superiores, imò nec Nos ius in eos vllum ex vi Votorum huiusmodi habere, vel acquirere,aut Superioribus ipsis conferre posse : non considerantes voti solemnitatem solâ Ecclesiæ constitutione inuentam esse ; triaque huiusmodi Societatis vota, tametsi simplicia, vt substantialia Reli-

GREG. XIII.

C. Quod votum. *de voto, & voti redemptione.*

GREG. XIII.

gionis vota, ab hac Sede fuisse admissa; illaque emittentes in statu Religionis verè constitui; quippe qui per ea ipsa se Societati dedicant, atque actu tradunt, seque diuino seruitio in eâ mancipant; in quibus votis nullus præter Romanum Pontificem potest manum apponere: aliisque atque aliis modis Societatem ipsam impetunt, vniuersali Ecclesiæ perutilem, quæ diuersis functionibus, & personarum gradibus distributa, à Romanis Pontificibus Presbyterorum, à Tridentinâ Synodo Clericorum Religio appellata, habitu, nomine, plerisque personarum gradibus, votorumque differentiis ab aliis Regularibus Ordinibus distinguitur. Quibus etiam adiungunt licere iisdem non professis, etiam inuitis dictæ Societatis Superioribus, ad quosuis alios Regulares Ordines se transferre; Transgressoresque horum votorum, ac inobedientes, aut etiam vxorem ducentes, nullam ipsi Societati iniuriam facere, imò posse Episcopos cum eis dispensare, vt, inuitis etiam Superioribus eisdem, vxorem ducant. Quibus cùm glossatores, & obtrectatores huiusmodi suâ falsâ doctrinâ fauere pergunt; horum votorum naturam, & pœnarum vim vel non intelligentes, vel eludere conantes, eò sunt progressi, vt etiam vi facultatum, quæ litteris Indulgentiarum Cruciatæ sanctæ nuncupatarũ continentur, omnes transfugas, & ab ipsâ Societate deficientes non professos, quo-

quoties ab eâ defecerint, ab excommunicationis latæ ſententiæ pœnâ à quocumque confeſſario abſolui poſſe: nullamque ipſi Societati ſuis operariis priuatæ iniuriam fieri, aut præiudicium generari exiſtiment; ſed & votorum ſubſtantialium Religionis prædictæ, ac decretorum contra eoſdem Apoſtatas Sedis huius auctoritate editorum vim, quantum in eis eſt, eneruare contendant. Inſuper aſſerũt non poſſe vota aliqua in ſæculo emiſſa, in tria hæc ſubſtantialia Societatis commutari; cùm tamen hæc vota ſint ſtatus, vt præfertur, Religioſi adeò vtilis & perfecti, vt illa in hæc poſsint, hæc verò in aliorum Ordinum, etiam ſolemnia vota commutari, ſit ab hac Sede iuſtis de cauſſis interdictum. Nec etiam deſunt alia, quæ in animarũ ſuarum præiudicium, Societatis perturbationẽ, & ſcandalum plurimorum comminiſcantur. Nos vniuerſalis Eccleſiæ vtilitati, quam ex inuiolato & inconcuſſo dictæ Societatis inſtituto, & religioſæ ſobolis educatione ſentimus, & maiorem in dies ſperamus, proſpicientes; & præterea eiuſdem Societatis indemnitati, paci, quieti, & incremento conſulere volentes; Motu ſimili, & ex certâ ſcientiâ noſtrâ, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile ipſius Societatis Inſtitutum, & quæ illud concernunt præmiſſa omnia & ſingula prædictaque illius, ac quæcumque alia priuilegia, facultates, exemptiones,

GREG. XIII.

Societatis commendatio.

Noua instituti, ac præmiſſorũ omnium, Constitutionumq; & Priuilegiorum Societatis confirmatio.

GREG. XIII.

nes, immunitates, gratias, & indulta, à prædictis prædecessoribus nostris, & à Nobis etiam per communicationem concessa, Constitutiones quoque, ac statuta, & decreta qualiacumque, ac si ad verbum præsentibus insererentur, pro expressis habentes, tenore præsentium approbamus, & confirmamus; supplentes omnes iuris & facti defectus, si qui interuenerint in prædictis Constitutionibus, & statutis. Ad hæc dictam Societatem firmo Sedis huius præsidio communire volentes, hac nostrâ perpetuâ Constitutione, motu, scientiâ & potestatis plenitudine similibus statuimus atque decernimus, tria vota huiusmodi, etsi simplicia, ex huius Sedis institutione, ac nostrâ etiam declaratione & confirmatione esse verè substantialia Religionis vota, ac in dictâ Societate tamquàm in Religione approbatâ per Sedem eamdem admissa fuisse, & esse: ac per Nos admitti, nec in illis à quoquam, præter Nos & Sedem huiusmodi dispensari, nec ea vllo alio modo, quàm per legitimam dimissionem à Societate cessare posse: & non modò eos, qui in Coadiutorum formatorum, siue spiritualium siue temporalium, gradus & ministeria, vt præfertur, admittuntur; sed & scholares ipsos, ac supradictos alios omnes & quoscumque, qui in ipsam Societatem admissi, biennio probationis à quolibet eorum peracto, tria vota substantialia prædicta, tametsi simplicia emise-

Huiusmodi tria vota, etsi simplicia, verè tamen sunt Religionis substantialia vota.

Huiusmodi vota, etsi simplicia, emittentes, verè & propriè sunt religiosi.

GREG. XIII.

emiserint, aut emittent in futurum; verè & propriè religiosos fuisse, & esse, ac fore, & vbique semper & ab omnibus censeri, & nominari debere: non secus atque ipsos tum Societatis, tum quorumuis aliorum Regularium Ordinum Professos; suisque Præpositis in omnibus & per omnia obedire; & huic Sedi immediatè subiectos, & à quorumuis Ordinariorum, & delegatorum, seu aliorum Iudicum iurisdictione omnino exemptos, prout Nos etiam vigore præsentium eximimus: denique vt omnium Societatis priuilegiorum iuxta Generalis Præpositi dispositionem sunt participes, ita quoque excommunicationis maioris latæ sententiæ, & aliis Apostatarum pœnis, si qui à Societate deficiant, subiacere, ac tamquam veros Apostatas puniri posse; nec à quoquam, nisi per Nos & Sedem prædictam, aut Generalem Præpositum, ab eisdem pœnis absolui; nec ante huiusmodi absolutionem, & à Societate dimissionem, matrimonium contrahere; quinimò eos omnes ad contrahendum inhabiles, ac contractus huiusmodi nullos & irritos esse, prout irritos facimus, & annullamus. Et vt contradicentium audacia coërceatur, præmissas omnes & quasuis alias illis similes assertiones contra dictæ Societatis Institutum, vel quomodolibet in illius præiudicium pronuntiatas aut scriptas, falsas omnino & temerarias esse & censeri debere. Præci-

Noua exemptio.

Pœnæ Apostatarum innouantur. Absolutio reseruatur.

Nouum matrimonij impedimentum dirimens.

Præcipitur sub excommunicationis & inhabilitatis pœnis, ee

pimus

GREG. XIII.

ipso incurrendis, ne quis audeat Societatis Institutũ, &c. impugnare.

pimus igitur in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub pœnis excommunicationis latæ sententiæ, necnon inhabilitatis ad quæuis officia & beneficia sæcularia, & quorumuis Ordinum regularia, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis (quarum absolutionem Nobis & successoribus nostris reseruamus) ne quis cuiuscumque status, gradus & præeminentiæ existat, dictæ Societatis Institutum, Constitutiones, vel etiam præsentes, aut quemuis earum, vel supradictorum omnium articulum, vel aliud quid supradicta concernens, quouis disputandi, vel etiam veritatis indagandæ quæsito colore, directè vel indirectè impugnare, vel eis contradicere audeat; districtiùs inhibentes, ne quis siue extra, siue intra dictam Societatem, nisi de illius Generalis, aut inferiorum Præpositorum licentiâ notationes, declarationes, glossas, vel scholia vlla super præmissis facere, vel ea nisi quantum verba ipsa sonant, interpretari, aut de eis disceptare, seu scrupulum cuiquam iniicere, vel in controuersiam aut dubium reuocare audeat quoquomodo; nec glossas, aut interpretationes siue impressas seu scriptas ad id pertinentes legere, docere, aliisque tradere, vendere, vel apud se retinere præsumat: si quid verò dubij de eisdem oriri contigerit, ad Sedem prædictam, vel ad Generalem Præpositum dictæ Societatis, aut ad eos, quibus id ipse commiserit,

Nec nisi de Præpositorũ licentiâ interpretari.

Nec in controuersiam reuocare.

Nec glossas legere, docere, aliis tradere, vel apud se retinere.

De dubiis referendum.

rit, referatur. Sicque in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam caussarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis caussâ & instantiâ, sublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere: nec non irritum & inane quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Mandantes vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & ceteris Ecclesiarum, & locorum, etiam Regularium Prælatis, per vniuersum orbem constitutis, vt præsentes litteras, in suis quisque Ecclesiis, Prouinciis, Ciuitatibus, diœcesibus, & iurisdictionibus ab omnibus inuiolatè obseruari: quinetiam Præpositum, ac personas Societatis huiusmodi defendant, eosque præmissis omnibus & singulis pacificè frui faciant & gaudere: non permittentes ipsos per quoscumque quomodolibet molestari; Contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris & facti remedia opportuna, appellatione postpositâ, compescendo. Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus recol. memor. BONIFACII Papæ VIII. quæ incipit, *Quod votum*, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac etiam aliorum Ordinum, iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ robo-

GREG. XIII.

Sic iudicari debere.

Mandatur omnibus Ordinariis, vt præsentes litteras obseruari faciant.

Non obstantibus, &c.

Greg. XIII.

roboratis statutis,& consuetudinibus,priuilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis quibuscumque huiusmodi Ordinibus, Vniuersitatibus, locis vel personis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros,ac Nos, & Sedem prædictam,etiam motu proprio,& ex certâ scientiâ, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis,annullatiuis,cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis,præseruatiuis,exceptiuis,declaratiuis,mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus,& insolitis clausulis,irritantibusque,& aliis decretis in genere vel in specie, ac aliàs quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus,& singulis, etiamsi in eis caueatur expresse,quòd illis nullatenus,aut non nisi sub certis modo & formâ in illis expressis derogari posit, pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret; tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris,hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus. Contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facien-

facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Præsentis autem Cõstitutionis & gratiæ communicationem omnibus aliis, qui sua priuilegia cum ipsâ Societate copiosè participãt, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterùm volumus, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Præpositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem omnino fides habeatur in iudicio & extra illud, quæ litteris ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, suppletionis, decretorum, statuti, præcepti, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXXXIV. octauo Kal. Iun. anno Pontificatus nostri tertiodecimo.

GREG. XIII.

Præsens concessio non communicatur.

Transumptis habeatur fides.

M.Car.S.Stephani.

Cæ.Glorierius.

A.de Alexiis.

Q Regi-

GREG. XIII.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini M.D.LXXXIV. Indict.XII.die verò Lunæ, XVI. mensis Iulij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. GREGORII Diuinâ prouidentiâ Papæ XIII. anno XIII. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissæ in Valuis Basilicarum Principis Apostolorum de Vrbe, & S. Ioannis Lateranensis, nec non Cancellariæ Apostolicæ, & Aciei Campi Floræ, per nos Ioannem Freril, & Nicolaum Tagliettam, S.D.N. Papæ Cursores.

GRE-

EXEMPTIO

Antiqua Societatis rerum ac perſonarum confirmatur, & noua alia conceditur.

Gregorivs Papa XIII.
Ad futuram rei memoriam.

SAtis ſuperq́ue dilectos filios Societatis Iesv alumnos, ſuſcepti iuxta maiorum ſuorum inſtituta pro animarum ſalute, & Chriſti Domini noſtri nomine, & orthodoxâ fide propagandis labores defatigant, quibus ſubleuandi eſſent, nedum ad alia opera, officiis eorum interruptis, diſtrahendi. Quod ne accideret, néve Obedientiæ perfectio, quam ſubditi ſuis Præpoſitis præſtare debent, quidquam imminueretur; nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri dictam Societatem à primæuâ eius erectione, illiuſq́ue perſonas & bona quæcumque àquorumuis Ordinariorum viſitatione, iuriſdictione, correctione, & ſuperioritate exemerunt, & ſub Sedis Apoſtolicæ protectione ſuſceperunt, vt illa Romano Pontifici pro tempore exiſtenti immediatè ſubiecta eſſe noſcatur. Quare Nos præcipuâ erga eá animi

Societatis operarij non diſtrahendi.

Obedientia perfectio non imminuenda.

Rom. Pontifices Societatem exemerunt.

Confirmatio exemptionis, ac noua conceſſio.

GREG. XIII.

noſtri propenſione dictam exemptionem illi confirmamus; ac in perpetuum ſtatuimus, neminem ex Religioſis ſub prædictæ Societatis obedientiâ degentem, à quibuſuis, quacumque Eccleſiaſticâ vel ſæculari dignitate ſeu auctoritate fungentibus, etiamſi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, Patriarchæ, Archiepiſcopi, Epiſcopi, vel alij Antiſtites, & Prælati; nec non Synodi, Communitates, & Capitula quæcumque, aut officij hæreticæ prauitatis Inquiſitores, ac Commiſſarij, vel Iudices, tam ipſius officij, quocumque illi nomine cenſeantur, quàm alij Ordinarij, vel delegati, vel etiam Imperator, Reges, & alij ſæculares Principes ad quoduis munus, officium vel exercitium obeundum, etiam prætextu quòd alij inibi non inueniantur, à quibus adiuuari poſſint, abſque expreſſo ſui Superioris conſenſu ac etiam mandato deſtinari, adigi, vel cogi poſſe. Decernentes irritum & inane quidquid ſecus ſuper his per prædictos, & alios quoſcumque quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus, &c.

Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, etiam de examinatoribus deputandis, vel etiam deputatis, ſeu approbatis, nec non priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis ſupradictis omnibus, & quibuſuis aliis, ſub quibuſcumque tenoribus & formis,

formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoria- GREG. XIII.
rum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere & in ſpecie, etiam motu proprio, & ex certâ ſcientiâ, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus illorum tenores, ac ſi ad verbum, nihil penitùs omiſſo, & formâ in illis traditâ obſeruatâ, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Præſentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam qui ſua priuilegia cum ipsâ Societate copioſè participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterùm quia difficile eſſet nimis eaſdem præſentes, quocumque illis opus erit, deferri; volumus, vt ipſarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, ſeu etiam dictæ Societatis Præpoſiti Generalis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſca-

Communicatio prohibetur.

Tranſumptis habeatur fides.

GREG. XIII. totis, die x. Septembris, M.D.LXXXIV. Pontificatus nostri anno tertiodecimo.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

NVLLI DE SOCIETATE Licet ad Carthusiam secundò transire, nisi de licentiâ Præpositi Generalis.

Dilecto filio CLAVDIO *AQVAVIVÆ Præposito Generali Societatis* IESV GREGORIVS, *Papa* XIII.

DIlecte fili, salutem & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecisti, quòd aliàs postquàm fel. rec. PIVS Papa IV. prædecessor noster statuisset, ac præcepisset, ne vlli ex Societatis IESV Religiosis post emissa vota secundùm illius Constitutiones, siue Professus, siue Scholaris, siue Coadiutor ille foret, ab eadem Societate exire, aut recedere, nec ad quemuis alium etiam Mendicantium Ordinem (Carthusiensium Ordine dumtaxat excepto) absque expressâ sui Superioris licentiâ ad id ab eo specialiter obtentâ, se transferre;

Priuilegia Pÿ IV.

re; vel etiam per Superiores Ordinum huius- GREG. XIII.
modi eorum quempiam admitti liceret sub
pœnâ excommunicationis, tam per recipientes, quàm per ipsos receptos, aut recedentes, ipso facto incurrendâ: Quodque nihilominùs secus facta non tenerent, & nullius existerent efficaciæ, vel momenti: & insuper, vt qui pro tempore ab ipsâ Societate ad præfatũ Carthusiensium, vel de Superioris licẽtiâ ad alium Ordinem transire vellẽt, ad Carthusiensium videlicet intra tres menses à die quo ab ipsâ Societate recessissent, ad alium verò Ordinem intra tempus eis à dicto Superiore præfigendum accedere, & actualiter ingredi, vbi si permanere nollent, aut non possent, absque vllâ morâ ad dictam Societatẽ regredi sub præfatâ excommunicationis latæ sententiæ pœnâ tenerentur: quam tam ipsi Religiosi, quàm illos recipientes, vel eis auxilium, consilium, vel fauorem præstantes etiam incurrerent. Successiuè piæ mem. PIVS Papa V. etiam prædecessor noster, Et Pij V.
Præposito Generali pro tempore existẽti eiusdem Societatis viuæ vocis oraculo concessit, vt, si quis ex dictâ Societate ad Carthusiensium Ordinem, iuxta PII IV. indultum huiusmodi transire vellet, si vel non ingrederetur, vel non admitteretur, vel non perseueraret, ad eamdem Societatem redire teneretur: nec ei ampliùs ab ipsâ Societate ad eumdem Carthusiensium Ordinem absque ipsius Præpositi

GREG. XIII.

Generalis licentiâ transire liceret. Verumtamen cùm posterioris PII V. facultatis vsus eidem Præposito difficilior interdum reddatur, quòd litterarum Apostolicarum præsidio fretus non sit; ideò tuis in hac parte supplicationibus inclinati, concessionem & facultatem huiusmodi tibi, & pro tempore existenti Præposito Generali prædicto, tenore præsentium confirmamus: eaque omnia, sicut supradicta sunt, vobis concedimus, eamque etiam quoad præterita valere decernimus, ac si litteræ Apostolicæ super concessione PII V. prædecessoris huiusmodi tunc confectæ fuissent. Qui secus fecerit, in excommunicationis, & alias Apostatarum censuras & pœnas eo ipso incurrat, à quibus non nisi à Nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente, vel à dictæ Societatis Generali Præposito absolutionem valeat obtinere: non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Præsentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam qui sua priuilegia cum ipsâ Societate copiosè participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Volumus insuper, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Præpositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius personæ in dignitate Eccle-

Confirmatio, & noua concessio.

Qui secus fecerint, excõmunicantur.

Communicatio prohibetur.

Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem omnino fides habeatur in iudicio & extra illud, quæ litteris ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die XIII. Octobr. M.D.LXXXIV. GREG. XIII.

Cæ. Glorierius.

GREGORII XIII.

FACVLTATEM

Prædicandi olim concessam fuisse iis etiam de Societate, qui nondum ad sacros Ordines promoti essent, declaratur, eadémque de nouo conceditur.

Dilectis filiis Præposito Generali, & Religiosis Societatis IESV
GREGORIVS *Papa XIII.*

Dilecti filij, salutem & Apostolicam benedictionem. Vigore priuilegij vestræ Societati à fel. record. PAVLO Papâ III. Præ-

 deces-

GREG. XIII.

Prædicandi facultas à Paulo III conceſſa.

deceſſore noſtro conceſſi, vt veſtrûm quiſque idoneus, & à Præpoſito pro tempore exiſtente eiuſdem Societatis deputatus, verbum Dei publicè prædicare, & qui ex vobis Preſbyteri fuerint, quorumcumque vtriuſque ſexus Chriſti fidelium confeſſiones audire poſſint; ex illo conceſſionis huiuſmodi tempore, etiam Scholares, & alij Religioſi veſtri, ſacris Ordinibus nondum initiati, aliàs tamen idonei, ad prædicandum verbum Dei paſſim & vbique mittuntur. Verùm quia nonnullis dubitatio curioſiùs inceſſit, an dictum priuilegium prædicandi, etiam eos comprehendat, qui ad Ordines ipſos nondum aſcenderunt; Nos quemcumque hoc ſcrupulo eximere volentes, præ-

Declaratur conceſſam olim fuiſſe facultatem.

ſentium auctoritate declaramus, ac etiam decernimus, veſtrûm vnumquemque, etiam ad ſacros Ordines prædictos non promotum, prædicationis munus in vim priuilegij huiuſ-

Ad prædicandum noua conceſſio.

modi exercere potuiſſe, & poſſe: Vobis inſuper concedentes, vt etiam Clerici veſtri primâ tantùm tonſurâ inſigniti, prout hucuſque fecerunt, valeant deinceps ipſum Dei verbum vbique populo prædicare; diſtrictiùs inhibentes vniuerſis & ſingulis locorum Ordinariis, & quibuſuis aliis quacumque dignitate & auctoritate fungentibus, ne quemquam veſtrûm quouis prætextu præmiſſorum occaſione impedire vel moleſtare audeant quoquo modo. Non obſtantibus Apoſtólicis, ac in genera-

neralibus & Prouincialibus Conciliis editis, GREG. XIII.
generalibus vel ſpecialibus Conſtitutionibus,
& ordinationibus, ceteriſque contrariis qui-
buſcumque. Volumus autem vt præſentium
tranſumptis etiam impreſſis, manu Notarij *Tranſumptis habeatur fides.*
publici, ſeu Secretarij Societatis ſubſcriptis, &
ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ con-
ſtitutæ, ſeu etiam dictæ Societatis Præpoſiti
Generalis munitis, eadem prorſus fides adhi-
beatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi
eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ,
apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die
xx. Nouemb. M.D.LXXXIV. Pontificatus noſtri
anno tertiodecimo.

Io. Bapt. Canobius.

GRE-

GREGORII XIII.

ERECTIO PRIMARIÆ Congregationis in Eccleſiâ Annuntiatæ Collegij Romani Societatis IESV, cum Indulgentiis, & cum facultate aggregandi quaſuis alias Congregationes ſimiles, pro Generali Præpoſito.

GREGORIVS Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

OMnipotentis Dei Saluatoris noſtri, qui ex pietatis ſuæ ſuperabundantiâ fidelium mentibus cæleſtis inſpirationis gratiam, & deuotionis ardorem, ad Diuinæ Maieſtatis obſequia, & piorum operum exercitia ſalubriter peragenda, continuò infundit, exemplo adducti; in eam Paſtoralis officij curam cogitationemque ſedulò incumbimus, per quam ipſorum fidelium fructuoſis huiuſmodi operibus & exercitiis vacantium religio & deuotio conti-

continuum ſuſcipiat incrementum, eiſque votiua ſalus proueniat animarum. Aliàs ſiquidem per Nos accepto, quòd plerique probi & pij adoleſcentes bonarum litterarum ſtudiis in Collegio noſtro Societatis IESV de Vrbe inſiſtentes, ſingulari erga Beatiſſimam MARIAM Virginem Dei genitricem affectu ducti, ac etiam Lectorum & Magiſtrorum ſuorum ſpiritualium cohortationibus ad id accẽſi, Eccleſiam Annuntiationis eiuſdem B. MARIÆ, in corpore ædificiorum dicti Collegij conſiſtentem, certis ſtatutis diebus & horis frequentare, & cum eximiâ deuotionis ſinceritate, cordiſque contritione conſcientiam ſuam per Confeſſionis & Sanctiſſimæ Euchariſtiæ miniſterium expurgare, ac diuinis officiis, colloquiis, & exhortationibus ſpiritualibus, aliiſque piis & ſalutaribus operibus vacare ſoliti erant; factoque inde ad illorum exemplum maiore aliorum concurſu, mutuis ſtudiis ſe inuicem conſociauerant. Nos, vt pium hoc inſtitutum peramplius coaleſceret, eiſdem & aliis Chriſti fidelibus huiuſmodi ſpiritualibus operibus & exercitiis pro tempore addictis nonnullas Indulgentias, & peccatorum ſuorum remiſſiones conceſſimus: prout in noſtris inde confectis litteris pleniùs continetur. Cùm autem, ſicut exhibita nobis nuper pro parte Dilecti filij Præpoſiti Generalis dictæ Societatis petitio continebat, in diuerſis mundi partibus, &

GREG. XIII.

Primordia Congregationis ſtudioſorum.

Aliorum concurſus.

GREG. XIII.

& præsertim insignioribus Europæ ciuitatibus eiusdem Societatis Collegia ad iuuentutem bonis moribus & virtutibus ornandam, ac verâ pietate sacrâque doctrinâ imbuendam, propagari; illorumque externi Scholares ibidem studiorum caussâ confluentes, optima deuotionis & piorum operum huiusmodi exercitia feruenti studio imitari; & exinde multiplices fructus ad Dei gloriam, ipsiusque diuini nominis cultum, ac B. MARIÆ Virginis honorem, necnon publicam salutem, & spiritualem consolationem prouenire cœperint; & operæpretium sit, vt quemadmodùm piarum & fructuosarum exercitationum huiusmodi institutum à Scholaribus dicti Collegij de Vrbe, quod nostris auspiciis & impensis magnifico ædificiorum & structurarum opere à fundamentis innouatur & extruitur, primordium suum in dictâ Ecclesiâ Annuntiationis B. MARIÆ habuit; ita quoque inibi eorumdē Scholarium primaria Congregatio, seu primarium Sodalitium, sub titulo eiusdem Annuntiationis B. MARIÆ, ad laudabile eorum in piis operibus & officiis huiusmodi studium nostris beneficiis, & Indulgentiarum præmiis conseruandum ac augendum, stabiliatur & instituatur, pro parte ipsius Præpositi nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissis annuere, & desuper opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur religio-

ligiosum ipsorum Scholarium, in his spiritualibus exercitiis studium piæ voluntatis affectu prosequi volentes, ipsumque Præpositum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel caussâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutum fore censentes; nec non litterarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati in eadem Ecclesiâ vnam, seu vnum, externorum Scholarium dicti Collegij nostri, ac etiam aliorum Christi fidelium Societati prædictæ deuotorum primariam Congregationem, seu primarium Sodalitium sub titulo Annuntiationis B. MARIÆ huiusmodi, quæ, seu quod, per prædictum & pro tempore existentem Præpositum Generalem dictæ Societatis, seu illo defuncto, donec alius ad officium Præpositi Generalis huiusmodi canonicè assumatur, per Vicarium etiam Generalem eiusdem Societatis dirigi debeat; Apostolicâ auctoritate tenore pręsentium perpetuò, sine tamen ipsius Societatis præiudicio, erigimus & instituimus. Vt autem primaria Congregatio, seu primarium Sodalitium huiusmodi per gratiarum & munerum cælestium

GREG. XIII.

Primariæ Congregationis institutio.

GREG. XIII.

ſtium largitionem deuotionis ac pietatis iugiter proficiat incrementis; de omnipotētis Dei miſericordiâ, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus verè pœnitentibus & confeſſis, qui deinceps in Sodales eiuſdem primariæ Congregationis, ſeu primarij Sodalitij recipientur, tam die receptionis eorum, ſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum in prædictâ eccleſiâ, aut vbicumque potuerint eo die ſumpſerint, quàm in mortis articulo; nec non ipſis, ac omnibus & ſingulis aliis vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus etiam verè pœnitentibus & confeſſis, ſacrâque communione refectis, qui eccleſiam prædictam die feſtiuitatis eiuſdē Annuntiationis B. MARIÆ à primis veſperis vſque ad occaſum Solis ipſius feſtiuitatis deuotè viſitauerint, & inibi pro Reipublicæ Chriſtianæ conſeruatione & augmento, hæreſum extirpatione, Principumque Chriſtianorum mutuâ, & vniuerſali pace, ac noſtrâ, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis proſperitate; vel alias preces, prout vnicuique ſuggeret deuotio, ad Deum deuotè effuderint. Inſuper eiſdem Sodalibus ſimiliter verè pœnitentibus, & confeſſis, qui in Natiuitatis, & Aſcenſionis Domini noſtri IESV CHRISTI, ac Annuntiationis, Aſſumptionis, & Conceptionis, nec non Natiuitatis B. MARIÆ Virginis feſtis diebus prædictum Sanctiſſimum

Indulgentia plenaria pro Sodalibus in ingreſſu, & in mortis articulo.

Plenaria pro omnibus in die Annuntiationis.

Plenaria pro Sodalibus quinquies in anno.

mum Sacramentum ibidem, vel alibi accepe- rint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam & remiſſionem Apoſtolicâ au- ctoritate, & tenore præſentium miſericordi- ter in Domino cōcedimus & elargimur; ipſiſ- que Sodalibus, qui de eorum numero exi- ſtentium, vel aliorum Chriſti fidelium defun- ctorum corpora ad ſepulturam Eccleſiaſticam aſſociauerint; aut infirmi, vel impediti, audito ſigno campanæ, genuflexi, ſi per infirmitatem licebit, orationem Dominicam & Salutatio- nem Angelicam pro ſalute animæ defuncti, vel corporis infirmi recitauerint; nec non qui Congregationibus tam publicis, quàm priua- tis ac diuinis officiis, ſpiritualibuſque collo- quiis, exhortationibus, & aliis piis officiis et- iam in Sodalis, ſeu aliorum Chriſti fidelium defunctorum ſuffragium, per primariam Con- gregationem, ſeu primarium Sodalitium or- dinandis, & ab ipſo Præpoſito, ſeu Vicario Generali approbandis; quique diebus feriatis Miſſæ ſacrificio interfuerint, aut veſpertino tempore antequàm cubent, conſcientiam ſuam diligenter examinauerint, ſeu pauperes infirmos tam Sodales, quàm alios in Hoſpita- libus, vel priuatis domibus, nec non carcera- tos viſitauerint; aut pacem inter inimicos con- ciliauerint; quoties horum quoduis fecerint, vnum annum de eis iniunctis, vel aliàs quo- modolibet debitis pœnitentiis Apoſtolicâ

GREG. XIII.

Indulgentias vnius anni toties quoties pro Sodalibus, qui corpora defunctorum aſſociauerint.

Vel ſi impediti, pro eis aut pro infirmis orauerint.

Congregationibus, Diuinis officiis, Exhortationibus interfuerint;

Miſſæ Sacrificio diebus feriatis.

Conſcientiam examinauerint.

Infirmos, vel incarceratos viſitauerint.

GREG. XIII.

Aliæ indulgentiarum concessiones reuocantur.

auctoritate & tenore similibus etiam misericorditer in Domino relaxamus; quascumque alias præsentibus non expressas Indulgentias, & peccatorum remissiones, etiam plenarias, & relaxationes Scholaribus, & aliis prædictis, ratione dicti eorum Instituti, vel aliàs in communi per Nos, & Sedem Apostolicam quomodolibet concessas reuocando, & abrogando. Insuper ne præfati Sodales, si aliquando eos ab ipsâ Vrbe abesse, vel alibi commorari contingat, huiusmodi Indulgentiarum, & aliarum gratiarum spiritualium effectu & fructu frustrati remaneant; eisdem Sodalibus extra Vrbem vbiuis locorum pro tempore commorantibus, vt in locis, vbi eos pro tempore residere, seu morari contigerit, opera prædicta, quæ ipsi Sodales in Vrbe præsentes pro singularum Indulgentiarum, remissionum, & relaxationum huiusmodi consecutione obseruare deberent, apud Ecclesias eorumdem locorum, aut alibi, prout poterunt, obseruando, & exequendo, omnes easdem Indulgentias, remissiones, & relaxationes habeant, & illæ eis pariter suffragentur: nec non tam in Vrbe præsentes, quàm alibi vbiuis locorum commorantes Sodales primariæ Congregationis, seu primarij Sodalitij huiusmodi, qui singulis quadragesimalibus, & aliis anni temporibus, ac diebus Stationum Ecclesiarum dictæ Vrbis, & extra illius muros, quæ à Christi fidelibus pro con-

Sodales vbiuis locorum possunt consequi prædictas indulgentias.

Indulgentiæ stationum Vrbis visitantibus Ecclesiam Societatis vbi adsit, vel aliam quamcumque.

conſequendis Indulgentiis & remiſſionibus viſitari ſolent; dictæ Societatis, ſi ibi fuerit, alioquin aliam Eccleſiam, ſeu Capellam in locis, vbi eos pro tempore reſidere, ſeu morari contigerit, vt præfertur, deuotè viſitauerint, & ibi ſepties Orationem Dominicam, & ſepties Salutationem Angelicam recitauerint; tot & eaſdem Indulgentias conſequantur, quas conſequerentur, ſi iiſdem temporibus, & diebus ſingulas Eccleſias dictæ Vrbis, & extra illius muros huiuſmodi pro iiſdem Stationibus, & Indulgentiis conſequendis deputatas perſonaliter viſitarent, ac omnia & ſingula, quæ pro huiuſmodi gratiarum conſecutione quomodolibet requiruntur, plenè adimplerent. Præterea eidem Præpoſito, ſeu Vicario Generali pro tempore exiſtenti, vt in quibuſuis aliis dictæ Societatis Collegiis extra Vrbem prædictam per vniuerſum orbem, nunc & pro tempore erectis, ſeu eorum Eccleſiis pro eorumdem piorum operum incremento, quaſcumque alias, ſeu quæcumque alia Scholarium ibidem litterarum ſtudiis inſiſtentium, & aliorum Chriſti fidelium ipſi Societati deuotorum Congregationes, ſeu Sodalitia ſub eo titulo Annuntiationis B. MARIÆ, quæ ab ipsâ primariâ Congregatione, ſeu primario Sodalitio, tamquàm membra à capite dependeant; auctoritate noſtrâ, ſine tamẽ Societatis, aut Collegiorum, & Eccleſiarum huiuſmodi præiudi-

GREG. XIII.

Facultas cõceditur Generali Præpoſito quaſcumque alias Congregationes in Collegiis extra Vrbem erigendi & aggregandi.

GREG. XIII.

cio, erigere & instituere; illasque, seu illa, eidem primariæ Congregationi, seu primario Sodalitio aggregare; ac eis sic erectis, institutis, & aggregatis, eorumque Sodalibus prædictas, ac omnes & quascumque alias Indulgentias, peccatorum remissiones, relaxationes, gratias, & facultates tam spirituales, quàm temporales, à Nobis, dictâque Sede primariæ Congregationi, seu primario Sodalitio de cetero concedendas, ita vt Sodales aliarum Congregationum, seu aliorum Sodalitiorum huiusmodi, obseruantes & exequentes ea, quæ ipsius primariæ Congregationis, seu primarij Sodalitij Sodales, pro indulgentiis, remissionibus, & relaxationibus huiusmodi consequendis obseruare & exequi debent, easdem Indulgentias, peccatorum remissiones, & relaxationes pariter consequantur, facultate aggregandi, & gratias huiusmodi aliis concedendi dumtaxat exceptâ, communicare. Nec non tam Primariam, seu Primarium, quàm omnes & singulas ei aggregandas Congregationes, seu omnia, & singula ei aggreganda Sodalitia huiusmodi per se, vel alium, seu alios eiusdem Societatis Presbyteros idoneos ad id ab eo deputandos visitare, & pro earum felici statu, regimine, & directione quæcumque statuta, constitutiones, & decreta, licita tamen & honesta, sacrisque Canonibus & Concilij Tridentini decretis non contraria; nec non ab ipso Præposito, seu Vica-

Aggregatis quæuis Primaria indulta, & Indulgentias concedendi.

Congregationes visitandi.

Statuta condendi.

Vicario, ſi per alium, vel alios deputandos huiuſmodi fiant, examinanda & approbanda edere; ac poſtquàm edita fuerint, quoties pro eorum, & temporum qualitate, aut aliàs expediens ei videbitur, immutare, corrigere, moderari, & reformare, aut alia ex integro condere liberè & licitè valeat; eiſdem auctoritate Apoſtolicâ & tenore perpetuo concedimus & indulgemus: decernentes ſtatuta, Conſtitutiones & decreta huiuſmodi, poſtquàm edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, ab omnibus Sodalibus prædictis inuiolabiliter obſeruari debere; ac præſentes litteras ſub quibuſcumque ſimilium vel diſſimilium Indulgentiarum, & aliarum gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam in fauorem Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, ſeu Cruciatæ Sanctæ, aut aliàs per Nos, vel alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, aut dictam Sedem, etiam Motu proprio, & ex certâ ſcientiâ, Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu ad quorumuis etiam Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam pro tempore quomodolibet factis minimè comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, ac de nouo

GREG. XIII.

Examinãdi, approbandi.

Præſentes litteras non comprehendi ſub quibuſuis aliis, etiam Cruciatæ ſanctæ, Conceſſionum reuocationibus.

GREG. XIII.

conceſſas eſſe & cenſeri: nec non omnibus, quos illæ concernunt, ſuffragari debere; Irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus, &c.

Non obſtantibus præmiſſis, & noſtrâ de Indulgentiis ad inſtar non concedendis, ac aliis Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque, præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Transſumptis habeatur fides.

Volumus autem, vt earumdem præſentium tranſſumptis, etiam impreſſis, Secretarij ipſius Societatis, vel Notarij publici manu, & perſonæ alicuius in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, vel pro tempore exiſtentis Præpoſiti, aut Vicarij Generalis eiuſdem Societatis ſigillo munitis, eadem prorſus fides vbique locorum, in iudicio & extra adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionis, elargitionis, relaxationis, indulti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, No-

Nonis Decembris, Pontificatus nostri anno tertiodecimo. GREG. XIII.

Pro Reuerendiss. D. Summatore

A. Iustus.

Io. Baptista Canobius.

A. de Alexiis.

Registrata apud Io. Baptistam Secretarium.

SixtiV.

SIXTI V.

EXTENDITVR FACVLTAS Erigendi Scholarium Congregationes in Collegiis, primariæque Romanæ aggregandi, ac Indulgentias eis communicandi Generali Soc. Iesv Præpoſito aliàs conceſſa, ad alias non Scholarium, etiam in Domibus erigendas, Congregationes.

Sixtvs Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

SVpernâ diſpoſitione, cuius inſcrutabili prouidentiâ ordinationem ſuſcipiunt vniuerſa, in ſupereminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpeculâ, meritis licet imparibus conſtituti; & pia & ſalubria Chriſti fidelium vota, quæ ad Confraternitatum, ſeu Sodalitatum, præſertim in hac Vrbe noſtrâ rirè inſtitutarum, laudem & gloriam cum animarum ſalute tendere dignoſcuntur, libenter exaudimus; ipſaſque Confraternitates, ſeu Sodalitates condignis

dignis titulis extollimus, ac aliàs desuper disponimus, prout in Domino conspicimus eisdem Christi fidelibus salubriter expedire. Aliàs siquidem pro parte dilecti filij CLAVDII AQVAVIVÆ Præpositi Generalis Societatis IESV, felicis rec. GREGORIO Papæ XIII. prædecessori nostro exposito, externos Scholares ad Collegia eiusdem Societatis in diuersis mundi partibus instituta studiorum caussâ confluentes, pia quædam & laudabilia Scholarium Collegij prædictæ Societatis de Vrbe exercitia feruenti studio imitari; exindeque dictis Collegiis maiorem in dies propagationem accipientibus, multiplices fructus ad Dei gloriam, ac eius diuini nominis cultum, & B. MARIÆ Virginis honorem, publicam salutem, & animarum spiritualem consolationem prouenire cœpisse; idem prædecessor ad laudabile eorumdem Scholarium in piis operibus, & officiis huiusmodi studium conseruandum, atque augendum, dicti CLAVDII Præpositi supplicationibus inclinatus, in Ecclesiâ Annuntiationis eiusdem B. MARIÆ sitâ in corpore ædificiorum dicti Collegij Vrbis, in quâ ab eiusdem Collegij Scholaribus sub illius Rectoris, & aliorum dictæ Societatis Religiosorum directione instructis, tam piarum & fructuosarum exercitationum institutum primordium suum habuerat, vnam, seu vnum externorum Scholarium dicti Collegij,

SIXTI V.

Concessio Greg. XIII.

SIXTI V. ac cum eis simul etiam aliorum Christi fidelium Societati prædictæ deuotorum Primariam Congregationem, seu Primarium Sodalitium sub titulo eiusdem Annuntiationis B. MARIÆ per dictum Claudium tunc, & pro tempore existentem Præpositum Generalem, vel eo absente, aut esse desinente, donec nouus succederet, Vicarium etiam Generalem dictæ Societatis dirigendam, seu dirigendum, sine tamen ipsius Societatis præiudicio, Apostolicâ auctoritate perpetuò erexit & instituit;

Primariæ Congregationis per Greg. erectio.

Indulgentiarum concessio.

pluresque Indulgentias, etiam plenarias, & peccatorum remissiones Scholaribus, & Christi fidelibus prædictis concessit: ac Præposito, seu Vicario prædicto, vt in quibusuis aliis dictæ Societatis Collegiis extra dictam vrbem per vniuersum orbem tunc, & pro tempore erectis & erigendis, siue eorum Ecclesiis pro dictorum piorum operum incremento, & animarum salute, quascumque alias, siue alia Scholarium inibi bonarum litterarum studiò insistentium, ac simul cum eis etiam aliorum Christi fidelium (vt præfertur) deuotorum, Congregationes, siue Sodalitia sub eodem titulo in singulis scilicet Collegiis singulas, seu singula quæ à Primaria Congregatione, seu Primario Sodalitio prædicto, tamquàm membra à capite suo dependerent, erigere & instituere; illasque, seu illa eidem Primariæ Congregationi, seu primario Sodalitio aggregare; illis-

Facultas Congregationes alias erigendi, ac Primariæ aggregandi.

illiſque ſic erectis & aggregatis, eorumque Sodalibus prædictas, & qualcumque alias indulgentias, & peccatorum remiſſiones, relaxationes, gratias, & facultates ab eodem prædeceſſore, & Sede Apoſtolicâ ipſi Primariæ Congregationi, ſeu Primario Sodalitio eatenus conceſſas, & de cetero concedendas communicare, & alia facere poſſet, itidem etiam perpetuò conceſſit, & indulſit ſub certis modo & formâ tunc expreſſis, prout in litteris ipſius Prædeceſſoris deſuper confectis pleniùs continetur. Cùm autem, ſicut exhibita nobis nuper pro parte dicti Claudij Præpoſiti petitio continebat, ex Congregationibus, ſeu Sodalitiis huiuſmodi noui in dies, atque eò maiores, quò plures ſunt Sodales, fructus prouenire noſcantur; & in multis Collegiis, pro Sodaliũ frequentiâ ac diſparitate opus fuerit, non vnã tantùm, ſed plures in eodem Collegio Congregationes huiuſmodi inſtituere; quin etiam in eiſdem Collegiis, ac etiam Domibus dictæ Societatis alia non ſtudioſorum Scholarium, ſed aliorum piorum Chriſti fidelium Sodalitia, ſeu Congregationes paſſim inſtituantur. Vt igitur tam Scholares, quã ceteri Chriſti fideles eò promptiores ad huiuſmodi Congregationes, vel Sodalitia ingredienda reddantur; & ad piorum operum exercitia magis excitentur, ac excitati manu teneantur, quò amplioribus cæleſtis gratiæ donis ſe, ac eorum Congregationes, ſeu Soda-

SIXTI V.

Primariæ Indulgentias aggregatis Congregationibus communicandi.

SIXTI V. *Petitio.* Sodalitia decoratos, ac refectos, ac decorata, & refecta esse conspexerint; pro parte dicti CLAVDII Præpositi nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus sibi, ac pro tempore existenti prædictæ Societatis Præposito, seu Vicario Generali, vt in quibusuis dictæ Societatis Ecclesiis, seu Domibus ac Collegiis tam in Vrbe, quàm extra eam per vniuersum orbem nunc, & pro tempore erectis, seu erigendis, quasuis alias, siue Scholarium tantùm, siue aliorum Christi fidelium tantùm, siue vtrorumque simul, tam sub eodem B. MARIÆ Annuntiatæ, quàm alio quouis titulo, & inuocatione Congregationes, seu Sodalitia dictâ auctoritate perpetuò erigendi, instituendi facultatem & licentiam concedere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quòd litteræ super Indulgentiis non expedirentur ad instar, nisi specificarentur; ac animarum salutem, nostris potissimùm temporibus, sinceris desideramus affectibus; CLAVDIVM Præpositum, seu Vicarium prædictum, ac eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absol-

abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, poſterioribus ſupplicationibus hac in parte nobis porrectis inclinati, eidem CLAVDIO, & pro tempore exiſtenti dictæ Societatis Præpoſito, ſeu Vicario Generali, vt in quibuſuis eiuſdem Societatis Eccleſiis, ſeu Domibus ac Collegiis, tam in dictâ vrbe, quàm extra eam, per vniuerſum orbem nunc, & pro tempore erectis, ſeu erigendis, & inſtituendis, quaſuis alias; ſiue Scholarium tantùm, ſiue aliorum Chriſti fidelium tantùm, ſiue vtrorumque ſimul, tam ſub eodem B. MARIÆ Annuntiatæ, quàm alio quouis titulo, & inuocatione, Congregationes ſeu Sodalitia; vnum ſcilicet, vel plura in ſingulis locis, vel Eccleſiis pro perſonarum frequentiâ, ſeu qualitate, auctoritate noſtrâ ſine alicuius præiudicio, perpetuò erigere & inſtituere; nec non Congregationes, ſeu Sodalitia huiuſmodi iam nunc, & pro tempore erecta, & inſtituta eidem Primariæ Congregationi, ſeu Primario Sodalitio auctoritate Apoſtolicâ, & vigore præſentium litterarum etiam perpetuò aggregare; eiſque ſic erectis, inſtitutis, & aggregatis reſpectiuè, eorumque Sodalibus, Scholaribus & non Scholaribus, omnes & ſingulas, tam plenarias, quàm alias indulgentias, & peccatorum remiſſiones ac relaxationes; nec non exemptiones, immunitates, ceteraſque gratias, facultates, indulta, & priuilegia ſpiritualia, & temporalia,

SIXTI V.

Præcedentis facultatis extenſio ad plures etiam non Scholarium Congregationes in quibuſuis Societatis locis erigendum.

Aggregandum.

SIXTI V. ralia, tam dictæ Primariæ, quàm singulis aliis in quibusuis dictę Societatis Collegiis, vel Domibus aggregatis, vel aggregãdis Scholarium, & aliorum Congregationibus, seu Sodalitiis hactenus tam per dictum, quàm alios quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, Nosque & Sedem Apostolicam, ac etiam Regiâ & Imperiali auctoritate, ac tam per viam extensionis, quàm aliàs quomodolibet, & quandocumque concessas, & concessa hactenus, ac in posterum concedenda quibuscumque aliis, siue Scholarium dumtaxat, siue aliorum Christi fidelium tantùm, siue vtrorumque simul, ac mixtim Congregationibus, seu Sodalitiis in quibuslibet Collegiis, aut Domibus dictæ Societatis hucusque institutis, ac in posterum instituendis, eorumque Sodalibus Scholaribus, & non Scholaribus, auctoritate Apostolicâ, & vigore præsentium huiusmodi etiam perpetuò communicare, illasque, & illa ad easdem omnes Congregationes, seu Sodalitia, eorumque Sodales etiam non Scholares indifferenter, & æquè principaliter extendere, ac etiam illis concedere, & elargiri liberè & licitè valeat; ita quòd nunc, & quandocumque in futurum ipsi Sodales Scholares, & non Scholares quicumque sint, faciendo, & obseruando ea, quæ Sodales Primariæ, & aliarum Congregationum, seu Sodalitiorum prędictorum, pro indulgentiis, peccatorum remissionibus,

Aggregatis Primariæ, & aliarũ Congregationum Indulgentias communicandi, & concedendi.

bus, relaxationibus, & aliis gratiis prædictis consequendis facere, & exequi tenentur; ipsas indulgentias etiam plenarias, & alias huiusmodi gratias, plenariè & integrè consequantur, ac illis fruantur, & potiantur, ac si illæ eis specialiter, & ab initio concessæ fuissent, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium perpetuò indulgemus: dictique GREGORII prædecessoris litteras, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta; nec non in eis contenta quæcumque, tam respectu dictarum Congregationum, seu Sodalitiorum huiusmodi, quàm dicti, & pro tempore existentis Præpositi, seu Vicarij Generalis dictæ Societatis, ad prædictas Congregationes, seu Sodalitia Scholarium, & non Scholarium etiam Christi fidelium quorumcumque, tam erectas, quàm in posterum, vt præfertur, erigendas, instituendas, ac aggregandas pariter perpetuò extendimus: ita vt omnia in illis contenta, & præsentibus litteris huiusmodi concessa, indulta, & elargita, ac si specialiter de verbo ad verbum eisdem præsentibus inserta, eorumque toti tenores expressi forent, concessa esse intelligantur. Decernentes easdem præsentes litteras sub quibuscumque similium vel dissimilium indulgentiarum, vel aliarum gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, etiam in fauorem Basilicæ Principis Apo-

SIXTI V.

SIXTI V. Apostolorum de dictâ Vrbe, seu Cruciatæ Sanctæ, aut etiam per Nos, seu alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac dictam Sedem etiam motu proprio, etiam potestatis plenitudine, seu ad quorumuis Imperatorum & Regum instantiam pro tempore quomodolibet factis, minimè comprehendi; sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè redintegratas, ac de nouo concessas esse, & censeri debere: irritumque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac voluntate nostrâ prædictâ, nec non Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque cõtrariis quibuscumque. Volumus autem quòd si dictæ Congregationes aut Sodalitia, vel eorum quæcumque aliquo modo eidem Societati, vel Domibus seu Collegiis aliquod impedimentum, seu præiudicium pro tempore attulerint, idẽ Præpositus, seu Vicarius illas, vel illa, aut eorum singulas, vel singula dissoluere possit: quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Secretarij ipsius Societatis, aut Notarij publici subscriptis, & personæ alicuius in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ, seu ipsius Præpositi aut Vicarij Generalis pro tempore existentis eiusdem Societatis sigillo munitis eadem prorsus fides vbique lo-

Transumptis habeatur fides.

corum

corum in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, indulti, extenſionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXXXVI. NONIS Ianuarij, Pontificatus noſtri anno ſecundo. SIXTI V.

A. Brigantius. Pontius Scæua.

Quibus omnibus, & ſingulis præmiſſis tãquàm ritè, rectè, & legitimè factis auctoritatẽ, & decretum dictæ curiæ, atque noſtràm interponendam duximus, & interpoſuimus, prout interponimus præſentiũ per tenorẽ. In quorũ omnium, & ſingulorũ fidem, præmiſſorumq́; robur, & teſtimonium præſentes noſtras exinde fieri, per Notarium noſtrum publicum infraſcriptum ſubſcribi, & publicari, ſigilliq́; Reu. Cameræ Apoſt. quo in talibus vtimur, iuſſimus, & fecimus impreſſione muniri. Datum Romæ, in Palatio noſtro Iudiciali, horâ veſperorum Audientiæ cauſſarum conſuetâ, ſub anno à Natiuitate D.N. Ieſu Chriſti M.D.LXXXVII. *Indictione* XV. *Die verò* XXVI. *Menſis Auguſti, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D.N.D. Sixti*

GREG. XIV. *diuinâ prouidentiâ Papæ V. anno III. Præsentibus ibidem Dominis Io. Iacobo de Fabiis, & Marco Antonio Bruto eiusdem nostræ Curiæ Notariis testibus ad præmissa omnia, & singula vocatis, habitis specialiter, atque rogatis.*

S. D. N. GREGORII Papæ XIV. Constitutio, quâ Societatis institutum & ratio gubernandi confirmantur: & ne quid contra hæc à quoquam tentetur, grauiter interdicitur.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

ECclesiæ Catholicæ, cui Deo auctore præsumus, decor atque vtilitas postulat, vt, cùm in omnibus illius membris fouendis, atque ornandis assiduè nobis laborandum sit: in illa tamen præcipuam vigilantiæ nostræ partem impendere debeamus, quæ non modò ipsa per se robur ac pulchritudinem corpori huic mystico afferunt; sed ceteras etiam eiusdem partes, vel disruptas consolidare, vel integras custodire, vel fœdatas

datas eluere, atque etiam ornare valeant. GREG. XIV.
Inter hæc autem quem locum obtineant, religiosi Ordines, præsertim verò qui proximorum vtilitati deseruiunt, non obscurè perspicimus, cùm & superiora tempora & præsentia diligenter attendimus. In his verò Religio Societatis IESV, quam nouissimis hisce diebus diuina prouidentia excitauit, adeò strenuè laborauit, ac sine intermissione laborat, vt illius vel turbationem, & infirmitatem ad commune Ecclesiæ damnum; vel pacem atque integritatem, ad eiusdem vtilitatem maximè pertinere putemus. Et quoniam neque tranquillitati, neque firmitati huiusmodi Ordinum prospectum esse poterit, nisi eorum instituta firmiter inconcussa seruentur, iisdemque modis feliciter progrediantur, & crescant, quibus à Fundatoribus, Domino inspirante, atque hac sanctâ Sede approbante, primùm fundati sunt; necessarium duximus ea, quæ ab Ignatio huius Ordinis Fundatore ordinata, & à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus circa eiusdem Societatis Institutum sancita sunt, Apostolicæ firmitatis munimine denuò roborare. Quamuis enim prefatæ Societatis institutũ iam inde ab eius primordiis fuerit per fel. rec. PAVLVM III. & IVLIVM etiam III. Romanos Pontifices prædecessores nostros approbatum; & à fel.

Societas commendatur.

Regulares Ordines eisdem modis crescere debent, quibus fundati sunt.

Summorum Pontificum instituti Societatis approbationes.

GREG. XIV.

rec. GREGORIO XIII. etiam prædeceſſore noſtro, primò per eius quaſdam litteras ſub Dat. Kal. Febr. Pontificatus eius anno vndecimo: deinde copioſiùs per Conſtitutionem, quæ incipit, *Aſcendente Domino*, confirmatum; nihilominùs tamẽ non idcircò defuerũt, qui adhuc ſub zeli & boni ſpecie, aliqua ex iis, quæ in dictis Pontificis approbationibus & confirmationibus continentur, & alia etiam quæ ad Inſtitutum, & rationem gubernandi dictæ Societatis pertinent, variis modis impugnare: quin etiam apud piæ mem. SIXTVM PP. V. prædeceſſorem item noſtrum oblatis libellis, & variis excogitatis modis traducere, & calumniari, atque vt ea, quæ conſultiſſimè ſancita erant, infringerentur, conari veriti non fuerint; inſtantes ſcilicet, vt res & negotia Societatis non per Superiores, vt hactenus iuxta illius Conſtitutiones, & Apoſtolica diplomata factum eſt, ſed per Capitula, ſeu Congregationes definiantur: vt electiones tam Prouincialium, quàm Superiorum localium non à Præpoſito Generali iuxta huiuſmodi Conſtitutiones ac diplomata, ſed in Capitulis eiſdem fiant: vt Nouitij in Societatem, & ad vota Scholaſticorum, peracto bienno Nouitiatus, in Capitulis eiſdem admittantur: vt Profeſſioni certum, ac præfixum tempus ſtatuatur, quo exacto, per ſuffragia Congregatio-

Impugnantium inuenta, & præſumptiones.

gationis religiosi huiusmodi ad Professionem admittantur: vt qui iuxta Institutum ac formulam ipsam votorum, quâ vouerunt, sanctæque huius Sedis approbationem à Societate dimittuntur, non nisi ordinarij iudicij formâ seruatâ, dimittantur. Illa etiam in controuersiam & examen eodem tempore adducta fuêre, nempe, Nomen ipsum Societatis IESV, quòd non esset ita deinceps vocanda: Religiosos non professos non debere ad sacros ordines promoueri: Huiusmodi religiosos non esse prohibendos, quin ad alios regulares Ordines transire; similiter nec laicos, vt ad Sacerdotium, nec alios non professos, vt ad Professionem, aut ad gradus mutationem aspirare possint: Facultatem prætereà eos, qui professi non sunt, dimittendi non probari. Quibus, & huiusmodi aliis nouis impugnantium inuentis si aditus pateret, vniuersa Societatis structura labefactaretur atque conuelleretur. Nos igitur, huiusmodi impugnationibus diligenter consideratis, & perpenso circa reliqua, quæ in controuersiam & examen deducta fuerant, nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium iudicio, qui ex mandato eiusdem SIXTI prædecessoris illa accuratè discusserant & examinauerant: Simul etiam perpendentes, primùm quidem quòd

GREG. XIV.

Quædam in dubium vocata.

GREG. XIV.

modus ille res & negotia per Capitula definiendi, optimum Societatis ordinem, ac vniuerſam gubernandi rationem prorſus euerteret; illam enim Ignatius Fundator, quamuis Superiorum conſilium prudentiamque, ac rerum experientiam adiuuare & promouere curauerit, adhibitis ſcilicet tam Generali Præpoſito, quàm ſingulis aliis Superioribus tum Prouincialibus, tum localibus, ſuis ex ſelectioribus Conſiliariis atque Admonitoribus; monarchicam tamen, & in definitionibus vnius Superioris arbitrio contentam eſſe decreuit. Deinde quòd ratio Capitularium electionum maxima ipſi Societati afferret incommoda; in quâ, licet electiones quædam primariæ, cuiuſmodi ſunt Generalis Præpoſiti, ac illius Aſſiſtentium, & Admonitoris in generalibus Congregationibus; in Prouincialibus verò, tam eorum, qui Generalem Præpoſitum eligere, vel generali ipſi Congregationi cum iure ſuffragij intereſſe; quàm Procuratorum etiam, qui è ſingulis Prouinciis quolibet triennio in Vrbem ad Procuratorum Congregationem mittuntur; & eiuſmodi quædam aliæ electiones per ſecreta ſcrutinia, & deciſiua ſuffragia fiant; In reliquis nihilominùs proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio ac diſtributio, iuxta Conſtitutiones eaſdem, & Apoſtolica diplomata

Ratio gubernandi in Societate.

Primariæ quædam electiones in Congregatione fiunt.

Graduum diſcretio, ac officiorum diſtributio eſt in manu Præpoſiti.

plomata ipsius Instituti confirmatoria prædictorum PAVLI III. ac IVLII etiam III. prædecessorum nostrorũ, tota est in ipsius Præpositi Generalis manu. Quam Præpositi Generalis, ac reliquorum illi subordinatorum Superiorum auctoritatem nonnulli impupugnatores multis modis contrahere ac eneruare tentarunt: denique quòd in ipsorum dimissionibus, qui iuxta formulam Votorum simplicium in Constitutionibus expressam vouerunt, quósque in Societate retinere non expedit, nec contractus vitiosè claudicet, nec vlla alia interueniat iniustitia. Considerantes insuper, quòd in regularis disciplinæ, ac spiritualis perfectionis non exiguum detrimentum, totiusque Ordinis perturbationem maximam atque perniciem vergeret, si ea, quæ à Fundatoribus sanctè statuta sunt, atque ab vniuerso ipso Ordine sæpiùs in illius generalibus Congregationibus recepta & approbata, &, quod præcipuum est, ab hac sanctâ Sede sancita & confirmata sunt, non solùm mutari, sed quocumque prætextu impugnari ac labefactari contingat; omni nobis studio curandum esse duximus, eiusmodi nouitatibus, ac temerariis impugnantium præsumptionibus omnem aditum præcludere, ac Societatis indemnitati prospicere: vt hac ratione Societas ipsa nostro & Apostolicæ Sedis præ-

GREG. XIV.

In simplicibus Societatis votis, nec contractus vitiosè claudicat, nec iniustitia vlla intercedit.

GREG. XIV.

ſidiò munita, atque in ſui Inſtituti puritate, & Regularis diſciplinæ integritate, quiete ac pace conſeruata, vberiores in dies fructus in agro Domini pergat, ipſo Domino adiuuante, alacriter, abſque impedimento proferre. Motu igitur proprio, & ex certâ ſcientiâ noſtrâ, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile ipſius Societatis Inſtitutum, Conſtitutioneſque omnes, ac ſtatuta & decreta, & quæ illud concernunt præmiſſa omnia, & ſingula, prædictaque, ac quæcumque alia eius priuilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta à prædictis, ſeu etiam ab aliis prædeceſſoribus noſtris, etiam per communicationem, conceſſa, qualiacumque illa, ac ſi ad verbum præſentibus inſererentur, pro expreſſis habentes, tenore præſentium approbamus & confirmamus; ſupplentes omnes iuris ac facti defectus, ſi qui interuenerunt in eiſdem. Et nihilominùs hac noſtrâ perpetuò valiturâ Conſtitutione, Motu, ſcientiâ, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, vt in Societatis prædictæ Congregationibus quibuſcumque eo prorſus modo procedatur, atque ea tantùm tractentur & definiantur, quæ in Conſtitutionibus, ac Congregationum generalium decretis ſtatutum iam eſt, vel in poſterum ſtatuetur vt in eiſdem Congregationi-

Noua Inſtituti, Conſtitutionum, ac præmiſſorum omnium, & priuilegiorũ Societatis confirmatio.

In Congregationibus procedatur iuxta Conſtitutiones & decreta.

GREG. XIV.

tionibus tractentur & definiantur. Electio verò Superiorum tam Prouincialium, & Viſitatorum, quàm quorumcumque localium tota ſit penes Præpoſitum Generalem iuxta Conſtitutiones eaſdem; prout penes ipſum eſſe, & conſeruari diſtrictè præcipimus, cum poteſtate illorum facultatem reuocandi, reſtringendi, & etiam augendi, ac adminiſtrationis rationem ab illis exigendi, & eoſdem ab officio remouendi, prout in Domino iudicauerit expedire.

Superiorum electio tota ſit penes Præpoſitum.

Nouitios etiam, tam in eorum admiſſione ad Societatem, quàm ad Scholaſticorum vota poſt biennium Nouitiatus iuxta Societatis morem, per Superiores admittendos eſſe.

Nouitij ad Societatem, & Scholaſticorum vota per Superiores admittendi.

Graduum etiam diſcretio, & iudicium, ac Coadiutorum tam ſpiritualium, quàm temporalium, ſimulque & Profeſſorum promotio iuxta huiuſmodi Conſtitutiones ſimiliter ſit in manu Præpoſiti Generalis.

Graduum diſcretio, & ad illos promotio ſit in manu Præpoſiti.

Tempus autem promotionis ad huiuſmodi gradus, nullo modo volumus certum ſeu determinatum eſſe; ſed Conſtitutiones ac diplomata prædicta hac etiam in parte omnino obſeruari volumus & mandamus; quæ ſtatuunt ſelectos tantùm ſpiritus & doctrinæ viros, & multùm diuque exercitatos, ac in variis probationibus virtutis, & abnegationis ſui ipſorum, cum omnium ædificatione & ſatisfactione, ſatis cognitos ad

Tempus promotionis ad huiuſmodi gradus non ſit determinatum.

GREG. XIV.

Qui ad professionem admittendi.

Promoueri non debent, nisi cùm Societati fuerit ab eis satisfactum.

Omnis auctoritas Præposito concessa inuiolatè conseruetur.

Professionem esse admittendos; & denique non nisi cùm Societati, vel eius Præposito Generali fuerit ab eis plenè in Domino satisfactum. Omnis verò auctoritas, omnes denique facultates per dictę Societatis Constitutiones,& Apostolica diplomata Præposito Generali concessæ, tam in iis quæ ipse per se exercere debet, quàm in communicatione Prouincialibus, & Visitatoribus, ac aliis quibuscumque Superioribus per ipsum facienda,integrè & inuiolatè conseruentur. Quoniam, vt ratio ipsa docet, & Ignatius Fundator prudenter animaduertit,ad hoc vt Societas benè gubernetur, valdè expedit,vt Præpositus Generalis omnem habeat in eâ auctoritatem ad ædificationem,ex quâ præter cetera quàm plurima, illud sequetur commodi, vt vniuersus Ordo ad monarchicam gubernationem compositus maximè seruetur vnitus; ipsiusque membra per vniuersum orbem dispersa, per omnimodam hanc subordinationem suo capiti colligata, promptiùs atque faciliùs à summo capite Christi in terris Vicario, ad varias functiones iuxta eorum peculiarem vocationem,ac speciale votum dirigi atque moueri possint.

Formam iudiciariam in dimißionibus seruandam non esse.

Quod verò attinet ad dimissionem,declaramus formam iudiciariam adhibendam non esse, sed modum in Constitutionibus præscriptum, & hactenus in ipsâ Societate seruatum

GREG. XIV.

uatum de cetero ſeruari volumus, nempe vt etiam ſine aliquo proceſſu, telâ, aut ordine iudiciario, ac nullis terminis etiam ſubſtantialibus ſeruatis, ſolâ facti veritate inſpectâ, culpæ, vel rationabilis cauſſæ tantùm ratione habitâ, ac perſonarum, aliarumque circumſtantiarum (quarum conſideratio ſit cum caritate & prudentiâ coniuncta) procedi poſſit, auctoritate prædictâ declaramus & decernimus. Quin etiam omnes facultates, omnemque iuriſdictionem, quod ad ſubditorum correctionem & punitionem pertinet, quibuſcumque Ordinibus, eorumque Generalibus hactenus conceſſas, non ad inſtar, ſed æquè principaliter, ipſi Societati, eiuſque Præpoſito Generali concedimus, & elargimur. Quo verò ad reliqua, quæ in controuerſiam vocata erant, ſic ſtatuimus. Nomen Societatis IESV, quo laudabilis hic Ordo naſcens à Sede Apoſtolicâ nominatus eſt, & hactenus inſignitus, perpetuis futuris temporibus in eâ retinendum eſſe: ac Religioſos huiuſmodi poſt emiſſa vota, etſi ſimplicia, ad ſacros, etiam Presbyteratus, ordines iuxta Summorum Pontificum conceſſiones, promoueri poſſe: eiſdemque, emiſſis huiuſmodi votis, ad quemuis alium Ordinem Mendicantium, vel non Mendicãtium, (Carthuſienſium dumtaxat excepto) tranſire minimè licere. Laicos, vel alios non Sacer-

Omnes facultates ad correctionem & punitionem aliis Ordinibus conceſſa, Societati eiuſq; Præpoſito conceduntur.

Nomen Societatis IESV eſſe retinendum.

Societatis religioſos emiſſis votis ſimplicibus, ad ſacros ordines promoueri poſſe.

Ad nullum Ordinẽ (Carthuſ. excepto) eis tranſire licet.

dotes

GREG. XIV.

Ad Sacerdotium, vel ad professionem, aut cuiusuis gradus mutationẽ aspirare non debere.

dotes ad Sacerdotium, vel eosdem, aut qui Sacerdotes sunt, ad professionem, aut cuiusuis alterius gradus mutationem aspirare non debere. Potestatem quoque à Societate dimittendi quosuis non professos ab hac Sede Apostolicâ sæpiùs approbatam; eosque ab omni obligatione votorum iuxta Constitutiones & diplomata huiusmodi emissorum, per dimissionem ipsam, per quam vota prædicta cessant, liberandi, tamquàm rem magni momenti ad Societatis puritatem & conseruationem retinendam, omnino ratam, intactam, & illibatam esse volumus. Et vt perturbatorum, & contradicentium audacia coërceatur; ac ne ipsi, vel pernicioso eorum exemplo alij in posterum, quæ ab hac Apostolicâ Sede semel stabilita sunt, præcipuè circa Regularium Ordinum institutionem & confirmationem, in quibus alioquin ad eamdem Sedem tantùm manus apponere spectat; impugnare aut eneruare impunè præsumant, aut vllo modo valeant; præcipimus in virtute sanctæ Obedientiæ vniuersis & singulis personis, tam sæcularibus quàm quorumuis Ordinum Regularibus, cuiuscumque status, gradus, & præeminentiæ existant, etiamsi Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, aut maiori Ecclesiasticâ dignitate, seu Cardinalatus honore, vel mundanâ

Perturbatorum audacia coërcetur.

Præcipitur omnibus in virtute sanctæ obedientiæ;

Regularibus verò etiam sub excommunicationis latæ sententiæ, inhabilitatis, ac vocis actiuæ & passiuæ priuationis pœnis eo ipso incurrendis;

GREG. XIV.

danâ quauis auctoritate, seu excellentiâ præfulgeant: ipsis verò Regularibus, etiam dictæ Societatis Religiosis, sub pœnis excommunicationis latæ sententiæ, nec non inhabilitatis ad quæuis officia, & dignitates, vocisque tam actiuæ, quàm passiuæ priuationis, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis (quarum absolutionem Nobis, ac Successoribus nostris dumtaxat reseruamus) ne dictæ Societatis Institutum, Constitutiones, aut decreta, vel ex eis quippiam, aut ex præmissis omnibus articulum quemlibet, vel aliud quid supradicta concernens, maioris boni, aut zeli, seu quouis alio quæsito colore, aut prætextu directè vel indirectè, impugnare, vel immutari, alterari, aut formam aliam, seu rationem circa ea induci curare, aut contra, vel præter ea, seu quæuis alia ipsius instituti substantialia agere: vel quippiam vlli alij, præterquàm Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existenti, idque immediatè, vel per nostrum, aut Sedis Apostolicæ Legatum, seu Nuntium, vel ipsius Societatis generali Congregationi, aut Præposito Generali, addendum, minuendum, aut immutandum, siue alterandum proponere quoquo modo audeant vel præsumant. Pœnas denique omnes in GREGORII XIII. prædecessoris prædicti Constitutione (*Ascendente Domino*) con-

Ne Societatis Institutum, Constitutiones, aut decreta, impugnent, vel alterari curẽt:

Aut contra vel præter ea agant, vel quidpiam vlli alij alterandum præterquàm Roman. Pontif. idq; immediatè, vel per Legatum, aut Societati, vel Præposito proponant.

GREG. XIV.

Innouantur pœnæ Conſtit. fel. rec. GREGORII XIII. omniaq; in ea contenta confirmantur.

contentas, ac Conſtitutionem eamdem, cum omnibus & ſingulis in eâ contentis, ac ſi ea omnia ad verbum præſentibus insererentur, per præſentes approbamus & innouamus. Decernentes pręmiſſa omnia & ſingula, nec non præſentes, ac in eis contenta quæcumque nullo vnquam tempore, etiam ex eo, quòd intereſſe forſan habentes ad id vocati non fuerint, vel alio quocumque prætextu, & ex quauis cauſsâ quantumuis vrgenti, legitimâ, & rationabili de ſubreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quouis defectu notari, impugnari, inualidari, retractari, annullari, reuocari, ad viam iuris reduci, in dubium, vel controuerſiam reuocari, aut aduerſus illa quodcumque iuris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe vel debere: nec ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ab illis ſemper excepta, & quoties emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo anteà quomodolibet erant, ſtatum reſtituta, repoſita, & plenariè redintegrata, ac de nouo etiam ſub Datâ per Societatem, illiuſque Præpoſitum Generalem, & alios Superiores prædictos quandocumque eligendâ, de nouo conceſſa, ac etiam confirmata, & approbata, vali-

Præſentes de ſubreptionis vitio notari non poſſe.

Nec ſub quibuſuis reuocationibus comprehendi.

validaque, efficacia, & illibata, etiam absque eo quòd desuper à dictâ Sede illorum vlterior restitutio, reualidatio, confirmatio, seu noua concessio impetranda sit, fore, & esse, suosque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, ac easdem præsentes litteras ad probandum plenè omnia & singula præmissa sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam caussarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, in quauis caussâ & instantiâ, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere: nec non irritum & inane quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Mandantes vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac ceteris Ecclesiarum & Locorum etiam Regularium Prælatis per vniuersum orbem constitutis, vt præsentes litteras, in suis quisque Ecclesiis, prouinciis, ciuitatibus, diœcesibus, & iurisdictionibus ab omnibus inuiolatè obseruari faciant. Quin etiam Præpositum, ac personas Societatis huiusmodi defendant, eosque premissis omnibus, & singulis pacificè frui faciant & gaude-

GREG. XIV.

Sic iudicari debere.

Mandatur ordinariis vt curent præsentes litteras ab omnibus obseruari.

GREG. XIV.

gaudere; non permittentes, ipſos per quoſcumque quomodolibet moleſtari, contradictores per cenſuras Eccleſiaſticas,& alia iuris & facti remedia opportuna, appellatione poſtpoſitâ,compeſcendo,inuocato ad hoc etiam,ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus tam ipſius SIXTI prædeceſſoris ſuper modo & formâ admittendi Nouitios ad Religionem, quàm aliis quibuſuis Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, aut decretis per eumdem, vel quoſlibet alios prædeceſſores noſtros,etiam viuæ vocis oraculo, aut aliàs quomodolibet editis, ac etiam aliorum ordinum iuramento,confirmatione Apoſtolicâ,vel quauis firmitate aliâ roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis,& litteris Apoſtolicis quibuſcumque; huiuſmodi Ordinibus,Vniuerſitatibus,locis,aut perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam,etiam Motu proprio,& ex certâ ſcientiâ, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatoriis, annullatiuis,caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis,præſeruatiuis,exceptiuis,declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis,aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritãtibuſque,& aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac aliàs quomodolibet

Non obſtantibus,&c.

libet

libet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi in eis caueatur expresè, quòd illis nullatenus, aut nō nisi sub certis modo & formâ in illis expressis derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret; tenores huiusmodi præsentibus ~~pro~~ sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresè derogamus, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem Sede sit indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionē. Præsentis autem Constitutionis & gratiæ communicationem omnibus aliis, qui sua priuilegia cum ipsâ Societate copiosè participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterùm volumus, vt pręsentium transsumptis, etiam impressis, manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Præpositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem

GREG. XIV.

Præsens concessio non communicatur.

Transumptis habeatur fides.

T omnino

GREG. XIV. omnino fides habeatur in iudicio & extra illud, quæ litteris ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, suppletionis, statuti, ordinationis, decretorum, concessionis, elargitionis, præcepti, reseruationis, innouationis, mandati, declarationis, derogationis, prohibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo primo, IV. Kalendas Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

L. Dat.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexiis.

Registrata apud Marcellum Secretarium.

Anno

Anno à Natiuitate Domini M. D. XCI. Indict. IV. Die verò Veneris, XXVIII. Mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D.N.D. GREGORII Diuinâ prouidentiâ Papæ XIV. anno primo. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissæ in Valuis Basilicarum Principis Apostolorum de Vrbe, & S. Ioannis Lateranensis; nec non Cancellariæ Apostolicæ, & Aciei campi Floræ, per nos Laërtium Cecchettum, & Franciscum Baron S.D.N. Papæ Cursores.

Greg. XIV.

Claudius Mongeat Magister Cursorum.

FACVLTAS NOVITIOS, Iuxta Conſtitutiones admittendi, & cum illegitimis diſpenſandi, Societati reſtituitur, & de nouo conceditur.

ANNO M. D. XCI.

GREGORIVS PAPA XIV. *Ad perpetuam rei memoriam.*

EXponi nobis nuper fecit dilectus filius Claudius Aquauiua Societatis IESV Præpoſitus Generalis, quòd, cùm in ipsâ Societate, iuxta illius inſtitutum Apoſtolicâ auctoritate confirmatum, nec Conuentus, ſeu Congregationes generales, niſi ad Præpoſitum Generalem eligendum, & aliàs rariſſimè, & ex cauſſis tantùm magni momenti; neque Prouinciales, in quibus, iuxta felicis rec. SIXTI Papæ V. prędeceſſoris noſtri priorem de Nouitiis admittendis Conſtitutionem, quæ incipit, *Cùm de omnibus*, Nouitij ipſi admitti deberent; frequentiùs, quàm ſingulis trienniis, cogantur: Et dum hæ coguntur, duodecim ad ſummum dies durare, in quibus

bus non de Nouitiis admittendis, ſed grauiora alia, iuxta Societatis eiuſdem Conſtitutiones, tractari debent. Ratio verò deputandi eos, qui Nouitios extra Congregationes ipſas, iuxta poſteriorem eiuſdem prædeceſſoris declarationem, admittere poſſint; primùm quidem valdè difficulter & incommodè in praxim deduci poſſit: præſertim in regionibus Aquilonaribus, & Vltramarinis, propter magnam Collegiorum inter ſe diſtantiam, & ſæpiſſimè etiam propter itinerum difficultates, bellaque, & alia pericula. Denique etiam in vniuerſum modus ille minùs exactus ſit eo modo, quem Societas ipſa ſequitur, cùm in illo duo vel tres deputati ſufficiant, in hoc plures communiter interueniant. Et poſtremò, cùm ratio illa decernendi valdè differat à modo, quem Societatis Conſtitutiones, & Apoſtolica diplomata in deliberationibus faciendis, ac vniuersâ illius gubernatione præſcribunt; iuxta quem modum, Superior (auditis in rebus alicuius momenti Conſultoribus) decernit, quod ſibi ad maiorem Dei gloriam facere videtur. Admiſſio autem illa per deputatos, cùm ad eorum ſuffragia non conſultiua (vt ſunt in Societate) ſed deciſiua fieri debeat, diuerſitatem non paruam in Societatem inducit. Quare nobis humiliter ſupplicari fecit dictus Claudius, quatenus ſtatui & indemni-

GREG. XIV.

GREG. XIV.

tati dictæ Societatis consulentes, in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui Societatem prædictam, propter eius in Ecclesiâ Dei vberes fructus, synceris semper amplexi sumus affectibus; atque, vt vberiores in dies proferre valeat, integram & intactam illi suos Nouitios admittendi, & tam cum illis, quàm cũ veteranis illegitimis dispensandi, facultatem seruari cupimus; prædictum Claudium specialibus fauoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectũ præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Societati prædictæ, vt ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus tam in Nouitiis, etiam cuiusuis generis illegitimis admittendis, quàm in dispensationibus ad quælibet officia, gradus, & dignitates in Societate obtinenda, ipsis cuiusuis generis illegitimis concedendis formam & rationem omnimodam in illius Apostolicis diplomatis ac priuilegiis quibusuis, necnon & in Cõstitutionibus, decretis, & regulis expressam, liberè

Facultas Nouitios, iuxta Constitutiones admittendi, & cum illegitimis dispensandi.

&

& licitè proſequi & retinere valeat, Apo- GREG.
ſtolicâ auctoritate decernimus; &, quate- XIV.
nus opus ſit, etiam de nouo concedimus & indulgemus, eamque perpetuò obſeruari volumus & mandamus. Prædictis, ac noſtrâ nuper editâ, quæ incipit, *Circumſpecta*, aliiſque Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis non obſtantibus quibuſcumque. *Non obſtantibus, &c.* Volumus autem, quòd præſentium tranſſumptis etiam impreſſis, manu dictæ Societatis Secretarij, aut Notarij publici ſubſcriptis, ac perſonæ alicuius in Eccleſiaſticâ dignitate conſtitutæ, ſeu Præpoſiti Generalis pro tempore exiſtentis eiuſdem Societatis, ſigillo munitis, eadem prorſus fides vbique locorum, in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die xxx. Auguſti, M. D. XCI. Pontificatus noſtri anno primo. *Tranſumptis habeatur fides.*

M. Veſtrius Barbianus.

Super quibus omnibus, & singulis præmissis tamquàm ritè, rectè, & legitimè factis auctoritatem, & decretum dictæ curiæ, atque nostram interponendam duximus, & interposuimus, prout interponimus præsentium per tenorem. In quorum omnium, & singulorum fidem, præmissorumq; robur, & testimonium præsentes nostras exinde fieri, per Notarium nostrum publicum infrascriptum subscribi, & publicari, sigilliq; Reu. Cameræ Apost. quo in talibus vtimur, iussimus, & fecimus impressione muniri. Datum Romæ, in Palatio nostro Iudiciali, horâ vesperorum Audientiæ caussarum cõsuetâ, sub anno à Natiuitate D.N. IESV *Christi* M. D. XCVIII. *Indictione* XI. *die verò* X. *mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D.* CLEMENTIS *diuinâ prouidentiâ Papæ* VIII. *anno septimo. Præsentibus ibidem Dominis Marco Antonio Bruto, & Ioan. Francisco Vgolino, eiusdem nostræ Curiæ Notariis, testibus ad præmissa omnia, & singula vocatis, habitis specialiter, atque rogatis.*

BRE-

BREVE SANCTISS. D. N. CLEMENTIS VIII. Clem. VIII.

Quo Societatis Religiosis vsus Bullæ Cruciatæ, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absolutionem à reseruatis interdicitur.

ANNO M. D. XCV.

Clemens Papa VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex ad ea sollicitudinis suæ partes intendere debet, per quæ Religiosorum status in pace & quiete tutiùs conseruatur. Sanè cùm ratio doceat, & experientiâ compertum sit, Religionibus valdè perniciosum existere, vt earum Religiosis licitum sit Confessarium sibi eligere; & licet fel. rec. GREGORIVS Papa XIII. Prædecessor, per suas in formâ Breuis litteras expresſè prohibuerit, ne Religiosi Societatis IESV facultatibus Cruciatæ Sanctæ vti absque Superiorum suorum licentiâ valerent; nihilominùs, quia nonnulli existimant, ex clausulis litterarum dictæ Cruciatæ cui-

CLEM. VIII. cumque ipsius Societatis priuilegio derogari, & propterea ipsis Religiosis huiusmodi facultatibus vti licitum esse; speciali ad hoc nostro, & Apostolicæ Sedis opportuno remedio necesse sit; Nos pro nostri pastoralis muneris debito, ea, quæ ipsius Societatis quieto & pacifico statui, ac debitæ Superioribus obedientię cōseruandæ opportuna esse cognoscimus, salubriter prouidere volentes, Motu proprio, & ex certâ scientiâ, meraque deliberatione nostrâ, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuò valiturâ Constitutione sancimus, nulli Religiosorum eiusdem Societatis licere facultatibus Cruciatæ huiusmodi in quacumque mundi parte publicatæ, vel publicandæ, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absolutionem à casibus reseruatis vti; nec eis, quoad hanc eligendi Confessarium, & obtinendi absolutionem prædictam facultatem, Cruciatam huiusmodi suffragari. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, sublatâ eis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Non obstantibus pręmissis, ac quibusuis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, &

Nostris interdicitur vsus Cruciatæ.

& conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, vt præſentium tranſſumptis, etiam impreſſis, manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo eiuſdem Societatis, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ præſentibus ipſis haberetur. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die XIV. Iunij, M. D. XCV. Pontificatus noſtri anno quarto.

CLEM. VIII.

Transumptis habeatur fides.

M. Veſtrius Barbianus.

EX-

EXTENDITVR Facultas erigendi Congregationes, Primariæq; Romanæ aggregandi, ac Indulgentias eis communicandi, Generali Societatis IESV Præposito aliàs concessa, etiam in Residentiis.

ANNO M. DCII.

Dilecto filio Præposito Generali Societatis, CLEMENS *Papa VIII.*

DIlecte fili salutem & Apostolicam benedictionem. Cùm, sicut nobis nuper exponi fecisti, Presbyteri Societatis IESV in Insulâ Chiensi residentes, vnam Congregationem laicorum ad instar aliarum Congregationum personarũ sæcularium apud Collegia & Domos professas eiusdem Societatis erectarum, quarum personæ Ecclesiastica Sacramenta frequentare, & alia exercitia & opera pia & spiritualia exercere consueuerunt, erexerint; & ipsius Congregationis, vt præfertur, erectæ personæ magno cum fructu & ædificatione Ecclesiastica huiusmodi Sacramenta frequentent, & exer-

exercitiis ac operibus piis & ſpiritualibus vacare ſtudeant; Cumque vt maiori cum fructu & ſpirituali conſolatione in illis perſeuerent, & alij Chriſti fideles ad illa alliciantur, quò vberiùs cæleſtium gratiarum donis conſpexerint ſe eſſe refectos; cupiant Congregationi primariæ Collegij Romani, vt Indulgentiarum & gratiarum ſpiritualium eidem Congregationi Collegij Romani dictæ Societatis per Romanos Pontifices conceſſarum participes fiant, aggregari; Tuque non ſolùm Congregationem prædictam in Inſulâ Chienſi, ſed alias etiam Congregationes apud quaſcumque Reſidentias Societatis IESV erectas, & erigendas, eidem Congregationi Primariæ Collegij Romani aggregare, illiſque Indulgentias & gratias ſpirituales huiuſmodi communicare, ex noſtrâ ſpeciali gratiâ poſſe cupias; nobis humiliter ſupplicari feciſti, vt opportunam ad hoc facultatem tibi concedere de benignitate Apoſtolicâ dignaremur; Nos igitur piis votis tuis benignè annuere volentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, tibi prædictam Inſulæ Chienſis, & quaſcumque alias ſimiles Congregationes apud quaſcumque Reſidentias Presbyterorum dictæ tuæ Societatis IESV iam erectas, & in poſterum erigendas, prædictæ Congregationi Primariæ Collegij Romani aggregandi;

CLEM. VIII.

Extenditur facultas Congregationes erigendi, &c.

CLEM. VIII.

di; illiſque Indulgentias & gratias ſpirituales per quoſcumque Romanos Pontifices, Prædeceſſores noſtros, ac nos, & Apoſtolicam Sedem eidem Congregationi Primariæ cōceſſas, communicandi facultatem, auctoritate Apoſtolicâ tenore præſentium concedimus & impertimur. Non obſtantibus noſtrâ de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ, apud S.Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die xxx. Auguſti, M. DC. II. Pontificatus noſtri anno vndecimo.

M.Veſtrius Barbianus.

BVL-

PAVLI QVINTI,

Quâ Inſtitutum & Priuilegia Societatis confirmantur: præſertim verò Conſtitutiones Gregorij XIII. & XIV. approbantur, & de nouo conceduntur.

ANNO M. DC. VI.

PAVLVS Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

QVantum Religio Societatis IESV in Eccleſiâ ad fidei, pietatis, & religionis augmentum profecerit, & in dies magis proficiat; Nos ipſi ſcimus, & Chriſtiana Reſpublica nouit vniuerſa. Propterea illam diuerſimodè perturbare, ab incepto retardare malis artibus humani generis hoſtis quotidie nititur: è contrà verò illam & in ſuo laudabili propoſito confouere, & ad Inſtituti ipſius puritatem & nitorem priſtinum retinendum adiuuare, in quo vno ſolo vis Religionis conſiſtit, procurarunt prædeceſſores noſtri, & Nos totis viribus contendimus. Accepimus ſiquidem quòd

PAVLI V. *Summorum Pontif. Inſtituti Societ. approbationes.*

quòd licet inſtitutum ipſum iam inde ab initio fuerit à fel.rec. PAVLO III. ſemel per quaſdam ſub datum v. Kalendas Octobris, Pontificatus ſui anno ſexto, & iterùm per alias ſub datum pridie Idus Martij eiuſdem Pontificatus ſui anno decimo; & à IVLIO etiam III. per alias ſub datum XII. Kalend. Auguſti, Pontificatus ſui anno primo; ac à GREGORIO XIII. per alias etiam ſemel ſub datum Kalendis Februarij, Pontificatus ſui anno vndecimo; & iterùm per alias ſub datum VIII. Kalendas Iunij, Pontificatus ſui anno tertiodecimo; & denique à GREGORIO XIV. Romanis Pontificibus, Prædeceſſoribus noſtris per alias litteras ſub datum IV. Kalendas Iulij, Pontificatus ſui anno primo; approbatum & confirmatum, & in priſtino candore, quo dicta Societas à bonæ memoriæ Ignatio Loyola, illius inſtitutore & fundatore, ſancto Spiritu inſpirante, decoratum, aduerſus malas quorumdam quæ ſua ſunt, non quæ IESV Chriſti, quærentium impugnationes & calumnias, Apoſtolicâ auctoritate, pœnis etiam adhibitis conſeruatum. Nihilominùs quia nonnulli inquieti

Perpetuitatis Præpoſiti Gener. & aliarum rerum Inſtituti impugnatio.

ſpiritus ad ſuam temeritatem promouendam, perpetuitatem Præpoſiti Generalis dictæ Societatis in illius Conſtitutionibus ſtatutam, & perpetuo vſu in dictâ Societate quemadmodùm & in Religione S. Dominici,

nici, sancitam & approbatam impugnare, PAVLI V.
atque immutandã satagere veriti non sunt; & prætextu melioris gubernationis vnitatem eiusdem Societatis scindere, nationum collectionem (quæ ingens gloria dictæ Societatis est) dissoluere, atque in partes miserè dissecare, nec vnam, sed multas Societates statuere cupientes, certum aliquod in suis regionibus caput, & vt vocant Commissarium, aut perpetuum Visitatorem statui desiderarunt, & fortè desiderant; & multa alia noua, quæ quietem & tranquillitatem ipsius Ordinis perturbant, regularem disciplinam, obedientiam, & illius statuta labefactant, moliti fuerunt, tentarunt, & forsan impetrarunt. Propterea ipsa Societas vniuersa in Quintâ generali Congregatione superioribus annis congregatâ, volens prædictis incommodis, molestiis, & perturbationibus occurrere, eiusdem Fundatoris Constitutionibus firmiter inhærendo, pro felici regimine dictæ Societatis, ac illius Instituti perpetuâ & firmiori obseruantiâ, infrascripta salubria decreta, seu statuta inter alia fecit & ordinauit, videlicet: *Quoniam diuturno quietis suæ detrimento Societas nostra satis superq́ue experta est grauissima incommoda, quæ filij quidam præuaricatores, & communis pacis illius perturbatores, ac rerum nouarum architecti suis conatibus illi attulerunt; & multæ Prouinciæ maiorem in modum* Decret. 70. V. Cõg. gen. contra præuaricatores, & communis pacis Societatis perturbatores.

PAVLI V. id efflagitarunt, vt huiusmodi homines debitis pœnis castigarentur; Congregatio pro eo ac debuit, spiritualium filiorum suorum iacturam dolenter ingemiscens, ac nihilominùs perpendens, quantum detrimenti vnio, obedientia, religiosaq; disciplina Societatis ab iis hominibus passa sit, quantumq; apud externos bonæ illius famæ, quâ bonus odor vbique gentium in Christo esse solet, detractum fuerit; statuit omnino salutari alicuius seueri decreti medicamento huic tam graui morbo depellendo prospiciendum esse. Siquidem frequentes illi falsas calumnias, & varias criminationes (de quibus speciale posteà iudicium Præposito Generali habendum erit) suæ Religioni immeritò imposuerunt: atque zeli, communisq; boni pallio se contegentes, id sibi arrogare ausi sunt, vt iudicio totius Societatis, imò & ipsiusmet Fūdatoris P. N. sanctæ memoriæ se præferrent: nec dubitarunt libellis scriptis, atque ad summos Pontifices transmissis subscribere his verbis: Ita petit tota Societas: cùm tamen ij pauci essent, & degeneres filij nostræ Religionis, eaq; postularent, quæ essentialia instituti nostri labefactarent; rationemq; gubernationis in Constitutionibus expressam, immutarent; ac nouam prorsus formam & rationem inducentes, vniuersam Societatis structuram dissoluerent, atque à fundamentis euerterent. Quocircà Congregatio declarat eiusmodi homines, tantorum malorum auctores, aliorumq; seductores, ac eorumdem verè complices, censuras & pœnas omnes in Apostolicis Bullis contentas incurrisse. Nec non decernit, eos omnes, vtpote grauissimæ diuisionis Societatis auctores, à totâ Societate

Perturbatorum inuenta & præsumptiones.

PAVLI V.

A Societate vt pestis eiiciantur, & pœnis arbitrio Præposito Generali subiiciantur.

tate velut pestem quamprimùm separandos esse; iudicio P. Præpositi permittens, vtrùm eos peculiaribus pœnitentiis ante dimissionem castigari conueniat. Quòd si per aliqua necessaria impedimenta eos è Societate statim eiici non licuerit, Congregatio statuit, eos prætereà inhabilitatis ad quæuis officia & dignitates, seu Prælationes, vocisq́ue tam actiuæ quàm passiuæ priuationis pœnis obnoxios fore, quamdiu eos in Societate necessariò retineri contigerit. Insuper Congregatio statuit, vt qui vehementer suspecti de prædictis machinationibus reperti fuerint, ij, vel iurent se humiliter amplexuros Constitutiones & decreta generalium Congregationum, nec non summorum Pontificum Bullas, quibus Societatis Institutum confirmatur, seu explicatur, præsertim verò fel. rec. IVLII III. GREGORII XIII. *&* GREGORII XIV. *nec vnquam se acturos quocumque prætextu contra illas, neque vt quidpiam de nostri Instituti ratione immutetur curaturos per quoscumque in Bullâ* GREGORII XIV. *non permissos: vel si hoc iuramentum præstare noluerint, aut post illud præstitum non seruauerint, etiamsi professi & antiqui fuerint, de Societate omnino eiiciantur. Præcipit etiam Congregatio in virtute sanctæ Obedientiæ, supradictos omnes auctores, & complices, tamquàm Societati perniciosos, & Apostolicæ Sedi inobedientes, à quocumque ex nostris, siue certâ scientiâ, siue fide dignâ auditione deprehensi fuerint, & quoscumque alios, si qui in posterum pariter deprehendentur similia machinari, ad Præpositum Generalem fideliter esse deferendos, vt ille pro suo officio,*

Inhabilitatis & vocis actiuæ & passiuæ priuationis pœna.

Suspecti iurent, vel eiiciantur etiã professi.

Præcipitur omnibus in virtute sanctæ Obedientiæ vt machinantes reuelent.

PAVLI V. *cio, & huius Congregationis voluntate eos iisdem pœnis afficiat, & à Societate dimittat, certus, nisi id viriliter exequatur, se nec bono Societatis, pro quâ sanguinem fundere paratus esse debet, nec propriæ conscientiæ satisfacturum. Quod vt sine impedimento fiat, & optatâ pace tandem aliquando Societas nostra frui poßit, Congregatio decernit, suppliciter à* S.D.N. CLEMENTE, *totius Religionis nomine petendum esse, vt prædecessorum suorum exemplo confirmare circa nostrum Institutum, quæ ab illis confirmata, & declarata sunt; & suâ auctoritate & potestate illi asistere dignetur, vt quæ in huiusmodi peruersos homines hoc decreto sancita sunt, sine impedimento executioni mandentur.*

Decretũ 63. quintæ Cõg. gen. contra negotia sæcularia & ad res politicas, & status gubernationẽ pertinentia tractantes.

Quoniam Societas nostra, quæ ad fidei propagationem, & animarum lucra à Domino excitata est, sicut per propria instituti ministeria, quæ spiritualia arma sunt, cum Ecclesiæ vtilitate, ac proximorum ædificatione sub Crucis vexillo finem feliciter consequi potest, quem intendit; ita & hæc bona impediret, & se maximis periculis exponeret, si ea tractaret, quæ sæcularia sunt, & ad res politicas, atque ad status gubernationem pertinent; Idcircò sapientissimè à nostris maioribus statutum est, vt militantes Deo, aliis quæ à nostrâ professione abhorrent, non implicemur. Cùm autem his præsertim temporibus valdè periculosis, pluribus locis, & apud varios Principes (quorum tamen amorem & caritatem S. mem. P. IGNATIVS *conseruandam ad diuinum obsequium pertinere putauit) aliquorum fortasse culpâ, & vel ambitione, vel indiscreto*

discreto zelo Religio nostra malè audiat; & alioquin bonus Christi odor necessarius sit ad fructificandum; Censuit Congregatio ab omni specie mali abstinendum esse, & querelis, quoad fieri poterit, etiam ex falsis suspicionibus prouenientibus, occurrendum. Quare præsenti decreto grauiter & seuerè nostris omnibus interdicit, ne in huiusmodi publicis negotiis, etiam inuitati aut allecti, vllâ ratione se immisceant, nec vllis precibus aut suasionibus ab Instituto deflectant. Et prætereà quibus efficacioribus remediis omnino huic morbo, sicubi opus sit, medicina adhibeatur, Patribus Definitoribus accuratè decernendum & definiendum commendauit. PAVLI V.

Petitum fuit, vt auctoritate Congregationis statueretur, ne Superiorum localium officia vltra triennium continuentur. Decreuit autem Congregatio, nullum certum tempus præfigendum, sed seruandum esse decretum LXXXVII. *Congregationis secundæ generalis.*

Decretũ 47. quintæ Cõg. gen. de non præfigendo tempore Superioribus localibus.

Nos igitur certò scientes, totum sanctæ huius, & numquàm satis laudatæ Religionis stabilimentum, & profectum in viridi instituti ipsius, & decretorum super hoc in Generalibus Congregationibus eiusdem Societatis editorum, obseruantiâ consistere; illamque ab huiusmodi, & aliis impugnationibus, molestiis, & calumniis, ac illorum inuentis vendicare, & in sui instituti puritate, integritate, quiete, ac pace cõseruare, quantum cum Deo possumus, cupientes; ac di-

PAVLI V. lectum filium Claudium Aquauiuam, modernum Præpoſitum Generalem dictæ Societatis, illiuſque ſingulares perſonas, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occaſione vel cauſſâ latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes; nec non ſingulorum priuilegiorum, Conſtitutionum, ordinationum, ſtatutorum, indultorum, facultatum, & litterarum ſupradictorum, & inde ſecutorum quorumcumque, veriores, etiam totos tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur, eiſdem præſentibus pro expreſſis habentes; Motu proprio, & ex certâ ſcientiâ, ac merâ deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile dictæ Societatis Inſtitutum, Conſtitutiones, ac perpetuitatem Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi, iamdiu ſtabilitam, & in eadem Societate vſu receptam, & ſolitam, ac ipſum Præpoſitum ad vitam eligendi vſum & conſuetudinem, illiuſque in Vrbe ordinariam reſidentiam, & ipſius Societatis vnitatem, & omnium nationum ſub vno capite collectionem, in dictis Conſtitutionibus ſancitam: Nec non ſupradicta & quæcum-

Noua inſtituti, conſtitut. præmiſſorum decret. & priuilegiorum Societatis, nec non aliorum decr. & ord. in gen. Congr. editorũ confirmatio.

Perpetuitas Præp. Gen. & electio ad vitam, eiuſdẽq; in Vrbe ordinaria reſidentia, & vnum in Societate caput approbantur, & confirmãtur.

cumque alia decreta, statuta, & ordinationes, quæ Institutum, & Societatem huiusmodi, illiusque gubernandi rationem quomodolibet concernunt, in generalibus Congregationibus edita, nec non priuilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta, à prædictis & aliis prædecessoribus nostris, eidem Societati, & illius pro tempore existenti Præposito Generali & Religiosis, principaliter vel per communicationem concessa, qualiacumque illa sint, ac desuper confectas litteras, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, & inde secuta quæcumque (saluis litteris piæ memoriæ LEONIS Papæ XI. etiam prædecessoris nostri, super decimis emanatis) Apostolicâ auctoritate prædictâ, earumdem tenore præsentium perpetuò approbamus & confirmamus, ac illis perpetuæ & inuiolabilis firmitatis, ac nostræ & Sedis Apostolicæ auctoritatis robur adiicimus: eaque omnia, & singula innouamus, & de nouo concedimus: ac omnes & quoscumque, tam iuris quàm facti defectus, si qui fortè quomodolibet interuenerint, in eisdem supplemus: hortantes & paternè monentes Præpositum Generalem illius, ceterosque Superiores, nunc & pro tempore existentes, vt obseruationi supradictorum decretorum seriò inuigilent, ne humanis re- PAVLI V.

Præp. Gen. & alij Super. ad obseruationē prædictorum decretorum seriò inuigilandum: &

 specti-

PAVLI V. spectibus, aut quorumcumque potentium intercessionibus aut minis, Religionis suæ bonum, quod ex eorum obseruatione maximè pendet, vllâ ratione postponãt: eosdemque monentes, vt eos qui nouitati studentes aliquid contra ipsius Societatis Institutum, Constitutiones, decreta, canones, regulas, ordinationes, & communem viuendi rationem & normam ipsius, & præsertim dicti Præpositi Generalis perpetuitatem, vsumque eligendi illum ad vitam, ac ipsius Societatis vnitatem, sub vno capite collectionem, & liberam, & sine vllâ triennij aut certi temporis præfixione, Superiorum localium gubernationem, per se vel alios quoscumque, quauis auctoritate & dignitate, etiam Regiâ, fulgentes, quomodolibet machinari ausi fuerint, tamquàm perturbatores sui ordinis, & rerum nouarum molitores, præter pœnas in supradictis decretis contentas, ipsius Præpositi pro tempore existentis arbitrio, coërceant, corrigant, & puniant.

contra prædicta aliquid machinari audentes, tamquàm perturbatores sui ordinis corrigendos, & puniendos monentur.

Decernentes easdem præsentes, nullo vnquam tempore, etiam ex eo quòd caussæ, propter quas emanarunt, priùs examinatæ, verificatæ, & approbatæ non fuerint; aut ex quouis alio capite vel prætextu, ac alia quacumque quantumuis legitimâ & iuridicâ causâ de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio

Præsentes de subreptionis vitio notari non posse.

alio quouis defectu notari, impugnari, inualidari, aut in ius vel controuersiam reuocari, seu ad terminos iuris reduci, aut aduersus eas quodcumque iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, etiam Motu pari concedi posse; illasque sub similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, modificationibus, suspensionibus, derogationibus, per quoscumque Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem prædictam, etiam in crastinum assumptionis ad summi Apostolatus apicem quorumcumque successorum nostrorum, vel alias, etiam motu, scientiâ, & potestatis plenitudine similibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis, ac etiam irritantibus, & aliis decretis, & clausulis quandocumque emanatis, etiamsi de eisdem præsentibus, earumque toto tenore specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fieret, minimè comprehensas, sed tamquàm in diuini cultus fauorem, & fidei augmentum & propagationem concessas, semperque & omnino ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo etiam sub quacumque posteriori, & PAVLI V.

PAVLI V. nouâ datâ per pro tempore existentem Præpositum Generalem, & alios Superiores dictæ Societatis, quandocumque eligendâ, concessas, ac etiam confirmatas, & approbatas, validasque, & efficaces, ac illibatas etiam absque eo, quòd desuper à dictâ Sede illarum vlterior restitutio, reualidatio, confirmatio, seu noua concessio impetrāda sit, fore & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, atque ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit inuiolabiliter obseruari. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, ac caussarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinales, etiam de Latere Legatos, dictęque Sedis Nuntios, sublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocircà vniuersis & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiasticâ cōstitutis, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque,

Nec sub quibusuis reuocationibus comprehendi.

Sic iudicari debere.

Mandatur ordinariis, vt curent præsentes litteras ab omnibus obseruari.

que, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Præpositi Generalis, aliorumque Superiorum pro tempore existentium Societatis huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ litteras, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inuiolabiliter obseruari, non permittentes eos desuper à quoquam quomodolibet indebitè molestari, impediri, aut perturbari: Contradictores quoslibet & rebelles, per sententias & censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac quorumuis aliorum Romanorum Pontificum contra præmissorum, & instituti, ac decretorum Societatis huiusmodi tenorem concessis litteris, nec non felic. rec. BONIFACII Papæ VIII. prædecessoris nostri, quâ cauetur, ne quis extra suam ciuitatem, vel dioecesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis vltra vnam dietam, à fine suæ dioecesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices à Sede prædi- PAVLI V. *Non obstantibus, &c.*

PAVLI V. prædictâ deputati extra ciuitatem, vel diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alij vel aliis vices suas committere præsumāt; & in Concilio Generali editâ de duabus dietis, dummodò vltra tres dictas aliquis auctoritate earumdem præsentium ad iudicium non trahatur, ac nostrâ de nō tollendo iure quæsito, & quibusuis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac decretis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, etiam viuæ vocis oraculo, aut aliàs quomodolibet editis, ac etiam aliorum ordinum, iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis & litteris Apostolicis quibuscumque, huiusmodi ordinibus, vniuersitatibus, locis, & personis per eosdem Romanos Pontifices prædecessores, ac Nos & Sedem prædictam etiam motu, scientiâ, & potestatis plenitudine paribus, ac cum quibusuis irritantibus, annullatiuis, cassatiuis, reuocatoriis, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis fortissimis decretis in contrarium etiam pluries concessis, confirmatis, approbatis, & etiam iteratis vicibus inno-

innouatis. Quibus omnibus,etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica,expressa,& indiuidua,ac de verbo ad verbum, non autẽ per clausulas generales idem importantes,mentio,seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret,tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitùs omisso, & formâ in illis traditâ obseruatâ,inserti forent,præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter & expressè latissimè derogamus ac derogatum esse volumus: Ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quòd præsentium trãssumptis etiam impressis, manu Secretarij dictæ Societatis,vel Notarij publici, & sigillo Præpositi Generalis eiusdem Societatis,aut personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem omnino fides adhibeatur in iudicio & extra illud, quæ litteris ipsis originalibus adhiberetur,si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approba-

PAVLI V.

Transsumptis habeatur fides.

PAVLI V. probationis,confirmationis,adiectionis,innouationis, concessionis, suppletionis, hortationis,monitionis, decreti, mandati,derogationis,& voluntatis infringere,vel ei ausu temerariò contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S.Marcum,anno Incarnationis Dominicæ M. DC. VI. pridie Nonas Septembris, Pontificatus nostri anno secundo.

Pro Illustriss.& Reuerend.D.Summatore.

L. Ducius.

Scipio Cobellucius.

S. De Vrsinis.

Locus † plumbi.

S.

S. D. N. D. VRBANI Diuinâ prouidẽtiâ Papæ VIII. Bulla ſiue litteræ decretales Canonizationis S. IGNATII Loyolæ Societatis IESV Fundatoris.

VRBAN. VIII.

VRBANVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

RAtioni congruit, & conuenit æquitati, vt ea, quæ de Romani Pontificis prouidentiâ proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu litteræ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem felicis recordationis GREGORIVS Papa XV. prædeceſſor noſter, piè attendens, quòd ineffabilis Dei bonitas & miſericordia, quæ miro conſilio ſuis quæque temporibus aptè diſponit, & præteritis ſæculis, ſiue ad diſſeminandum Euangelium inter gentes, ſiue contra ſubnaſcentes hæreſiarchas, deſtinauit plures ſanctitate ac doctrinâ illuſtres viros; nouiſſimis temporibus, cùm pij Luſitanorum Reges in longinquas Indiarum terras, ac remotiſſimas Inſulas latè patentem vineæ Domini propa-

VRBAN. VIII.

propagandæ aditum aperuissent; nec minorem Catholici Castellæ Reges nouum in Orbem ad Occidentem repertum patefacerent; veterem autem Religionem, omnemque illius sanctitatem, ac perfectioris vitæ professionem Lutherus, monstrum teterrimum, aliæque detestabiles pestes blasphemis eorum linguis in Septemtrionis partibus corrumpere & deprauare, ac Sedis Apostolicæ auctoritati detrahere conarentur; excitauit spiritum IGNATII Loiolæ, qui ex medio honorum cursu, & à sæculari & terrenâ militiâ admirabili quadam ratione vocatus, ita se diuino imperio regendum & formandum tradidit, vt demum nouâ Societatis IESV, quæ inter alia pietatis & caritatis opera Gentilibus conuertendis, hæreticis ad fidei veritatem reuocandis, & Romani Pontificis potestati tuendæ ex instituto se totam impendit, religione fundatâ, vitam admirabili sanctitate traductam sanctissimo pariter concluserit exitu, ac plurimis sit miraculis illustratus; eiusdem Ignatij catalogo Sanctorum adscriptioni, de quâ dudum agebatur, decreuit intendere. Quippe increbrescente in dies in diuersis mundi partibus ipsius Ignatij sanctitatis famâ, & miraculorum gloriâ; cùm claræ memoriæ Philippus Secundus, & Philippus Tertius, Hispaniarum Reges Catholici, & Maria similis

milis memoriæ, Maximiliani Secundi Romanorum Regis Illustris, in Imperatorem electi, & Margarita dicti Philippi Tertij Regis coniuges, necnon plures Ecclesiarum Præsules, & Populi, vnà cum dilectis filiis Præposito & aliis dictæ Societatis Religiosis, apud piæ mem. CLEMENTEM PP. VIII. etiam prædecessorem nostrum, oblatis illi processibus, per diuersos locorum Ordinarios, etiam auctoritate tunc existentis Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuntij, super prædictis sanctitate & miraculis fabricatis, pro litterarum remissorialium, & compulsorialium, ad faciendos pro canonizatione progressus, concessione institissent; ipseque CLEMENS prædecessor oblatos processus & petitionem ad dilectos filios nostros, tunc suos, S.R.E. Cardinales super Sacris Ritibus deputatos, discutiendos commisisset; dictique Cardinales petitioni prædictæ satisfaciendum esse censuissent, si ita eidem CLEMENTI prædecessori placuisset; & dictus CLEMENS prædecessor morte præuentus nihil desuper constituere potuisset; similis record. PAVLVS PP. V. similiter prædecessor noster, repetitis per dictos Principes, ac Præpositum, & Religiosos, ac nouis, per claræ etiam memoriæ Henricum Quartum Francorum & Nauarræ Regem Christianissimum, porrectis instantiis permotus, prædi- VRBAN. VIII.

X cto

VRBAN. VIII. cto GREGORIO prædecessori, tunc in minoribus constituto, & officio Auditoris caussarũ Palatij Apostolici fungenti, ac dilectis filiis Alfonso Manzanedo, & Ioanni Baptistæ Pamphilio, etiam caussarum earumdem Auditoribus, dedit in mandatis, vt caussam huiusmodi in statu & terminis, quibus reperiebatur, reassumentes, coniunctimque procedentes, acta omnia & probationes perpenderent; &, si opus esset, alios testes super vitâ & miraculis eiusdem Ignatij per se & alios ab eis subdelegandos, de nouo in genere reciperent, & super his suum ipsorum interponerent iudicium: vt si ex iis constaret, inquisitiones, probationes, ac processus huiusmodi esse legitimè factos, caussamque sufficienter esse instructam, ea posset ipse PAVLVS prædecessor exequi, quæ Sanctorum dogmata, & sacrorum Canonum postulant instituta. Vnde dicti Auditores visis, & diligenter discussis processibus coram eis exhibitis, censuerunt cum illis debere coniungi processus auctoritate Apostolicâ conficiendos: & ad hunc effectum per seipsos in Romanâ Curiâ, & per nonnullos Archiepiscopos, & Episcopos extra eam, in diuersis mundi partibus ab eis subdelegatos, iuridicos processus super præmissis confici curarunt. Quibus, iussu eiusdem PAVLI prædecessoris, ad eosdem Cardinales super Sacris Riti-

Ritibus,vt præfertur,deputatos transmissis, VRBAN.
& per eos visis, & perpensis; idem PAVLVS VIII.
prædecessor,ex sententiâ eorumdem Cardinalium,quòd dictus Ignatius Beatus nuncupari, & de eo Missa, & Officium de communi Confessoris non Pontificis celebrari posset,benignè concessit,& indulsit. Et deinde cùm preces eorum, qui pro canonizatione eiusdem Beati Ignatij institerant, fierent in dies auctiores; volens idem PAVLVS prædecessor in huiusmodi caussâ secundùm consuetudinē sanctæ Sedis Apostolicæ procedere, eisdem Auditoribus per speciale rescriptum mādauit,vt processus factos etiam de nouo perpenderent, & alios testes super veritate præmissorum in specie diligentissimè examinarent,& ipsi PAVLO prædecessori referrent. Quod quidem mandatum Auditores prædicti exequi,prout par erat,volentes, caussam similiter de nouo excutere cœperunt: & alios quamplures testes super eisdem præmissis per seipsos receperunt in dictâ Curiâ; & per alios ab eis subdelegatos extra eam examinari curarunt: ac nonnulla iura ad caussam facientia ex Archiuio dictæ Societatis extraxerūt: & Alfonsus,ac Ioannes Baptista Auditores prædicti,necnon dilectus filius noster Franciscus, eiusdem S.R.E.Cardinalis,Sacratus nūcupatus,tunc, tamquàm Archiepiscopus Damascenus,vnus

VRBAN. VIII.

ex Auditoribus cauſſarum dicti Palatij locumtenens, & in locum dicti GREGORII prædeceſſoris, qui iam ad Eccleſiam Bononienſem aſſumptus fuerat, ſubrogatus, in pluribus Congregationibus inter eos habitis, de nouo fabricatos, & alios proceſſus prædictos etiam perpenderunt: illoſque legitimè confectos, ac probationes in eis contentas ritè & rectè peractas, ac ſanctitatem, & miracula ſatis ſuperque probata fuiſſe prædicto PAVLO prædeceſſori retulerunt. Cumque, ipſo PAVLO prædeceſſore viam vniuerſæ carnis ingreſſo, dictus Præpoſitus eiuſdem Societatis humiliter apud GREGORIVM prædeceſſorem prædictum inſtitiſſet, vt ad vlteriora in Canonizatione eiuſdem Beati Ignatij procedere dignaretur; idem GREGORIVS prædeceſſor illius petitionem benignè audiens, relationem, vt præfertur, factam, ad eoſdem Cardinales, ſuper prædictis Sacris Ritibus deputatos, recognoſcendam etiam remiſit. Cumque, pendente dictæ relationis diſcuſſione, ſuperueniſſent cariſſimi in Chriſto filij noſtri Ludouici Francorum & Nauarræ Regis Chriſtianiſſimi primùm; mox verò nobilis viri Maximiliani vtriuſque Bauariæ Ducis, & ſucceſſiuè etiam cariſſimi in Chriſto filij noſtri Ferdinandi Romanorum Regis, in Imperatorem electi, preces acceſſiſſent; dictique Cardi-

Cardinales relationem prædictam comprobassent; Venerabilis frater noster Franciscus Maria Episcopus Portueñ, eiusdem S. R. E. Cardinalis à Monte nuncupatus, rei summam, suamque, & aliorum, vt præfertur, deputatorum Cardinalium sententiam in nostro, tunc eiusdem GREGORII prædecessoris, consistorio secreto exposuit: & alij, qui in illo consistorio aderant Cardinales, dilecti filij nostri, in eamdem sententiam deuenerunt, posse videlicet dictum GREGORIVM prędecessorem, iuxta sacros dictę S.R.E. ritus, dictum Beatum Ignatium inter Sanctos referre. Quare idem GREGORIVS prædecessor ad vlteriora procedi mandauit. Voluerat autem ipse GREGORIVS prædecessor nonnulla ex iis, quæ in processibus & actis de vitâ, sanctitate, & miraculis eiusdem B. Ignatij constabant, in eodem consistorio recenseri: videlicet:

VRBAN. VIII.

Natus est B. Ignatius in eâ Hispaniarum regione, quæ ad Pyrenæum pertinet, ad oppidum Aspeithiæ Pampiloneñ Diœcesis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, ex Beltramo Loiola, & Mariâ Sanchez nobilibus, Catholicis, & piis parentibus: qui simili pietate filium educandum curarunt. Adolescens ille factus, cùm esset eximiâ & animi & corporis indole, missus fuit in claræ similiter memoriæ Ferdinandi Regis Catholici Curiam: vbi cùm inter honorarios

VRBAN. pueros aliquamdiu mansisset;ad tunc existen-
VIII. tem Nauarræ Proregem, in Ciuitate Pampi-
lonẽn degentem,se cõtulit,& rei militari operam dare cœpit. Cumque dicta Ciuitas ab exercitu Gallorum obsideretur; ipsi Ignatio ante alios dimicanti lapis,ex muro bombardę vi excussus, læuã læsit tibiam; dexterã verò ita confregit,vt semiuiuus corruerit:quorum vulnerum acerbam, grauem, & diuturnam curationem ita patienter tulit, vt omnibus esset domesticis admirationi. Cumque eidem, in lecto affixo, libros profanos, tunc sic Deo volente, non repertos,petenti, nonnulli pij libri, legendi causâ, porrecti fuissent,ex eorum lectione tam ardenter fuit incensus, vt ingenti sui odio concepto,decreuerit Christi,& Sanctorum vestigia sequi, Hierosolymam proficisci,vt sacra illa loca veneraretur, & fideles in spiritu promoueret, ac infideles ad Euangelium adduceret. Curatis ergo vulneribus, patriam, parentes, res omnes fluxas, & caducas reliquit: & Christo deinceps militaturus ad Monasterium B. Mariæ de Monte Serrato Ordinis S. Benedicti Vicensis Diœcesis perrexit: ibique generali confessione peractâ,gladio & pugione in templo eiusdem Monasterij suspensis, asperâ talari tunicâ indutus, fune præcinctus, nudo capite, baculum manu gestans, totam eam noctem, cui dies festus Angelicæ salutationis illuxit, ante aram eiusdem

B.

B. Mariæ Virginis inter preces, & lacrymas vigilauit: seque penitùs diuino cultui, nouum exinde militiæ genus secuturum, addixit. Minoressam inde vicinum oppidum petiit: & ad hospitale S. Luciæ diuertit: & in eo, & quodam specu, ad præterfluentis amnis ripam sito, faciens dignos pœnitentiæ fructus, pauperem atque asperam vitam transegit inter egentes, & sordidos homines, quibus etiam humillimis inseruiebat obsequiis. Post aliquod verò tempus Almam Vrbem nostram, & successiuè Venetias, ac postmodùm Hierosolymam contendit: & perlustratis sacris locis, ibidem permanere, & animarum saluti incumbere vetitus, rediit ad partes Hispaniarum. Et quò meliùs posset in spiritu proximis vtilitatem afferre, triginta iam natus annos, Grammaticæ primò in Ciuitate Barcinonensi, & deinde Compluti Philosophiæ & Theologiæ per annum cum dimidio operam dedit: ac demum Parisiis omnia illa studia repetiit, ex eleemosynis victitans, & officia caritatis, humilitatis, & pœnitentiæ non intermittens: sociis eiusdem propositi, inter quos fuit Franciscus Xauerius, vir sanctus, & Indiarum Apostolus, collectis: & voto cum eis nuncupato, vt consummatis studiis inceptis, Euangelicâ contenti paupertate, Hierosolymam omnes adirent; vnanimi ac summo conatu saluti proximorum inseruituri: quòd si per annum nauigandi se non offerret

VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII.

occasio, vel Hierosolymis permanere prohiberentur; illo voto absoluti Romam irent, & suam ipsorum operam Summo Pontifici in auxilium spirituale proximi offerrent. Verùm cùm ex studiorum laboribus, & vigiliis grauem stomachi morbum Parisiis contraxisset; iussu medicorum, & ex sociorum consilio, in patriam rediit, anno eiusdem Domini millesimo quingentesimo trigesimo quinto: ibique per tres menses in hospitali S.Mariæ Magdalenæ, ostiatim victum emendicans, & pauperibus inseruiens, tempus sedulò traduxit. Quo transacto, cùm conualuisset, Venetias, quò socij ex composito venire debebant, etiam ipse profectus, in eâ ciuitate ad Sacerdotium promoueri voluit: & paupertatis, castitatisque in manibus Hieronymi Veralli Archiepiscopi Rossanensis, in eâ tunc Sedis Apostolicæ Nuntij, votum emisit. Et elapso anno inter eos condicto, & nauigatione in Palæstinam, propter pacem inter Turcas & Venetos per id tempus sublatã, interclusâ; Romam cum sociis venit, anno millesimo quingentesimo trigesimo septimo: vbi à quondam Quirino Garzonio Romano ciue, in quadam ipsius Garzonij vineâ sub Monte Pincio receptus hospitio, constitutam operam piæ similiter memoriæ PAVLO III. pariter prædecessori nostro, ad animarum salutem obtulit paratissimam. Quam caussam quò vberiùs & cumulatiùs tractare posset,

possset, dictam Societatem à se institutam, ad tria cum aliis Religionibus communia vota quarto adiuncto, per quod peculiarem polliceretur Romano Pontifici obedientiam in missionibus, non petito viatico, etiam ad Infideles, Turcas, Hæreticos, Schismaticos, & quoscumque alios obeundis, à prædicto PAVLO III. prædecessore confirmandam curauit: eamque postmodùm optimis etiam constitutionibus & legibus stabiliuit: & in Præpositum generalem electus summâ cum prudentiâ & probitatis laude moderatus est. Ac post multos labores, IESVM appellans, in eadem Vrbe piè obdormiuit in Domino, pridie Kal. Augusti anni eiusdem Domini millesimi quingentesimi quinquagesimi sexti. Vir verè, quem præelegerat Dominus, vt eorum Dux foret, qui portarent eius sanctissimum nomen coram gentibus, & populis: & infideles ad veræ fidei cognitionem inducerent, ac rebelles hæreticos ad illius vnitatem reuocarent, suique in terris Vicarij auctoritatem defenderent. Ornauit enim illum Dominus magnitudine, & excellentiâ Fidei, & maximâ Spe communiuit, vt satis superque eius testantur actiones. Assiduum autē obsequium, quod pauperibus, & ægrotis exhibuit in hospitalibus; & eleemosynarum distributio, quas à piis personis suo ipsius studio corrogabat; maxma etiam cura

VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII. & studium, quod iam inde à principio suæ conuersionis in eo posuit, vt rudes & pueri doctrinam Christianam perdiscerent; & detentorum in carcere visitatio ac subleuatio, quam instituit & exercuit accuratè; necnon per vniuersum terrarum orbem missiones, quas fecit; & Domus, Ecclesiæ, & Collegia, quæ erexit; & in dictâ Vrbe, præter scholas Grammaticæ, & humaniorum litterarum, quas gratis aperuit, Collegium Germanicum, ac Orphanorum, & Catechumenorum domus, & S. Marthæ, ac S. Catharinæ Monasteria, aliaque loca pia, quæ excitari curauit; & diffidentium reconciliatio; salubria consilia data; & spiritualia exercitia ab eo composita; Sacramentorum frequentationes procuratæ; iniuriarum denique remissio, & pro inimicis oratio, quàm ardenter amaret proximum propter Deum, planè demonstrant. Deum autem ipsum quantopere diligeret, patet ex illâ summâ curâ & diligentiâ, quâ studuit propter Deum proximo in spiritualibus & temporalibus semper benefacere: & ex maximâ vigilantiâ, quâ curauit cor suum mundum custodire. A suâ enim conuersione nullum in eo deprehensum est dictum, factúmve, quod censeri posset esse peccatum mortale: omnes suas cogitationes, verba, & opera in Deum tamquàm in finem referebat, & ad Deum, & Dei gloriam

&

& honorem deſtinabat. Atque hæc verba, videlicet, *Ad maiorem Dei gloriam*, vti ſymbolum in ore ſemper habebat. Prudentia quoque fuit in eo admirabilis. In negotiis enim ad Dei honorem peragendis priùs quidem omnia Deo commendabat; deinde ſolerti habitâ conſultatione,& rationibus ad examen vocatis, congruentia ad optatum finem adhibebat præſidia, & eo pacto contingentia mala facilè declinabat. Eius erga Deum & homines iuſtitiam, aſpera vita,& voluntariæ pœnitentiæ,quibus offenſo iam Deo ſatisfacere ſe putabat, ſpiritus deuotio & religio, quâ Deo reddidit debitum cultum & honorem; gratitudo quoque, quam erga ſuos & Societatis benefactores continuò oſtendit, & pura veritas,quæ ex eius ore ſine vllâ falláciâ,fuco,fictione,aut obſcuritate procedebat,cum cordis puritate & ſimplicitate ſatis commendant. Animi præclara magnitudo ex pœnitentiis, obſequio erga ægrotos, ex operibus caritatis, à quibus propter labores & difficultates,irriſiones,iniurias,& contumelias nó receſſit;ſed in illis cóſtanter vſque ad optatum finem perſeuerauit; Patientia verò admirabilis, & manſuetudo ex multis & ingentibus laboribus,ex opprobriis,confnſionibus, & perſecutionibus, libenter & alacriter pro Dei amore perpeſſis, ex gratiarum actione in maledicentes relatâ, & bene-

VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII. beneficiis in iniuriantes collatis apparent. Ieiunium ipse adeò coluit, vt eo tempore, quo fuit Minoressæ, & Barcinonæ, per totam ieiunans hebdomadam, exceptis diebus Dominicis, solo pane vesceretur, & aquam biberet: & propter continuatas orationes, & abstinentias semel & iterùm debilis ac ferè sine viribus est inuentus. Castitatis fuit adeò diligens custos in se, & in aliis, vt in Constitutionibus Societatis voluerit illam suis esse tam perfectè seruandam, vt eniti debeant corporis mentisque munditiâ, Angelicam puritatem imitari. Profundæ etiam Humilitatis non obscura dedit indicia, dum se ad nouæ vitæ genus accingēs, noluit suum audire germanum, sibi familiæ nobilitatem, opes, & in militiâ strenuitatem, ac futuram inde gloriam repræsentantem: sed statim atque ex morbo & vulnere conualuit, sæculo nuntium remisit. Idem etiam denotatur, quia in patriam valetudinis caussâ rediens, cùm se à quodam iam cognitũ esse animaduertisset, timens honorem, quem & germanum, & incolas Aspeithiæ sibi exhibituros esse intelligebat, noluit cum eo, à quo cognitus fuerat, viâ rectâ Aspheithiam proficisci; sed per montes, & semitas obliquas solus illuc accessit: & nobile palatium cum vilitate humilis hospitalis libentissimè commutauit: nullisque precibus adduci potuit, vt

vt domum paternam ingrederetur. Denique non ſolùm vanam mundi gloriam, ſed ſe etiam ipſum egregiâ magnanimitate contempſit. Renuntiatus enim Præpoſitus Generalis Societatis, tamdiu id muneris ſubire recuſauit, quoad eius Confeſſarius ei, vt demandatum reciperet officium, imperauit. Et poſt receptum munus, vt eos, quos in Conſtitutionibus ad humilitatem hortatur verbo, firmaret exemplo; primùm quidem in coquinæ miniſteriis aliquot verſatus eſt dies: tum docere aggreſſus eſt pueros & rudes doctrinam Chriſtianam. Excellentem verò famuli ſui ſanctitatem comprobari voluit etiam Altiſſimus ſupernaturali ſplendore vultus, quem dum viueret aliquando viderunt B. Philippus Nerius, & quondam Oliuerius Manareus Flander, eiuſdem Societatis religioſus; ac teſtimonio miraculorum: quorum plura etſi ab eo viuente facta in proceſſibus recenſentur, inſigniora tamen poſt eius felicem dormitionem edita probantur. Iſabella enim Rebelles Monialis, Ordinem S. Claræ in monaſterio S. Eliſabethæ Barcinonenſi eiuſdem Ordinis expreſsè profeſſa, annos nata ſexaginta ſeptem, dum aliquid operis alto in loco molitur, repentè tam graui caſu ad terram eſt collapſa, vt coxendicis, ſeu femoris os, quod maximum eſt in humano corpore, totum fuerit confra-

VRBAN. VIII.

ctum:

VRBAN. VIII.

ctum: & per quadraginta dies & vltrà adhibitis per Medicum & Chirurgum, euentu planè irrito, medicamentis; ac dolore, & febri, quæ ex confractione superuenerant, non cessantibus, ægrota apud omnes erat citra vllam salutis opem, quæ saltem naturalibus parari posset remediis, vt eadem die moritura crederetur: petitâ tamen piâ cum religione, & impetratâ reliquiâ B. Ignatij, & super coxendicem applicatâ, statim sana est reddita: & coxendicem, ac tibiam, priùs tumentem atque immobilem, expeditè ac sine dolore mouere cœpit: & die proximâ surrexit, ac liberè & perfectè ambulauit. Ioannes Leida Maioricensis in valdè acutam & periculosam febrim inciderat: augebat periculum maxima stomachi nausea: post duodecimum, vel tertiumdecimum diem aucto periculo cùm Deo sese per merita B. Ignatij impensè commendasset; sequenti nocte somno excitatus, magno splendore circumfusum cubiculum vidit: & vxorem inclamans, Nónne, inquit, vides me à B. Ignatio sanatum? & illucescente die sanus & valens sine alicuius auxilio è lecto surrexit, & vestibus se induit, ac in gratiarum actionem templum Societatis expeditè adiit. Hieronymus Honuphrius Etruscus, incola oppidi Gandiæ, Valentinæ Diœcesis, puer decennis, cùm lethale in supercilio prope tempora vulnus

vulnus accepiſſet, propter quod totius oculi tumor, & vehemens febris acceſſerant; & poſt adhibita per menſem integrum per Chirurgum, ex artis præſcripto, medicamenta, vulnus non ſolùm non ſolidaretur; ſed adeò latum & profundum eſſet, vt linamentum digitale inſerendum eſſet; ac tanta ſanies & putredo flueret, vt Chirurgus ipſe miraretur, & crederet os aliquod intus confractum; & alterum Chirurgum etiam vocari iuſſiſſet, & ambo coram infirmo conueniſſent; remotis faſciis, quibus vulnus erat opertum & obligatum, præter omnem expectationem, meritis B. Ignatij, cui mater pueri voto iam facto illum commendauerat, vulnus illud penitùs obductum, clauſum, & ſolidatum inuenerunt. Magdalena Talauera, in eodem oppido Gandiæ commorans, cùm per tres annos grauibus laboraſſet obſtructionibus, quę in hydropiſim, quam confirmatam appellant, terminauerant; eiuſque ventrem adeò tumentem, & inflatum reddiderant, vt ſe de loco ad locum mouere non poſſet, niſi permoleſtè; videns remedia per duos Medicos adhibita ſibi nihil profuiſſe, ad diuina confugit ſubſidia: & voto Deo facto, ac imagine dicti Beati ventri admotâ, ſtatim meliùs ſe habuit, depulſuſque eſt morbus obſtructionis, & hydropiſis; ita prorſus, vt intra tres, vel quatuor dies detu-

VRBAN. VIII.

muerit

VRBAN. VIII.

muerit venter, & exinde illa se benè habuerit. Ferdinandus Pretel de Mendoza, cùm in febrim incidisset tertianam, quæ mox in duplicem, deinde in pestilentem vnà cum mentis stupore, & extraordinariis horroribus, ex humorum abundantiâ, & virium naturalium defectu accidentibus, degenerauerat; & multis purgationibus incassum adhibitis, vis morbi adeò aucta esset, vt à Medicis destitutus in supremo iam mortis discrimine versaretur; ritè confessus, & communione instructus, ac sacro perunctus oleo, manibus tenens imaginem B. Ignatij, quam collo pendentē gestabat, & ex toto corde illi se commendans conualescere cœpit, & morbo est liberatus. Anna Barzellona ferè sexagenaria, cùm toto biennij spatio morbo paralysis grauiter vexata immobilis esset ad omne opus laboris; & gradus ascendere, aut ex illis descendere non posset, nisi scipionibus innixa; & insuper nouus apoplexiæ in altero latere morbus accessisset; humanis remediis omnino destitutam se intelligens, voto nuncupato meliùs se habere cœpit: & toto illo die, ac nocte insequenti inchoata valetudo ita est aucta; vt iam illucescente manè sana omnino ad Ecclesiam Collegij dictæ Societatis accurrerit expeditissimè, gratias Deo, ac B. Ignatio redditura. Ioannæ quoque Claræ & Noqueræ, mulieri Maioricensi, annos

natæ

natæ quinquaginta ſex, cæcitate laboranti VRBAN.
videndi facultatem reddidit B. Ignatius. Bar- VIII.
tholomæus Conteſti Chirurgus adeò acer-
bis & diuturnis capitis doloribus opprime-
batur, vt præ nimio dolore ſæpè ad terram
allideretur: acceſſit in oculorum altero tam
grauis inflammatio, vt alterum etiam diue-
xaret; ita vt ne tenuiſſimum quidem lucis
radium perferre, aut aliquantulùm quieſce-
re poſſet: ob idque in tenebroſo conditus cu-
biculo inde non egrediebatur: & eò deuen-
tum eſt, vt ex intolerando dolore non dubi-
taret affirmare, quòd ſi quidam Chirurgus
iam defunctus in humanis ageret, oculũ ſibi
erui iuſſurus eſſet: religione demum eximiâ
erga Beatũ iſtum incenſus, illius reliquiam
ad ſe afferri iuſſit: & in puncto, quo fuit illa
delata, benè ſe habuit, capitis & oculorum
ceſſauit dolor, viſum recuperauit, & lucis
ſplendorem ſine vllâ offenſione ſuſtinuit. Vt-
que intelligeretur ſubitam curationem di-
uinæ virtuti, atque interceſſioni B. Ignatij
tribuendam eſſe; bis, térve ſacrâ Reliquiâ è
cubiculo exportatâ, dolor rediit: eademque
in cubiculum reductâ, illicò morbus diſceſſit:
quo facto admonitus Bartholomæus, ſacram
Reliquiam penes ſe retinuit: atque ita intra
tres, vel quatuor dies ita perfectè ſanatus
eſt, quaſi numquàm ægrotaſſet. Quo audito
Columna Cortei & Vich, quæ capitis dolo-

VRBAN. VIII. re ita vexabatur, vt neque noctu quiesceret; & superueniente in vno oculorum tanto cruciatu, vt palpebram attollere non posset; & cæca denique remansisset; misit, qui eamdem Reliquiam ad se deferret: quâ allatâ, & super oculos, præuiâ inuocatione eiusdem Beati, impositâ, palpebra, quæ priùs per Chirurgos aperiri non poterat, confestim vltro, ac per se cœpit aperiri: cessauit dolor, lucis splendorem Columna pertulit, & intra tres dies paullatim visum omnino recuperauit, & perfectè conualuit. Ioanna quoque de Aragona & Pignatella, Ducissa Terræ-nouæ, quæ quatuor iam menses vehementissimo dolore cruciabatur ex tumore & duritie alterius mamillæ; eoque reducta erat, vt neque pedes, neque brachia mouere posset, quin sibi viscera transfigi quodammodò viderentur; ad opem eiusdē Beati confugiens, & illius imaginem religiosè de manè venerata, & illi se commendans, vespere eiusdem diei sana sine tumore, sine duritie, & sine vllo doloris sensu reperta est. Demum his, & quamplurimis aliis permotus idem GREGORIVS prædecessor, ex antiquo Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, tunc suorum, instituto, publico priùs, in quo præter prædictos Cardinales, etiam Venerabiles fratres nostri Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, ac alij Romanæ Curiæ Prælati, & dicti

dicti GREGORII prædeceſſoris familiares dilecti filij conuenerunt; & dilectus filius Nicolaus Zambeccarius, Aulæ Pontificiæ Conſiſtorialis Aduocatus, dicti B. Ignatij merita, & Principum ac populorum ſuper huiuſmodi Canonizatione vota retulit; & ſucceſſiuè altero, quod ſemipublicum vocant, in quo prædicti omnes, ac etiam Sedis Apoſtolicæ Notarij, & cauſſarum dicti Palatij Auditores dilecti filij interfuerunt; & omnes, quòd dictus B. Ignatius canonizandus eſſet, publicis ſuffragiis iudicarunt; conuocatis Conſiſtoriis, toto cordis affectu exultans in Domino, eumdem B. Ignatium, vnà cum BB. Iſidoro Agricolâ, & Franciſco Xauerio inter Sanctos referendum duxit. Præſcripto itaque Canonizationis die in feſto S. GREGORII Magni nuncupati, quarto videlicet Idus Martij, Pontificatus ipſius GREGORII prædeceſſoris anno ſecundo; iterùm dictus GREGORIVS prædeceſſor eſt hortatus ad iteratas preces, ieiunia, & eleemoſynas: vt in tanto opere exequendo, lumen eius, qui lucem habitat inacceſſibilem, implorarent ad ea peragenda, quibus diuinæ gloriæ honor, & Catholicæ Eccleſiæ fides augeretur. Omnibus verò iuxta Sanctorum Patrum traditiones, ſacrorumque Canonum inſtituta, & Romanæ Eccleſiæ conſuetudinem ritè & rectè peractis, dictâ die IV. Idus Martij, idem

VRBAN. VIII. idem GREGORIVS prædecessor ad Principis Apostolorum basilicam cum Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, & ipsius GREGORII prædecessoris familiaribus prædictis; necnon dilectis filiis Clero sæculari & regulari, ac maximâ populi frequentiâ, conuenit: & post iteratas primò, secundò, ac tertiò pro Canonizationis decreto petitiones per dilectum filium nostrum, tunc suum, Ludouicum tituli S. Mariæ Transpontinæ Presbyterum Cardinalem Ludouisium nuncupatum, nomine prædictorum, qui pro eâ institerant; post sacros Hymnos, Litanias, aliasque preces, & post imploratam Spiritus sancti gratiam, ad honorem Sanctissimæ & indiuiduæ Trinitatis, & fidei Catholicæ exaltationem, & Christianæ Religionis augmentum, auctoritate eiusdem Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & BB. Petri & Pauli Apostolorum, decreuit & definiuit, dictum Ignatium Loiolam, prædictæ Societatis fundatorem, vnà cum Isidoro, & Francisco præfatis, ac BB. Philippo, necnon Theresiâ, Sanctum, & Sanctorum Catalogo adscribendum & aggregandum esse, prout adscripsit & aggregauit: statuens, vt ab vniuersis Christi fidelibus in eius honorem Ecclesiæ, & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari; & quolibet anno, dictâ

die

dieillius obitus pridie Kalend. Augusti, festum ipsius, & officium, tamquàm de Confessore non Pontifice, ad formam in Rubricis Romani Breuiarij præscriptam, solemniter celebrari possint. Insuper eadem auctoritate omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus verè pœnitentibus & confessis, qui annis singulis ipsius festo ad sepulcrum, in quo corpus eius requiescit, visitandum accesserint, vnum annum, & quadraginta dies; iis verò, qui in eiusdem festi octauâ id fecerint, etiam quadraginta dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxauit. Et decantato solemniter hymno, *Te Deum laudamus*, & diuinâ ope imploratâ, S. Ignatij & aliorum Sanctorum prædictorum meritis, per peculiarem ad id orationem, quam dictus GREGORIVS prædecessor piè & solenniter recitauit; sacrosanctum Missæ sacrificium solemni pompâ & ritu, cum eorumdem Sanctorum commemoratione, ad altare Principis Apostolorum celebrauit: & omnibus Christi fidelibus tunc præsentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem, ad Dei laudem, & gloriam Sanctorum eius, impertitus fuit. Ne autem de decreto, definitione, adscriptione, aggregatione, statuto, relaxatione, impertitione, aliisque præmissis, pro eo quòd super

VRBAN. VIII.

 illis

VRBAN. VIII. illis ipsius GREGORII prædecessoris litteræ, eius superueniente obitu, confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari; Volumus, & Apostolicâ auctoritate decernimus, quòd decretum, definitio, adscriptio, aggregatio, statutum, relaxatio, impertitio, aliaque præmissa à dictâ die IV. Idus Martij suum debitum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius GREGORII prædecessoris litteræ sub Datum eiusdem diei confectæ fuissent, prout superiùs enarratur: quodque præsentes nostræ litteræ ad probandum plenè decretum, definitionem, adscriptionem, aggregationem, statutum, relaxationem, impertitionem, & alia præmissa vbique sufficiant: nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Ceterùm, quia difficile foret præsentes nostras litteras ad singula loca, vbi opus esset, deferri; Volumus, vt earum exemplis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam vtriusque voluntatum nostrarum, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei,

Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo tertio, VIII. Idus Augusti, Pontificatus nostri anno primo. VRBAN. VIII.

† Ego Vrbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

†
† Ego Franciscus Maria Episcopus Ostiensis Cardinalis à Monte.
†
†
† Ego Oct. Episcopus Prænestinus Cardinalis Bandinus.

VRBAN' VIII. † Ego Ioannes Baptiſta Epiſcopus Albanenſis Cardinalis Detus.

†

† Ego A.tit.S.Laurentij in Lucinâ Presbyter Cardinalis Perettus.

† Ego B. tt.S.Mariæ Tranſtiberim Cardinalis Beuilaqua.

†

†

†

† Ego Dominicus SS.Apoſtolorum Cardinalis Gimnaſius.

† Ego C. Cardinalis tit. S.Cæſarei Madrutius.

† Ego S.tit. S.Chryſogoni Presbyter Cardinalis Burgheſius, maior Pœnitentiarius.

† Ego Io.Garſia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis Millinus.

† Ego M.tt.SS. Quirici & Iulittæ Presbyter Cardinalis Lantes.

†

† Ego Io.B. tit. S.Cæciliæ Presbyter Cardinalis Lenius.

†

†

†

† Ego D. tit. S. Martini in montibus Cardinalis Riuarola.

†

†

VRBAN. VIII.

†

†

† Ego G. tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis Borgia.

† Fr. Felix tit. S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis Asculanus.

†

† Tib. tit. S. Priscæ Presbyter Cardinalis Mutus.

† Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Insulâ Presbyter Cardinalis de Trejo.

†

† Ego I. tit. S. Sabinæ Presbyter Cardinalis Sabellus.

† Ego M. tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Kleselius.

†

†

† Ego S. Presbyter Cardinalis S. Susannæ S.R.E. Bibliothecarius.

†

†

†

† Ego Guido tit. S. M. de populo Presbyter Cardinalis Bentiuolus.

†

†

†

†

†

VRBAN. VIII.

† Fr. Deſiderius tit. S. Clementis Presbyter Cardinalis de Cremonâ.

†

† Ego Ludouicus Presbyter Cardinalis Ludouiſius tit. S. Laurentij in Damaſo S.R.E. Vicecancellarius.

†

†

†

†

† Ego Coſmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres.

†

†

†

†

† C. S. Nicolai in carcere Tulliano Diaconus Cardinalis Pius.

† M. S. Euſtachij Diaconus Cardinalis de Sabaudiâ.

†

† Ego Alexander S. Mariæ in Coſmedin Diaconus Cardinalis Vrſinus.

†

†

†

†

† Ego Franciſcus S. Angeli in foro Piſcium Diaconus Cardinalis Boncompagnus.

† Ego

† Ego Hipp. S. Mariæ nouæ Diaconus Cardinalis Aldobrandinus, S.R.E. Camerarius. VRBAN. VIII.

†

†

Ioſeph Anſelmus.

G. Montanus.

Locus † plumbi.

Regiſtrata in Secretariâ Breuium.

BVL-

BVLLA

CANONIZATIONIS

S. FRANCISCI XAVERII.

VRBANVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

RAtioni congruit, & conuenit æquitati, vt ea, quæ de Romani Pontificis prouidentiâ processerunt, licet eius superueniente obitu litteræ Apostolicæ desuper confectæ non fuerint, suum debitum consequantur effectum. Dudum siquidem felic. rec. GREGORIVS Papa XV. prædecessor noster piè præmeditans, quòd vnigenitus & coæternus æterni Patris Filius, cùm de regalibus Sedibus in hunc mundum, vt salutem humani generis operaretur, descẽdisset, semen bonum verbi sui in agro orbis terrarum seminauerat, vt omnium cælestium virtutum, & ad extremum æternæ vitæ fructum credentibus germinaret, quodque cùm pro diuinæ huius segetis incremento pretiosissimum sanguinem suum, ignominiam Crucis voluntariè subiens, effudisset; ac perfecto demum opere, ad quod missus fuerat, super omni-

omnibus cælorum ſublimitatibus ad dexte- VRBAN. VIII.
ram Patris in ſæculorum æternitate conſeſ-
ſurus aſcendiſſet; plurimos ſeruos & amicos
ſuos in terris reliquerat, qui laboribus, vigi-
liis, atque ad ipſius exemplum proprij ſan-
guinis effuſione, diuinam hanc excolentes
ſementem, meſſem quàm vberrimam in hor-
reum eius congregarent, eiuſque fines eouſ-
que dilatarent, donec iuxta promiſſionem
Patris omnes gentes, & termini terræ, da-
rentur ei in hereditatem, & poſſeſſionem. Et
quamuis verbum eius ſemper à generatione
in generationem proſperatum eſſet; attamen
quando ab æternis temporibus prædeſtina-
tum beneplaciti eius tempus aduenerat, vt
abundare faceret, quaſi imbrem inundantem
miſericordiam ſuam magnam ſuper vniuer-
ſum ſemen filiorum Adam, gloriamque Cru-
cis ſuæ vſque ad vltimum terræ, & in mari
longè propagaret, verè admirabilis facta
erat potentia ipſius, cùm reuelatis incogni-
tis anteà tribubus, & linguis, ac populis, &
nationibus meſſem magnam atque vberem
aperuerat, atque in eâ operarios multiplica-
uerat, tantâque fructuum abundantiâ labo-
res eorum compleuerat; vt ipſis annuntian-
tibus Euangelicæ prędicationis ſonus, vſque
ad extremos orbis terrarum fines penetraſ-
ſet, & à Solis ortu vſque ad occaſum, ab
Aquilone & mari, magnum nomen Domi-
ni

VRBAN. VIII. ni Dei nostri in vniuersis gentibus redditum esset.

Inter ceteros verò, quos ad perficiendum voluntatis suæ sacramentum in tantarum gentium vocatione Dominus præordinauerat, egregius Seruus eius FRANCISCVS XAVERIVS, NOVVS INDIARVM APOSTOLVS, gloriâ sanctitatis, & meritorum splendore præcipuè emicuerat, qui cùm à iuuentute suâ perfectè coram Deo ambulasset; spretisque, ac conculcatis diuitiis, ac sæculi dignitatibus, ac semetipso iuxta Verbum Domini abnegato, animam suam pro nomine Domini nostri IESV Christi tradidisset; dignus inuentus erat, qui à Spiritu sancto in tam insigne opus assumeretur, ac tamquam aliorum Dux diuinâ prouidentiâ constitutus, Apostolicis charismatibus affluenter decoraretur, etiam ob signa Apostolatus, quæ in eo in omni patientiâ, in signis, & prodigiis, ac virtutibus, manifesta facta erant, nouarum gentiū Apostolus vnanimi totius Christiani orbis consensu meruerat appellari: ac propterea decebat, vt tantum Dei famulum, qui pro gloriâ eius, & animarum D.N.IESV Christi sanguine redemptarum salute innumeros maximosque labores atque ærumnas perpessus erat, ingentiaque terrâ marique subiuerat pericula; quem Deus adeò magnificauerat, vt nomen eius honorabile esset apud

apud omnes gentes, idem GREGORIVS praedecessor pro suo pastorali munere verè Sanctum, & electum Dei, in militanti Ecclesiâ declararet, eiusque virtutes, tamquàm eximias, & praecellentes, vniuersis Christi fidelibus imitandas proponeret, vt populus Christianus actiones suas ad honorem Dei (ipsius exemplo) dirigens, eum apud Deum, & Dominum IESVM Christum in eius necessitatibus habere mereretur intercessorem. VRBAN. VIII.

Atque vt omnes Christi fideles promptiùs ad laudandum Deum omnipotentem, secundùm multitudinem magnitudinis eius, excitarentur, deuotionisque ardor erga tantum Dei famulum augeretur, dum eius in terris cælestem, & laudabiliter actam vitam orbi terrarum explicaret, & patefaceret, in primis & ante omnia præmitteret: Quòd natus erat insignis hic Dei seruus Nauarræ in oppido Xauerio Pampilonensis diœcesis, maternæ ditionis loco, nobilibus ac piis progenitoribus: qui cùm ipsum ab infantiâ timere Deum, ac ab omni peccato abstinere edocuissent, vbi ætas demum adoleuerat, Lutetiam Parisiorum, studiorum gratiâ eumdem miserant. Quibus cùm alacriter operam daret, post haud multum temporis de eo domum reuocando pater cogitare cœperat, quod cùm tunc in humanis agens Maria Magdalena eius soror, quæ Monasterium monia-

VRBAN. VIII. monialium oppidi nuncupati Gandiæ, Ordinis S. Claræ discalceatarum nuncupatarum Valentinensis diœcesis, non sine ingenti sanctitatis famâ tũc regebat, præsensisset, fratris vocationem diuinitùs edocta per litteras cum patre vehemẽtiùs egerat, vt Francisci studia omni ope etiam cum rei domesticæ detrimẽto foueret: eum enim incognitarum gentium Apostolum diuinâ prouidentiâ præordinatum esse præuidebat.

Cumque Lutetiæ commorarẽtur, in familiaritatem S. Ignatij insinuatus, ac postmodùm in socium ipsius, qui id ardentibus precibus à Deo ad ingentem Ecclesiæ vtilitatem præstandam postulauerat, adscriptus; eoque duce ingressus erat arctam viam, quæ ad vitam ducebat. Vt enim spiritu viuificaretur, carnem suam ad antiquorum sanctorum Patrum exemplum seuerissimè mortificauerat. Interdicto enim sibi non solùm carnis & vini, sed panis etiam triticei vsu, vilibus tantummodò ac insulsis cibis, iisque quàm parcissimè vsus erat. Quin etiam frequenter integro biduo triduoque ab omni cibo prorsus abstinuerat. Aliquando verò omnes maioris hebdomadæ dies, vsque ad Sabbatum Paschatis ieiunus transegerat; somnoque breuissimo vires reficere consueuerat, humi, vel lectulo vilissimis stragulis contecto iacens. Corpus suum ferreis flagellis

lis adeò diuerberabat, vt ſæpè copioſus ſan- VRBAN.
guis efflueret. Aliquando autem funiculis VIII.
arctiſſimè conſtrictis lacertis & coxendici-
bus iter aggreſſus erat. Cumque plures dies
in eo cruciatu perſeueraſſet, vincula adeò
corpori eius infixa erant, vt præ doloris
magnitudine viribus deſtitutus in viâ con-
cideret, ac niſi præcipuo Dei beneficio,
abſque vllâ humanâ ope diſrupta fuiſſent,
de eius vitâ omnino deſperatum fuiſſet.
Quàm præclarè verò in eius animo reliquæ
Chriſtianæ virtutes effulſiſſent; quàm po-
tenter ſcuto fidei protectus omnia nequiſſi-
mi ignea tela extinxiſſet, & quàm firmiter
in Deo ſperaſſet; & Sacramentorũ frequen-
tia, quibus non ſolum ſemetipſum, ſed &
alios etiam ſummâ cum deuotione, ac inde-
feſsâ aſſiduitate paſcebat: & Verbi Dei aſſi-
dua prædicatio, quâ tam ingentem orbis
terrarum partem illuminauerat, inſigniter
atteſtabantur. Sed inter ceteras eius virtu-
tes, quaſi ſidus matutinũ præcipuè reſplen-
duerat caritas, quæ in omnibus quidem eius
actionibus, præſertim tamen, cùm ægrotis
inſeruiret, manifeſtabatur: eo etenim dile-
ctionis ardore erga inopes infirmos, qui in
domibus hoſpitalibus morabantur, ſe gere-
bat, vt rarò ab eis diſcederet, tantâque ſen-
ſuum mortificatione quantumuis ſordidiſſi-
ma miniſteria peragebat; vt aquam ſæpius,

VRBAN. VIII.

quâ horribilia & incurabilia vlcera lauerat, ebibiſſet. Cùm verò de vitâ periclitarentur, tunc cibi ſomniquе prorſus oblitus, & præter proprias vires à Deo confortatus, veluti à commiſsâ cuſtodiâ nec die nec nocte diſcedebat: illiſque ſanctiſſima Eccleſiæ Sacramenta ceteraſque ſpirituales alimonias præbebat. Quæ adeò libenter, atque hilariter exequebatur, vt deliciæ eius, deſeruire ægrotis ac morientibus, eſſe dicerentur; & quaſi aliquod talentum, ſibi Diuinæ benignitatis munificentiâ creditum negotiaretur, aſſiduam hanc erga ægrotos curam ac vigilantiam toto vitæ ſuæ tempore, vbicumque moraretur, exercuerat. Sed & per eamdem caritatem, quæ per Spiritum ſanctum diffuſa erat in corde ipſius, adeò ad Deum accedebat, tantoque ſpiritus feruore in oratione perſeuerabat, vt huiuſmodi cibo intentus, quo interiorem hominem reficiebat, noctes integras tranſigeret: nec cùm in naui eſſet, atque in aperto vitæ diſcrimine, in ſummis tempeſtatibus verſaretur, deſiſteret, aut quidquam animo commoueretur: fieretque aliquando talis ſuper eum mentis exceſſus, vt oculis in cælum defixis Diuinâ vi à terrâ eleuaretur, vultu adeò inflammatus, vt Angelicam prorſus caritatem repræſentaret: nec Diuini amoris perferre valens incendium, ſæpiùs exclamaret: Satis eſt, Domine, ſatis

ſatis eſt. Cùm verò ſacroſanctum Miſſæ celebraret ſacrificium, ſæpenumerò à ſenſibus vſque adeò abalienabatur; vt nec miniſtri veſtem ſuccutientes, niſi poſt diuturnam moram, eum excitare poſſent. Quin etiam aliquoties altiùs cubito à terrâ elatus, ab vniuersâ adſtantium multitudine miraculi magnitudinem obſtupeſcente, ac Serui Dei ſanctitatem ſuſpiciente conſpectus fuerat; nec ſolùm vigilans vir ſanctus Deum in corde & ore habebat; ſed & dormiens in ipſo requieſcebat: frequenter enim in ſomnis ſanctiſſimum nomen IESV cum ſummâ mentis dulcedine proferre audiebatur. Cumque tam ſingularibus floreret virtutibus, atque indies à Deo potioribus augeretur muneribus; non modò non extollebatur, ſed creſcebat in eo ſemper virtus humilitatis, adeò vt infima quæque domus officia ſemper tamquàm omnium poſtremus obiret. Veſtibus verò adeò pannoſis ac vilibus vtebatur, vt pueris quandoque deridiculo eſſet. Venerabatur autem eximiè vir Dei non Epiſcopos modò, ſed Sacerdotes quoſcumque; Sancto verò Ignatio, tunc Præpoſito ſuo, non niſi flexis genibus ſcribebat. Honores verò ac laudes hominum adeò horrebat, vt ampliſſimam Apoſtolici Nuntij dignitatem, quâ inſtructus in Indias à Summo Pontifice miſſus fuerat, quàm ſtudioſiſſimè occultaret, nec

VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII. nisi semel eâ potestate (necessitate coactus) vsus fuerat.

Ceterùm tantus vir insigne stadium à Deo consecutus erat, in quo gloriosè, vsque ad consummationem cursus & coronam iustitiæ, decertaret: Cùm etenim clar. mem. Ioannes Lusitaniæ Rex à piæ me. PAVLO Papâ III. tunc dicti GREGORII, nunc etiam nostro respectiuè prædecessore, nonnullos ex Ignatij sociis postulasset, quos ad Orientales Indias, vt in vastissimis illis regionibus verbum Dei disseminarent, transmitteret: idem Pontifex S. Ignatij hortatu ad tantum opus peragendum Franciscum Xauerium elegerat, quem etiam Apostolici Nuntij dignitate, & amplissimâ potestate decorauerat. Cumque viatici nomine plurima ei à Prætore Regio pararentur, homo qui pro viatico ac perâ de Dei benignitate, in cuius Euangelij opus segregabatur, præsumebat; numquàm adduci potuerat, vt quidquam præter vilissimum centonem acciperet: & in naui super funem nauticum dormiebat, ac emendicato viuebat: ægrotis in vilissimis ministeriis indefessâ caritate noctu diuque seruiebat.

In Indiam vt peruenerat, statim nec modico quidem tempore ad quietem post longissimam, ac difficillimam nauigationem sumpto, ad prædicandum illis gentibus Euan-

Euangelium ſe accinxerat, & indutus virtute ex alto, Apoſtolico ſpiritus feruore miniſterium, quod ſortitus erat, tanto cum fructu exequebatur, vt gratiâ Dei efficaciter verbo eius cooperante, non ſolùm Chriſtianorum mores deprauatos ad meliorem frugem paſſim toto Oriente reuocaret; ſed multa centena hominum millia, qui in tenebris, & in regione vmbræ mortis ambulabant, ad agnitionem veræ lucis perducti, regenerationis lauacro mundarentur. Nam præter Indos, Brachmanes, & Malabares (in quorum regnis Apoſtolica prædicatio, quæ antiquis temporibus illic viguerat, ſed hoſtis humani generis fraude ex omnium memoriâ prorſus abolita erat, Xauerij prædicatione reuixerat.) Ipſe primus Parauis, Malais, Iais, Acenis, Mindanais, Malacenſibus, & Iaponibus Euangelium Chriſti annuntiauerat, multique illarum nationum Reges, & Magni Principes, ingẽti cum Fidei noſtræ emolumento, ſuaui Chriſti iugo colla ſubdiderant. Incredibilia autem videbantur, quæ propter nomen Domini noſtri IESV Chriſti tolerauerat. Per diuerſa etenim regna in vaſtis illis orbis terrarum ſpatiis ſemper pedibus etiam ſæpiùs nudis per arenas calidas pergebat, per ſpinas longiſſima itinera conficiebat, contumeliis ſæpenumerò, probris, & illuſionibus, quin etiam verberibus, & la-

URBAN. VIII.

Vrban. VIII.

pidibus appetitus, in periculis hostium, in periculis itinerum versatus, sæpè naufragus, vigilias, frigus, & nuditatem, sitim, famemque perpessus erat, contractis ob assiduos ac intolerabiles labores grauissimis morbis. Nec enim (Apostoli exemplo) animam suam faciebat pretiosiorem, quàm se, dummodò consummaret cursum suum, & ministerium verbi, quod acceperat, testificari Euãgelium gratiæ Dei: signa verò & prodigia, quibus Dominus Apostolorum suorum sermonem in nascentis Ecclesiæ exordiis confirmauit, ad illius nouæ sobolis incrementum; in manu etiam serui sui Francisci misericorditer renouauerat. Subitò enim à Deo diuersarum ac incognitarum gentium linguas, quas non nouerat, edoctus disertissimè, quasi in iisdem terris educatus esset, loquebatur: & acciderat quandoque vt eum ad diuersarum nationum populos concionem habentem vnusquisque eodem tempore linguâ suâ, quâ natus erat, magnalia Dei loquentem cum stupore, & ecstasi audiret, eoque miraculo multitudo magna commota reciperet verbum Dei.

Hinc post præmissa, ad Christi fidelium ædificationem aliqua ex insignioribus prodigiis, quibus prædicationem & gesta ipsius Dominus illustrauerat, recenseret. Et primò illud memorandum videbatur, quòd cùm nume-

numeroſus Badegarum exercitus in exitium Chriſtianorum à Franciſco baptizatorum immineret, atque omnia atrocitatis exempla ſe in Chriſtianos editurum minaretur; ipſe ſolus Fide armatus, procedens obuiàm ac ſeuerè eorum impietatem increpans; ſteterat illicò immobili veſtigio vniuerſus exercitus deterritus, vt milites Duceſque referebant, ab homine quodam magno nigris veſtibus induto, qui iuxta Franciſcum ſtabat, cuius maieſtatem ac ſplendorem vultu oculiſque micantem ferre non poterant; itaque vir ſanctus, quos Chriſto pepererat, à cæde ac direptione liberauerat. Succeſſiuè apud Comorinum promontorium, cùm in quadam Eccleſiâ ſeruus Dei infidelibus concionaretur, ac propter duritiam cordis eorum nihil proficeret: factâ oratione, iuſſit ſepulcrum, in quo pridie defunctus tumulatus fuerat, aperiri, ac populo ſignificans, ad comprobandam Chriſtianę Fidei veritatem, mortuum illum Dei voluntate rurſum victurum, linteo, quo cadauer inuolutum erat, reſciſſo, ac rurſus precibus ad Deum fuſis, mortuo, vt viueret, imperauerat, qui ſtatim ſtupentibus omnibus ſurrexerat viuus. Quo tam inſigni miraculo commoti qui aderant, tum alij multi crediderunt in Deum. Eodem poſteà loco mendicus quidam beato viro occurrerat vlceribus plenus, cuius plagas

VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII.

Franciſcus magno caritatis affectu lauans, atque aquam, quâ eas lauerat, ebibens, ac deinde Deum Patrem miſericordiarum, vt illius pauperis miſereretur, orans, è veſtigio ab omni plagâ atque vlcere, Dei munere, pauper ipſe omnino liber ſurrexerat. Sed & puer quidam Mutani in Orientali Indiâ peſtilenti febri vitâ ſublatus, ac linteo inſutus, de more gentis viginti quatuor horis aſſeruatus, flentibus parentibus ferebatur ad ſepulcrum: quos vt vir Dei vidit, miſericordiâ motus ſuper eos, Deum omnipotentem, vt puerum viuificaret, genibus flexis precatus fuerat, atque aquâ benedictâ aſperſum, reſciſſo linteo, ſigno Crucis ſignauerat, apprehenſâque manu eius, in nomine Domini IESV Chriſti, viuum atque incolumem parentibus reſtituerat; erectâ in illo loco, ad tantæ rei memoriam conſeruandam, ab incolis magnâ cum celebritate Cruce. Et ſucceſſiuè apud oppidum Combuture in orâ Piſcariæ puer alius in puteum delapſus ſuffocatuſque, maximo cum matris & cognatorum eiulatu efferebatur; cumque ex proximâ eccleſiâ Franciſcus occurriſſet, miſertus eorum, in genua prouolutus, oculiſque in cælum fixis, Deum pro vitâ pueri precatus, eum apprehenſâ manu in nomine Domini noſtri IESV Chriſti ſurgere iuſſerat, & confeſtim puer ſurrexerat viuus, quem Sanctus vir

vir reddiderat matri suæ, stupentibus omnibus, ac maximo cum clamore Deo gratias agentibus; quibus ipse præcepit, ne cui rem gestam narrarent. Insuper dum in Iaponiâ insulâ Franciscus Christi fidem prædicaret, accesserat ad eum mercator quidam à multis annis cæcus, petens vt sibi à Deo, vt videret, impetraret: Franciscus, recitato super eum Euangelio, signum Crucis oculis eius impresserat, qui eodem temporis momento lucem amissam recuperauerat. Postero verò die reuersus ad eum, cum vxore ac vniuersâ familiâ, genibus aduolutus gratias agens, & Christianam fidem professus ad Baptismi gratiam vnà cum suis omnibus peruenerat. Exierat autem tam illustris miraculi fama per omnem terram illam, ac multi relictis idolis suis conuersi erant ad verum Deum, & IESVM Christum filium eius.

VRBAN. VIII.

Cumque seruus Dei ad Sinas in magnâ naui, quâ quingenti vehebantur, nauigaret, cessauerant adeò venti, vt quatuordecim diebus nauis eodem loco hæsisset immota; cumque inter ceteras difficultates aquæ penuriâ valdè laboraretur, multique iam siti deficerent; vir sanctus omnia nauis vasa marinâ aquâ impleri iusserat, fusisque instanter ad Deum precibus, super ea signum crucis fecerat, ac repentè aqua illa salsa, dulcis salubrisque effecta erat, quo miraculo plures,

VRBAN. VIII. qui in naui erant, infideles crediderant in Deum: quin etiam aquæ illius, quæ abundè ſuperfuerat, potu plurimi per multas Indiarum prouincias variis, quibus vexabantur, morbis ſanati fuerãt. Ad eoſdem Sinas contendens, cùm ſæuiſſimâ ortâ tẽpeſtate omnes de ſe actum eſſe exiſtimarent, Gubernator nauis, ne repentinæ vis procellæ ſcapham auferret, validis eam rudentibus ad onerariam alligari iuſſiſſet; nõ multò pòſt abruptis retinaculis, ſcapham tempeſtas abſtulerat tanto impetu, vt pænè temporis momento omnium conſpectum effugiſſet; & prout quiſque cognatos, & neceſſarios in ſcaphâ habebat, certatim eorum caſum deplorare cœperant. Franciſcus ergo vniuerſos collacrymantes bonum eos habere animum iuſſerat, ac prædixerat fore, vt ante triduum filia remearet ad matrem, ſignificans ſcapham, ad onerariam redituram, prout Deo dante apparere viſa fuerat, & rectà ad onerariam tendere & ſponte ad illius latus accedere, atque ita aptè ſe applicare; vt illi omnes, qui in eâ erant, commodè excepti fuiſſent, quæ etiam in mediis fluctibus, nemine illam retinente, tamdiu ſteterat, quoad religaretur ad nauim, attonitis omnibus ex miraculo remanẽtibus. Ad Moluchas inſulas etiam Franciſcus aduenerat, vbi magno ſpiritus feruore verbum Dei primus annuntiabat, atque

atque in Vrbe Tolo vigintiquinque millia VRBAN.
hominum baptizauerat, qui cùm ſuaſu Ty- VIII.
ranni cuiuſdam Christi fidem deſeruiſſent, eccleſiam ſolo æquaſſent, Cruces, Sanctorumque imagines confregiſſent, & conculcaſſent; Franciſcus zelum Domini zelatus viginti Luſitanos, ac quadringentos circiter indigenas ad vltionem tanti ſceleris incitauerat, eoque Duce, ac victoriæ ſponſore, tam parua militum manus aduerſus vrbem munitiſſimam, Christi rebellem, expeditionem aggrediebatur; ſed cùm prope vrbem perueniſſent, ſubſtiterat vir Dei, ac orationi ſe dederat, ſtatimque vicinus mons magnum emiſerat incendium, adeoque ingentem cineris, ac pumicum vim eructauerat; vt vrbis, atque arcis, quæ in edito ſita erat, muros æquaſſet, horribiliſque præterea terræmotus totam vrbem concuſſerat, plurimaſque domos ſubuerterat; quibus malis exterriti incolæ, deſertâ vrbe, in proximas ſiluas confugerant. Vrbs itaque à Franciſci militibus facilè capta erat. Ciues verò ad eius pedes proſtrati, acceptaque ſalutari pœnitentiâ, delicti veniam impetrarant.

Vlteriùs, cùm inter eaſdem inſulas Franciſcus nauigaret, ac ſæuiſſima orta eſſet maris tempeſtas; ad eam ſedandam, Crucifixi imaginem, quam collo appoſitam geſtare ſolebat, vndis immiſerat, quæ vi procellæ è mani-

VRBAN. VIII. manibus excussa, in profundum maris, non sine magno eius mœrore delapsa erat: sed lætificauerat Dominus animam serui sui; nam cùm ad terram applicuisset, ac secus littus iter faceret; marinus cancer ex vndis subitò prosiluerat, atque ante pedes ipsius steterat, eamdem crucem morsibus eleuatam gerens, & Franciscus in genua prouolutus eam deuotè susceperat, ac diuturnâ oratione ob tam egregium munus Deo gratias egerat.

Prophetico etiam spiritu Deus seruum suum, quem in lucem gentium dederat, illuminauerat, atque adeò insigne donum plurimis manifestauerat exemplis. Atque inter cetera cùm Aceni populi, inter quos & Turcæ erant multi, sexaginta nauium classe vecti, Christianorum naues concremassent, ac multos crudelissimis suppliciis affectos enecassent, ducẽti ac triginta milites in octo naues distributi, Frãcisco suadẽte, ac in nomine Domini exercituum victoriam promittente, classem barbarorum insecuti erant: transactoque iam mense, cùm nullus ab ipsis nuntius adueniret, consternatis omnibus, iamque de ciuium suorum salute desperantibus, Franciscus in ipsâ conflictus horâ classium congressum, ac insignem Christianorum victoriam, haud secus ac si præsens esset, in concione narrauerat, ac diem quo tantæ rei nun-

nuntius aduenturus esset, prædixerat. Quæ omnia cum ingenti omnium admiratione, eo ipso, quod designârat, tempore, certis nuntiis approbata fuerant. Cumque duæ naues eodem tempore à portu soluissent, prædixerat Franciscus, subortâ magnâ in mari tempestate, alterã naufragium passuram, alteram verò (& in hac ipse reperiebatur) extra omne maris periculum in nauali dissoluendam; quam prædictionem vtriusque exitus comprobauerat, cùm alterius fragmenta non multò pòst conspecta fuissent, altera verò multis tutè peractis itineribus, cùm publicato vaticinio, Sancti Patris nauis vocaretur, ac vbicumque appelleret, cum plausu exciperetur; demùm post multos annos in nauali, vt reficeretur, subducta, sponte corruerat. VRBAN. VIII.

Grassante quoque pestilentiâ in Lusitanorum ac Hispanorum classibus, quæ ad Amboinam insulam appulerant, cùm Sanctus vir ægrotis de more ministraret, à Ioanne de Arausio, vt vinum sibi ad eorum vsum elargiretur, petierat, quod Arausius grauatim, timens ne sibi deesset, miserat, quem Dei seruus admonuerat, vt in caritatis operibus largior esse vellet, breuî etenim fore, vt vitâ defungeretur, eiusque omnia bona in vsus pauperum cederent. Cumque post non multum temporis spatium ad Ternatim

VRBAN. VIII. tim insulam, quæ ducentis ampliùs milliaribus à loco distabat, aduentasset, ac Missæ sacrificium celebraret, versus ad populum, Orate (dixerat) pro animâ Ioannis de Arausio, qui modò expirauit, stupentibus omnibus, post duodecimum demum diem superuenerat, qui visionem sancti viri verissimam fuisse, nuntiatâ Arausij morte declarauerat.

Mercatori cuidam Meliapore discessum, ac munusculum aliquod tamquàm beneuolentiæ signum à se postulanti, Seruus Dei B. MARIÆ Virginis coronam precariam è collo detractã elargitus erat, affirmans fore, vt quamdiu illam penes se haberet, ab omni maris periculo incolumis esset euasurus. A portu itaque mercator soluens naufragium fecerat, cumque in tabulata ex lignis raptim composita cum nonnullis aliis vectoribus exiisset, in alto mari alienato à sensibus animo visus esset sibi cum ipso seruo Dei Francisco in eo loco, in quo coronam precariam præfatam acceperat, colloqui. Quinto demum die, ex quo desilierat in illa tabulata, ab eâ animi ecstasi, velut ab alto somno experrectus, cùm neque tabulata, neque socij vnquam comparuissent in littore, Nagapatani prope Meliaporem saluum & incolumem se repererat.

Petro Vellio autem, qui summâ voluntate in quoddam caritatis opus pecuniam viro Dei

Dei elargitus fuerat, promiſerat, fore vt numquàm ei neceſſaria deeſſent, ac mortis horam diuinitus præcognoſceret: quorum vtrumque acciderat. Nam quamuis Petrus maxima perpeſſus eſſet rei familiaris detrimenta; ſemper tamen ab omnibus ſummam liberalitatem expertus erat, ac tranſactis demum multis annis, reuelatâ ſibi mortis horâ, ſe in eccleſiâ in feretro compoſuerat, auditâque Miſsâ, ac precibus, quas pro animæ ſuæ ſalute recitari iuſſerat, ibidem ſtatim in pace obdormiuerat. VRBAN. VIII.

Demum vir Dei conſummato feliciter peregrinationis ſuæ curſu, famâ ſanctitatis clarus, & bonis operibus plenus, cùm ei benedictionem Patriarchæ Abrahæ Dominus ſpiritualiter elargitus eſſet, vt multarum gentium pater efficeretur, & filios, quos Chriſto IESV genuerat, ſuper ſtellas cæli, & ſuper arenam, quæ eſt in littore maris, multiplicatos videret, & ex eis plurimos proprio ſanguine laureatos ad cæleſtia regna præmiſiſſet; ORIENTALIVM INDIARVM APOSTOLVS ab vniuerſis Indiæ regnis, totóque Chriſtiano orbe appellatus, dum aditum Euangelio in vaſtiſſimo Sinarum Imperio quærebat, aſſiduis laboribus, quos vltra humanas vires pro gloriâ Dei tolerauerat, confractus, in Inſulâ prope Sinas, die ſecundâ Decembris anni Domini milleſimi quingente-

VRBAN. VIII. gentesimi quinquagesimi secundi, ad cælestem gloriam, perpetuò cum Deo regnaturus euolauerat. Defuncti corpus viuâ calce perfusum, vt exesâ carne, ossa in Indiam exportarentur, inclusumque arcâ ligneâ sepultum fuerat, quod post quatuor menses effossum ita recens, ac tractabile, vestimentisque adeò integris ac si nuper esset tumulatum repertum extiterat, & quamuis nullo odoramentorum genere curatum fuisset; Diuino tamen munere eam odorum fragrantiam spirabat, vt esset super omnia aromata. Calce itaque rursus iniectâ, Malacamque (in Orientali Indiâ vrbs est celeberrima) delatum extiterat; in quâ cùm sæuissima pestis plurimos quotidie conficeret, ingenti beneficentiâ aduentum eius Deus insigniuerat: nam sacro corpore in vrbem illato, adeò omnis contagio desierat, vt eâ deinceps nullus omnino correptus fuisset. Arcâ itaque rursus apertâ, integrum sicut anteà, eamdemque odoris suauitatem diffundens repertum etiam fuerat. Cumque in nouo loculo conderetur, ex humero, ob arculæ breuitatem paullum compresso recens sanguis effluxerat. Nono demum post obitum mense, sepulcro iterùm patefacto, rursus, vt anteà, diuinâ virtute à corruptione immune, ac cælestibus perfusum aromatibus inuentum, velo, quo facies eius operta fuerat, ob

ingest-

ingestæ terræ pondus recenti cruore conspersо, nouâ itaque arcâ sericâ, aureâque veste contectâ pretiosissimum pignus inclusum, in Indiam ad Coccini portum delatum erat, confluentibus vndique ad honorandum communis in Christo IESV parentis corpus plurimis earũ gentium populis. Inde Goam insigni celebritate translatum à Prorege, ac omnibus ciuium ordinibus maximâ frequentiâ, ac deuotione exceptum, & in Ecclesiâ Societatis IESV, vt populorum deuotioni satisfieret, validis cancellis inclusum, omnium oculis per triduum expositum remanserat, eiusdemque Proregis iussu ab insigni medico, deindeque à Vicario Goano visitatum ac pertentatum, omni ex parte incorruptum, integris etiam intestinis compertum fuerat, manante etiam ex paruo inflicto vulnere recenti cruore. VRBAN. VIII.

Quo tempore cùm mulier quædam, affectu deuotionis incitata, specie osculantis, pedis digitum, vt illum abscinderet, morsu apprehendisset; statim sanguis effluxerat. Sed Altissimi benignitas non his modò mirabilibus Sanctũ suum in conspectu omnium populorum mirificauerat; sed omni tempore ingentia præstabat beneficia his, qui eius intercessionem fideliter implorabant, vt plurimis exemplis, præsertim verò infrà insertis, manifestum erat.

 Puer

VRBAN. VIII.

Puer quidam Goæ natus, qui vtrumque pedem à natiuitate adeò aridum, & crura ſicca habebat, vt illis non poſſet inſiſtere, ſed manibus reptare cogeretur; ad ſerui Dei ſepulcrum ab educatrice perductus, ſingulis nouem diebus viſitare ſtatuerat. Cumque votum cœpiſſet adimplere, tertiâ iam die, quâ ſepulcrum viſitabat, puer in eius gremio exiſtens repentè ferream ſepulcri cratem manibus apprehendens, ſuis ſtare pedibus, & ambulare cœperat, & ſtatim omnino ſanus euaſerat, & intra nouem dies, quos promiſerat, crura carne repleta fuerant, & ſic ſemper valens, & ſanus deinde vixerat. Cottatâ Indiæ Orientalis ciuitate vnius menſis infans mortuus ad ſepulcrum curatus erat: vouerant itaque cum ingenti fide parentes, ſe inſigne donum ſi puer reuiueret, ſepulcro Serui Dei oblaturos, ac Franciſci nomen ei impoſituros; repentè infans aperire oculos, brachia, pedeſque mouere, ac vagire cœperat, ac paulò pòſt non viuum modò, ſed & omnino ſanum atque incolumem filium receperant, redditiſque cum ingenti gaudio votis, tam inſigne miraculum per totam illam regionem diuulgarant.

In eadem Vrbe cæco cuidam Sanctus per quietem apparuerat, eumque monuerat, vt ad eccleſiam eius viſitandam, oculorum lumen ibi recepturus pergere non differret.

Parue-

Paruerat fideliter homo,ac dum per nouem dies ante Francifci imaginem orabat,repentè difcufsâ omni cæcitatis caligine fanatus erat,& perfectè viderat. VRBAN. VIII.

Quin etiam leprofus quidam in eodem loco magnâ fiduciâ ad Sancti intercefsionem confugerat, proprioque corpore oleo lampadis, quæ ad eius imaginem ardebat, perunctо, dum proftratus orabat, repentè à leprâ mundatus, atque omnino fanus effectus erat. Eamdem virtutem experta erat Francifca Rebelles, quæ à multo tempore fanguinis fluxum, ac ventris tumorem cum ingenti dolore patiebatur. Lampadis enim ante eius imaginem pendentis identidem fe oleo vngens, ftatim adeò perfectè conualuerat,vt nullas ampliùs eorum morborum fenfiffet reliquias: frequenter enim acciderat, vt lampades ad eamdem Serui Dei imaginem appenfæ, aquâ tamen benedictâ infufæ haud fecus,ac fi oleo plenæ effent, arderent, lucerentque ftupentibus etiam infidelibus, quos ad tantæ rei miraculum confpiciendum non fine magno fidei noftræ incremento Chriftiani incitabant. Cùm fruftrà omnes medicæ artis opes expertus effet Gundifaluus Coccinenfis ciuitatis incola,vt inueterato cancri morbo quod pectus eius affiduis doloribus vexabat, mederetur; ad Diuinam opem conuerfus omnipotentis Dei

 mife-

VRBAN. VIII.

misericordiam, vt se B. Francisci meritis sanum faceret, implorauerat. Imaginem igitur eius ære excusam vlceri applicuerat: eodemque momento ab omni plagâ incolumis euaserat.

Eiusdem Vrbis ciuis Emanuel Rodriguez pedes habebat vlceribus plenos, ac ob neruorum contractionem adeò debiles, vt illis insistere non valeret; quibus malis etiam grauis & periculosa dysenteria accesserat. Medicis itaque de eius vitâ diffidentibus, cùm ad intercessionem famuli Dei Francisci æger confugisset, eadem imagine corpus suum in formâ Crucis signauerat, & aquam, in quâ eadem mersa fuerat, ebiberat: talemque Diuinæ virtutis senserat effectum, vt intra tridui tempus ab omnibus morbis incolumis, integram consecutus fuisset sanitatem. Eiusdemmet Serui Dei imaginis præsentem agnouerat virtutem Maria Diaz: septem etenim annis cæcitatem, ac paralysim perpessa, signum Crucis debilitatis membris impresserat, eaque eiusdem imaginis immersione aquâ sanctificatâ lauerat; necdum septem præterierant dies, cùm oculorum lumen, ac totius corporis cælesti dono acceperat incolumitatem.

Hincque factum erat vt cùm tot tantisque signis seruum suum, omnipotens Deus in brachio excelso clarificaret, & per vniuersum

ſum iam terrarum orbem tot mirabilium præconia longè lateque diffunderentur, ac propterea non ſolùm Christi fidelium erga ipſum deuotio magna ſuſciperet incrementa; ſed multorum etiam infidelium corda ad agnoſcendum Deum & Dominum noſtrum IESVM Chriſtum illuminarentur; Ioannes Luſitaniæ Rex præfatus, zelo deuotionis accenſus inſtiterat, vt à diuerſis locorum ordinariis ſuper eius ſanctitate & miraculis proceſſus fierent. Qui cùm diligenter munus ſuum expleuiſſent, ac procedentibus temporibus, omnia acta ad hanc ſanctam Sedem transmiſſa fuiſſent, recol. mem. PAVLVS Papa V. etiam prædeceſſor noſter, tunc ſuus, inſtante pro ſerui Dei Canonizatione etiam cla. me. Philippo III. Hiſpaniarum Rege Catholico, deputauit bon. me. Horatium Lancellotum tunc Rotæ Auditorem, eoque ad Cardinalatus honorem ſublimato, dilectum filium Magiſtrum Ioannem Baptiſtam Coccinum, eiuſdem Rotæ Decanum, & pariter bon. mem. Franciſcum Sacratum tunc Archiepiſcopum Damaſcenum, & Auditoris Rotæ Locumtenentem, ac deinde S.R.E. Cardinalem; qui & antiquos proceſſus examinarent, & nouos auctoritate Apoſtolicâ faciendos, quatenus ipſis videretur, decernerent, atque omnia eidem PAVLO prædeceſſori vnà cum eorum ſententiâ referrent, VRBAN. VIII.

VRBAN. VIII. qui litteras remiſſoriales ad diuerſos Prælatos in Hiſpaniarum, Luſitaniæ, ac Indiarum regnis conſtitutos decreuerant, atque ipſi interim in Curiâ nouos teſtes examinârant. Cumque præfati Iudices partibus ſuis perfuncti eſſent; eiſdem Auditoribus proceſſus à ſe confectos tranſmiſerant. Qui omnibus ſummâ cum maturitate per plurimum temporis ſpatium, vt negotij grauitas poſtulauerat, conſideratis ac perpenſis; eidem PAVLO prædeceſſori retulerant, iuxta canonicarum ſanctionum decreta abundè conſtare de vitæ ſanctimoniâ, ac eximiis virtutibus Serui Dei Franciſci, deque miraculis, quæ tam eo viuente, quàm poſt felicem eius obitum, eius meritis ac interceſſionibus Deus omnipotens operari dignatus erat, dignumque videri, ſi eidem placeret, vt in ſanctorum Confeſſorum catalogo adſcriberetur: Cùm interim præfatus PAVLVS prædeceſſor humanitatis debitum perſoluiſſet, & prędictus GREGORIVS prædeceſſor ad ſacrum Apoſtolatus apicem Diuinâ prouidentiâ aſſumptus fuiſſet; ac pro parte cariſſimi in Chriſto filij noſtri, tunc ſui, Philippi I V. Hiſpaniarum Regis Catholici inſtanter requiſitus eſſet, vt negotium huiuſmodi promouere, ac ad vlteriora procedere dignaretur; accederentque aliorum Principum, ac Prælatorum, ac totius Indiæ Cleri, idem ſuppliciter expoſcentium

tium preces; prædictus GREGORIVS prædecessor, vt in re tam graui eâ quâ decebat maturitate progrederetur, prædictorum Auditorum relationem ad S. R. E. Cardinales sacris ritibus præfectos, vt rursus totum negotium quàm diligentissimè discuterent, remisit. Quod cùm illi accuratè perfecissent, ac pro Serui Dei Canonizatione omnes vnanimiter censuissent; bon. me. Franciscus Maria Episcopus Portuensis S.R.E. Cardinalis de Monte nuncupatus, totius processus summam, & suam collegarumque sententiam, coram dicto GREGORIO prædecessore, & venerabilibus fratribus nostris, tūc suis S.R.E. Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, in Consistorio suo secreto exposuit. Quibus auditis, reliqui Cardinales ad vlteriora fore procedendum, communi suffragio pronuntiauerant. VRBAN. VIII.

Igitur, cùm in publico Consistorio quondam Iulius Zambeccarius, tunc Aulæ Consistorialis Aduocatus, plurima de huius Serui Dei vitâ & virtutibus enarrasset, atque eiusdem Hispaniarum Regis Catholici preces pro eadem Canonizatione exposuisset, atque vt ad eam procedere dignaretur, humiliter supplicasset, dictus GREGORIVS prædecessor, præfati Regis pietatem, & religionis zelum plurimùm in Domino commendans super tantâ re eosdem S.R.E. Cardina-

VRBAN. VIII. les,atque Episcopos in Romanâ Curiâ præsentes consulturos esse respondit, atque interim Cardinales & Episcopos prædictos intimo cordis sui affectu vehementer in Domino hortatus est, vt in omni humilitate & lacrymis, in ieiuniis, & eleemosynis exposcerent ab eo, qui est via & veritas, vt dirigere dignaretur gressus suos in semitis suis, vt ingrederetur in veritate suâ, vt quod beneplacitum esset in conspectu eius, intelligere & perficere,eo auxiliante,valeret.

Sequenti itaque semipublico Consistorio, ad quod non Cardinales modò, sed etiam Patriarchas,Archiepiscopos, atque Episcopos in Curiâ præsentes conuocari mandauit, præsentibusque etiam Sedis Apostolicæ Notariis, necnon sacri Palatij Apostolici caussarum Auditoribus,cùm plurima de egregiâ viri Dei Francisci Xauerij vitâ ac miraculis enarrasset,& quanta insignis hic Dei seruus pro nomine Domini nostri IESV Christi pertulisset,quantoque cum prouentu (Domino incrementum dante) per incognitas nationes, verbum Dei disseminasset, exposuisset; commemoratis etiam instantiis, quæ coram dicto GREGORIO prædecessore, tum à Rege Catholico, tum ab aliis etiam Reipublicæ Christianæ Regibus,& Principibus fiebant; cùm singulorũ sententias requisisset, omnes vno ore benedicentes Deum, qui honorificantes

cantes se glorificat,seruum eius Franciscum Xauerium canonizandum esse, atque inter Sanctos Confessores adscribendum censuerunt. Quorum omnium audito cõsensu,exultauit in Deo salutari nostro,gratias agens ei, qui est gloria virtutis nostræ, in cuius beneplacito contra omnes aduersarias potestates exaltatur cornu nostrũ: qui Ecclesiam suam in diebus istis hoc lumine illustrare,ac nouo patrocinio munire dignatus esset. Canonizationis itaque publicauit diem infrà scriptum,eosdemque Fratres, ac Filios nostros paternâ caritate monuit, vt bonis operibus inhærentes precarentur Deum misericordiarum, vt super eos sereno vultu respicere, & eorum actiones ad voluntatem eius perficiendam dirigere dignaretur. VRBAN. VIII.

Demum peractis omnibus, quæ ex sacris Constitutionibus,ac Romanę Ecclesiæ consuetudine peragenda erant,quarto Idus Martij, Pontificatus sui anno secundo, in sacrosanctâ Principis Apostolorum basilicâ cum eisdem Cardinalibus, nec non Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis Romanæ Curiæ Prælatis, officialibus, & familiaribus suis,Clero sæculari,& regulari, maximâque populi frequentiâ, conuenit. Vbi, repetitis pro Canonizationis decreto, nomine eiusdem carissimi in Christo filij nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici à dilecto

VRBAN. VIII. filio nostro, tunc suo, Ludouico tituli S. MARIÆ Transpontinæ, Cardinali Ludouisio nuncupato, eiusdem secundùm carnem nepote, per Iulium Zambeccarium Aduocatum prædictum petitionibus; decantatis sacris precibus, ac Litaniis, & Spiritus sancti gratiâ humiliter imploratâ; ad honorẽ Sanctissimæ & Indiuiduæ Trinitatis, ac Fidei Catholicæ exaltationem, auctoritate omnipotentis Dei Patris, & Filij, & Spiritus sancti, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum, ac suâ, de eorumdem S.R.E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, in Romanâ Curiâ præsentium consilio, ac vnanimi consensu gloriosæ mem. Franciscum Xauerium, de cuius vitæ sanctitate, fidei sinceritate, ac miraculorum magnitudine, & frequentiâ plenè constabat, Sanctum esse definiuit, & in Sanctorũ Confessorum catalogo adscribendum esse decreuit, & adscripsit, illumque ab vniuersis Christi fidelibus tamquàm verè Sanctum honorari ac venerari mãdauit, ac vt ab vniuersali Ecclesiâ in eius honorem ecclesiæ, & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari & consecrari, & singulis annis die secundâ Decembris, quâ ad cælestem gloriam vocatus est, eius officium, vti de sancto Confessore, ad præscriptum Romani Breuiarij celebrari posset, statuit: eademque auctoritate omni-

VRBAN. VIII.

omnibus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui ſingulis annis eodem feſto die ad ſepulcrum, in quo corpus eius requieſcit, viſitandum accederent, vnum annum, & vnam quadragenam: iis verò qui in eiuſdem feſti octauâ, quadraginta dies de iniunctis pœnitentiis miſericorditer in Domino relaxauit.

Poſtremò, gratiis Deo cum exultatione actis, quòd Sanctum ſuum in conſpectu omnium gentium honorificaſſet, ac tam inſigni ſplendore Eccleſiam ſuam decoraſſet, cantatâ in S. Franciſci honorem ſolemni Sanctorum Confeſſorum oratione, ad altare Principis Apoſtolorum Miſſam celebrauit, cum eiuſdem Sancti Confeſſoris commemoratione: omnibuſque Chriſti fidelibus præſentibus plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam elargitus eſt. Ne autem de definitione, decreto, adſcriptione, mandato, ſtatuto, relaxatione, aliiſque præmiſſis, pro eo, quòd ſuper illis ipſius GREGORII prædeceſſoris litteræ, eius ſuperueniente obitu, confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari; Volumus, & Apoſtolicâ auctoritate decernimus, quòd definitio, decretum, adſcriptio, ſtatutum, relaxatio, impertitio, aliaque præmiſſa à dictâ die IV. Idus Martij, ſuum debitum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis

ipſius

VRBAN. VIII. ipsius GREGORII prædecessoris litteræ sub datâ eiusdem diei confectæ fuissent, prout superiùs enarratur, quodque præsentes litteræ ad probandum plenè definitionem, decretum, adscriptionem, aggregationem, statutum, relaxationem, & alia præmissa vbique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Ceterùm, quia difficile foret præsentes nostras litteras ad singula loca, vbi opus esset, deferri; Volumus, vt earum exemplis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo tertio, VIII. Idus Augusti, Pontificatus nostri anno primo.

† Ego

† Ego Vrbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. VRBAN. VIII.

† Ego Dominicus tt. S. Laurentij in Lucina Presbyter Cardinalis Gimnasius.

†

VRBAN. VIII.

†

†

† Ego M. tt. SS. Quirici & Iulittæ Presb. Cardinalis Lantes.

†

† Ego P. tt. SS. Nerei & Achillei Presb. Cardinalis Crescentius.

† Ego A. tt. S. Petri ad Vincula Presb. Cardinalis Cappomus.

† Ego G. tt. S. Crucis in Hierusalem Presb. Cardinalis Borgia.

†

†

†

†

† Ego Tiberius tt. S. Priscæ Presb. Cardinalis Mutus.

† Ego R. tt. S. Alexij Presbyt. Cardinalis Vbaldinus.

† Ego Iulius tt. S. Sabinæ Presb. Cardinalis Sabellus.

†

†

†

†

†

†

†

† Ego Guido S. Mariæ de Populo Presbyt. Cardinalis Bentiuolus.

†

VRBAN. VIII.

†

†

† Ego Iulius tt. S. Mariæ ſupra Mineruam, Presb. Cardinalis Rom.

† Ego Fr. Deſiderius tit. S. Clementis, Presbyter Cardinalis de Cremonâ.

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

† Ego Coſmus tit. S. Pancratij S. R. E. Presbyter Cardinalis de Torres.

†

†

†

†

Ego C. S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Pius.

†

†

VRBAN. VIII. †

†

†

†

†

† Ego Hippolytus tt.S.Mariæ Nouæ, Diac. Cardinalis Aldobrandinus S.R.E.Camerarius.

†

† Ego A. S.R.E.Diaconus Cardinalis dela Cueua.

A. Hurandus.

G. Montanus.

Locus † plumbi.

Registrata in Secretariâ Breuium.

I N-

INDEX ALPHABETICVS EORVM QVÆ IN HIS LITTERIS APOSTOLICIS CONTINENTVR.

 tiones,

Cor-

das

FINIS.

French